

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.439/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.439/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.439/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.439/a

DE LAPIDIBVS, METALLICISQVE MIRO NATVRÆ ARTIFICIO IN IPSIS TERRÆ VISCERIBVS FIGVRATIS:

NEC NON

DE STIRPIBVS, INSECTIS,

AVIBVS, ALIISQVE ANIMALIBVS, PARTIM IN
fontis admirabilis BOLLENSIS penetralibus,

DVM EIVS VENAS AQVILEGES FODIENDO
perſcrutabantur: partim in vicinia inuentis & obſeruatis, quorum multa nunquam viſa

VIVIS EICONIBVS EXPRESSA HIC
oculis ſubiiciuntur.

AVCTORE

IOH. BAVHINO ILLVSTRISS. DVCIS
Vvrttembergici, &c. Medico.

.1028.

MONTISBELGARDI,
Apud IACOBVM FOILLETVM,

ANNO 1600.

.19.

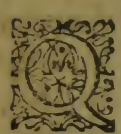
2542

1025

12

VIRIS
CLARISS. CELEBERR.
D. D.
FELICI PLATERO
 POLIATRO ET PRACTICO
IOH. NICOL. STVPANO
 THEORICO
CASPARO BAVHINO FR.
 ANAT. BOTAN.
THOMÆ COCCIO
 ETHICO
PETRO RIFFIO
 MATHEM.
MARTINO CHMIELECIO
 LOGICO
IOH. GEORGIO LEONI
 PHYSICO
IACOBO ZVINGERO
 GRAECO
PROFESSORIB. BASIL.
FACVLTATISQVE MEDICÆ
 CHORAGIS ET
 ANTECESSORIBVS.
 AMICISS.
ADMIRANDAM HANCCE
RERV NATVRAL. VARIET.
 Perpet. amic. mon.
CONTEMPLANDAM
 OCYLOQ. PHILOSOPHICO INTVENDAM
 obiiicit ac vouet
IOAN. BAVHINVS
 ILLVSTRISSIMI DVCIS
VVIRTEMBERG. &C.
 ARCHIATER
 ὡς οἱ θαυμάσιοι εἰλόγοι γινώσκουσιν.

Vod vobis (Viri Cl. amici veteres) multisq; Reipub. Medicæ nostri seculi luminibus cōstat, idem ego publico hocce scripto fateri non erubesco. Triginta quatuor nunc præterierunt anni, quod peregrinationes meas iuueniles, earundemque labores meos indefessos, maximè verò circa studium Botanicum vtilitati publicæ vouere adeoq; publici facere iuris decreui. Ac proinde pro historia stirpium vniuersali, quantum meditabar descriptiones, Synonyma & obseruationes circa eadem varias per Alpes primum Helueticas aliasq; plures, dein per Germaniam, tādē etiam per Galliam, præcipuè tamen Narbonensem, Italiamq; congeffi. Has meas lucubrationes & aduersaria paulò post, vt & plātas ipsas, magno illi GESNERO opt. meo præceptorī, (iplo hoc flagitante) cōmunicauī lubens. Ex hismet postmodum Eicones nō pauca historię MATTHIOLI à præcelebri Medico D. CAMERARIO editæ accesserunt. Nec pauca nobis debet LOBELIVS. At verò qui historiam illam Lugdunensem cōsarcinauit, omnia nostra habuit. Sed mehercle eadem hæc, aliaq; plurima parū consideratè congeffit, tum diuulsis eorundem generum speciebus, tum ijsdem earundē stirpium tam iconibus, quàm descriptionibus sæpius imprudēter inculcatis. Nec certè potuit aliter, vt qui vel stirpium & plantarum fuerit imperitus, vel doctas doctissimi DALECHAMPII meditationes neutiquam perpectas habuerit, quas promiscuè cum nostris aliorumq; scriptis confudit. Et eccam nunc historiam illā confusam potius quàm ordine digestam, & sine iudicio, (dicam fere) sine lectoris *φιλολόγου* vtilitate. Mihi quidē tūm generalis illa historia fuerat demādata, vt qui ad eam vel vltro me accinxeram: Nec infœliciter etiam cœpta, vt multis viris Clarissimis notum est, & ex GESNERI editis epistolis patet.

Interim dum hæc fiunt intempestiuis (proh dolor) bel-
lorum Gallicorum fluctibus exerceor, peneq; dixerim
obruor, vt non solū tranquillioris vitę studio, relicto Lug-
duno, sed & circa historiā conatu ipso, Geneuam primū,
postmodum etiam ad almam patriā mihi fuerit redeun-
dum. Tum studia mea Botanica pressa, neuiquam tamen
oppressa delituere. Nam & praxi Geneuæ grassante peste
districtus, & professioni paulo post Basileæ præfui, vbi ta-
men magnam ἀντιβαλλόμενον & συνανόμενον meorum partem con-
scripsi: In his etiam dum occupor, ecce nouo quodā irra-
dior Phœbo. Illustris. namq; Princeps FRIDERICVS
DVX VVRTEMBERG. COMES MOMPELGARD. &c.
honorifico stipendio ad se Mompelgardum euocat: vbi
hortum principis & studium Botanicum ipsum aliquan-
tis per quidem intermissum, neuiquam tamen penitus
omissum ex professo recolere cœpi, quantum quidē per
pragmaticam & occupatissimā aulicam vitam licuit. Pri-
mum itaq; magnū illud opus meum cui titulus CONSEN-
SVS & DISSENSVS authorum circa plantas, magno
labore concinnaui, non posthabito interim instituto de
historia generali edenda adiectis Synonymis aliisque ad
stirpium cognitionem exactam plurimū faciētibus. Hæc
autem omnia tam crebris peregrinationibus praxiq; me-
dica adeò fuerunt interrupta, vt ad hanc vsq; diē non sine
magna laborum meorum iactura fuerint retardata atque
protracta. Tandem verò ingravescente ætate, & vtilitate
publica illud suadente postulanteq; serio cogito de ope-
ribus meis Botanicis edendis: Hocq; eò facilius atq; ci-
tius futurum nunc spero cū Diuina Prouidentia gener
mihi nunc contigerit IOH. HEN. CHERLERVS PHIL.
ET MED. BASIL. & in omni genere literarum, præcipuē
verò etiam in studio Botanico ob varias peregrinationes
per Gallias & Italiam apprime versatus. Huius itaq; fidem
diligentiamq; aduersariis & obseruationibus meis adhi-
bere,

bere, eiq; committere decreui. Nec dubito iunctis operis
tantum effecturos nos, vt Generalis mea Plantarum hi-
storia cum Consensu & Dissensu circa plantas earumque
Synonymis &c. supremam manū consequi, & breui tan-
dem in publicum prodire queat: Ipsumq; etiam eorum
quæ ingenij perspicacia studioq; indefesso variis acqui-
sivit peregrinationibus partem huc collaturum, partem
etiam futuro seculo aliquando communicaturum. Ad
quod quidem ipsi auctor & suator ero, dum ero.

Sed quæ me vos, Medicorū gemmæ, compellandi tra-
xit occasio? Hic ipse est gener meus CHERLERVS, qui pa-
trocinij vestri beneficiorumque memor omnem studio-
rum suorum acceptum refert fructum. Et qui vobis præ-
ceptoribus placere & gratificari possit, sat scio, nunquam
non machinatur. Et cur non etiam ego? memor tū ar-
ctissimæ necessitudinis & coniunctionis veteris nostræ;
tum magni vestri circa res magnas (qualem esse rerum
naturalium & abstrusarum considerationem nemo nes-
cit) atque limati iudicij.

Te primum appello magna orbis parte notissime PLA-
TERE. Idq; verò etiam tuo quodam iure. Tanta profectò
sunt tua in omnem artem medendi merita, tamq; solers
es tu rerum omnium naturalium peruestigator, vt paucos
videam qui tibi hodie in eo studio possint præferri. Absor-
num sanè fuisset, si non & hæc tuo subijcerentur iudicio.
Thesaurum habes multarum rerum exoticarum ampliss-
imum artificiosissimaque methodo digestum.

Apud te Floræ viget, mira peregrinarum stirpium co-
piâ clara. Quid multa? Tām liberaliter summus bono-
rum largitor non humanas modò sed vniuersas penè na-
turæ diuitias in te profudit, vt apud te verè verus ille
πρόνοια, quomocumque tandem accipiatur, existere
multi mecum confiteantur. En tibi vt nihil desit, & hunc
meum circa res naturales laborem, pignus veteris amici-
tiæ coniunctionisque nostræ.

Sed tibi quoque, *καὶ σοὶ ἐγὼ πῶς ἐπὶ ἀλλήλῃ, φιλοσοφῶν δι' ἱατρικῶν/αἵ* STV-
PANE laborum meorum partem vendico. Te, quem ve-
tustatis Græciæ Aristoteles, Hippocrates, & Coryphæus
noster Galenus magnū & fidū agnoscunt interpretē, ali-
quam multarum etiam istarum singulariū iudicem posco.

Hisce æui nostri luminibus te quoque, mi frater CA-
SPARE merito tuo adiungo. Egone ad cuiusquam iudi-
cium in rebus præsertim Botanicis prouocem, quàm ad
tuum? Ad tuum inquam, qui in solidā Stirpium & Ana-
tomes peritia iam multis palmam præripuisti: Et quis
medendi peritiam non agnoscat? Immò quis monumēta
tua nescit nisi qui Musas? Ideoque nec Phœbus quidem
finit ipse, ut te non super Cleantheos meos labores iudi-
cem appellem: adfectusq; mei erga te fraterni publicum
prodam specimen. Tu verò macte interim virtute illa tuā
pergeque inferere nomen famæ non morituræ, dum ego
nunc Vniuersalem stirpium historiam ni fallor exactissi-
mam, multisque ad eam doctrinam vnicè pertinentibus
ornatam manumitto, laboribusque meis Botanicis finem
impono. Nec tuum sanè etiam hæc subterfugiant iudiciū
prudens, Gratiōsis. D. COCCIVT: qui cum ampla distra-
cta; praxeos quotidianæ cura Ethicam & verè Ethicam
viuendi normam cum Physica: hanc certè cum illa ma-
gno multorum cum mortalium emolumento nunquam
non incedere iubes. Sientque tibi & hæc *ἡγε* haud *παρρη*
succisuiis horis curæ atq; cordi.

Tuam quoq; aut nullam certè Doctiss. D. RIFFI fla-
gitem censuram. Censuram inquam illammet, quā athe-
reorum contemplationem Medicinæq; exercitationem
limare consueuisti. Cuius humanitatem pariter & circa
naturalium rerum solertissimam peruestigationem non
sine delectatione, dicā etiam fructu cognoui, quid ni eū-
dem quoque huius qualisqualis mei laboris faciam iudi-
cem? Te appello, AMICISS. D. CHMIELECI quem
quid

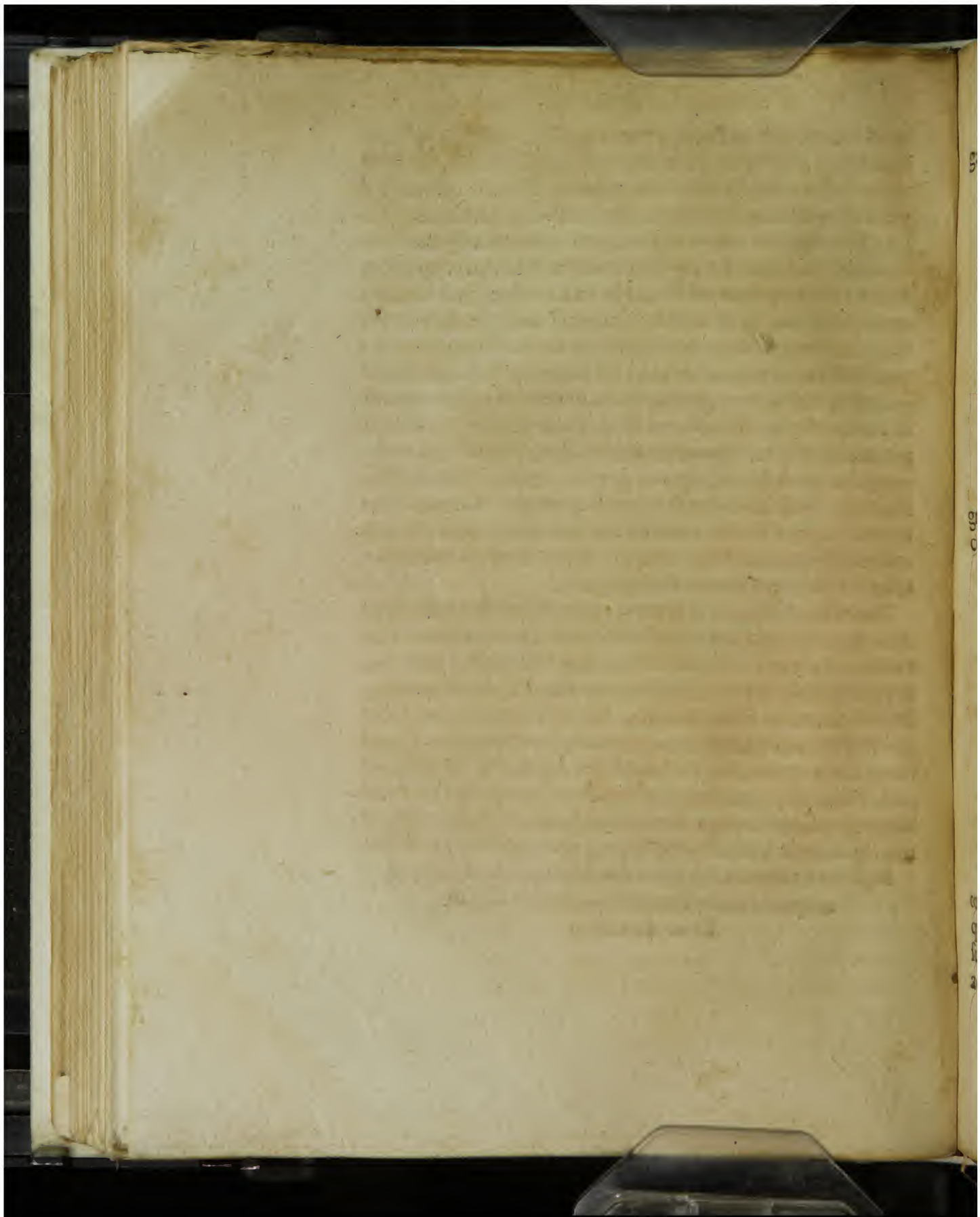
quid etiam in hoc studij genere possis, vel ipsa testatur
Flora. Et si Physicum eum esse ratio dicitur ipsa qui quæ
vniuersaliter intellectus comprehendit, eadē ipsa in sin-
gulis apprehēdat speciebus; dico & indiuiduis, quis te D.
LEO istarum non contemplatorem æstimat dignum qui
vtrumq; studium tam egregiē coniunxisti? Ad te tandem
etiam venio optimē mi D. ZVINGERE: ad te, mihi crede,
quem in animo ferē habui primum. Tuam virtutem cum
singulari humanitate & eruditione coniunctam vis refe-
ram? Nō faciam, quia nescio. Et si scirem etiam, quī vellē?
qui auita clarus eras gloria, nunc etiam vel magis omniū
in conspectu, virescis, flores & fructum multis expectatū
promittis indies. Quod de multis dixi, si de te solo refe-
ram, non mentiar. Perge, perge paternam gloriam leſiſ-
simi ingenij decore conseruare atq; augere: Et quod ha-
ctenus iugiter fecisti omnifarijs tuis per totam Italiam
conquisitis naturalibus conatus meos circa rerum natu-
ralium historiam iuuare ne dubitato.

Pauca sunt ista, amici veteres, quæ offero: sed si stupen-
dam & polydædalam naturæ in producendis rebus varie-
tatem ex terræ saltem visceribus depromptam, attento,
& vti cōsueuistis Philosophico contemplabimini oculo,
sat, scio sat vobis erunt magna. Sin animum dantis, licet
per se sint caduca, vobis tamen erunt immortalia. Haud
secus sanē, quàm olea Palladi, Lyra Apollini, Spicæ Ce-
reri, & munera quæ singula singulis Diuis grata fuēre, sic
hæc vobis sunt deuota. His valete Acad. Basil. lumina, a-
miciq; veteris vestri Bauhini perpetuò memores estote:

Et, sicut hætenus, studium meum in ornando atque
amplificando Rempubicam Medicam
fouete, iuuate.

42

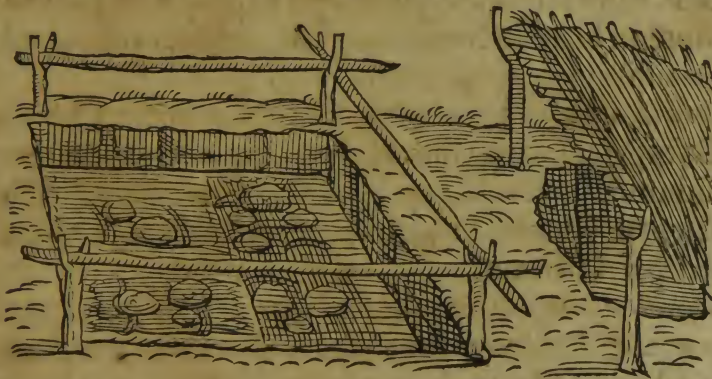

PARALIPOMENA.

Citrum monstrosum de maximis, quod prouenit Stutgardia in horto Ill. E. C. de quo pag. 140.

Cannabis hac ratione in Ducatu Vvirtemberg. in stagnantibus aquis, immacerata, igne in subiecta scrobe accenso siccatur. refer ad pag. 199.

Instrumentum ligneum, quo culmi cannabis siccati confringuntur. Alterum itidem ligneum, gladioli forma, quo cortices à festucis & confractorum calamorum assulis alienisq; omnibus districtorio verbere repurgatur. ad pag. 199.

*

Alliaria ad Enchelberg, & circa Boll, semine maturo Augusto. Fuchſio pingenti hiſt. cap. 36. Alliaris & Alliar-
ria, Knoblauch/Leuchel/Saßkraut. Anguillarae Epist. 14.
Rima Mariae.

Aſarum copioſum obſeruauī circa fontem Kappenz-
gel, in monte Teck, Octobri. Trago ping. l. 1. cap. 20. Aſa-
rū, Nardus ruſtica, vel agreſtis, Haſelwurz. Narrabat mihi
Dn. Ioh. Lutz pharm. ſe vidīſſe, qui 3. j. pulueris cum vino
aſſumptā, in lecto ſe compoſuiſſent, ſubſecutumque de-
inde vomitum periculolum.

Absinthium Romanum vulgò dictum, in horto Ill. Com.
in Wiſenſteig. Cordo hiſt. pl. lib. 1. cap. 65. Abrotonum
candidum. Et in Dioſc. cap. 29. Wild Stabwurz & Weiß
Stabwurz. Fuchſio hiſt. cap. 1. Absinthium Ponticum,
Ponteſcher Wermut.

Abrotonum in Wiſenſteig in horto Ill. Com. Tragoli.
1. cap. 112. Stabwurz/Schoßwurz/Gartenhagen/Rüttel-
kraut/Gampfferkraut/Abrotonum. Nec eius, nec Fuchſij
figura placet.

Asparagus cum baccis Auguſt. in horto Ill. E. C. Goepp-
pingæ. Trago ping. l. 1. c. 223. Asparagus, Germ. Spargen.

Amaranthus maior ſemine albo, florens Auguſto in horto
Ill. E. C. Goeppingæ, & in Kirchen in horto Ioh. Lutz phar.
Matth.

Matthiolo in hist. Germ. l. 2. c. 37. Grossen Meyer, Blitum Vngaricum, Lobel. in Aduers. p. 95. Amaranthus maior.

Bistorta inter Grubingen & Wissensteig / florens Sept. Fuchf. hist. c. 197. Germ. Naterwurk. Trago lib. 1. c. 105. Bistorta maior, Serpentaria vulgò non sine errore.

Aquilegia muscosa, siliqua angulosa, in Kirchen in horto Ioh. Lutz phar. Dod. hist. pempt. 1. lib. 3. cap. 3. Thalictrum.

Bardana siue Lappavulgaris. Matthiolo in Diosc. lib. 4. c. 102. Groß Kletten / Personatia. Lappa maior, Bardana.

Bardana capitulis tomentosis. Fratri Casparo Lappa maior lanuginosis capitulis, quam mihi acceptam refert: ego non separo à Matthioli Personata siue Lappa maiore altera, Matth. in hist. Ital. & Lat. cum maioribus figuris l. 4. c. 102. Dubito an fortè eadè planta Arction montanum & Lappa minor Galeni Lobel. obs. p. 318. & Icon. Plantini pag. 587.

Bursa Pastoris florens Octobri in monte Teck: circa Bol Augusto. de ea Tragus lib. 1. cap. 71. Bursa pastoris, Pera pastoris, Seckelkraut / Teschelkraut / Hirtenseckel.

Betonica florens Septembri & Augusto. Trago ping. lib. 1. c. 65. Betonica, Braunbethonien. Lob. obs. p. 286. Betonica.

Antirrhinum minimum florens Augusto: quod fortè depictū à Matthi. in Diosc. l. 4. p. 135. pro Antirrhino tertio.

Been album officinarum, prope Enchelberg flores Sept. Lobel. obs. p. 184. Spumeum Papauer vulgò. Iac. Theod. Tabern. Icon. part. 2. sect. 1. p. 298. Herba articularis, Splinßpettel. Trago lib. 1. ca. 40. Gliedweich & Taubenkropff, & malè Polygonaton Diosc.

Alfne glabra, albo flore. Augusto florens. Hæc exhibetur in hist. gen. pl. lib. 11. c. 11. nomine Alfines vernæ. Quid si ad Linum potius referamus?

Aracus Fuchsi in Kirchen in horto Ioh. Lutz pharm. Dod. hist. Lat. pempt. 4. lib. 2. cap. 3. Sylvestris siue nigra

Bona. Matth. in hist. Ger. l. 2. c. 21. Wild Bonen, Faba sylu.

Anagallis aquatica ad fontem Rappenzagel & circa Bol, florens Augusto. Fuchsio pingenti hist. cap. 277. Sion & *Anagallis aquatica*, *Wasserpungen/Bachpungen*. Dodo. hist. frument. *Anagallis aquatica*, plarifq; Becabunga.

Betonica Pauli Turnero, *Veronica* foemina quibusdam, florens & semen ferens Augusto, Sept. & Octob. Huius plantæ figuram habet Dodon. hist. Lat. pempt. l. lib. 2. cap. 21. nomine *Veronicae pratensis*.

Alga crispa in *Wisensteig* in horto Ill. Com. aquæ innatans. depingitur apud Plantinum Icon. p. 286. titulo *Puffilli fontilapathi*, Teut. 351. Trago lib. 2. cap. 44. *Das ander Samkraut*, *Alga secunda*, ni ego fallor: & Clusii fortè in Pannon. lib. 4. ca. 23. *Tribulus aquaticus minor*, in hist. nostra generali plantarum *Lucens fontinalis*.

Fungi albi pileolo inuerso, de quibus pag. 209.

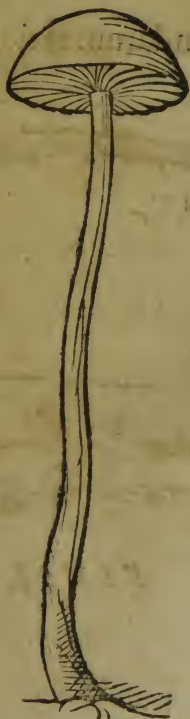

Fungi

Fungi parui vndiq; luteoli, de quibus p. 209.

Fungus par-
uus albus cum
luteola parte in
summitate, de
quo p. 209.

Fungi 72

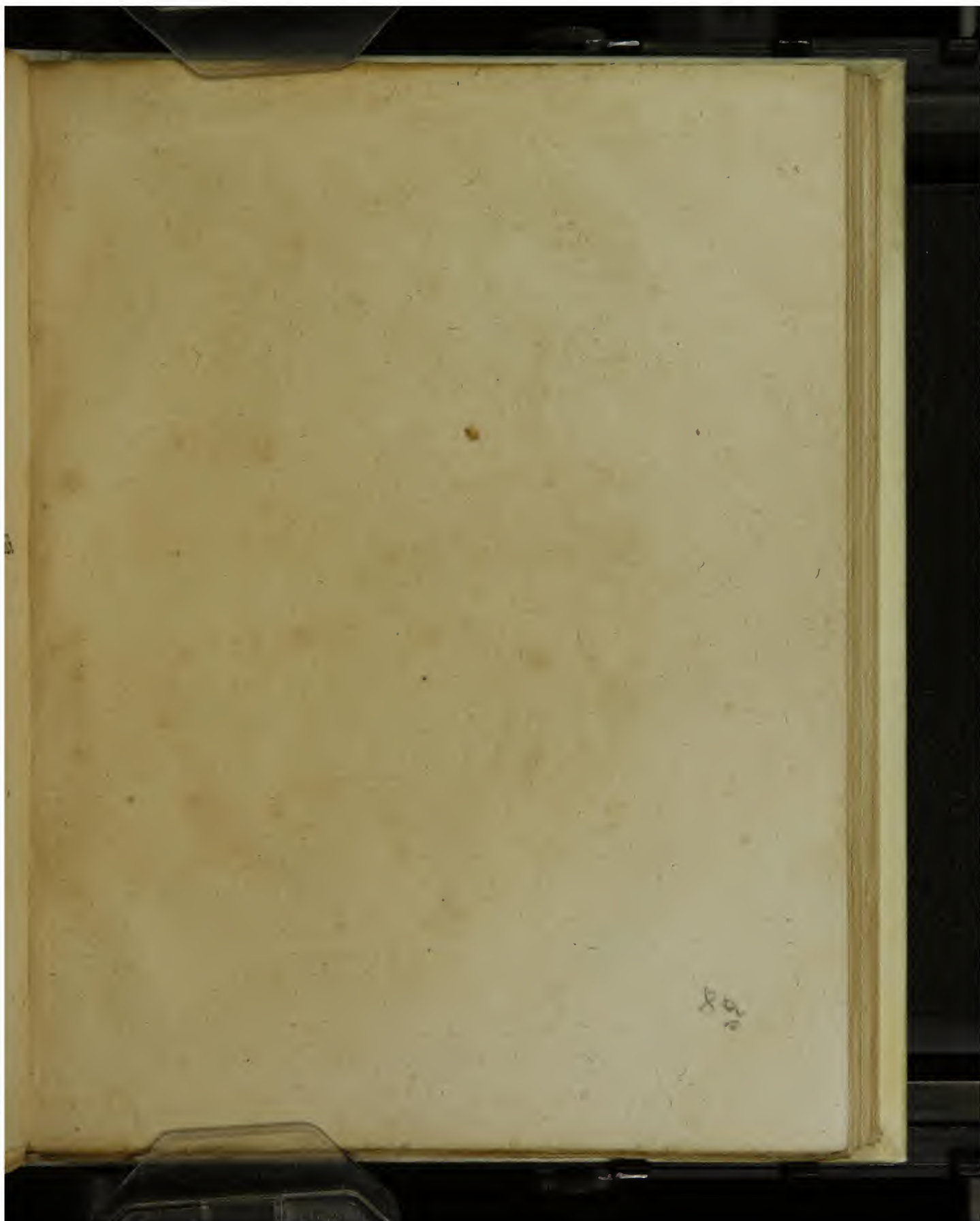
Fungi parui superiore parte alba, altera ex luteo ru-
bente, de quibus p. 210.

Talparum cupiendarum ratio, cuius facta mentio lib.
4. pag. 220.

FINIS.

I
DE LAPIDIBVS VARIIS, TAM
BITVMINOSIS QVAM ALIIS, CORNV

Ammonis, Conchite, Ctenite, Myite, alijsq;
figuratis, Astroite, Belemnite.

C A P. I.

Absoluta iam nobis videri possit Admirabilis fontis hi-
storia, cuius omnem vtendi modum ex principiis suis
& similium fontium non dissimili collatione dedu-
ctum in omni morborum genere persecuti sumus, nisi
ambitiose ille liberalioris Naturæ opes aurem vellerent, ut pos-
sydædalæ sup. Illeçtilem tacitam præterire sine piaculo nequea-
mus. Et certè admirabili isti ad stuporem vsq; fossilium & ve-
getabilium varietati potissimum nomen debere voluit fontem
ipsus instaurator Ill. Et quæ in eo genere è visceribus terræ eru-
ta, quæ aquæ nostræ venis suis primum emanant decurrunt vè,
non paruam nobis attulerunt lucem ad abstrusas necdum satis
in vulgatas sub primæ ætatis suæ metam virtutes indagandas.
Quo factum ut horum plerorumq; libro primo neminerimus,
hactenus tamen ut summa duntaxat genera persecuti, indidè
vires classicorum Auctorum suffragio elicere, quò sic nobis ad
dicenda aditū faceremus satis habuerimus. Multiplices autem
vniuscuiusq; differentias, non eas quidem internas, sed quæ sub
obitū cadunt, in hunc locū reseruauimus, ut habeat seu Lector
seu Laborans quo grauioris disputationis tædia ceu diuerticulo
amœniori leniat & leuet: Vbi non tã fortè animi cõtentionem,
quàm liberalem recreationē requiremus, atq; ut eò tū blandiùs
inuitaremus, tū labascenti memoriæ subsidiū porrigeremus, ico-
nibus expressa pleraq; (quorum archetypa inter nostra cimelia
asseruamus) potissimum quæ apud alios minùs obuia, breui ap-
posito lemmate quo vniuscuiusq; nomen & qualiscumq; descri-
ptionis rudimenta notantur, oculis subiicimus: hoc seruato or-
dine, ut imitatione naturæ ab imperfectioribus exorsi ad perfe-
ctiora gradum faciamus.

b

Bitumen fossile durius ad Gagaten accedens, discursantibus hinc inde venulis marmoris candidi metallici, gemino lapidi fissili interiectum.

Bituminis fragilioris quam præcedentis Gagatis figuræ duæ prout comperitur inter fissiles lapides.

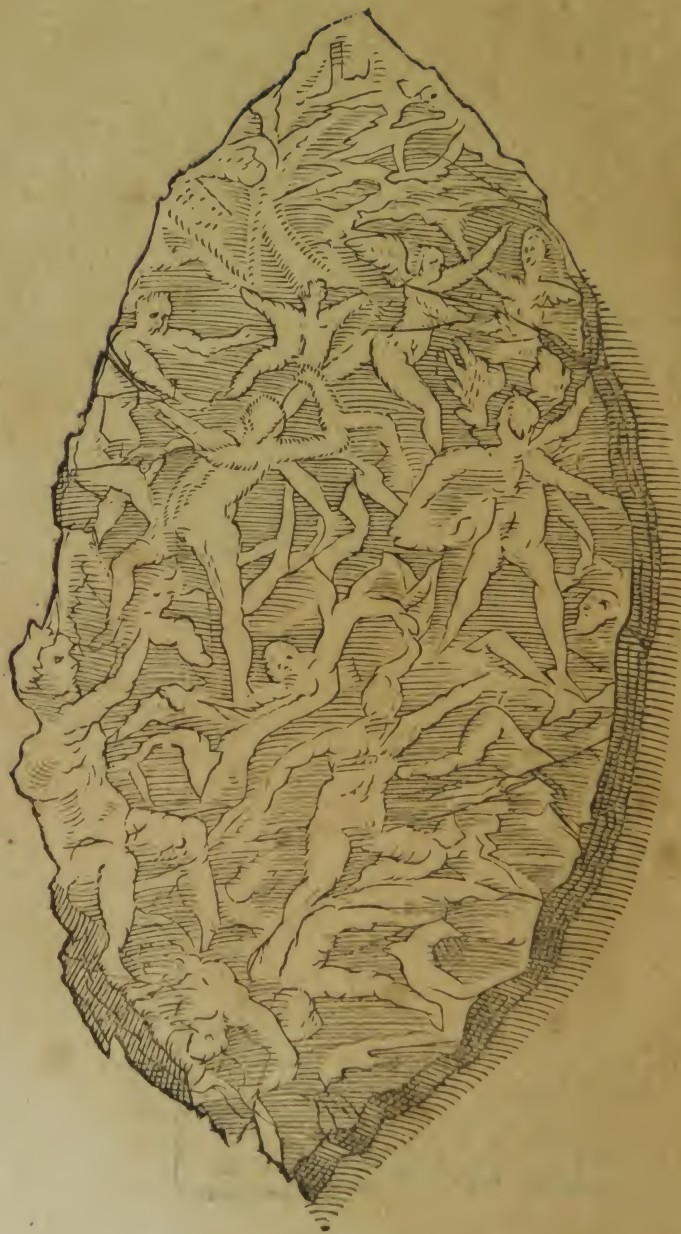
Lapis

Lapis fissilis, in laminas, sibi mutuò instar foliorum
palinxfi incumbentes, diuiduus.

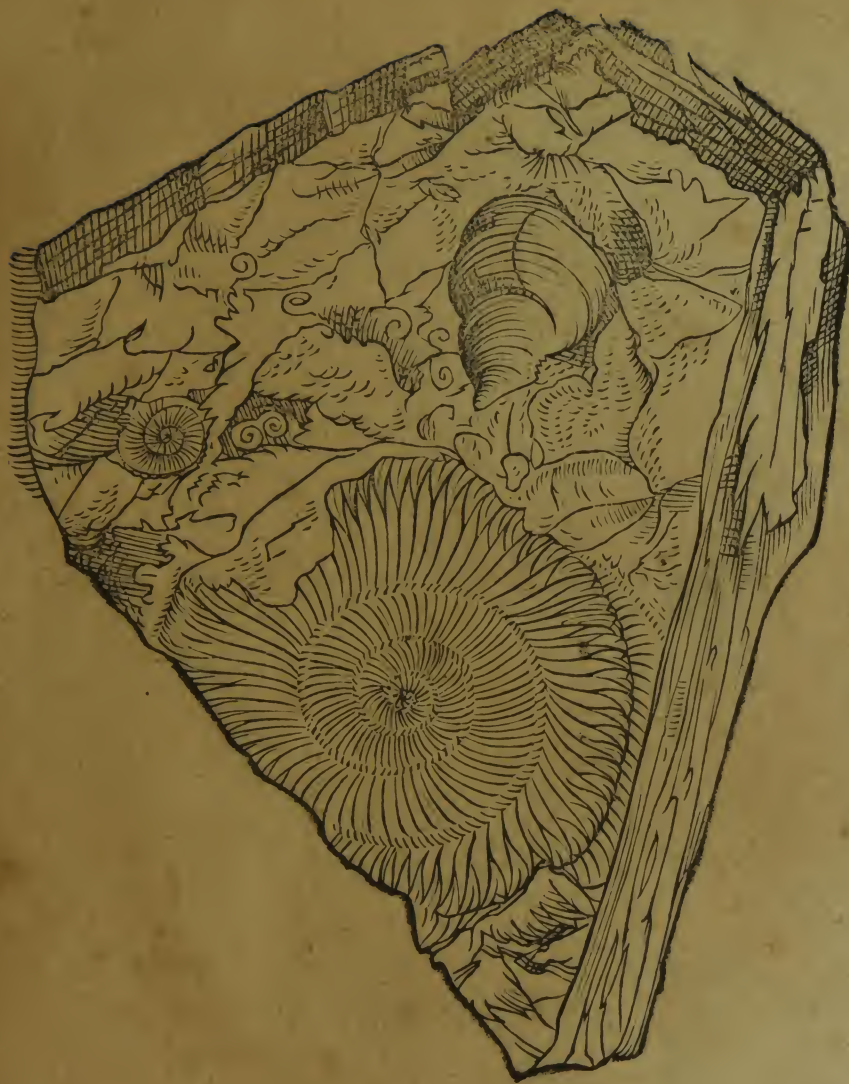
b 2

Lapis fil-
 filis per
 quem dis-
 currentes
 venæ ex
 argilla ci-
 nereâ de-
 licatiùs
 lapidescē-
 te, arborē
 coralli in-
 star patu-
 lam in ras-
 mos hinc
 inde dis-
 fusos re-
 presentât.
 Malè si-
 guras pers-
 sonarum
 siue pictor
 siue scul-
 ptor ada-
 didit.

Ammo

Ammonis cornu fine armatura, vnà cum conchæ
rugatæ conuexo, in lapide fissili.

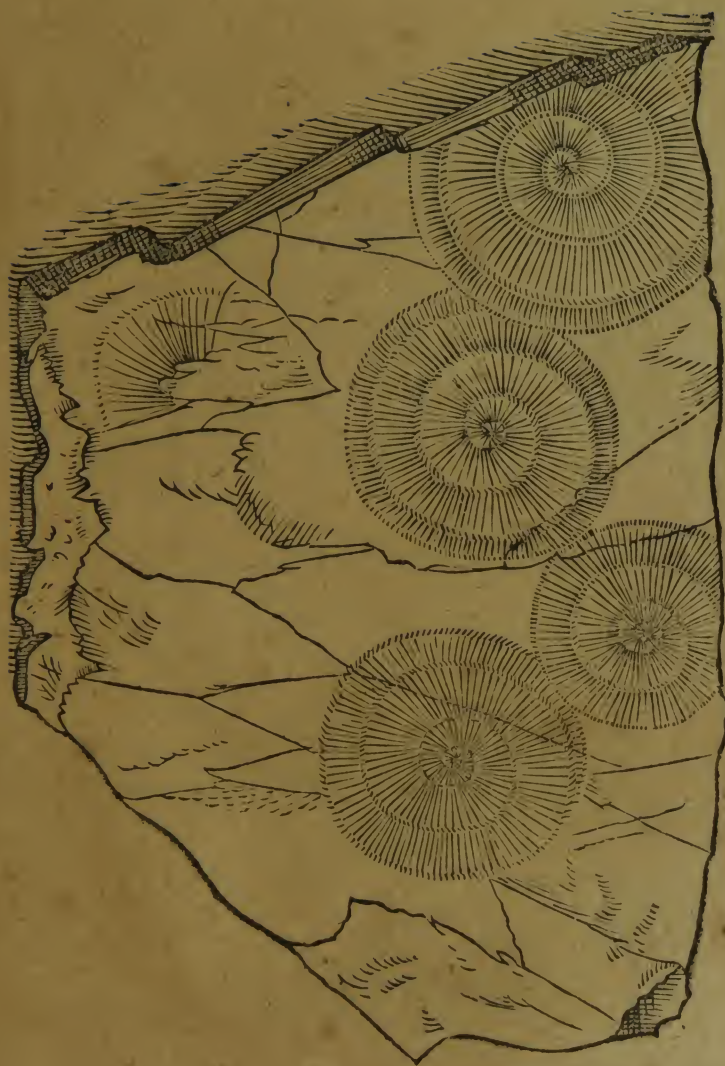
b 3

Lapidi fissili insculptum Ammonis cornu helicoides.

Ammonis

Ammonis cornu hoplites multiplex, obscure
lucens, in lapide fissili.

Ammonis cornua parua magnis intermista, armaturæ
expertia. Sculptor dimidiam vix partem expressit.
Lapis

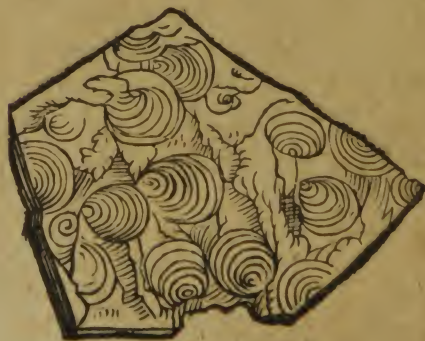

Lapis fissilis cui insculpti fulgentes ra-
dij flauj nitore solares prouocant.

c

Lapis fissilis cinereus, cui insculptæ serpentum in se conuolutorum spiræ, velut ab Ammonis cornu dicto impressæ: concha item rugata:

Lapis fissilis cochleis paruis figuratus,

Lapi-

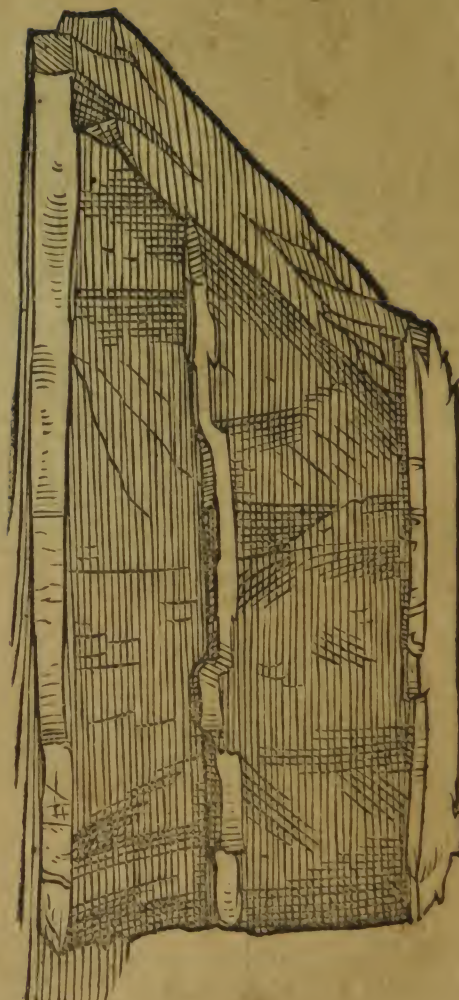

Lapidi fissili adhærens
nitella lucida,
orichalcū colore referens.

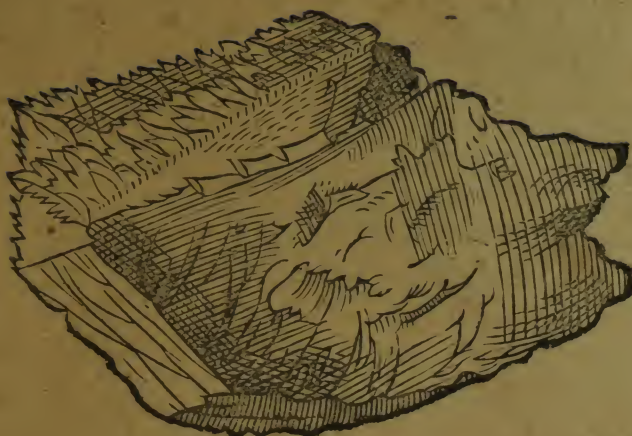
In lapidis fissilis cinerei
interueniis fluores albi,
quibus ob similitudinem,
lapidi petrei nomen fecimus.

Lapis cinereus fissilis triplici venalaridi
petrei intersectus.

Lapidi

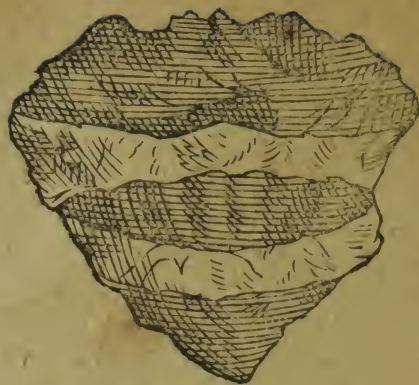

Lapidi cinereo adnati fluores albi, par-
tim rutili, cum micis pyritæ ærofi.

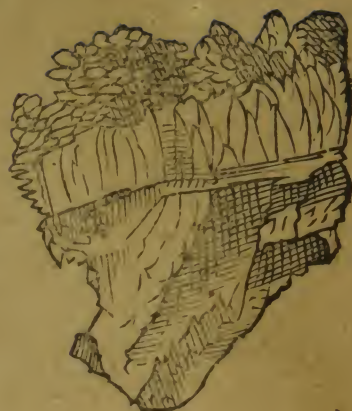

Lapis cinereus in quo radix effracti belemnitæ
radiati: eidem adnati fluores albi, cum pyrite, &
portiunculis Cadmiæ fossilis.

c 3

Lapis cinereus alternis
zonis fluorum alborū in-
teriectis, quibus auersa
parte pyrites respondet.

Lapis cinereus, cum v-
nicâ zona fluorum albo-
rum supra quam lapidi ci-
nereo innatę micę pyritę.

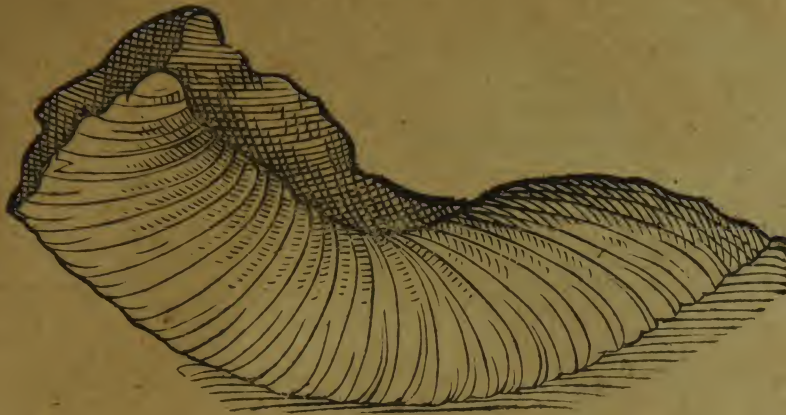
Lapis cinereus candidior,
zonis distinctus, superiore
fluorū alborū cui subiacet fima-
bria pyritę, inferiore pyritę
ferrugineo colore ferē pręditi.

Lapis cinereus cum fluore
albo & pyrite.

Lapidis

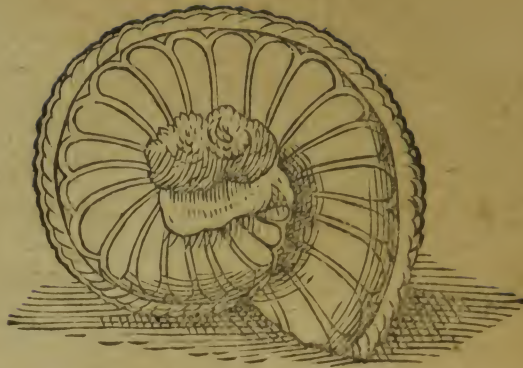

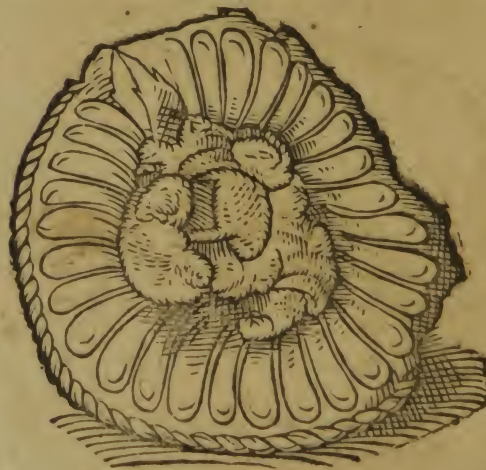
Lapidis ex albidifragmentum caprini cornu effigie repertum
ad montem Eichelberg, de quo libro primo.

Ammonis cornu maiusculum, alicubi hoplites.
Cornu

Cornu Ammonis è lapide cinereo, cum
tuberibus pyritæ.

Ammonis cornu ex lapide cinereo, in cuius medio
extuberat pyrites ærosus.

Ammo-

Ammonis cornu, in æqualibus pyritæ ærofi
ruberibus asperatum.

Ammonis cornu hærens pyritæ.

d

Pyrites ærofus cristatus.

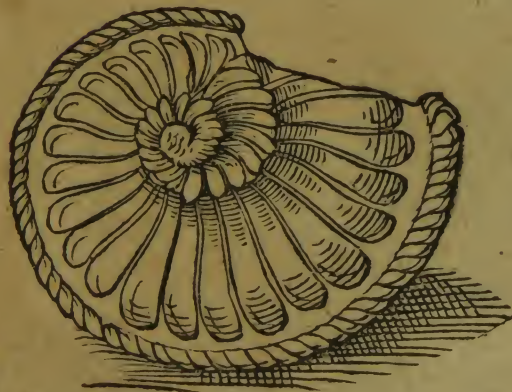
Pyrites globosus, cui primæ cornu Ammonis spiræ adhærent.

Ammo-

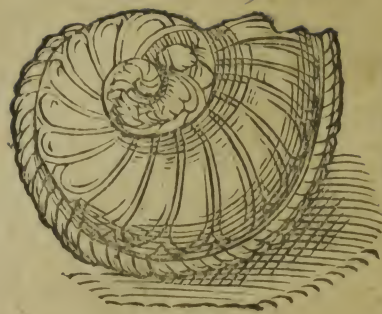

Ammonis cornu maiusculi fragmentum lapidum.

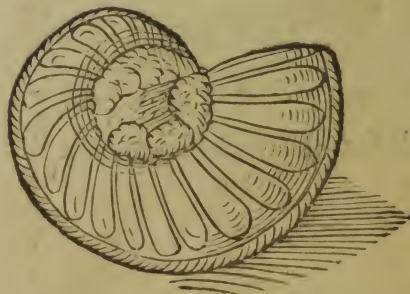

Cornu Ammonis è lapide cinereo, & circa medium muricatum, quod non expressit sculptor.

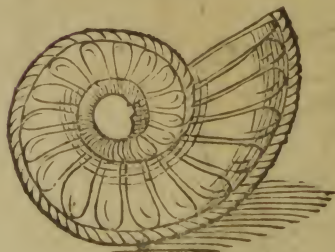
d 2

Cornu Ammonis lapideum
spiculis circa umbilicum do-
natum, quæ pictor non ex-
pressit.

Cornu ammonis hoplite
cristatum cum micis pyritæ.

Cornu Ammonis cristatum
pertusum.

Cornu Ammonis spinulis centrum ambientibus.

Cornu Ammonis simplici spirâ, umbonæ prominulo.

Cornu Ammonis densè striatum armatura lurida.

Cornu Ammonis
perpusillum, lucida
ænea armatura ob-
ductum.

Cornu Ammonis
pusillum aliud cū ar-
matura ferruginea.

Cornu Ammonis
paruum.

Cornu Am-
monites mi-
nimum.

Cornu Ammonis pu-
sillum, læue, armatura
ænea lucente.

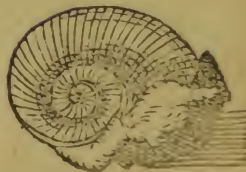
Cornu Ammonis læue, armatura ænea lucente.

Ammonis cornu paruum.

Annulus coloris orichalcei cum pyrite granulato.

Cornu Ammonis cum armatura orichalcea læue.

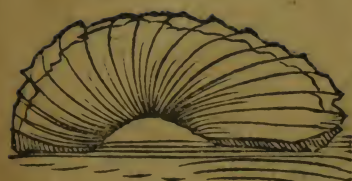
Matrix fusoria cornu Ammonis

Cornu Ammonis cristatum cum pyrite minimis micis constante.

Arcus

Arcus cornu Ammonis impressi in lapide cinereo.

Cornu Ammonis fragmentum tribus dimidiatis annulis constans.

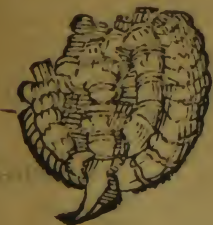
Annelli seu cornu Ammonis fragmentum, spiris æneo colore splendentibus.

Cornu Ammonis fragmentum duobus dimidiatis annulis constans.

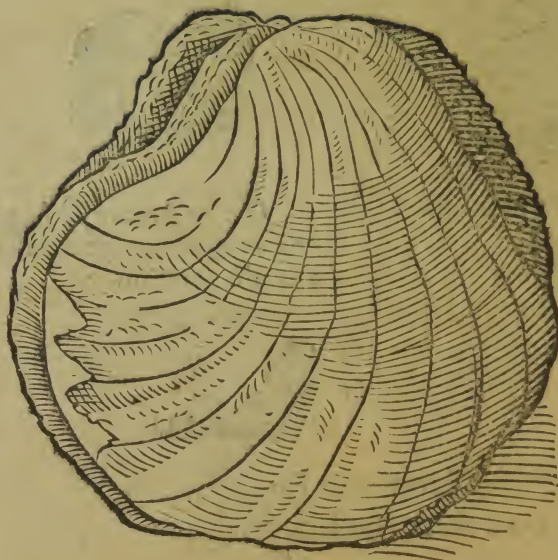

Cornu Ammonis hostiæ fragmentum.

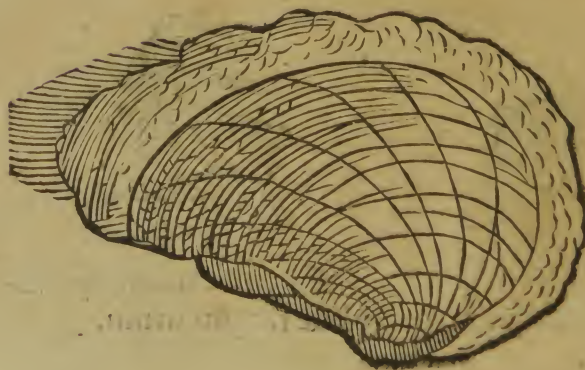

Cornu Ammonis veluti ex topho adusto campoides granulatū cinereum, quod potuisset melius pingi.

Dum

Dum foditur
crypta in Ill. E.
C. paradiso, quæ
Mörbelgardi co-
latur, anno 1594.
inuenti conchitæ
duo cinerei, quos
argumenti affi-
nitate ducti non
absurdè hîc pro-
posituri vides-
mur. Prior con-
chites est bival-
vis striatus Alter
est Mytilus bis
foris.

Inuentum est & cornu Ammonis è filice cinereo du-
rissimo, pedem in diametro colligens.

Chama

Chamalapidealæuis.

Chama rugata è lapide
cinereo.

e

Conchites cinereus rugosus
laminæ instar tenuis fili-
cem sinu contineus.

Chama rugata è la-
pide cinereo altera.

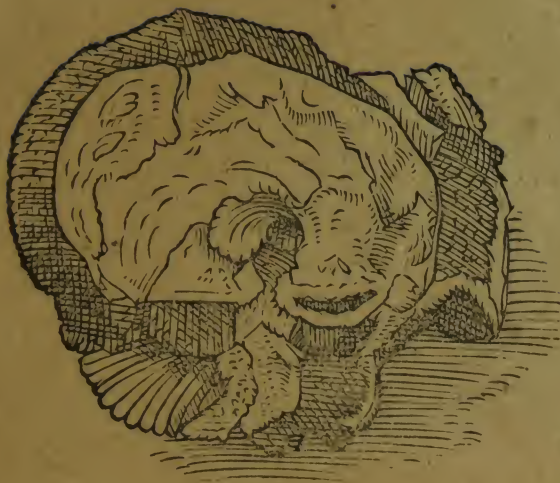
Chama rugata è lapi-
de cinereo,

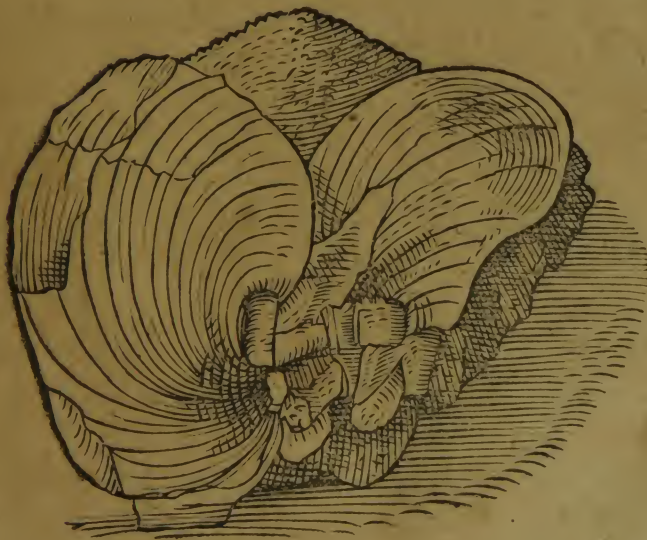
Concha rugata lapidea
cinerea.

Lapis

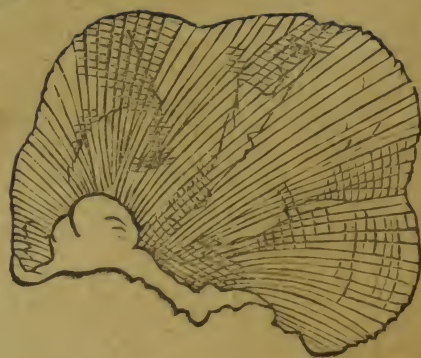
Lapis mytuli concavum, cum pectunculi contexto exprimer.
Mytulus non benè sculptus.

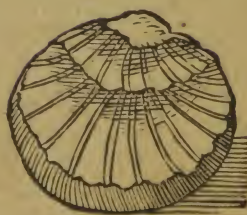
Conchites duplex lævis, cinereus, laminæ instar tenuis, lapidem
fuscum sinu suo complexus. e 2

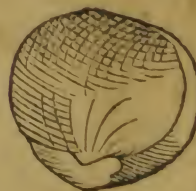
Pecten.

Pecten è pyrite pro vario
obutu varios colores exhi-
bens.

Pyrites conchytae
vestigis cauis no-
tatus.

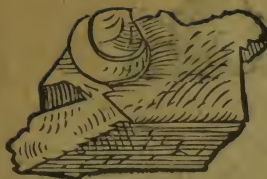
Chamula lapidea laevis biformis.

Chama.

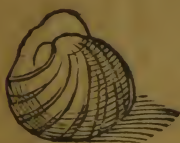

Chama petræa.

Pulchella conchula lapide cinereo infixa.

Fragmentum cornu
Ammonis hoplitæ.Strombites obli-
ter armatus.Pectunculus bi-
foris compressus
lapideus, obscu-
re armatus.

Pectunculi petræi biformes duo alij.

Conchula striata
lapidea.Conchites
striatus ho-
plites bial-
uis.

Pectunculi lapidei biferes alij.

Conchites lævis niger
punctatus.

Chama lævis filicea quem
ob formam telliniten appelles
licet.

Lapillus nucleum Auel
lane referas.

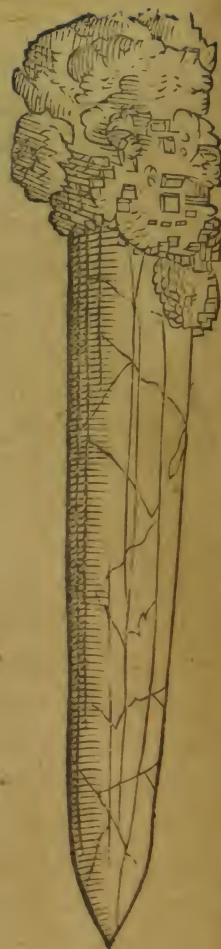
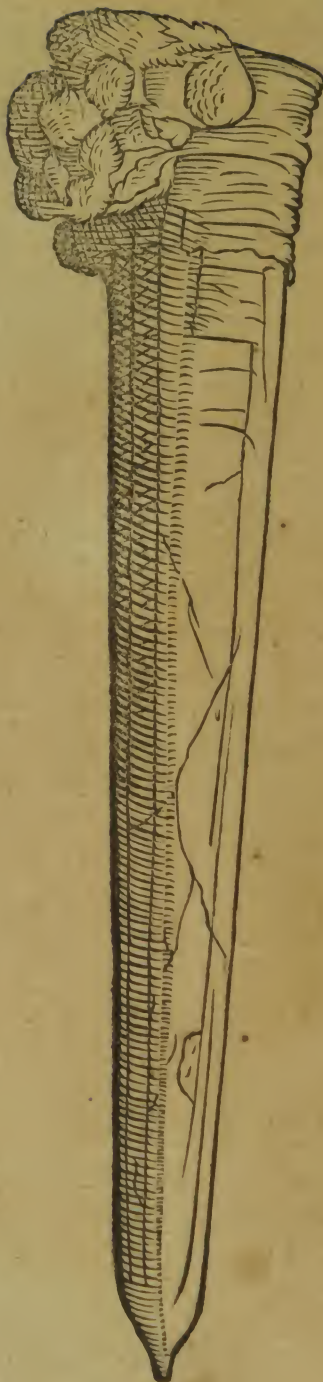
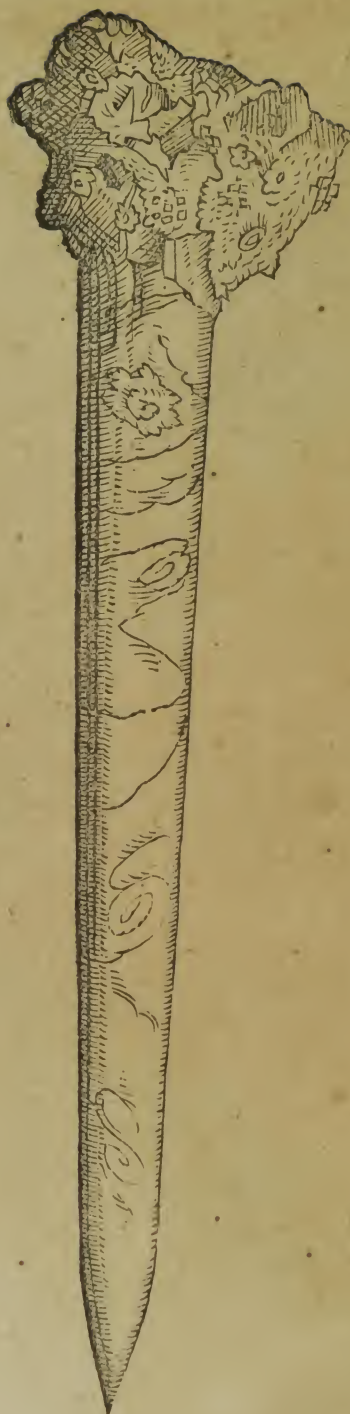
Chama parua petræa.

Astroitæ varij maiores, minores, concinnè
alij radiati, alij minùs.

Alter ex Astroitis nostris similem pingit Gesnerus lib. de
figuris lapidum &c. quem ita describit fol. 37. facie pri-
ma: Asterias vel Sphragis asteros dici potest hic lapis, cui ma-
gnitudo ferè qua hic exhibetur. In hoc quem ab illustri & nū-
quam satis laudato barone, totius antiquitatis incomparabili
scrutatore Vvilhelmo Vernhero prope Roteuillam, ubi reperis-
untur in colle edito ad Cimmeriam arcem, accepi, octoni cohe-
rebant, ita concinnè iuncti & aptati, velutiq; superinnati sibi
inuicem, (separabiles tamen) ut nullus artifex potuisset me-
lius. Singulis utrinq; stelle figura ceu sigillo impressa vel in-
sculpta videtur. Radij eminent suis angulis quini: inq; singulis
radiis cavitatis media est. Margines striis transversis sulcantur.
Substantia eorū predura est. Sternstein dici potest Germanice.

Belemniti-

Belemnitæ in acumen eleganter fastigiati, quorum bas-
 sin ex terra argillofa cinerea enatam ambit pyrites auri-
 color: substantia pleraque solidissima, striis rubris in cen-
 trum vergentibus radiata; ad basin, & suprâ paulo, intus
 fluor albus infarcit.

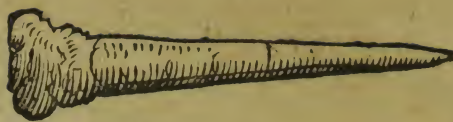

Belemnites radiatus cum armatura lucidissima viri-
 danti cuius substantiam pyrites subinde penitus opplet.
 Fragmentum belemnitæ hoplitæ armatura ori-
 chalcea.

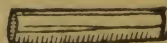

Belemnites cinereus alatus.

f

Belemnitæ parui.

Belemnitæ canaliculati.

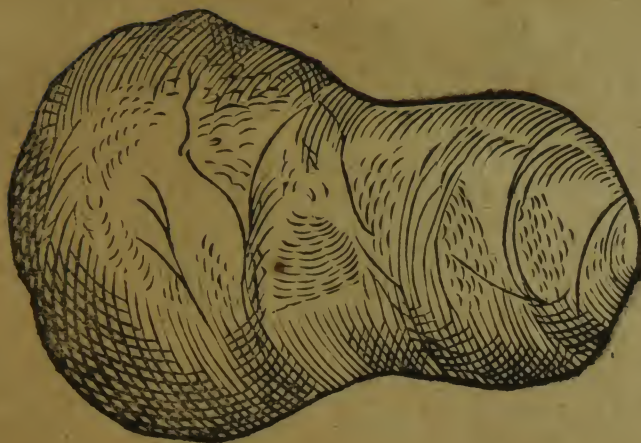
Belemnites fusi instar, ventre crassiore in acumen vtrinque desinente.

Belemnites cinereus dentis canini modo, triplici fulco exaratus.

Lapis

Lapis cinereus vterum vel cucurbitam lagenatam exprimens.

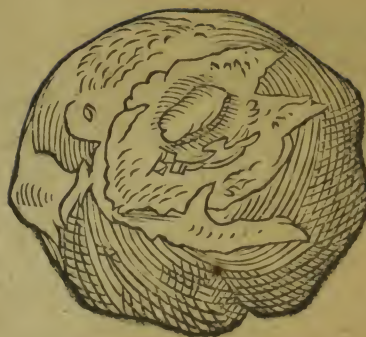

Lapis cinereus cystoides Iudaico similis.

Nux myristica lapidea cinerea, in qua tamen pictor nimis artificiosas exprefsit venas.

f 2

Nuxialapidea.

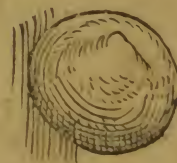
Silex cinereus pistacii
fructum exprimens.

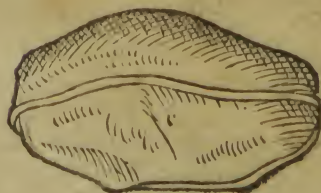
Auellana lapidea. Figura debet
esse obtusior.

Silex cinereus auellanae
domesticæ effigie.

Globulus lapideus.

Lapis cinereus femiounalis.
costa per mediam longitudi-
nem leuiter surrecta.

Lapis

Lapis cinereus cristatus.

Pyrites anthropomorphos.

Caput galeatum e pyrite.

Pyrites causae venatoria forma.

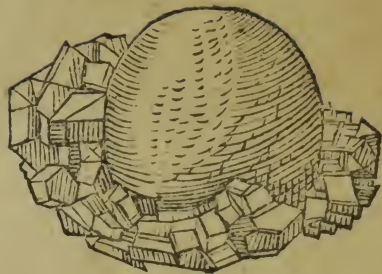

Tiaram Turcciam exprimens pyrites.

Pyrites leuiter turbinatus basi latiore. Malè pictus.

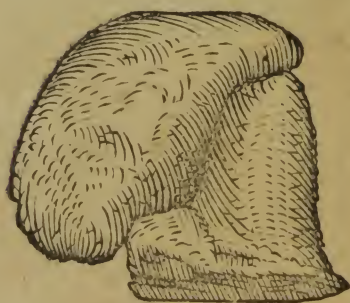
f 3

Pyrites luto cinereo alternatim
mixto ferruminatus, pilei æmulus,
oris tessellatis reflexis, cuius latus
ornât, tessellæ copiosiores aurico-
lores, quæ pro cristis sunt.

Pyrites oralis cum
tessellati alterius frag-
mento.

Pyrites gibbosus, quem cornu
Ammonis parum fœliciter à pis-
expresum sustentat.

Tiaram referens pyrites.

Pyrites inæqualiter globosus,
lacuna in medio veluti oculum
exprimente.

Pyrites

Pyrites ærofus globosus tessellatus umbilicatus.

Truncum humani corporis referens pyrites.

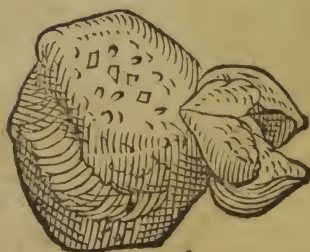
Pyrites

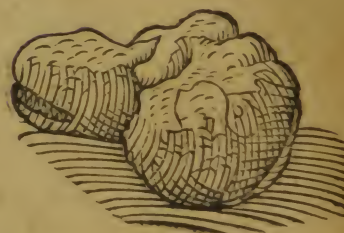
Pyrites meroides.

Pyrites ærosus cystoides.

Pyrites vesicam referens.

Pyrites membrum genitale exprimens.

Pyrites phalloides cum annexa vesica ex tessellis minutionibus.

Pyrites ærosus scro-tum referens raphe seu tauro suo sulcatum.

Pyrites

Pyrites phalloides.

Pyrites oblongus phalloides
glandem annulo cum arma-
tura ænea infibulatus.

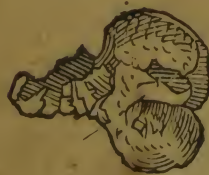
Pyrites phalloides.

Pyrites ærosus phalloides.

Pyrites phalloides.

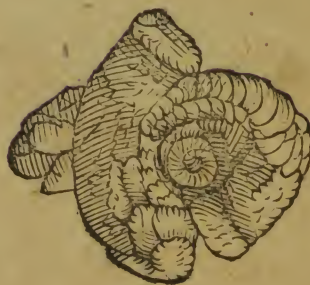
Pyrites ærosus phalloides.

Pyrites phalloides.

*Pyrites ærosus annulo reflexo
caudam implicante.*

*Pyrites cinereus cadmiam
factitiam botryten referēs, an-
nellis lucentibus aurei coloris
circa medium umbilicum cō-
uolutis.*

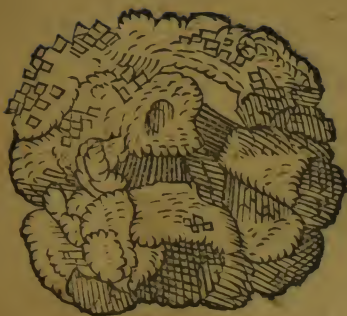
*Pyrites tuberosus inæqua-
lis ani mariscas imitatus.*

*Pyrites ani condylomata in-
æqualibus tuberibus referens.*

Pyrites

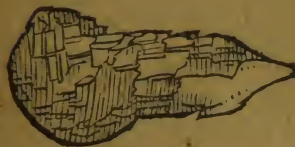

Pyrites condylomata referens
alius, lapide cinereo remixtus.

Pyrites ærosus carycoides.

Pyrites ærosus calceum
exprimens.

Pyrites fuscus marmoris
tallico remixtus cum annulis
lucentibus.

Chenopoides pyrites ærosus

Pyrites.

g.

Pyrites conchæ similis.

Pyrites ærosus botrytes cristatus.

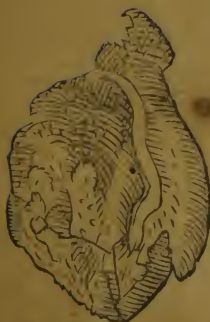
Pyrites botryoides compressus.

Pyrites

Pyrites botryoides.

Pyrites pyriformis minus
fœliciter pictus.

Pyrites exiguus pyriformis, in
quo apparet veluti imma-
tura glans, quam pictor
non exprefsit.

Pyrites pyriformis
alter.

Pyrites cucurbitę
lagenarię facie.

Pyrites ærosus balanoeides.

Pyrites vrnulam referens,
fundum tessellis è pyrite
ærolo cinctus.

Pyrites ærosus tes-
sellatus.

Pyrites ærosus
cum rupe tessels
lata minorû py-
ritarum, & ouis
piscium.

Pyrites

Pyrites globosus tessellis
minutioribus exasperatus.

Pyrites globosus in tes-
sellis protuberans, lacunā
altera parte impressam ha-
bens.

Pyrites globosus alter tessellis
innitens, in medio umbilicum ha-
bens protuberantem.

Pyrites globosus minutis tes-
sellis constans, in quo la-
cuna insculpta.

Pyrites globosus pusillus, hinc inde
punctis prominulis micans.

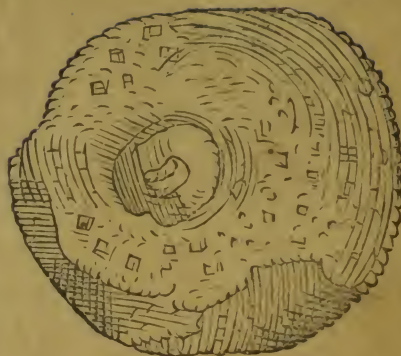

Pyrites parvus rotundus angulosus.

Pyrites

Pyrites globosus, lapide cinereo altera parte protuberante.

Pyrites globosus compressior, utrinque umbilicatus, minimis tessellis constans.

Pyrites tessellatus tuberosus umbilicatus.

Pyrites globosus prominente tubere.

Pyri-

Pyrites mastoides.

Pyrites ærofus cornu
Ammonis cristatus.

Pyrites globosus cuius
summo cacumini insidet
cornu Ammonis nonni-
hil echinatum.

Pyrites conum pini ferè
exprimens : sed pictor op-
positam obuertit partem.

h

Pyrites scintillans, altera parte gib-
bosus, inter nitellas auricolores pas-
sim interueniente cinereo lapide mol-
liori, aduersa parte planus, diffractus,
umbilicum obsidēte liuida ceu galena
nitida, quam ambit lapis cinereus.

Pyrites è granulis mi-
nutis compactus.

Pyrites ærosus tessella-
tus cum corniculo lapi-
deo cinereo : ad testudi-
nem accedit.

Pyrites cum magna tessella
pyramidali ex lacuna prodiēte.

Pyrites inæquali cuborum
serie confragosus.

Pyrites

Pyrites tessellatus.

Pyrites vtrinq; turbinatus
cum columnellis.

Pyritæ parui angulosi cum columnulis.

Pyrites ærosus turbinatus quadruplici
costa è tessellis sibi mutuò impositis.

Pyritæ quaterno columnellarum
concurfu constantes.

Pyrites turbinatus
acutior incurvus.

Pyritis ex quatuor colu-
mnellis ad angulos rectos se
intersecantibus compositus.

Pyrites cum quatuor
columnellis tessellatis.

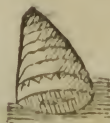
Pyrites minimus cum
columnellis tessellatis.

Pyrites tessellatus, angu-
losus, turbinatus.

Pyrites angulosus
alius.

Turbo minimus scintillans.

Pyrites turbinatus ma-
gnus muricatus.

Pyrites ærosus subrotundus echinatus.

Pyrites tessellatus echinatus.

Pyrites globosus & angulosus.

Pyrites ærosus obscurus rugosus, cornu ceruini radices referens.

Pyrites ærosus obscurus campocoides cum annulo lucido.

Pyrites ærosus cadmoides.

Lapis cum pyrite mixtus
bistortæ radicem referens.

Pyrites cadmoides lu-
cens oua piscium ex-
hibēs minus diligen-
ter pictus.

Ammonis cornu fragmentum cristatum, cui adnati
globuli pyritæ, duabus figuris ambæ facies exprimuntur.

Atq; hac haftenus de re metallica breuiter de metallicis alijsq; fossilibus quae aquilezibus sese obtulerunt nosq; obseruauimus ad balneum mirabile dicta sunt. Non enim instituti nostri erat accuratiorem de istis disputationem instituere, ut qui nihil aliud hoc diuerticulo quaesuerimus quam seuerioris animi contentionis recreationem liberalem nec ab eruditione interim abhorrentem: penitus ista qui scire uolet, is consiliis doctissimis Agricola, Gesneri, Encelji aliorumq; qui hoc argumentum ex professo tractandum sibi proposuerunt, scriptis, inueniet quod uel curiositatem expleat uel quicquid satisfaciat.

De stirpibus quas Bollenfis & vicinus
ager suppeditat.

C A P. I I.

EMergamus age ex terrae visceribus, & per montium, pratorum paradisorumque amoena vireta ingrediamur, Pomonae, Florae, Vertumniq; opes Plutoniis thesauris vitae utiliores perlustremus, sed strictim, iuxta horum tractatione in maius opus, quod iamdiu de re Botanica meditamur breuiq; bene fortunante Deo publici iuris facturi sumus, reseruata. Primum igitur agmen ducent Poma, quorum haud temere alius locus maiorem suppeditat varietatem. Pomum autem depingit Matth. in Diosc. lib. 1. cap. 131. apud eum etiam vires tractantur pomorum.

Pomum

Pomum Wettich Germ. dictum. Allatum ex Blicspach, quod ferunt Geelwettich vocari. Paruum est, duos digitos altum & paulò crassius, sessile, ex albo luteolum, pediculo satis longo. Sept. 20. nondum perfectè maturum erat, carne tamen vel tùm sublutea, dura, acida. Delata Mompelgardum, ad Febr. durarunt.

Klein Wettich in Bol, paruum pomum duos ferè digitos altum, ad crassitiem trium ferè accedit, multum habet albidum cum luteolo mixti: alicubi rubellum: nonnihil angulosum, pediculo satis longo. Lectum Sept. 20. carne erat

erat alba, satis tenera, acida, grata. Diu durare aiunt, nec
grandescere, fragrantemq; matura spirare odorem. Mom-
pelgardum delatum, mense Febr. integrum.

Ex genere quoque eorum est, quæ *Wettich* dicuntur,
pomum durans ad Ianuarium planè album, præcedenti
flein Wettich non maius: breui pediculo. Puto mihi da-
tum in *Wâlden* pago vicino. Sept. 20. carne erat alba, sa-
tis dura, sapore acido, nec dum maturum videbatur.

4

i

Welsch Bettich / quasi Italica, pulchra sunt poma, in
 Bol duos digitos & semissim alta, crassitudine eadem,
 nonnihil angulosa : colore alta, supernè pulchrè ruben-
 tia, in medio punctata: aliquando nonnihil luteola: pedi-
 culo longiusculo. Durare aiunt ad Aprilem. Sept. 20. caro
 intus alba, tenera acida, sapida. Idem mihi datum & eo-
 dem nomine in Zell accepi, multo sunt maiora, tres digi-
 tos alta, crassa quatuor, quæ dicuntur diu durare, etiam
 per totam hyemem. Mompelgardum translata bona ad-
 huc Nouembri fuerunt, & Maij medio sequentis anni.

Weins

Weinäpfel, Pomum vinosum, pulchrum, candidum,
parum angulosum ad umbilicum, aiunt durare usque ad
Aprilem. Ex Wälde ni fallor nactus sum. Multum habet
similitudinis cum præcedenti Weißwettich/maius tamen
est, altitudine trium digitorum, latitudine quatuor, co-
lore albo, ad pediculum nonnihil luteo.

7

Grünwettich vnicum tantum ex Wälde habui, ex lu-
teolo subviride, uncias duas & semis altum, crassum tres,
pediculo satis longo. Mompelgardum delatum, inte-
grum adhuc Febr. & Maij medio.

8

2

Kernäpfel quasi granorum poma, vel granata poma, in Zell / paruum pomum duos digitos & semissem altum, tres latum: ex albo subluteum, ad virorem aliquatenus tendens, pediculo satis longo. Vesca esse aiunt, & in segmenta cæsa repositaq; diu durare. Sept. 20. erant carne alba, duriuscula, dulci & grata esui. Accepi in Bol vocari **Benitäpfel**:

Pfaffenäpfel (ac si dicas sacerdotum poma) nomine allata mihi ex **Wlenspach**, pari magnitudine ferè est præceden-

cedenti, altitudine trium digitorum, crassitudine trium & semis: color albus, in quibusdam partibus nonnihil subluteus. Sept. 20. caro alba, dura adhuc dulcis. Existimo diu duratura, videbantur nondum benè matura, quamuis vel tum esui sat fuerint iucunda. In *Zell* mihi datum pomum vnicum nomine *Genendling*: Dulce erat, diuq; dicunt durare. Non defuerunt qui idem esse existimarint cum præcedenti.

Est etiam candidum, sed minus, pediculo longiori. Vtrumq; expressum duabus præcedentibus figuris.

Jungfrawäpfel, quasi dicas virgineum pomum, haud magnum, sessile, altitudine duorum digitorum & semis, crassitudine trium: color ex albo subluteus: paucae quædam striæ & maculæ rubentes, pediculo est satis longo, tenui. Sept. 20. Caro alba, dura, acida nondum edulis, grata tamen.

Weiß Hartling/velut dura cinum, mediocre pomum
ex Zell, album cum luteolo intermixto parte præsertim
superiore ad umbilicum, ad pediculum verò rubello: an-
gulosum est, altitudinis digitorum trium, latitudinis ferè
quatuor. Aiunt durare ad pascha ac etiam vsq; ad opo-
ran. Integra medio Maio seq. anni.

Weisse

Weisse härte lin äpfel / quasi duriusculum album Bole
 lenfibus dictum, quod diu daret vt intellexi ab iis qui in
 Zell obtulerunt: quod est, altitudinis duorum digitorum
 & semis, latitudinis trium : nonnihil angulosum, coloris
 albi sublutei. Accepi ex **Wälde** paulò maiora. Sed hoc
 pomum idem existimo cum præcedenti & bis pictū. Horz
 tulanus Ill. E. C. Mompelgardensis eadem significatione
blanc-dûre vocat, & in horto E. C. Mompelgardi proue-
 nire ait.

14

Scheibling, ac si dicas orbiculare, genus pomorum in
 Zell, depressum ac sessile, altitudinis trium ferè digitorū,
 crassitudinis quatuor, colore albo subluteo cū aliquo
 rubore consperso : angulosum est, pediculo breui. Sept.
 20. caro non omnino alba, sed subluteola, tenera: sapor
 acidus, gratus, vinosus. Bona adhuc Octobr. 14.

Röfz

Köstlicher Apffel / id est preciosum pomum. Medio-
cris est magnitudinis, angulosum, tres digitos altum, cras-
sum totidem, ex luteo albidum, quædam etiam vna par-
te rubent, pediculo breui. Durant vsq; ad Aprilem, carne
satis tenera, dulci. Ex horto nostri hospitis in Bol, qui ea
se solum habere autumat. Inueui tamen etiam in **Wâlde**,
vbi **Sûßapffel** & **Sûßling** / id est dulciuscula nominarûnt.
Hospes noster ille rapaces veritus manus tempestiuus &
sub Augusti finem collegit. Illud autem quod habui ex
Wâlde maius fuit isto quod hic represento, uncias qua-
tuor altum, crassum quatuor & semissem. Octob. 4. adhuc
bona licet præmaturè collecta. Ex iis vnum Mompelgar-
dum delatum, declinante Februario integritatem suam
seruabat.

Grûbe

65

16.

17

3

edio-
scraf-
apar-
carne
qui ea
hilde,
caru.
us &
ui ex
qua-
thuc
gar-
uam
rüb

Grübling in Bol & Wälde, altiora quam **Pfaffengrübling** (de quibus mox: Altitudinis ferè quatuor digitorū, eiusdemq; penè crassitudinis. Alba cum virore ac luteis veluti oblongis maculis: Pediculi breues. Idem pomum eodem nomine nactus sum in Zell, vbi dicebatur dulce & diu durare: Magis tamen albicantia, aliqua etiam aspera viridiaq; vt præcedentia. Quo fit vt non tam nominis quā formæ varietate moti duas & figuras & descriptiones demus **Pfaffengrübling** ex **Wälde**: pulchra, tres digitos alta, vltra quatuor lata. Colore albo cum luteo pallescenti, pediculo perbreui tenuiq; , durabile. Aiunt vocari etiam **Ledersüßling**. Accepi nomine **Schmelßling** Oct. 20. in **Kirchen** carne dulci solidiore. Hospes errorem ait esse in nomine, & ipsummet esse **Grübling**, quo nomine delatū Mompelgardū. Medio Maio adhuc diu rabat sapore dulci aliquatenus vinoso. Etiam **Pfaffengrübling** ad idem vsque tempus perdurauit.

Schmelß

Schmelzling / quasi dicas facilè liquefcentia poma, fortè quòd ob carnis teneri tudinem in ore facile diffuant, ex **Bol** & **Wâlde**, magna sunt satis, nonnihil elata, mediocriter angulosa, ex albo & luteo pallida, palmum ferè alta, crassitudine pari. Pediculus non ita brevis. Aliquamdiu dicuntur durare. Sept. 20. gustata dulcia quidem, sed non ita grata carne tenera, alba. Eiusdem generis pomum datum est etiam in **Zell** nomine **Klápfferling** veluti sonora : aiebant dulce esse ac durabile (& certè dulce erat) & ex iis interdum valde magna inueniri, maiora iis quæ dabant. In **Kirchen** verò vrbe dicebant vocari **Ledersüßlin**/ aliàs **Kernápffel** à sonātibus granis, & durare ad quadragesimam. Audio vocari etiam **Breitsüßling**/ à latitudine ita vt sint synonyma vnus pomi. Varietas hæc nominum & aliqua etiam formæ mouit vt duas depingi curarim, ac vti sequitur denuò descripserim. **Kernápffel** dictum pomum ab vrbe **Kirchen**/vbi dicunt durare vsque

k 2

ad Martium. In Bol vocant *Breitsüßling äpfel*/ habentur etiam in *Wälde*. Magna sunt poma, lata, depressa, tres digitos aut tres & semissem alta, crassa quinque & semis, pediculo breui, nonnihil angulosa, ex pallore luteo albicantia.

Sept. 20. gustata, sapore dulcia fuerunt, grata, tenera. Quidam vocant *Süßfläpfferling*/ sub Octobris finem modò dicti saporis adhuc fuisse depræhendi. Delatum Mompelgardum ad finem Ianuar. nondum putridum: degustatum carne erat tenera, dulci. *Klepfferling* nomine datum in Zell, Mompelgardum aduectum ad Febr. medium durauit, carne dulci.

20

Wein

Weinäpfel/ poma vinosa in Bol & Wälde. Quibus-
dam **Seisling.** Poma sunt ad quatuor digitos elata, toti-
dem crassa, vna parte albida, altera rubente. Sept. princi-
pio nondum matura satis, ideoq; esui minus apta : succo
tamen vinoso : Ad Aprilem durare audio. Gustata Sept.
fine, sapore acido grato vt & demum Nou. 23. Idem & in
Zell habetur. Mompelgardum delata 12. Febr. integra.
Adhuc etiam medio Maio sequentis anni.

Biechen brunner in Bol & Wälde/quibusdam **Krensch-**
ling/magna poma, ex albo luteola cū paucissimo rubore
 ab vna parte: Vncias tres & semissem alta, ventricosa qua-
 tuor vncias crassa, pediculo breui. Durant ad Ianuarium.
 Sept. 20. gustata, carne sublutea acidula atque eduli. Ob-
 latum etiam in Zell sub eodem nomine eiusdem saporis
 testimonia dedere. Mompelgardum delatum, Februario
 ad exit. im properante incorruptum erat: demum certè
 etiam Maij medio.

23

Weinling/vinosum: famulus meus attulit ex **Blien-**
spach/elegans & magnum, quinq; digitorum altitudinē
 excedens, crassitudine pari, angulosum, album: Pediculo
 breui: Sept. 20. erat maturum, carne candida tenera
 sub

sub acida, etiam ad Oct. 14. vsque: semina tamen quæ in
erant casta & medulla vacua.

24

Scheiblingäpfel, quasi rotunda poma, ex Walde/pul-
chra mediocriter magna ex albo luteola, quatuor digitos
alta, totidem crassa, pediculo non ita breui. Gustanti 20.
Sept. carne tenera, alba, dulci. Aiunt'prouenire etiam in
Bol & durare vsq; ad Ianuarius. Mompelgardum ex hoc
genere delatum pomum in medium vsq; Febr. durarat.

Blmer

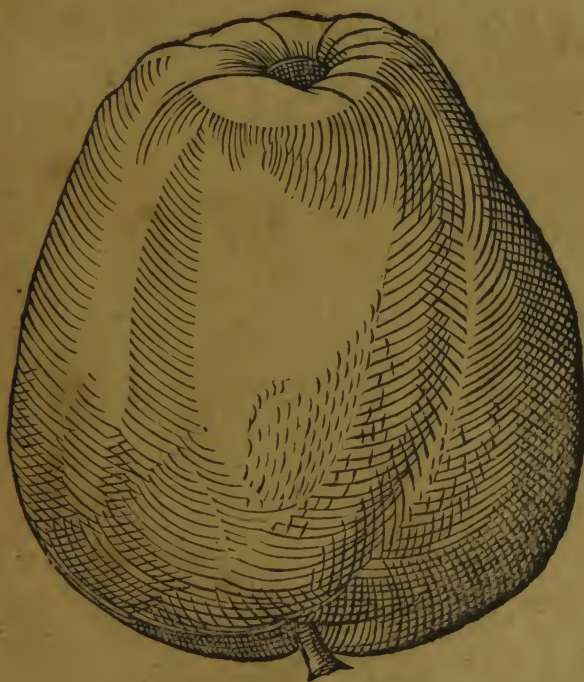
Pomerus pfälting, in Wälde, elegans pomum longiusculum trium digito-
rum & semis, nonnihil turbina tum crassitudine trium digitorum, colore albo
ferè, ex altera parte rubello: pediculo crasso & breui. Aiunt diu durare. Dela-
tum Mompelgardum integrum Febr.

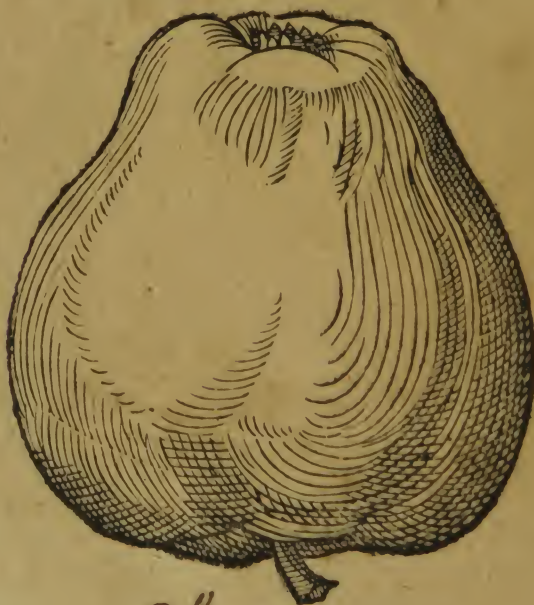
Linder

Lincker Apffel in Bol & Wälde, pomum satis simile
 Hüttisapffel dicto. Eadem enim forma ferè colorq; , sed
 minora, altitudine quatuor ferè digitorum, crassitudine
 eadem. In colore tamen hoc discriminis animaduerto:
 qui licet sit ex albo subluteus & virescens, multa tamen
 habet puncta candida. Quædam etiam aliquid ruboris
 habent diffusi. Pediculus quidem brevis est, sed crassior:
 videntur etiam paulò angustiora. Aiunt durare vsque ad
 ver, interdum etiam vsque ad æstatem. Sept. 19. nondum
 erāt esui apta, carne dura, sapore vinoso austero, luteola.
 Talia adhuc erāt Octob. Mompelgardum delatum inte-
 grum Febr. & Maij medio.

Hüttelins äpfel / quod pileum turbinata forma refe-
rant, in Bol & Walde, quibusdā *Lauchsäpfel* / poma lōga
digitos ferè quinque, quatuor lata, basi latiore, in angustū
fastigium exeunte, pediculis breuibus crassis. Diu durant
vsq; ad Febr. vt aiunt. Sept. 18. nondum erant esui apta: sa-
por vinosus. Color ex albo subluteus & virescens. Quæ-
dam etiam aliquid ruboris habent versus basim. In Zell
sub nomine *Winteräpfel* hyemalia poma, dedere. Au-
dio etiā vocari *Spisäpfel*. Octob. 25. gustatum carne ad-
huc erat dura, sapore acido, nondū esui apta. Quod Stut-
gardia *Kamwer* vocari audiui, idem cum isto esse iudico,
idque delatum Mompelg. & gustatum Decemb. 13. carne
dura, acida alba. *Hüttelinsäpfel* autem integrum erat et-
iamnum medio Februar. carne duriuscula, subacidula, vi-
nosa. Ad medium Maij esui gratum cum aliqua aciditate.

28

Weiß

Weißling ex Wälden / pomum album, ex luteo pal-
lescens, cum punctis planè lacteis, parte vna turbinatum,
altera sessile, satis magnum: longitudine trium digitorū
& semis, crassitudine eadem. Diu durare aiunt. Eiusdem
generis aliud nactus sum ex Zell/ sed isto multo maius, &
supra quinque digitos altum, quinq; crassum, in cæteris
simile: acidum dicunt. Audio idem prouenire in Bol. Bo-
num adhuc & sapidum Mompelgardi 10. Febr.

Ulmcr äpffel/ Ulmensia poma, in Bol vnicum habui lō-
 gitudinis quinq; digitorum, ex luteo subalbidū, vna parte
 strias aliquas rubentes habet : eadem latitudo quæ lon-
 gitudo: pediculus longiusculus crassus. Pomum contor-
 tum & bipartitum nescio an cætera talia.

77

31

13

32

Bachäpffel: in Zell. Cuius generis data mihi duo maxima, quorum altitudo excedit sex digitos crassitudo peruenit ad septem, color vniformis ex albo subluteus, raris lacteis maculis respersis. Aiunt multò etiam maiora reperiri, esse subacida, diu durare. Alterum ex istis magis turbinatum & angulosum, minus crassum: pediculo non ita breui **Bachäpffel** nomine cum præcedenti datum in Zell, pomum paulò minus, candidiore colore, non ita angulosum. Hospes meus in Bol peritus in discernendis fructibus noluit diuersum dicere: dicens in Wyl vrbe prouenire genus pomi quod vocant **Gälbling** (quasi luteola dicas) se suspicari hoc pomum idem, Sept. 20. degustanti

gustanti caro non omnino candida, sed ferè sublutea, duriuscula, sapore non admodum acido, grato. Vnicū accepi pomum, cuius pediculus erat satis brevis. Sept. 30. degustato utroq; iam descripto, manifestè deprehendo verum esse quod hospes monuerat, non differre: sed esse tātum formæ aliquam varietatem & leuem. Tres subiectę figuræ vnius sunt & eiusdem speciei: licet non parua diuersitas inter duo appareat vti dictum. Huius generis pulchrum & insignis magnitudinis Mompelgardum delatum ad medium Maij integrum erat.

33

Pulchrum pomum, magnum, dictum roht Bachäpfel:
Variegatum, magna ex parte rubrum variis intercurfan-
tibus

tibus striis. Sed & albedinis luteolo commixtæ sat habet. Altū quatuor digitos, latum ferè quinq; : umbilicus profundus, pediculus brevis : nonnihil quoque angulosum est. Mompelgardum delatū integrum Decembri. Aiunt in Bol ad quadragesimam durare.

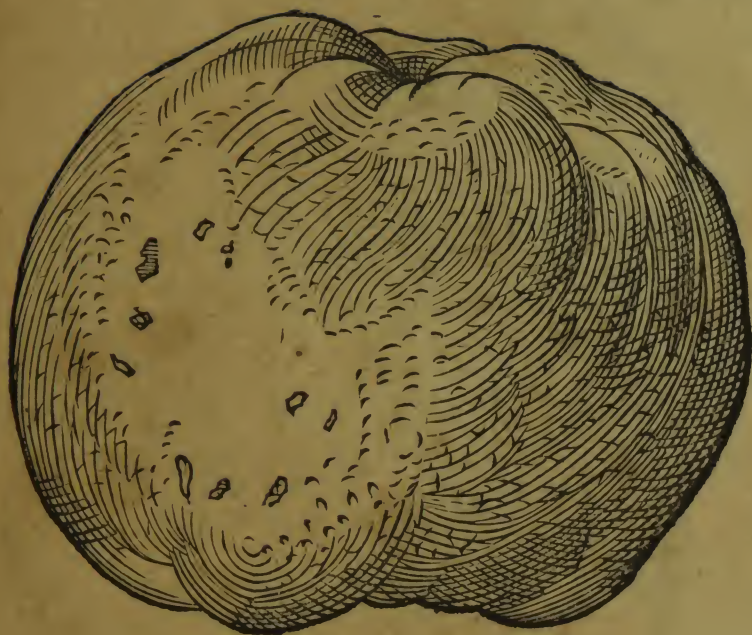

34

Meyling Apffel in Bol: turbinatum vt **Hüttlinß apffel**: basi tamen latiore, magis etiam rubens, angulosum, non vniforme vt præcedens : altitudo quatuor digitorum, crassities maior: dulcia gustu vt aiunt. Delatum Mompelgardum incorruptum erat exeunte Februario.

Koster

35

Roßter Weilling Apffel, ex Aruibing & Wälde : vnde
 etiam habui sub nomine Tauricher his valde similia. Hæc
 tamen illis maiora, sessilia quædam rubra, non ita striata:
 Partes quædam albæ ex luteolo, mixto sparsim rubore.
 Sed & in eo apparet differentia quod multa puncta ha-
 beant alba. Pediculi non admodum crassi nec breues. Al-
 terum quod oblatum fuit, altitudinis erat quatuor digi-
 torum, crassitudinis sex: alterum quinque, totidemque cras-
 sum. Sept. 17. incipiebant putrescere. Caro non ita can-
 dida, tenera tamen, acida, grata. Tauricū tamen sapore vi-
 debatur gratius. Fugax est pomum. Multa poma mihi al-
 m

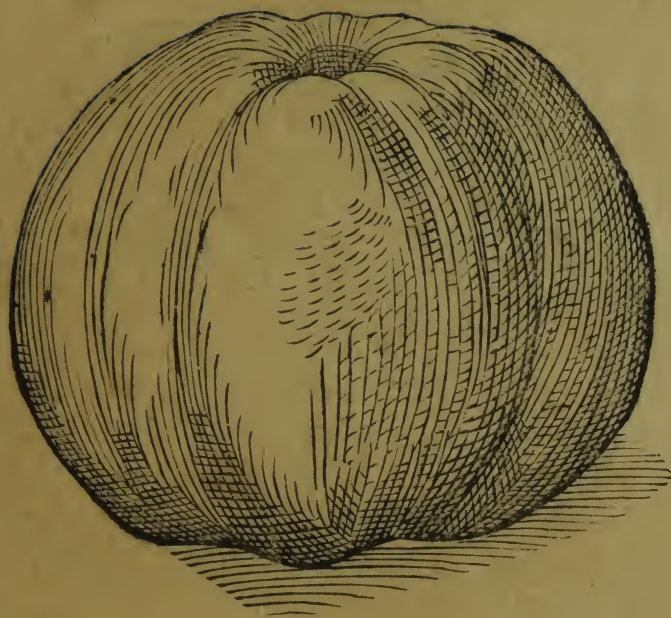
lata sunt ex Grubingen/ quorum nomina quia non adnotaui & ipsa quoq; omissa sunt.

Magnum pomum, elegans rubrum: oblatum in Rir-
chen nomine Gros Paris Apffel mense Octobri. Hospes
idem iudicat cum præcedenti. Altum est quinq; fere di-
gitos, crassitudine haud minore. Non caret etiam colore
luteolo intercurfantibus striis rubris & punctis albis. Pe-
diculus brevis, caro tenera acida vinosa. Bonum adhuc
Octob. 17. Eiconem exhibeo propter formam à superiore
diuersam.

Schemz

37

Schemapffel ex Blienspach. Poma superiori roſter
 Weitling apprimè ſimilia. Altitudine ferè quatuor digi-
 torum, latitudine maiora. Color ruber, ſed minor quam
 in iis. Quædam etiam alba tantum, quædam mixta. Pun-
 cta alba nulla. Pediculi breuiſſimi. Sept. 20. Caro dura ſa-
 tis, nec dum perfectè matura, ſaporis acidi: nonnihil an-
 gulofa. Decemb. 13. pomum delatum Mompelgardam ex
 Wâlden nomine Schmetſler Taurich / carne erat alba,
 duriuſcula, vinoſo gratoq; ſapore.

m 2

Sommer Taurich: Pulchrum, magnum, rubens valdè, allatum Vracho Sept. 7. Quinq; digitos altum: cras-
sum quinq; & semis. Striata rubedine luteo alboriq; per-
mixta. Caro alba tenera subacida, sapore vinoso, grato.
Haud durabilia esse perhibent ideoq; æstiuâ vocât. Nam
vel Sept. 19. iam quædam putrescebant. Eadem sub eo-
dem nomine vidi in Bol, Kirchen & in Wâlden. Verum
hæc licet minus rubra, striata tamen erant magis. Puto ru-
borem & strias à sole fieri, prout magis aprico sunt expo-
sita, quod & rustici observatione quotidiana asseuerant.
Etenim Sept. sine eodem allata ex Osienspach/ non rubra
erant vt vrachiana, sed multa albedine perfusa. In Zell
Sept. 12. iam transierant. Vnum tamen in Octobrem vsq;
integrum perstitit.

Wine

Winter Tauricher in Bol & Wälde / pulchrum magnumq; pomum, simile Sommer Tauricher: quædam rubra valde, alicubi alba, sublutea, striata: quædam minus rubra, diuersæ magnitudinis. In genere tamē omnia prædictis videntur minus sessilia, & paulò magis angulosa. Pediculi etiam videntur longiores. Aiunt durare vsque ad Aprilem. Sept. 19. nondum erāt esui apta, sed carne dura, sapore tamen acido nō ingrato. Nactus sum etiam eodem nomine ex Zell, insigniter vna parte rubens, turbinatum. Perhibent diu durare & acido esse sapore. Octo. 25. gustu erant acida nec dum esui prorsus apta, carne solida luteola. Mompelgardum delata 12. Febr. nulla adhuc putredine inquinata, saporis iucundi, vinosi Maij demū medio.

m 3

40

Weiß Zürich äpfel/album Tigurinum pomum. Oblatum in Zell hoc nomine. Magnum est, sex digitos altum, totidemque crassum, angulosum, nonnihil turbinatum: colore ferè luteo, veluti striis aut guttis nonnihil rubentibus donatum. Audio etiam inueniri in Bol, & vocari **Groß Züricher**. Accedit ad **Winter Tauricher**, sed non rubet. Mompelgardum delatum, in Ianuarij finem durauit, carne friabili, tenera, dulcacida.

Züricher

41

Züricher äpfel/ Pomum Tigurinum, ex Bol & Wäl-
den : Pomum satis magnum, ex albo subluteum, paucis
striis, non multū angulosum, quatuor vncias altū, totidem
crassum. Pediculo breui crasso. Aiunt durare ad Aprilem;
Sub Sept. finem nondum esui erant apta, sed carne dura,
acida. Eadem poma eodem nomine vidi in Kirchen/vbi
aiunt frixa perquam esse iucunda. Mompelgardum dela-
ta Febr. medio acidula, grata.

Grün

Grünling äpfel pulchrum pomum nonnihil angulosum, multo striis & punctis rubes: albet parte superiori: inferiori ad pediculum breuem valde rubet: & in rubro colore striæ saturationes. Altitudo pomi quatuor ferè digitorum, crassitudo paulò maior. Sunt etiam minora, & uti perhibent', durabilia. Delatum Mompelgardum ex eunte Maio nihil vitij penitus contraxerat.

Härtling

Härtling äpfel / quasi duriuscula dicas. Pomum aliquatenus simile Steinling. Strias quasdam habet sed dissimiles. Rubor etiam diuersus: punctis notatum, pediculo breuiori, crasso satis. Angulosum est, tres digitos altum, crassum quatuor, durabile uti aiunt. Suspicio idem genus mihi oblatum in Wälde sub nomine Weibrecheren / quod ad mensem Aprilem durare aiunt. Idem pomum datum in Zell nomine Wattisäpfel / acidum quoque & durabile: in rubore puncta conspiciuntur. Decemb. 12. cum iam putredinis nota adesset duram tamen carnem, albam acidamque deprehendi. Durauit tamen ad Maij medium usque.

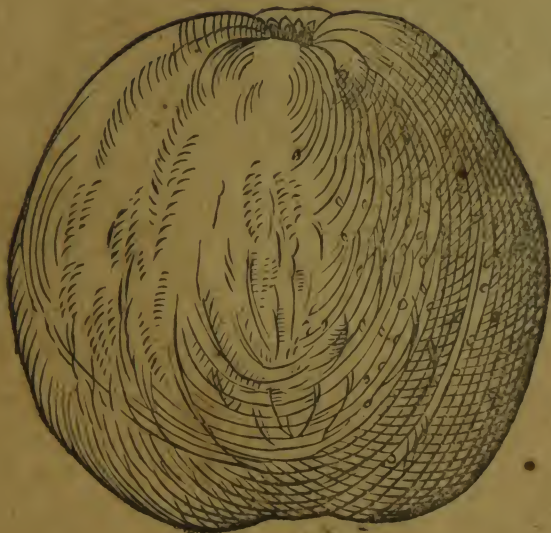
n

Köttling quasi Rubellum in **Wälden**. Pulchellum pomum mediocri magnitudine, cuius altitudo excedit parum tres digitos, crassitudo ferè quatuor. Superior pars valdè rubet. Inferior hinc inde albicat cum pulchris striis & veluti guttis rubris. Pediculus brevis, crassius. Vnicum habui, quod nonnihil erat angulosum. Aiunt durare diu, etiam vsque ad tempus Quadragesimale. Datum mihi in **Zell** eodem nomine pomum, sed maius, quatuor digitos altum, crassitudine eadem: Color idem, nisi quod nō tantum rubet: pediculo paulò longiori. Hic tamen prius exhibemus. Quædam etiam ex iis quæ in **Zell** nactus sum, minora sunt. In **Kirchen** vrbe vidi eadem poma ni fallor nomine **Zeitling**, nisi fortè sint **Greimling**/ quibus apprimè similia videntur, nec discrimen vllum manifestum deprehendere licuit. **Zeitling** Mompelgardum delatum dura-

duravit vsque ad finem Februa. carne tenera, saporis sub-
acidi valde grati.

Bachapffel / quasi frixationi opportunum aptumque,
ex Bol. Simillimum *Stramling* dicto. Duo habui quo-
rum alterum quatuor ferè vncias altum, crassum totidè:
alterum depressius ad tres tantum vncias, quatuor ferè
crassum. Parte altera rubet cum striis item saturatius
rubentibus: altera sublutea est, intercurfantibus quoque
striis rubentibus. Durum est pomum, pediculi crassi ad-
modum & brevis. Mompelgardum delatum, integrum
Febr. quo tempore gustanti carne erat dura, acida, grata.

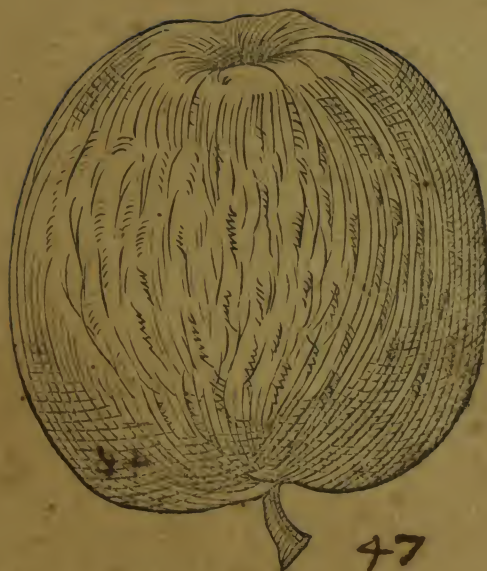

46

Seinsterling in Zell. Durabile pomum ut aiunt, medio-
cre, altum digitos quatuor, crassum totidem : Vna parte
ruber intercurrentibus striis magis rubentibus : cetera
luteum, pediculo est satis breui. Admodum simile est hoc
pomo Bachapffel dicto, quod & strias rubras habet. Sed
hospes meus in discernendis fructibus solers diuersum
ait. Mompelgardum delatum, integrum ad Februarium
usque putredinem non sensit.

Hafz

Haflöcher in Bol Wälde & Zell. Pulchra, multumque rubentia, striata: intercurfantibus nonnullis partibus sub luteis & virescentibus. Multum habent similitudinis cum *Röttling* & cum *Bachäpfel* striatis & cum *Streimling*. Horum quædam sunt altitudinis trium digitorum, eiusdem crassitudinis, pediculo longo: acida, durabilia. Variant inter se. Alia virescunt sine multo rubore: alia parua pediculis ipso ferè pomo longioribus. Viore quidam distinguunt à *Röttling*. Sept. 20. nondum edulia, carne alba duraque, acida valdè. Circa pascha primum maturantur, esuique fiunt apta. Mompelgardum delata Febr. mense Maio integra adhuc & abundè grata.

Röttling/Rubellum. Seruus meus attulit ex Bliens
spach. Totum ferè Tubrum, tres digitos altum, crassum
tres & semis: parum angulosum, pediculo tenui, satis lon-
go. Medio Martio integrum saporis grati subacidi.

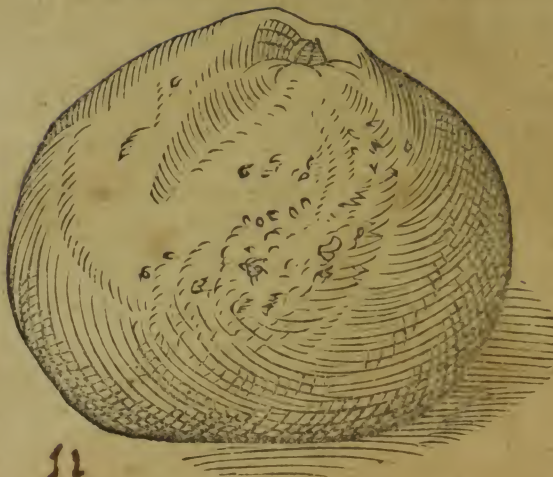

Leyeräpfel in Bol & Wälde. Poma satis magna, aliquatenus accedunt ad **Haploch**, rubore multo perfusa, per quem veluti striæ guttæue magis rubentes discurrunt: In vna etiam parte ex luteo virescunt. Pediculus tenuis, longus. Horum quæ habui maximum tres vncias altum, crassum ferè quatuor. Variant multum, quædam magis rubra, quædam magis lutea. Alia magis striata, alia minus. Diu durare dicuntur. Caro alba, dulcis, grata, Sept. 20. nondum tamen edulis. Mompelgardum delatum Maij medio integrum.

Trost

Heinnings äpffel in Bol: Mediocre pomum, latiusculū,
 altitudinis trium digitorum, semuncia latius, nōnihil tur-
 binatum altera parte, sessile: colore ex albo luteolo sub-
 uirente, vna parte cum striis nōnihil rubentibus. Aug. 26.
 nondum maturum: colligi tamen posset & reponi. Bona
 sunt circa ferias Natalitias, durātq; vsq; ad quadragesimā.
 Mompelgardum delatum, integrū medio Maio, acidulū.

Sap.

Troßling äpfel in Boll. Hospes meus se solum habere dicit hoc pomi genus. Durare usque ad Aprilem. Medio-cre pomum, sessile inferna parte, superiore turbinatum, tres digitos altum, dimidio digito crassius. Maxima parte rubet interiectis multis striis: reliqua pallida sublutea: pediculo satis longo. Vnicum delatum Mompelgardum Febr. 12. duravit.

Sanäpfel satium pomum, quibusdā vt audio **Kern-äpfel**/quasi granata poma, quod ex granis & semine pro-ueniat, pomum pulchellum, tres digitos altum, crassum totidem: vna parte album, altera rubellum, cum maculis rubentibus vt in conchis venereis quibusdam: pediculō breui, crasso. Idem pomum Stutgardiæ ni fallor habui sub nomine **Weißling**/ sed maius, altitudine trium digi-torum & semis, maculis pulchrioribus. Vtrumque Mom-pelg. translatum integrum Nouemb. fine. Stutgardianum ad medium Maij usque duravit, carne valdè candida, ex dulci subacidula, vinosa.

Züpenschencken / ex Boll, haud magna poma, acida, durabilia ad oporan vsque: tres ferè digitos alta, & paulò crassiora, colore virescente cum luteolo, subinde striis & veluti guttis rubentibus, pediculo sesquiunciam longo, sapore acido.

Langsteler / quasi longo pediculo pomum ex Zell: durabile: prædicto haud multum absimile: differre tamē videtur diligētius cōferenti. Neq; enim tam viride est hoc, paulòq; rotundius, & per alboluteum strias habet intercurfantes ad hæc angulosum est: Pediculum vnciam longū habens, & in vmbilico cauitatē profundiorē. **Oris**

Grüninger äpfel in Boll,
quasi viride pomum. Tres
ferè digitos altum toti-
demque crassum. Còlor
virescens cum punctis al-
bis: Angulosum est, pedi-
culo vnciali, acidum. Ad
medium Maium integrū,

57

58

Härtling nomine oblata pomain *Wälde* / quasi durabilia vel prædura: Et sanè ad duos durare perhibent annos. Altera parte rubent, striata: altera sublutea, pediculo longiusculo ad vnciam vnam. Idem pomum ididem datum nomine *Schalhärtling* / quasi corticis instar durum dicas, æquè magnum atque prius, & paulò etiam maius, concolor. Dicunt durare ad triennium. Ex *Wlienspach* attulit seruus meus simile pomum nomine *Schäläpfel* / quasi testaceum dicas, sed maius. Delatum *Montbelgardum*, Maij medio carne dura, ex dulci acida.

59

Breit

60

Breithärtling, quibusdam etiam **Rohr Härtling** / ex **Wälde**, pulchellū haud magnū pomū : durabile vt aiunt : sessile: duos digitos altum & semis, crassum tres. Colore vna parte subluteo, altera rubente, vtrunque dispersis maculis albis seu lacteis quibusdam veluti punctis : Pediculo satis longo. In Zell idem obseruavi intensius rubens, dura admodum carne, esuique nondum apta. Sept.

20. acida, alba. Natus sum etiam ex Zell valdè rubentia, minora. Perhibent durare ad oporan vsque.

o 3

PYRORVM GENERA

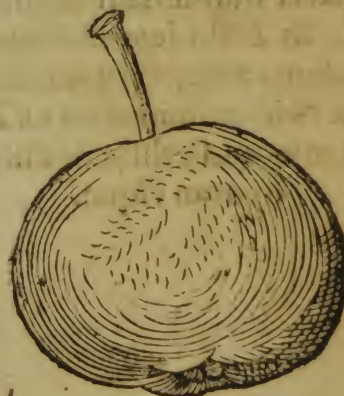
OBSERVATA

anno 1596.

In Boll ad Balneum & Fontem Admirabilem.

Ad huc fuerunt naturæ opes in pomorum multiplicibus differentijs propositæ, quas unus ager Bollensis aut vicinia abunde suppeditat. Nam plenius alio opere thesauros istos undecumq; terrarum congestos prodemus. Quid verò, quæ in secundas etiam mensas veniunt, Pyra? nec ea dedignantur Fonti nostro contermini paradisi, non solum numero & varietate, sed & bonitate magnitudineq; cum optimis maximisq; certantia. Ea igitur secundum ducent agmen.

Pyri autem eiconem viresq; vid. apud Matth, in Diosc. lib. 1. cap. 132.

Primo nobis in agro Bollenfi occurrunt

Rönigsbren/Regia pyra, fortè à gustus gratia, parua, globosa ferè, ex viridi rubentia, punctis notata, duos digitos alta, totidem crassa: pediculo satis longo, Sept. 17. nondum erant matura, sed dura valdè lapidosa. Intra octo dies maturescunt, & breui mollescunt. Oct. 25. adhuc bona & sapi-

& sapida, sed Nouemb. 26. mollescere & fracida esse incipiebant.

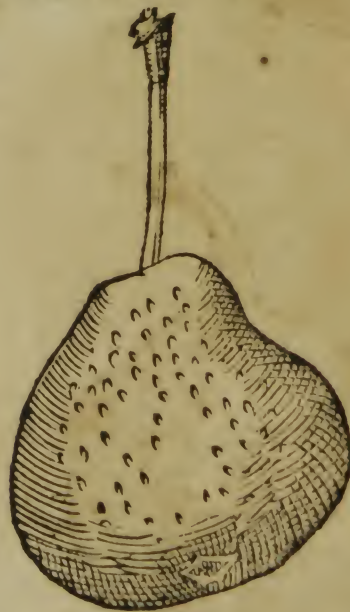

Engelsbyren in Boll, parua, sessilia, crassiora quam longiora: digitos enim duos latitudine excedunt: color obscurus, pallidus. Habent etiam quid inæqualitatis, pediculus digitū longus. Mollescunt facile, nec diu durent. Gustu sunt sapido. Medio Sept. adhuc integra.

Reiffas

Reiffacher quasi **Brumalia**, quod non prius maturef-
cant, In **Boll**. Minus sunt præcedentibus sessilia, rotun-
diora quoque, lutea, alicubi rubentia cum punctis & as-
peritate quadam ad tactum, pediculo vix vnciam longo.
Durare aiunt vsque ad Ianuarius. Medio Sept. gustu val-
dè aspero depræhendi, intus lapidea. Sunt quædam pi-
eturâ maiora subrotunda. In **Wâlde** & in **Zell**, & in **Blies-
spach** etiam maxima obseruaui, ad tres vncias alta, toti-
dem crassa. Oct. 14. sapida & quæ cruda edi possent. Exi-
stimo hoc pyrum in **Reinsfelden** mihi denominatum
Staffelbyren / magnum erat, cui sua constitit integritas
Decemb. 10. Mollius redditum & Ianuar. fine adhuc in-
tegrum.

4

Böhemisch Bohemica pyra, in **Boll** parua, turbinata
vna

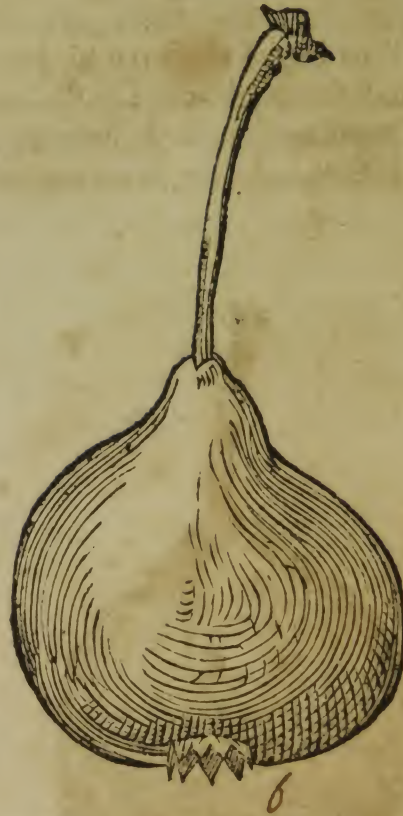

vna parte sessili · longa duos digitos, ventricosa, crassiora
quam longiora, luteola & albicantia, punctis notata, pe-
diculo duorum ferè longo digitorum. Matura fine Au-
gusti, Sept. medio fracida, dulcia, sapida, odorata, etiam
fine seminibus. Deinde etiam Sept. fine reperta adhuc in
Walde incipiebant mollescere, sapore aromatico.

Brèchburen/ quasi decerpta dicas: Parua, ex luteo nitida
& altera parte rubore multo perfusa. Ab vna parte sessilia,
ab altera turbinata. Tres digitos alta ferè, totidemque
crassa ventricosa. Pediculi fescunciam longi. Pyra hæc diu
durant. Sept. 17. licet semina nigra, carne tamen dura val-
dè, sicca, sapore aspero, grato tamen. Oct. 17. data in Boll
lutea iam erant, sed cocta licet, lapidosa. Mompelgardum
delata Decemb. medio fracida, bona.

P

Lederbyren/Coriacea pyra in Boll, haud durabilia, nec
admodum grata nisi sint mollia. Facile autem mollescunt.
Parua sunt, turbinata, ferè sessilia, tres digitos longa, toti-
dem crassa. Lutea vna parte, ab altera rubent. 18. Sept. gu-
stata mollescebant, austera tamen cum aliqua dulcedine
vtcunque grata, granulosa. Montbelgardum delata ad
finem Nouemb. integra.

Leybarts

7

Seywarnebyren in
 Boll : Figura ferè sunt
 ouali : superna tamen
 parte magis turbinata.
 Lōga quatuor digitos
 ferè, ventricosa, tres la-
 ta, lutea, carne satis so-
 lida, grata, dulci. Sept.
 17. bona adhuc nec-
 dum mollia.

8

p 2

9
Ziegelbyren / pyra laterum, à colore lateritio & quod
 diu durent ita dicta, ad oualem accedunt figuram, al-
 tera tamen parte magis turbinata, altera ferè sessili.
 Longitudo trium digitorum: crassitudo ferè eadem. Co-
 lor ab vna parte lateritius: pediculus digitorum longus. Au-
 dio durare ad oporan vsque. Octob. 25. pulchra maioraq;
 obtulit hospes meus in Boll: ideoque denuo depingen-
 da curavi. Longa erant quatuor digitos totidemquelata,
 gustu adhuc austera. Mompelg. delata sub Ianuar. finem
 integra, austera carne duraq; subdulci.

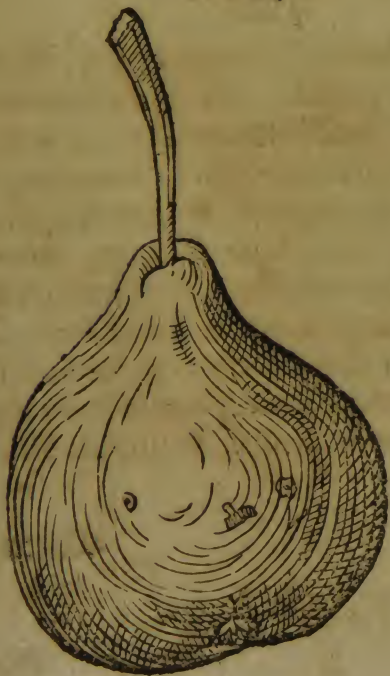
Pech

10.

Pechfuglen / Picei
 globosi pyri nomine
 datum in **Schierbach**.
 Pulchrū est globosum
 vncias tres altū, paulò
 crassius, vtrinque com-
 pressum, subinde tho-
 rosum. Ex luteo viref-
 cens, insigniter ab vna
 parte rubens, punctis
 albicantibus multisq;
 etiam striis rubentibus
 intercurrētibus. Mom-
 pelgardum delatum Ia-
 nuario exeunte adhuc
 inuictæ duritiei. Aiunt
 durare vsq; ad quadra-
 gesimā, nec edulia pri-
 usquā nigrescāt. Na-
 ctus sum in **Kirchen** Oct. 23,
 paulò crassius pulchrè
 in superiori parte striis
 in rubro luteis dona-
 tum. Vocabant **Win-
 terbyren & Pechfuglen**.

11

Herzenbyren / Herilia à
 gustus fortè præstantia, in
 Boll, eadem cum **Speckby-
 ren** forma, sed media parte
 minora : tres ferè digitos
 alta turbinata vna parte, al-
 tera sessili, pediculo duos

P 3

12

Weingiffter aliàs **Rittenboren** Cydoniata pyra, quod Cydonij obseruata odorem spirent, quorum etiam formam satis referunt (vt aiunt) ex **Wälde**. Sessile est, vix turbinatum, tres digitos altum, crassum vero quatuor, angulosum coloris aurei vt Cydonium, rutilo colore vna parte tinctum, pediculo digitum vnum & semis longo. Aiunt rarò durare ad Nouembrem. Sept. 20. benè maturum, carne tenera, granulosa, dulci gratoque sapore. Prius illud adpictum posteriori iam descripto altero tanto ferè maius in Zell oblatum eodem nomine. } Aiunt & maiora reperiri Cotoneo, ue perquam similia, & aliquando ad Ianuarium durare.

Winters

ferè digitos longo. Color quibusdam vniformis luteo-
lus: aliis altera parte rubens intercurfantibus striis. Caro
mollis saporis aciduli, grati. Facile mollescunt. Matura in
Boll Augusti fine. Integra adhuc Sept. 16.

Weins

19

15

Wine

Winterbyren/Hyemalia pyra: satis magna, rubra, subinde etiam alicubi lutea, non valdè turbinata, sessilia, ventricosa, longa tres digitos, crassa totidem: pediculo breui vix digitum longo. Aiunt durare vsque ad Aprilem. Maius hic depictum ex Boll est quatuor digitos altum, crassum tres cum semisse: ab vna parte pulchrè rubens cum punctis albis, pediculo breui trāsuersum digitum longo. Adhuc etiam posteriore hoc haberi maiora in Boll perhibent. In **Kirchen** vocant **Frauenbyren**, quasi muliebria dicas: Esui iucunda, odorata, sapida. Stutgardiae **Paradisbyren**: paradisi pyra. Ex Mompelgardum delatis quædam mollia Nouembri exeunte reddita: alia in Febr. finem integra incorruptaque permanebant, fracida, carne granulosa.

Francfurter Byren/Francfortiana, in Boll & Zell, satis magna, turbinata, nonnihil sessilia parte altera: quatuor digitos ferè longa, ventricosa, nonnihil inæqualia, eiusdem cum longitudine crassitudinis, valdè rubra, pediculo fescunciam longo. Matura Aug. fine & Sept. principio. Facile mollescunt. boni saporis velut aromatici, nonnihil etiam sunt granulosa. Octob. 14. adhuc sapidum, licet fracidum. Idem genus pyri habetur etiam in **Walden**/vbi cum prædicto nomine etiam **Rohbyren**/ Rubra pyra vocant.

17

Reine

Reinckelernbyren/nomine quod non facile Latinè ex-
 primas, ex *Arnebingen* minora quam *Zelneren* dicta pyra,
 parum turbinata, sessilia: tres digitos longa & paulò etiam
 plus, eiusdem ferè crassitudinis, ventricosa, colore luteo.
 Pediculo tres digitos longo. Sept. 8. caro satis dura &
 granulosa, sapore cum dulcedine nonnihil austero, sed
 aromatico. Molliora etiam erant alia, dulcia valdè. Fuga-
 cia sunt pyra.

18

Engelsbyren/ Angelorum pyra, turbinata parte supe-
 riori, quæ se quoq; reflectit, quatuor digitos longa, toti-
 dem crassa, ventricosa, lutea: basi lata sessili, sapore grato,
 aromatico & subaustero. Pediculus digitum longus. Du-
 rare aiunt ad Ianuarium. Mihi integra adhuc 25. Octob.

q 2

19
Wildprechernbyren/mediocris magnitudinis pyra, pa-
 rum turbinata, sessilia, ventricosa, inæqualiter angulosa,
 lutea, in vna parte rubentia, tres digitos longa, crassa to-
 tidem, pediculo duos digitos longo. Aiunt ad Februar.
 durare. Hoc oblatum mihi in **Walden** in fine Sept. no-
 mine **Spähtbrechern**. Habent & Zellenfes, sub priore
 nomine. Delatum Mompelgardum durauit ad Februa-
 rium sed fracidum.

Spä

20

Spähtig Grünbyren/Serotina pyra, collecta in Wälde.
Pulchra, magna, ventricosa. Longum hoc quatuor ferè
digitos, totidem crassum: sessile, parum turbinatum, tur-
bine ad latus inclinante, colore virescente. Videtur ali-
cubi veluti in duas partes diuidi.

93

21
Hausbyren/domestica pyra, in Boll. Mediocria, turbinata, sed inæqualiter, ventre in vna parte magis protuberante, sessilia, in torulos vel costas eleuata. Tres digitos & semis alta, totidē penè lata, lutea. Matura fine Aug. & principio Sept. Pediculo quibusdā digito longiore. Citò fracescunt Sept. 17. Saporis boni, subdulcis, carne non admodum molli. Similitudinem habent cum *Fausbyren*/sed meliora hæc dicunt. Sept. 18. oblata in *Wâlde* maiora quam hoc depictum, sed minus tuberosa, nec ita inclinante turbine, ab vna parte pulchrè rubentia aspersis punctis. Reseruari posse aiebant adhuc quindecim dies.

Huius

Huius generis maximum integrum adhuc Sept. 30. quod nondum fracescebat. Altitudinis crassitudinisq; erat quatuor digitorum & semis. Imò ad finem Octob. vsq; permansit incorruptum.

22

Weingiffterbyren in Boll. Pulchrum, magnū & æquale. Luteum ab vna parte, ab altera rubens cum punctis. Longum digitos tres & semis, parum turbinatum, sessile, valdè ventricosum vt **Speckbyren**/crassitudine ferè eadem: pediculo digitali. Durant vsque ad Ian. Ex **Wâlde** postea nactus sum maiora, longitudine quatuor digitorū, latitudine pari, nomine **Hausbyren** id est Domestica pyra. Perperam ergo **Weingiffter** à quibusdam mihi fuit nominatum cum hiis quæ domestica vocantur idem planè sit.

Faust

23

Faufthbren: Pugillare pyrum in Boll. ad modò descrita Domestica accedunt, verùm duplo sunt maiora, magnitudine pugni, unde nomen: sessilia non multum turbinata: paulò tamen magis quàm figura exhibet: valdè ventricosa, & ventre quibusdam ab vna parte magis prominulo: quatuor ferè digitos alta, quædam etiam altiora, quædam tuberosa & angulosa ferè vt Cotonea. Quædam videntur velut bipartita, vt figura ostendit. Color ex luteo pallescens ad virorem inclinans: vbi maturuerunt, magis luteus. Pediculi digitum & semis longi: facilè frascunt. Augusti fine maturefcere incipiunt. Sapida sunt carne cum leui austeritate, molli valdeq; dulci. Sept. 17. Pulchra

Pulchra accepi ex horto præfati pagi *Ganzer* dicti, sub nomine *Bachofen Wyren* / id est *Clibani pyra*, à præcedentibus haud absimilia, sed maiora. Octob. 14. integra adhuc.

27

Zelnern Wyren / quasi *Zellensia*. Ex *Grübling* / magna, inæqualia, tuberosa, cute tenui, lucida, polita, lutea : vna parte etiam rubente cum punctis, non multum turbinata, turbine parum inclinato: Longa quinque ferè digitos, crassa totidem, valdè ventricosa. Pediculo duos digitos ferè longo, carne satis molli, sapida, dulci & non-nihil etiam aqueo sapore. Bona Oct. 14. Eodem nomine

r

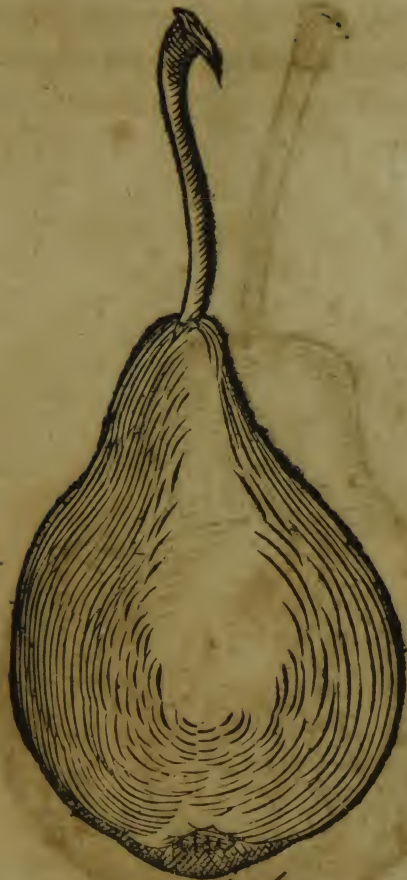
in Zell accepi, vbi fructum fugacem esse perhibebant,
aptum qui in segmenta cæsus exiccatusque in vsus repo-
natur.

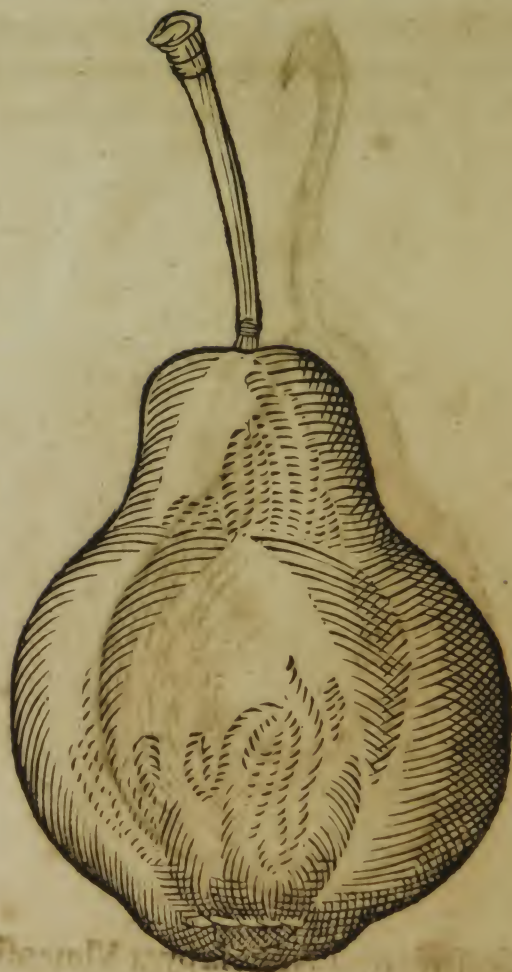
Wasserbyren / aquosa pyra in vrbe Kirchen ita vocata,
ita & alibi audio appellari, pyris Spectbyren diæis æqua-
lia: turbinata vna parte, altera sessili, ventricosa, satis æ-
qualia, lutea, quatuor digitos longa, crassa tres & semis,
pediculo breui admodum, vix digitum longo. Sept. 17.
nondum erat molle. Audio depicto hoc longè etiam re-
periri maiora. Durauit ad Sept. finem carne grata.

Blmet

26
 Ulmer Wasserbyren / Aquosa pyra Vlmensia, longa
 sunt pyra, minus ventricosa, vna parte turbinata, altera
 ferè ouali, parum sessili : quatuor digitos longa, tres vel
 paulo etiam minus crassa, colore luteolo, pediculo duos
 digitos longo. Matura fine Augusti: citò fracescunt : Fra-
 cidam adhuc habui Sept. 20. Sapida & bona, non nihil
 granulosa, semine paruo, longo.

27

Schelishyren: in Wälden/pulchra magna pyra, oualia
ferè & nonnihil angulosa, longitudine quinque ferè di-
gitorum, crassitudine trium, lutea, cute tenera: pediculo
tres ferè digitos longo. Maiora sunt quam Aquosa pyra
Vlmensia, magisq; angulosa. Haud diu durant. Sept. 18.
Caro satis tenera, dulcis, sapida. Sept. fine omnino fra-
cida.

Süßelb.

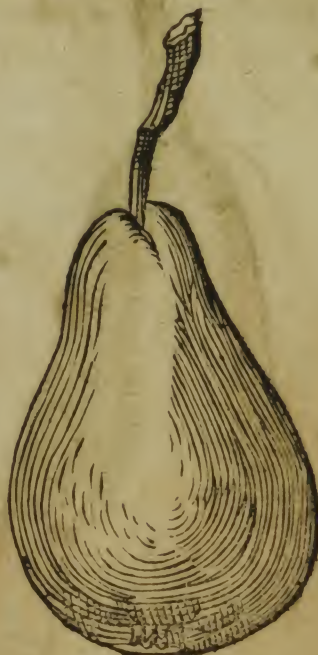

28

Süßelboren/magna longa pyra, ad digitos quinq; non admodum ventricosa, tres digitos crassa, superiore parte turbinata, inferiore nonnihil sessili, pediculo non multo digito longiore, non diu durant. Sub finem Aug. maturescunt. Quidam vocant **Mansboren**/ id est Virilia pyra.

r 3

Repiuntur & maiora. Cruda non possunt edi: strangulant enim. Optima tamen sunt exiccata.

29

Spishyren/Acuruinata pyra, parua oblonga: Tres digitos longa, non multum ventricosa, duos digitos crassa, lutæa: Pediculus digito longior. Sept. 17. mollescebant. Præcocia sunt & fugacia. Sunt & maiora hâc figurâ. Caro satis tenera, sapidâ dulci.

Leitsch

3.0

Leitschbyren in Boll & Wälde & Zell, pulchra pyra longa, turbinata, sessilia nonnihil vna parte, nō vndiq; æqualia, colore luteolo: quibusdam in partibus viridia cum asperitate, quinque digitos longa, crassa quatuor, pediculi breues, digitales. Vidi quæ media parte haberent minores. Maiora etiam reperiri perhibent, & ad hyemem durare. Torrent integra in fornace & exiccant. Segmenta etiam

concisa siccant. Sept. 18. Sapore grato, licet adhuc subas-
pero, semina tamen vel tum matura, nigra. Oct. medio ad
modum sapida. Videntur potius putrescere quam fraces-
cere: Nam ex Mompelg. delatis 23. Octobris vix integri
quicquam restabat, adeo euaserant mollia, interim ta-
men sapida.

31

Regelso

32

Regelsbyren in Boll & Wälde: magnificiunt, ac magnatum pyra vocant: Nam & carè venduntur, & ad Aprillem durare perhibent. Pyra sunt satis magna, quatuor digitos longa, turbinata, basi sessili, ventricosa, uncias tres crassa: nonnihil angulosa. Vidi alia non ita longa, interim tamen crassiora. Colore sunt subviridi, pediculo duos digitos longo. Pulcherrima habentur in Kirchen vrbe, &

f

picto maiora. Ioh. Lutz Pharmacopœus Kirchenfis, & Ill.
 E. C. nulli secundus ex horum pyrorum succo Electuariū
 elegantissimum suauissimumq; & ad modum eius quod
 ex succo Cydoniorum paratur, confecit: elegantibusque
 figuris effigiatum abietinis exceptit scatulis. Octobris 20.
 valdè sapida pyra etiam ipsa. Mompelgardum delatum
 sub finem Febr. nullam expertum erat corruptionem.

31

37

32

Gelblangstilerby-
 ren/ hoc est, Lutea,
 longoque pediculo
 pyra, in Boll : satis
 accedunt ad formā
 Schlesisch Byren /
 pediculi tamen lō-
 giores : odor etiam
 differt, tardius ma-
 turescunt, alioqui
 oualia ferè, quinq;
 propemodum digi-
 tos alta, crassa tres.
 Color ex albo sub-
 luteus non virescēs,
 vt in aliis à lōgo pe-
 diculo Lāgstiler vo-
 catis: alioqui nōni-
 hil angulosa vt illa.
 Pediculus pyri ferè
 longitudinē æquat.
 Mompelg. delatum
 23. grati adhuc saporis,
 licet iam fraces-
 ceret.

Lang

35

Langstiler, aliud genus
 corū quę à pediculo longo
 nomē suut adepta: In Boll,
 Zell, & Wälde, & locis vi-
 cinis vt versus Vrachum.
 Longum est tres vncias &
 paulò etiam plus, eiusdēq;
 ferè crassitudinis, quasi o-
 uale, præterquam quod su-
 perficiem habet inæqua-
 lem & tuberosam. Colore
 est viridi, pallescente. Pedi-
 culus non raro ipsum lon-
 gitudine superat pyri cor-
 pus. Hærent adhuc in ar-
 bore medio Sept. Integra
 manere perhibent vsq; ad
 Ian. Sept. 17. Nondum erāt
 matura, acerba valdè, la-
 pillisque durioribus farcta.
 In Wälde tamen matu-
 riora nactus. Item in Kir-
 chen eadem eodemq; no-
 mine degustata Octobris
 22. sapida erant. Mompel-
 gardum delata durarunt
 ad Ianuarij finem.

134

37

Arbore

38

Arsockerbyren & Kuckenbyren: Omnium quæ vidi
maxima Pyrorum. In Boll. Vna parte oualia & nonnihil
turbinata: altera parû sessili. Tota ferè inæqualia, & quodammodo-

dammodo tuberosa, tres uncias crassa aut magis etiam,
 sex longa: pediculo breui digitali. Ponderosa sunt pyra,
 & uti perhibent ad Ianuarium durabilia. Color obscurus,
 virens ferè. Aliis etiam vocantur *Ulmersbyren* / ab aliis
Pfundichbyren : Prius *Ulmensia* sonat, posterius libram
 pendencia. Aliis etiam *Kürbsbyren* / Cucurbitina rectè
 dicas. Octob. 14. Sapore adhuc austero. Mompelgardum
 delatum ad finem anni durauit.

40

Cotonea malus pingitur à Mathiolo & vires ascribuntur lib. 1. in Diosc. cap. 131. In Boll vidi cōmunia, & in Gæpinga maxima, quæ curavi depingenda: Magnam mittit hortulanus Il. E. C. copiam Stutgardiam vtriusq; generis & quidem turbinati. Germ. *Quitten/Küitten*.

Mespilus: picturam & vires proponit Lonicerus lib. 4. cap. 5. in editione anni 1573. vbi figura deformis: pulchram exhibet Matthiolus in Diosc. lib. 1. cap. 133. vbi etiam vires. Verum Germanica differt ab Italica: Huic enim folia ferrata, illi non item. Germ. *Mespelbaum*. Habetur in *Gamelshausen* pago vicino Boll.

Sorbus Alpina folio subtus albo, Acer Anguillaræ malè dicta, in montibus fonti mirabili proximis, & in rudibus arcis Teck in monte cognomini. Gesnerus de hortis vocat Sorbum alpinam, Germ. *Elsbirle/Thelsbirle/vnser Frauen*

Frauenbirle. Iac. Theod. Tab. **Wilder Sperbaum** : cuius figura non placet, nec etiam Lobelij in Adu.

Sorbus aucuparia, quam Lonicerus lib. 4. cap. 71. impress. anni 1573. vocat **Groß Meelbaum**, vbi frustra duæ figuræ eiusdem plantæ, quarum neutram valdè probo, in Boll vocant **Adelsbeer**. Excrescit in magnam arborem. Vtuntur fructibus baccisvè (in quibus semina paruula) ad aucupia. Aiūt lignum vtile a clauos qui rotarum molariū alas retinent. Pulchra figura Matthioli lib. 1. cap. 136. nomine Sorbi sylu. Augusto mense inueni baccas in ingluvie Attagenis (**Hafelhun** vocant) Mense etiam Augusto inueni in ventriculo Turdi visciuari, quem **Trostelen** nominant. Item mense Septembri in ventriculo Merulæ alpinæ (**Bergamsel**) Gœppingæ, vt audio, est in horto Ill. E. C. nomine **Sperbeeren**.

Citrum minorem quam depingit Matthiolus in Diosc. cap. 131. lib. 1. cum hac inscriptione **Aurantia mala**, paruam arborem ex semine natam vidi in egregio horto Domini Comitis ab Helfstain, quem curat instruendum in pago **Wisensteig**. Germ. **Pomeranz**. Studgardia in horto Ill. E. C. mense Nouembri erant arbores grauidæ malis tam maturis quàm immaturis, magna copia, iucundissimo spectaculo, dulcibus, acidis, subacidis, magnitudine variantibus, cortice tenui, crasso, amaro, eduli, magis & minus acri. Gœppingæ in horto Ill. E. C. etiam visitur.

Citry genus quod pingitur à Matthiolo in hist. Germ. lib. 2. cap. 76. titulo **Limonien**/Limoniorum, cuius generis arbor pulchra fructibus onusta in horto Ill. E. C. mense Nouembri mihi obseruata.

Citria maxima qualia pinguntur à Matthiolo in Diosc. lib. 1. cap. 131. nomine **Mali Medicæ**, Germ. **Judenäpfel**. In hist. Germ. cap. 75. nomine **Citrinatäpfel**/Citria mala vidi in Kirchen mense Septembri apud Ioh. Lutz Phar-

macopœum, qui emerat Francofurti. Eius arborem florentem Studgardia in horto Ill. E. C. vidi. Ex qua Ill. E. C. Montbelgardum vsque decerptum fructum ad me misit, monstrosæ raritatis, thorulis cannulatum, calceum Polonicum aut Turcicum referentem: in acumen enim desinens advncum, sursum recuruum, lacunam largiorem ostendit, parietibus vtrinque prominentibus, è media lacuna costa longa surrigitur elatiuscula, decliubus in parietes circumiectos lateribus.

Malum Punicum, malum granatum, *Granatapffel* / Loniceri lib. 4. cap. 11. editionis anni 1557. vbi pulchra figura ex Matthiolo: Verum Balauftia ibidem malè depicta. Hortus Ill. E. C. Studgardia pulchras alit Punicas malos, & inter eas nonnullas flore pleno, minus tamen quam Hispanicas.

Ficus Feigenbaum / Matth. in hist. Germ. lib. 1. c. 99. vbi figura: in *Wisensteig* in horto Ill. Comitis: Studgardia quoq; in viridiario Ill. E. C. arbores magnæ, fructu magno, purpureo, benè maturescente & sapido.

Cerasia acida habere Bollentes ex arborum forma animaduerto: ea fortè sunt quæ depingit Matth. in Dioscor. lib. 1. cap. 120. quæ eidem in hist. Germ. lib. 1. cap. 71. vocantur *Weichsten*. In Ducatu Vvirtembergico contrario sensu quàm Matthiolo *Amarellen*. Frago lib. 3. cap. 38. Germ. *Emmerling* & *Bloderkirschen*.

Cerasa syluestria Bollenfibus in syluis spontaneæ: de quibus Matth. lib. 1. c. 130. Germ. *Kirschen* in hist. Germ. cap. 71.

Cerasa insita cordi similia *Herkirschen* dicebant haberi in *Wisensteig* in horto Ill. Com. Jac. Theod. Tab. in hist. Germ. parte 2. p. 644. figuram dedit nomine *Bundkirschen* & Cerasorum Plinianorum ni fallor.

Cerasa quorum Jac. Theodorus loco dicto iconem exhibuit

hibuit sub inscriptione *vil Kirschen an ein stil*, Cerasa vno pediculo plura, primum vidi Studgardia in horto Illustris. E. C.

Chamaecerasum wilde Kirschen Matthiolo in hist. Germ. lib. 1. cap. 71. vidi primum Studgardia in Illustris. E. C. horto, Florentia, vt aiunt, delata: deinde Esslingæ in horto insignis Pharmacopœi Volmarij, & Argentinæ in viri humanissimi D. Friderici Meyer horto plurimis plantis rarioris cultissimo.

Prunus pingitur à Matthiolo lib. 1. in Diosc. cap. 137. ibidem vires, varia in Boll prouenire genera audio, *Hinschen* maiorum prunorum genus rubrum.

Pruna parua alba vel potius cerea (*Zipparten* appellant) marura Septembri, Trago lib. 3. ca. 34. *kleine Herbstpflaumen*. Gesnero de col. stirp. f. 98. *Pruna* tardissima minima cerea, *Zipparten*.

Prunus sylvestris, cuius iconem & vires vide apud Matthiolum lib. 1. c. 137. in Diosc.

Prunum fructu magno, purpureo, oblongo (*Zwetschen* vocant) vidi Gœppingæ in horto Ill. E. C. *Pruna* hortulanus in vsus tum medicos tum culinarios exsiccat copiosè: de quo genere comedi in Boll mihi allata per hortulanum Hungaricis non cedentia, officulo incuruo. Talia etiam in *Wisensteig* in horto Ill. Comit. Hæc sunt, puto, quæ Lonicerus lib. 4. cap. 75. vocat *Quetschen* & *Pruna Damascena*.

Cornus Matthiolo in Diosc. lib. 1. cap. 135. & Lonicero in hist. lib. 4. cap. 7. German. *Welschen Kirschen* / *Thierlenbaum* in *Wisensteig* in horto Ill. Comit. Rudolphi ab Helffstein.

Cornus femina multis, à Matthiolo lib. 1. cap. 135. picta, nomine *Virgæ sanguineæ*, florens secundò fine Septembris, Lonicero lib. 4. cap. 7. *Cornus syl.* Germ. *Faulbeer*.

Persica mala pulchra lutea nondum matura sub Aug. finem vidi in arbore in Boll, & eadem asportata Vveila vrbe. Consulatur Matthiolus in Dioscor. lib. 1. cap. 131. Germ. *Pfersig*. Item in hist. Germ. cap. 81.

Armeniaca *Marillen* Matthiolo in hist. lib. 1. cap. 82. & S. Johans *Pfersingen*/Gœppingæ in horto Ill. E. C.

Amygdalus *Mandelbaum*/ picta apud Matthiolum in hist. Germ. lib. 1. cap. 92. Apud Lonicerum cap. 30. editionis anni 1582. figura, sed inepta. Habetur in vrbe Kirchen, cuius Pharmacopœus insignis Ioh. Lurz narrauit mihi, aliquando magmate expressionis olei Amygdalarū amararum in plateas eiecto, mortuas aliquot gallinas, quæ comedissent: id quod olim monuerat etiam Matthiolus in hist. Germanica.

Nux iuglans, pingitur apud Matthiolum in Diosc. lib. 1. cap. 141. Germanice *Nußbaum*: Frequens est in Bol, etiam in monte Teck vidi.

Nux auellana, apud Matthiolum in Dioscor. lib. 2. cap. 142. Germanicè *Haselnuß*: in Bol *Hasel*, passim in sepibus nuce alba rotunda: ligno assulatim secto vtuntur ad cribra. Industrius pictor Ioh. Philippus Greter hanc rationem me docuit parandorum titionum ad penicillos: Coryli cuneos crassitudinis brachij, palmum vel semipedem lōgos, prius exsiccatos findit in assulas crassitudine digitali: quibus in ollam magnam plenam arenā rubra inditis, postea tegit cooperculo optimè circumlita argilla, ne aër vel flamma subintret: quam figulari fornaci committit donec figlina coquantur. Extractam è fornace ollam non aperit quoad in totum refrigeretur. Tunc parata sunt segmenta pictoria, quæ vsu exigente, in mucronem exacuit: His ichnographias primùm adumbrat, quibus nihil melius, quandoquidem puluis faciliè excutitur (si quid mutandum) nullo nigroris vestigio relicto: lis

vtur-

utuntur pictores, aurifabri & quicunq; aliquid in charta delineare volunt, aut zographice discere. Est etiam alia parandi ratio, sed penicilli non ita pulchri, & fragiles. Fasciculus segmentorum prædictorum filo ferreo ligatus mundæ chartæ inuoluitur, cui superdatur tela duplicata madida: omnia colligata carbone viuo minuto tecta, post & cineribus superiectis obruta, ibi relinquuntur per horas tres quatuorue: extracta statim ponit in ollam, quam benè tegit.

Nux auellana rubra longa, dum essem in Bol à me visa ad fontem *Jebenhäusen* ex pago *Beskenried*. Lonicero lib. 4. cap. 34. *Rohrnuß* / *Ruhrnuß* / *Lampertisnuß*.

Fagus, *Buchbaum* Germ. Matthiolo in hist. cap. 61. vbi pictura: in cacumine montis *Teck*: copiosa prope *Balneu* in proximo monte.

Quercus glandes ferens ex longis pediculis. Hist. gen. pl. lib. 1. cap. 1. figuram habet hoc titulo *Hemeris*, *Etymodrys*. Obseruavi exeunte Augusto prope fontem mirabilem cum excrementis gallas æmulantibus in folio auerso, prout pinguntur in *Matth. hist. Germ. lib. 1. cap. 58*. *Camerarius* autem in hist. Germ. *Matth.* quam edidit, *Quercus* flores addidit. *Frater Gasparus* in suo *Phytopinace* in appendice ponit aliam figuram.

Fraxinus, cuius pulchra figura & vires apud *Matthiolum* lib. 1. cap. 92. Germ. *Eschern*: in sylua & monte *Horn* prope admirabile *Balneum* elatæ & multæ *Fraxini*. Audio hinc *Ill. Ducem Christophorum*, ad parandas sarissas, accersendas curasse multas: In *Kirchen* vna est ante portam.

Tilia minore folio variis in locis prouenit, vt in *Umbden* & *Jebenhäusen* prope fontis acidi originem. *Tragus* lib. 3. cap. 74. vocat *den wild Lindbaum*. *Gesnero* de hortis p. 284. *Tilia* minor seu *mas*, *Stein Linden*. Item de col.

Tilia

Tilia Theophrastus sterilis. Tilia sylvestris sterilis est. Tiliam folio minore Montbelgardi in foro, & alibi obseruauimus fructum ferre instar alterius illius folio multo maiore & molliore. Montbelgardi vtriusque differentiam in vrbe obseruare licet. In monte Teck Tiliam folio minore maximam vidi, cui folia paulo latiora quam in cæteris, quæ de cælo tacta est noctu mense Septembri exanimataque nouem vaccæ, ex peculio Ill. E. C. sub eadem stabulant.

Betula, quam pinxit Matthiolus in Diosc. lib. 1. cap. 93; sed sine julis & conis, prouenit in locis vicinis, curauimus etiam plantandam circa Balneum mirabile.

Populus nigra à Matthiolo depicta lib. 1. cap. 92. in Dioscor. Germ. *Sarbaum* in hist. cap. 32. Lonicerus pingit pro alba populo lib. 4. cap. 28. Copiosa inter pagos *Holsmaiden/Tesingen/* & urbem Kirchen.

Populus Libyca à Matthiolo exhibita (sine julis, quos tamen fert) lib. 1. cap. 93. Germ. *Aspen/* & hist. cap. 32. Lonicerus, ut puto, lib. 4. cap. 29. pingit pro Populo nigra, passim abundat.

Ulmus cuius picturam ac vires tradit Matthiolus lib. 2. in Diosc. cap. 95. & aliam figuram eiusdem arboris ponit cap. 108. pro Tilia mare. Germ. dicitur *Ulm* & *Rustholz*: pulchræ arbores in sylua & monte Horn propè fontem admirabilem.

Fagus sapium, cuius pulchra icon apud Matthiolum in Diosc. lib. 1. cap. 95. nomine Carpinus in hist. Germ. lib. 1. cap. 70.

Alnus affabrè picta apud Matthiolum in Diosc. ubi vires lib. 1. cap. 93. Germ. *Erlen*. Augusti mensis sine cum conis tam veteribus quam nouis, ac julis. Est mihi & alia *Alnus* incana & hirsuta, de qua in historia generali.

Alnus baccifera quæ Matthiolo in Diosc. lib. 4. c. 168. Fran-

Frangulæ nomine pingitur, Germ. Lonicero lib. 4. cap. 59. *Saulbaum* Arbor foetida : passim prouenit cum baccis maturis Augusto & Septembri. Anno 1597. mense Febr. Helicuriæ vrbe Ill. E. C. cum mihi propofita esset mulier suspecta de Elephantiasi conspicienda & examinanda, contemplatus faciem aliquo vnguento illitam quæsiui quoid factum esset? respondit butyro & succo corticis fruticis dicti Piuerne (quasi dicas foetidam Alnum) aut Pisselang, quod credat vulgus animalia eo ligno verberata, sanguinem mingere. De Alno baccifera hirsuta, in Historia generali dicemus.

Sambucus, cuius figuram & vires videre est apud Matthiolum in Diosc. lib. 4. cap. 168. Germ. *Holder*. Narrauit mihi mulier in Bol, se semel assumpto cochleari succi radicum ex magnis conuulsionibus ob ingentes euacuationes per inferiora & superiora, ad extrema deductam peneq; mortuam.

Ebulus, cuius figura & vires apud Matthiolum in Diosc. lib. 4. cap. 168. Germ. *Attich*; sub Angelica dicetur eius usus in morbo porcorum *Jäsen*. Sunt qui vocent circa Bol, vt & in Zel *stinkend Attich*. Florebat Augusti fine: prouenit etiam in monte Teck.

Sambucus aquatico, apud Matthiolum lib. 4. in Diosc. cap. 168. in edit. anni 1569. Germ. *Schwelcken*, vt videre est apud Lonic. lib. 4. cap. 68. Baccæ maturæ Augusto: Reperi in attagenis maris ingluuie pulchras similes Sorbo aucupariæ: semina differentiam demonstrarunt, quæ lata & compressa effigiem ferè cordis exprimentia : Passim prouenit : mense Octobri vidi adhuc pulchras baccas in arbuscula iuxta pagum Hathene.

Sambucus aquatica polyanthos *Gefülte Schwelcken*. Iac. Theod. eicon. Nicol. Bafæi par 3. sect. 3. pag. 1030. Cordo *Lycostaphylos mascula*. In *Wisensteig* in horto Ill. Comi-

ris, anno sequenti in horto Admir. balnei Schneebalen.

Spiræa Theoph. Dalechampsio : quæ pingitur apud Matth. in hist. Germ. lib. 1. cap. 64. titulo *Schlingbaum* & *Viburni*: prouenit inter Bol & *Zebenhausen*: in monte *Eichelberg* & *Teck*.

Ligustrum, quod Bollenfes vocant *schwarze Hundsbeeren*/Matthiolo in hist. Germ. lib. 1. ca. 46. *Beinholtz*/ *Reinsweiden*/ *Mundholtz*. *Ligustrum* baccis grauidum adhuc ad Octob. finem.

Euonymus, *Spindelbaum* Matth. hist. lib. 1. cap. 70. Cum fructu Augusto mense.

Euonymum tertiam Pannonicam Clusio, florētem vidi Studg. in horto Ill. E. C. aliās nullibi.

Syringa alba in horto Ill. E. C. Gœppingensi, cuius figura apud Iacob. Theod. Tab. cum hac inscriptione *Syringbaum*/ *Syringa alba*: In hist. Gen. lib. 3. cap. 23. Ostrys Theoph. Studgardia florens Maio.

Syringa flore cœruleo in vrbe *Kirchen* in horto Iohan. Lutz Pharmac. Matthiolo in Dioscor. lib. 4. cap. 154. in post. com. Lilac, vbi fructus malè picti. Cæsalpinus lib. 3. cap. 43. Iesominum cœruleum Arabum nominat. Studg. floret Maio.

Acer, cuius figura à Lonicero lib. 4. cap. 46. editionis anni 1573. non benè posita, titulo *Wassholder* Platani, & adhuc ineptius pro *Acere* & *Uhorn* ponitur figura *Sambuci* racemosa.

Acer maior, cuius folia decidebant, in monte proximo fonti Admirabili medio Octobri, mihi denominabatur à Bollenfi *Weißbaum*/ ea quidem quam Cameraarius apud Matthiolum pingit acutoribus foliis.

Salix subtus potissimum glaucis foliis & per ambitum hirsutis.

Salix folio Amygdalino vtrinque virente, aurito; Hæc
salix

salix insigniter variat, considerandum an Anguillarae
epist. 4. pag. 86. Siler arbor Patauina Salice aquarole.

Salix latifolia, quæ Iacobo Theod. Tabern. in hist. German. par. 2. pag. 745. & com. sect. 3. pag. 1038. *Salix capria* rotundifolia *rund Sehlweiden*: Eius nouam figuram dabimus in historia nostra generali, quamuis Iac. Theod. duas figuras habeat, nec demonstret tamen differentiam. Historia etiam Lugdunensis duas figuras habet eiusdem plantæ.

Buxus, *Buchsbaum* Matthiolo in hist. Germ. cap. 53. lib. 1. *Wisensteig* in horto Ill. Comitis: In *Kirchen* vrbe, in horto Ioh. Lutz Pharmac. sequenti anno in horto Adm. Baln.

Arbor vite in vrbe *Kirchen* in horto Io. Lutz Pharmacopœi. Bellono in conifer. arboribus *Arbor vitæ*: vbi non placet *Pinastrum* vocari. Clusius picturam exhibet hist. pl. Hisp. lib. 1. cap. 26. plurimos *Thyam* Theophrasti facere scribens.

Erica vulgaris benè picta à Matthiolo lib. 1. cap. 100. in Diosc. Germ. *Henden* in monte prope Balneum mirabile in planitie dicta auff *Buch*.

Juniperus cum baccis maturis & non maturis Augusto mense.

Oxyacantha siue acuta spina, cuius à Matthiolo pictura exhibita lib. 1. cap. 105. com. in Diosc. abundat in sepibus: eius semina reperi mense Septembri in ventriculo *Rolsamset* id est *Merulæ nigræ*. Item in ventriculo *Bergamset* *merulæ montanæ* eodem mense. Arbor hæc spinosa dicitur Germanicè *Hagdorn*. Fossas horti admirabilis fontis curauimus sepibus viuus ex *Oxycantha* munendas.

Rhamnus Catharticus, qui *Wesenbeer* Trago lib. 3. cap.

15. **schwarz Wegdorn** vocât. Matthiolus in hist. Germ. lib. 1. cap. 39. pingit, titulo **Wegdorn & Kreuzbeer / Spinæ infectoriæ** : Circa fontem Admirabilem diuersis in locis obseruauit cum baccis, & adhuc iis onustam Octobris 20. non longè à fonte medicato **Kappenagel**. Optarim Medicos Gœppingenses & Kirchengenses curare parandum syrupum non tantum in pauperum gratiam, sed & iam diuitum, apud pharmacopolas eo modo quo curamus Montebelgardi parandum in officina generi mei Theobaldi Noblot Ill. mei Principis Pharmacopœi. Eo enim multoties foeliciter vsi sumus, & vtimur in educendis serosis humoribus, quod facit sine molestia. Eius hæc est descriptio:

R. Succi baccarum Rhamni depurati lib. v.

Mellis optimi

Sachari albi ana lib. i. β.

Coquantur ad syrupi consistentiam, addendo pro vnaquaq; libra Syrupi,

Sem. Ains,

Cinnamoni an 3 ij. cōquassati & in linteolo ligati. fiat Syrupus.

Berberis officinarum: Matthiolus pingit histor. Germ. lib. 1. cap. 42. sub hoc titulo **Saurach / Saurdorn / Peisselbeer**, Berberis. In vrbe **Kirchen** in horto Ill. E. C. In **Wisensteig** in horto Ill. Comitum ex vrbe Vlma pro sepibus acersita.

Vua crispa vulgò dicta Gœppingæ in horto Ill. E. C. & in **Wisensteig** in horto Ill. Com. Tragus lib. 3. cap. 14. pingit, cui dicitur **Grosselbeer / Grossularis**, sicuti Ruellio lib. 1. cap. 106. Grossularia. Matth. hist. Germ. lib. 1. cap. 44. **Klosterbeer**, Vua spina.

Rosa rubella flore maiore multiplicato siue pleno, incarnata vulgo, quam Dod. de fl. cap. 28. vocat Rosam fatiuam

tiuam dilutè & pallidè nitentem. Gesnero de hortis pag. 276. Germ. Leibfarben Rosen. In Wisensteig in horto Ill. Com. Curauimus etiam ex horto Ill. E. C. Studgardiano deferendos frutices pro horti sepibus interioribus.

Rosa minor rubello flore pleno, asperis spinis armata. Camerario in horto Rosa Cinnamomea. Iac. Theod. Tab. eicon p. 3. sect. 3. p. 1015. Rosa Prouincialis minor, **klein Prouins Rosen.**

Rosa verna nō spinosa parua rubellæ florētes in horto Illustris. E. C. Gœppingæ. Camerario in horto p. 144. Rosa Cinnamomea simplex quam pro Lychnide Plinij habet Gesnerus.

Rosa rubra In horto Ill. E. C. Gœppingæ & sequenti anno in horto Admirab. Balnei. Plantino icon. p. 206. Rosa Damascena Lobelio dif. p. 618. Rosa Rosen.

Rosa alba, sequenti anno in horto Adm. Baln. **Weisse Rosen.**

Rosa syluestrem repentem flore planè albo, cuius folium glabrum, florentem vidi inter pagum **Umbden** & Bol Sept. 10. & iuxta Mirabile Balneum itinere Kirchenfi mensis Sept. 24. die Rosæ virgini dicato, & Octobris 5. qua die exhaustus puteus mirabilis, alterâ à cœpto Mirabili horto anno 1596. Vidi quoq; florentem versus urbem **Kirchen** Octob. 7. Cordo in Diosc. lib. 1. cap. 124. Cynosbatos siue Cynorrhodos tertia, Rosa sylu. tertia, **Erdrosen.**

Rosa sylu. folio glabro, ferè glauco, cuius flos solet esse albus suffusus rubore, cum fructu Augusto & Septembri eodemq; tempore cum spongia. Hæc fortè est cuius turpis figura apud Lonicerum lib. 4. c. 62. editionis 1273. nomine **Hagenbitten** & **Hanrosen** German. & Cynosbati Diosc. Trago lib. 3. c. 19. Rosa sylu. prior **Wild Heckrosen.**

Rosa foliis odoratis quæ Eglentina dicitur passim in sepibus prouenit, Trago lib. 3. cap. 19. alterum Rosæ sylu.

genus, Germ. nounullis Weinrosen/ Frawendorn/ Mar-
riendorn.

Rubus vulgaris fructu nigro pictus à Matthiolo ad Dio-
scor. lib. 4. cap. 33. vbi vires, & Lonicum lib. 4. cap. 55.
Germ. Brombeer/ Bremen: fructu maturo Augusto, Se-
ptembri, & Octobri adhuc florens. Mense Augusto reperi
in ventriculo turdi visciuari (Trostelen vocant) in Bol, se-
mina mororum Rubi, à quibus pellicula interna ventri-
culi & intestina erant penè nigra reddita.

Rubus fructu cœruleo, humilior, florens Augusto, Ges-
nero de col. stirp. f. 113. Rubus humilis, Chamæbatus.
Trago hist. Germ. li. 3. c. 11. kleine Brenheck. Chamæbatus.

Rubus fructu rubello non asper, Matthiolo in Diosc. lib.
4. cap. 34. Rubus Idæus. Lonicero cap. 55. Himbeeren/
vbi figura quædam parua, Matthioli melior multò, cui ac-
cedit quam Lonicus posuit pro Bocksbeer: nec enim in
figura adhuc discrimen animaduertere potui. Rubi I-
dæi pulchrum fructum maturum Octob. 13. in Bol obtuli
Illustr. E. C.

Ribes fructu rubro cum copiosis racemis mensis Augu-
sti fine in horto Ill. E. C. Gœppingæ. Matthiolus in hist.
Germ. pingit lib. 1. ca. 45. sub hoc titulo S. Johans Treu-
ble/ Ribes vulgaris.

Ribes arborescens cum vua satis magna Studgardia in
horto Ill. E. C.

Ribes fructu dulci Studgardia in horto Ill. E. C. florens
Maio.

Ribes fructu albo Studgardia in horto Illustr. E. C. vnde
Montbelgardum transtuli.

Ribes fructu nigro florens Studgardia in horto Illustris.
E. C. Dod. hist. Lat. pempt. 6. lib. 1. cap. 9. Ribesium fructu
nigro.

Vites habent in Bol, ad ædificiorum vmbracula & in
hor-

hortis, sed paucas: Locis autem vicinis multas ut Gœp-
pingæ, Villæ, & alibi.

Periclymenum rectum cum baccis maturis Aug. Dodo.
pingenti in fine lib. 6. hist. Gal. Caprifolij tertia species,
Heluetiis *Hundsfirschen*.

Periclymenum in horto Ioh. Lutz Pharmac. Kirchen-
sis. Lonicero lib. 5. cap. 266. *Geißblatt* aut *Waldgilgen*/
Specklilien / *Periclymenos* vulgò *Caprifolium*, *Matri-*
sylua.

Asclepias circa *Eichelberg* / *Lonicerus* pingit lib. 5. cap.
133. cum his nominibus *Schwalbenfraut* / Græcis *Ascle-*
pias, vulgò *Hirundinaria*, & *Vince toxicum*.

Clematis secunda latifolia quibusdam mense Augusto
cum flore & semine: Lonicero pingenti lib. 5. cap. 205.
Waldreben *lynen* / *lirnen* aut *len*: quam plantam non benè
Latinè vocat vitim nigram & *Bryoniam* nigram. Dodo-
næo hist. Lat. pemp. 3. lib. 3. cap. 15. *Vitalba*.

Clematis altera cœrulea Studg. in horto Ill. E. C. quæ
Dodonæo pempt. 3. lib. 3. cap. 18. *Clematis* altera.

Clematis altera purpurea flore pleno alibi non visa nisi
Studg. in Ill. E. C. horto: Quam etiam Montbelgardi in
eius horto habeo. *Hedera Ephew*: Matthiolo in hist. Ger-
man. lib. 2. c. 111. in monte *Eichelberg*. Lonicero lib. 5. cap.
259. *Eppich*. Græcè *Cissos*. Latinè *Hedera*.

Glycypicros cum fructu maturo & florens Aug. mense.
Lonicero qui lib. 5. cap. 263. pingit & vires ascribit, *je len-*
ger je tieber / aut *Hynschfraut* / *Glycypicros* dulcis. Dodo-
næo hist. Gal. lib. 3. cap. 57. *Dulcamara*, *Solanum* ligno-
sum.

Convolvulus maior florens Augusto mense. Lonicero
pingenti lib. 5. cap. 261. *groß Blatt Winden* / *Volubilis*,
Smilax. Dod. hist. Gal. lib. 3. cap. 52. *Smilax lævis alba* ma-
ior. *Großweiß Glocken*.

Convol-

Conuoluulus minor. Lonicero pingenti lib. 5. cap. 260. Klein Blattwinden / Helxine cissampelos, Volubilis minor. Dodonæo hist. Gal. lib. 3. cap. 52. Smilax alba læuis minor, Klein Windenkraut.

Conuoluulus semine anguloso. Dodonæo hist. Gal. lib. 3. cap. 53. pingenti Helxine cissampelos, Malacocissus, Volubilis media schwarz Winde / mittel Winde.

Lupulus expetitur & collectus reponitur pro mercatoribus quibusdam qui accersunt ex vrbe Heidne Vvirtembergica distante quatuor miliaribus, ad parandam ceruissiam: Sunt etiam pistorum qui vtuntur ad panis albi præparationem. Lonicero pingenti lib. 5. cap. 262. Hopffen Lupus salictarius, Lupus reptitius.

Cassuta in Lupulo Sept. mense in monte Teck. Augusto in Lupulo & Vrtica prope Bol. Lonicero pingenti lib. 5. cap. 267. Silzkrout / Glachsensden / Glachsdottern / Range. Vulgo podagra lini, Cassutha, Cuscutha.

Cucurbita folio molli, flore albo, longo fructu, in horto Ioh. Lutz Pharm. in Kirchen: à Lonicero pingitur lib. 5. c. 268. Dodonæo hist. Gal. lib. 5. cap. 32. Cucurbita anguina lange Kürbs. Lob. obs. p. 366. & icon. Plant. p. 644. Cucurbita siue Zucha omnium maxima anguina.

Cucurbita magna tuberosa, Groß vnd krauß Kürbs vt habet catalogus anni sequentis horti Adm. Baln.

Cucurbita folio aspero, flore luteo, fructu omnino nigro, in horto Io. Lutz ph. in Kirchen. Dodonæus hist. Gal. cap. 29. lib. 5. huiusmodi Cucurbitas vocat Pepones Türckische Cucumern. Matth. in post. com. Lat. lib. 2. cap. 127. Cucurbita Indica.

Cucurbita folio aspero, flore luteo, florens Augusto mense, fructu non magno, ex albo ad cinereum vergente.

Cucurbita paruum genus, cuius fructus non multo maior pugno, ruber cum quibusdam maculis: Hortulanus dice-

dicebat semina esse rubra, antehac non vidi: Suspicoꝝ Colocynthidis genus: Gœppingæ in horto Ill.E.C.

Melones Gœppingæ in horto Ill. E.C. & sequenti anno in horto Admirabilis Balnei. Dodonæo hist. Gal.lib.5.cap.31. Cucumis Galeni & antiquorum, quibusdam Melo, German. *Melonen*. Trago lib.2.cap.99. Melo, Brunfelsio Tom.3. Than.95. Melo.

Cucumeres in *Wisensteig* in horto Ill. Comitibus & Gœppingæ in horto Illustr. E. C. & *Kirchen* in horto Io. Lutzij Pharm. & sequenti anno Baln. Admir. Lonicero pingenti lib.5. cap.270. Cucumis sativus *Cucumern*. Dod. hist. Gal. lib.5. cap.28. Melopepon Galeni. Lob. obser. pag.363. Cucumer esculentus. Item pag.638. Brunfelsio sativus Tom.3. Rhap.93.

Cucumis asininus in horto Ill. E. C. Gœppingæ. Trago lib.2. cap.99. Cucumer sylu. Item Matthiol. lib.4. cap.149. in post. com.

Lagopus, Leporinus pes. *Hasenfuß*. Fuchsio hist. cap.189. & Trago lib.2. cap.3. *Rasenflœ*. Matthiolo lib.4. cap.17. & Lobelio obs. pag.498. & icon. Pl. pag.39. Tom.2. Lagopus.

Oxys mense Augusto proximè fontem Admirabilem ad montem, mense Septembri prope *Kappenzagel*/Trago pingenti lib.1. cap.178. *Buchampffer*/ *Saurflœ*/ *Guckenslauch*/ *Gauchlin* Panis cuculi. Trifolium acetosum. Brunfelsio Tom.3. Rhap.14. Trifolium acetosum. Lob. obs. p.495. & Icon. p.32. par.2. Oxys Pliniana.

Triticū multiplici spica in *Kirchen* in horto Lutz Pharmac. Lob. Icon. Pl. p.26. Triticum multiplici spica. Anguillara epist.6. p.97. Grau del graspo.

Zea genus quod *Ymmeren* vocant, cum candidis glumis & ruffis: vtrunq; longas habet aristas: serunt vere: Augusto mense primū ac etiam Septembri demetunt.

Zeam quam vocant *Kern*/alij *Dünckel* Augusto mense triturbant Dod.hist.Lat.pempt.4.lib.1.cap.4. Zea vulgò Spelta, Germ. *Spelz*/nonnullis *Dünckel*.

Secale circa Gœppingam, Dodonæo pingenti hist.Lat. pempt.4.lib.1.cap.14. Rogga siue Secale. Germ. *Rocken*. Brunfelsio Tom.3. Rhapf. 113. Siligo (non benè) Trago lib.2. cap.24. etiam minùs benè, Siligo veterum. Lob.obf. p.15. & Plant.icon.p.28. Secale.

Hordeum minus iam collectum erat Augusto mense. Dod.pingenti hist.Lat.pempt.4.lib.1.cap.4. Hordeum distichum Germ. *Fucter Gersten*/flein *Gersten*. Trago lib.2. cap.21. Hordeum minus. Lob. obsf.p.16. & icon. Plant.p. 29. hordeum distichon.

Triticum Indicum vulgò Turcicum, *Türkisch Korn*/anno sequenti in hor. Adm. Bal. Trago lib.2. cap.26. Turcicum frumentum. Lob. icon. Pl. pag.39. Milium Indicum Plinianum vel Mais occidentalium.

Astragalo Fuchsi similis, quæ etiam Montbelgardi in hor. Ill. E. C. mihi prouenit, vti spontanea circa Montbel.

Galega sylu. verna quæ pingitur in hist. gener. Lugd. An Dodonæo hist. Lat. pempt.4.lib.3. cap.10. Arachus latifolius quem ait plerosq; Eruium Venetum vocare, quamuis non sit Erui species.

Medicam vidi in *Kirchen* mense Septembri in horto D. Ioh. Lutzij: Ex quo perijt in horto Ill. E. C. Montbelgardi ante multos annos non videram: pro ea malè apud Lonicerum lib.5. cap.331. editionis 1581. posita figura Laburni, bonam habet Dod.hist.Lat.pempt.4.lib.4. cap.19.

Medica sylu. lutea in monte *Eichelberg* florens Septembri mense.

Melilotus vulgaris flore luteo florens Augusto, Septembri & Octobri, Lobelio obsf. pag.501. & icon. Plant. p.43. pac. 2. Melilotus Germ. Brunfelsio Tom.3. Rhapf. 14.

Trifo-

Trifolium, Melilotos maior. Matth. hist. Germ. lib. 3. cap. 45. **Gemeiner oder grosser Steinflee**/ Lotus vrbana, Melilotus falsò dicta.

Melilotus vulgaris flore albo florens Augusto, Septembri, & Octobri passim, etiam in cœmiterio: Frequens valde & penè sola Marbaci Vvirtemberg. ad Neccarum, vbi aliquando limites Romanorum.

Lotus sativa in **Kirchen** in horto Ioh. Lutz Pharm. & sequenti anno in horto Adm. Bal. **Sibengezeit**. Trago lib. 2. cap. 2. Trifolium Diosc. Lob. obs. p. 500. & icon. Pl. p. 41. par. 2. Lotus hortorum odora.

Trifolium vulgare purpureum florens Augusto, Sept. & Octob. Lob. obs. p. 493. & icon. Pl. p. 29. par. 2. Trifolium pratense. Brunfelsio Tom. 3. Rhap. 14. Trifolium maius.

Trifolium album florens Augusto, Sept. & Octob. mensibus. Fuchsi hist. cap. 314. & icon. pag. 472. ac Brunfelsio Tom. 3. Rhap. 14. Trifolium album. Matth. in Diosc. lib. 3. cap. 106. Trifolium pratense.

Trifolium luteum mas flore minore semen ferens, florens Augusto, Sept. & Octobri mensibus Brunfels. Tom. 3. Rhap. 14. Melilotus minor. Trago lib. 2. cap. 3. Meliloti exiguae species prima, vel Melilotus 6.

Trifolium luteum foemina maiore flore & speciosiore sterilis, florens Augusto, Septembri, & Octobri. Thalyo in Harcynia p. 124. Trifolium alterum Lupulinum, & vulgo Lupulus syluaticus.

Vicia sativa florens Augusto, Dodonæus de Frum. cap. 52. picturam exhibet bonam, reiecta Aphaces Fuchsi, quam prius in hist. Gallica habebat: Viciam Varronis vocat, Trago sine figura lib. 2. c. 16. **Wicken. Roswicken/zam vnd Feldwicken** / & minùs benè Eruum.

Vicia minima cum singularibus filiquis breuibus, glabris ex longis pediculis, cuius descriptionem & figuram,

Deo fauente, dabimus in historia nostra generali.

Apios Fuchsi, quæ Lonicero lib. 5. cap. 332. Erdnuß aut Sewbrod. Græcis Apios, Chamæbalanus. Ei autem cui cognita Apios satis apparet, quantum discrimen? quâ contrariæ facultates? Dod. hist. Lat. pempt. 4. lib. 3. Terræ glandes *Acker Eichel*/Erdsegen.

Lathyrus filiqua hirluta, flore cœruleo, penè violaceo, in agris cum semine etiam maturo Augusto mense.

Lathyrus lutea in *Eichelberg* & prope Bol Aug. mense cum filiquis.

Vicia species flore luteo, folio conuoluuli minoris, quæ Anguillaræ epist. 11. p. 183. non bene dicitur Pitine Theophrasti, ut aliquando me docuit Præceptor meus Gesnerus. Dodon. hist. Lat. pempt. 4. lib. 3. cap. 12. *αφάρι*, Aphace Diosc. Plinio ac Galeno. Jac. Theod. Tabern. par 2. sect. 11. Elatine tertia.

Melilotus Fuchsi, vnser Frawen Schlüssel florens Aug. Trago pingenti lib. 2. cap. 3. *Edeler Strinflee*.

Meliloti Fuchsi species elatior.

Vulneraria rustica ad *Eichelberg* & in monte Teck.

Fœnum græcum sequenti anno in horto Admir. Balnei. Matthiolo hist. Germ. lib. 2. cap. 14. *Doekshorn* Fœnum græcum.

Galega in *Kirchen* in horto Io. Lutz Pharmac. Dodon. hist. Lat. pempt. 4. lib. 3. depingit, & vires addit dicens Italis Galegam & Rutam Caprariam, Fracastorio Herbam Gallicam appellari.

Faba minores albæ in agris Augusto & Septembri in horto Illustr. Comit. in *Wisensteig*. Maiores fabas pingit Tragus lib. 2. cap. 14. & vocat *Teutschbonen*.

Faba maiores *Grosse Bonen* sequenti anno in horto Adm. Baln. Matthiolo hist. Germ. lib. 2. c. 25. *welsche Bonen* aut *Steigfasel*/Smilax horrensis.

Lupi-

Lupini : Weiß Lupinen anno sequenti in horto Admir. Baln. Matthiolo. in hist. German. lib. 2. cap. 27. Feigbonen Lupini.

Rodisch Violen in Cat. pl. horti Admir. Baln. anni sequentis, intelligo Lupinos luteos, quos quidam vocant *Spanisch Violen* : quibus abundant Studg. in horto Ill. E. C. & nos etiam Montbelgardi habemus.

Pisa alba. Lonicero pingenti lib. 5. cap. 350. *Klein oder Felderbis* Latinis Pisum. Trago lib. 2. cap. 9. Pisa agrestia.

Pisa maiora alba in *Wisensteig* in horto Ill. Comitis & seq. anno in horto Bal. Adm. Lonicero cap. 324. lib. 5. pingenti *Groß oder Klosserfnß*. Trago lib. 2. ca. 9. Cicer arietinum quod vulgo Pisum.

Pisa sine cortice durior in horto loh. Lutz ph. in *Kirchen*.

Pisa maiora variegata, in Bol & sequenti anno in horto Ad. Baln. Trago pingenti lib. 2. cap. 11. Phaseoli *Fäselen*/ hæc nomina non placent, nec etiam Lonicerus lib. 5. cap. 354. ponens consimilem figuram sub hac inscriptione *Klein Fäseln/ Dolichos*.

Vicia maxima syluatica in mōte Teck, & prope Bol cum flore & siliquis in sepibus Augusto mense. Inter *Wil pagum* & *Basilæam* cum siliquis Nouembri, ad Pisum syluestre accedit : an aliquis descripserit nō dum mihi constat. Ante 30. annos mihi etiam obseruata circa Tigurum : verum plura in historia nostra generali.

Vicia sepium siue dumetorum perennis passim, & in monte Teck florens Octobri : Hanc pingit Tragus lib. 2. cap. 16. nomine *Wicken* & *Viciæ*. Tabern. iconum par. 2. sect. 4. Cracca maior, *Groß wild Wicken*. Eidem in hist. p. 216. Cracca maior. *apinus*, Vicia. Quam benè distinguat viciarum nomina, iudicent lectores.

Vicia multiflora, florens Septembri mense in *Eichels*

berg: cum siliquis, non longè à Bol Augusto. Trago lib. 2. cap. 16. *Erweich die fünfft Wick* Aphace Diosc. In Latinis vicia sylu. altera. Iac. Theod. Iconum. p. 2. sect. 4. p. 506. *Aracus Bogelswicken.*

Vicia parua cum pluribus siliquis ex vno pediculo mense Augusto, Dodonæo pingenti in frum. cap. 67. Cracca alterum genus. Iac. Theod. Tabern. eicon. par. 2. sect. 4. p. 517. *Klein wild Wicken.*

Auena alba & nigra. Dod. hist. Lat. pempt. 4. lib. 1. (vbi figura) *Auena* *Bepu*, Germ. *Habern.* Trago lib. 2. cap. 27. *Auena satiuæ & prima* Lobelio obs. p. 19. & icon. Pl. p. 31. *Auena nostra.* Quæ autem nigrior, dicitur Casalpino lib. 4. cap. 47. *Aulua sylu. nigra.*

Panicum semine nondum maturo Augusto. Matthiolo lib. 2. cap. 15. hist. German. (vbi figura) *Fenich oder Fuchschwanz* Panicum. Dodon. hist. Lat. pempt. 4. lib. 1. cap. 25. Panicum, Mel frugum Germ. *Heidelpfennich.* Trago lib. 2. cap. 31. Milium agreste seu exiguum. Lob. obs. p. 24. Icon. Plant. p. 41. Panicum.

Panicum sylu. aliud Dalechampsio in hist. gen. Lug. lib. 4. cap. 19.

Panicum sylu. spica diuulsa locis humidis proueniens mense Augusto cum spica & seminibus maturis. Matthi. in hist. Germ. lib. 2. cap. 10. (vbi figura) *Wilder Fenich* Panicum syl. In hist. gen. Lugd. l. 4. c. 19. Panicum sylu. Matth.

Holcus siue Hordeum murinum. Trago lib. 2. cap. 35. Lolium tertium. Dodo. hist. Lat. pempt. 4. lib. 3. cap. 4. Hordeum aut triticum marinum. Lob. obs. p. 18. icon. Pl. p. 30. Hordeum spontaneum spurium, Holcus Plin. Anguil.

Phœnix herba. Dod. pingenti hist. pempt. 4. l. 3. c. 4. Phœnix siue Lolium murinum. Trago l. 2. c. 35. Lolium quartum. Matthiolo l. 4. c. 39. Phœnix, Lolium murinum. Lob. obs. 21. icon. Pl. p. 34. Hordeum murinum, vel Lolium rubrum.

Lolium

Lolium semine maturo Augusto. Dod. pingenti hist. Lat. pemp. 4. lib. 3. cap. 1. Lolium. Matthiolo lib. 2. cap. 93. Lolium. Lobel. obs. p. 21. & icon. Pl. p. 35. Lolium & triticum temulentum.

Gramen nodosum a radice. Lob. Adu. p. 21. Gramen bulbosum nodosum. Item icon. Pl. p. 23.

Gramen lanatum siue molle florens. In histor. Gen. pl. Lugd. lib. 4. cap. 30. Gramen lanatum Dalechampij.

Gramen cristatum Rastnigraß fratri Casparo Bauhino in phylopinace lib. 1. sect. 1. vbi pag. 5. describit Gramen pennatum. Obseruauit etiam in valle Griesbachiana & aliis locis.

Gramen cum cauda muris florens Augusto mense. Dod. pingenti in hist. Latin. pemp. 4. lib. 4. cap. 3. Gramen pratense. 7.

Festucago inter Auenam Plantino icon. pag. 2. Segetum gramen panicula speciosa latiore Teut. pag. 2.

Graminis genus cum calamis tenuibus, hirsutis & locustis paruulis, in pratis.

Gramen cum tenuibus calamis in pratis spica sparsa & multifariam diuisa cum minimis locustis. An Dod. histor. Lat. pempt. 4. lib. 4. cap. 3. Gramen pratense. 3.

Gramen cuius culmus diuiditur in satis crassas & longas spicas, veluti per squammas dispositas quæ in aristas desinunt, Hist. gen. pl. Lug. lib. 4. cap. 30. Gramen murorum Dalechampij.

Gramen quoddam in dumetis, culmis iuxta articulos nonnihil hirsutis vti & foliorum principiis mollibus. Spica palmum ferè longa, quæ alternatim ad nouem paruas spicas habet satis longè ab inuicem separatas, quæ constant 9. vel 11. granis in aristas desinentibus.

Luzula semine nigro. Lob. icon. Plantini pag. 16. Anguil. epist. 11. p. 179. Combretum Plinij. Hist. pl. Lugd. lib. 4. cap. 30. Gra-

30. Gramen nemorum Dalechampi. In historia nostra generali aliquot species trademus obseruatas in montibus circa acidulas Griesbachianas.

Gramen arundinaceum enode in monte Eichelberg. Trago lib. 2. cap. 41. Scirpi primum genus. Plantinus in iconibus figuram habet p. 11. nomine Graminis palustris maioris, quæ satis commodè respondet nostro gramini, licet descriptio Lobelij quæ est in hist. Belgica p. 13. non videatur benè conuenire. Posset etiam figura Plantini cui p. 6. titulus, Gramen tomentosum & acerosum: verùm descriptio quæ est in hist. Belgica Lobelij hist. p. 8. planè differre videtur.

Gramen paruum iunceum cinereum reperi in rupibus & muris arcis Teck Octobris fine, ita firmiter hærens, ut vix euellere possem, radices tenues capillares nigricantes, cohærentibus simul multis plantis, ut in gramine bulboso Delcihompij: Similia verò sunt folia Spartio paruo apud Plantinum in icon. p. 90. Non esse annuam satis apparet ex vestigiis antiquorum foliorum, longitudinis sex vel septem digitorum, quædam etiã breuiora iunci modo rotunda tenuia, cinerei ferè coloris: restabant calami valde tenues dodrantes & pedales, cum vestigiis parvæ spicæ: An priùs viderim non recordor, nec etiam hætenus reperi. Potest quidem exprimi icone in hist. Gener. lib. 4. cap. 30. cui titulus Gramen exile: quod à Lobelio eo nomine exhibitum obs. p. 9. & Plantino iconum p. 7.

Gramen longissimis triangularibus caulibus in sepibus non longè à Bol, in pago dicto Sinnigen: Caules vel calami si ita liceat vocare, triangulares trium cubitorum, tenues spica non maiore articulo primo, in qua semina matura erant Augusto mense, in breuib. glumis, compressa, oblonga, ruffa: folia longitudinis pedalis, latiora quàm caules, non angulosa sed plana.

Gramen

Gramen aquaticum cum longa spica diuulsa florens Augusto. An Trago lib. 2. ca. 39. *Gramen anatum* & Lob. icon. Plan. p. 12. *Gramen aquis innatans*.

Gramen repens & in aquam se extendens : Huius folia mollia & lenia, spica duos digitos longa, tenuis, caudæ muris similis. Simile hoc gramen, Gramini meo nodoso cuius descriptionem frater Casparus posuit in suo phyllopinace lib. 1. se&1. p. 21. pro Gramine 98.

Gramen nigroluteum. Lob. Pl. icon. pag. 10. *Gramen spicatum* foliis Betonice Garyophyllatæ Hist. gen. pl. Lug. *Gramen nigrum*.

Gramen triangulum aquaticum florens Augusto mense, cum quo Plantini figura icon. p. 19. cui titulus gramen palustre Cyperoides conuenit. An Thaliop. 54. *Gramen iuncum triquetrum*.

Iuncus minimus antehac non visus quem curabo depingendum.

Iuncus clauatus. Lob. obs. p. 44. icon. Pl. 86. *Iuncus aquaticus* minor capitulis Equiseti. Hist. gen. Lug. lib. 9. cap. 3. *Iuncus clauatus* Dalechampij.

Iuncus foliaceus semine triangulo.

Graminis genus, *Holostium* Matthiolo lib. 4. cap. 10. in Diosc. Plant. icon. p. 18. *Holostium* Matthioli.

Iuncus tenuis glaucus paniculâ sparsa. An Dod. hist. Lat. pempt. 4. lib. 5. cap. 29. *Iuncus lævis*.

Iuncus viridis multâ farctus medullâ, pannicula sparsa ad Matthioli iuncum accedere videtur, quem exhibet li. 4. cap. 47. in Diosc.

Typha in fossis Gœppingensibus. Dod. pingenti in hist. Lat. pempt. 4. lib. 4. cap. 28. *Typha palustris*, Germ. *Narsrensolben* & *Eisfnospen*.

Sparganium quibusdam, in *Kirchen* & in horto Ill. E. C. Dodonæo pingenti histor. Lat. pempt. 4. lib. 5. cap. 26.

Platanaria siue Boutomon, plerique Rietgras nominant. Matthiolus hanc vel huic omnino similem pro Sparganio depingit, verum descriptio repugnat.

Asphodelus luteus in Kirchen in horto Ioh. Lutz Phar. Studg. in horto Ill. E. C. florens Maio & sequenti anno in horto adm. Baln. Dod. pingenti hist. Lat. lib. 2. cap. 10. *Asphodelus luteus*.

Asphodelus fistulosus Studg. in horto Il. E. C. flores Maio. Dod. hist. Lat. pempt. 2. lib. 2. cap. 9. *Asphodelus minor*.

Asphodelus albus Stud. in horto Il. E. C. quò adferendum curauit Monspelio. Dod. hist. Lat. pempt. 2. lib. 2. c. 9.

Phalangium flore maiore abundat Studg. in horto Ill. E. C. florens Maio, & sequenti anno in horto adm. Baln. Berglilgen. Dod. pingenti in hist. Lat. pempt. 1. lib. 4. cap. 22. *Phalangium* non ramosum.

Liriasphodelus maior Gœppingæ in horto Ill. E. C. & in Kirchen in horto Ioh. Lutz. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 2. c. 7. *Lilium* non bulbosum obsoleto colore rubens.

Liriasphodelus luteus in Wisensteig in horto Com. Stud. in horto Ill. E. C. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 2. lib. 2. ca. 7. *Lilium* non bulbosum, Hemerocallis.

Iris violacea in Kirchen in horto Io. Lutz Pharmac. & in Wisensteig in horto Il. Com. Himmel Schwertel oder Violwurk. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 2. lib. 3. c. 1. *Iris*, Blawe Gilgen/Blawe Schwertel/Himmel Schwertel.

Iris carulea, videtur maior purpurea, & minus vulgaris Studg. in horto. Il. E. C. florens Maio.

Iris alba in Wisensteig in horto Il. Com. & Gœppingæ in horto Il. E. C. Dod. hist. Lat. pempt. 2. l. 3. c. 1. *Iris* flore cãdido Ger. Weiß Violwurk. Stud. in horto Il. E. C. flores.

Iris graminea in Wisensteig in horto Il. Com. & Kirchen in hor. Io. Lutz ph. Dod. hist. Lat. pempt. 2. l. 3. c. 3. *Chamaeiris*.

Iris angustifolia in Wisensteig in horto Il. Com. & Kir-
chen

chen in horto Joh. Lutz pharm. Studg. in horto Illustr. E. C. florens Maio.

Iris albida & obsoleti coloris minor Studg. in horto Il. E. C. florens Maio.

Iris minor Studg. in horto Il. E. C. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 2. lib. 3. cap. 1. *Iris minor*.

Iridum varia species Studg. sunt, translata sequenti anno ex horto Il. E. C.

Iris palustris lutea in horto quodam vicini pagi Blenspach Studg. in Il. E. C. horto florens Maio. Trago pingenti l. 2. c. 49. Geel Wasserlilien oder Schwertel/Drackwurk. Xyris nō Acorus. Lob. obs. p. 31. & Pl. icon. p. 58. Acorus nostras palustris. Dod. hist. Gal. l. 1. c. 35. *Iris lutea*.

Calamus aromaticus vulgò dictus, Matthioli in Diosc. lib. 1. cap. 2. Acorus, ibi pictura: in postremis commētariis melior, olim falsa, ibidem vires. Germ. Rasmus. Joh. Lutz Pharm. in Kircken habet in horto, condit saccharo radices, reponit etiam folia exsiccata, quibus Dominus Ranzius dicit se uti in vinis medicatis & ad fatus. Est etiam in horto Gœppingensi Illustr. E. C. Matthiolo in Diosc. lib. 1. cap. 2. Clusio in Panno. & Lob. pag. 30, obs. Acorus.

Iris bulbosa, cœrulea Studg. in horto Il. E. C. & sequenti anno in horto adm. Dodo. pingenti hist. lib. 2. cap. 14. *Iris bulbosa*, fortè Hierobulbus Apulei.

Gladiolus Germ. Studgardia in horto Illustr. E. C. Cordo hist. lib. 1. cap. 32, Victorialis foemina vel Gladiolus sylvestris.

Gladiolus italicus Studg. in horto Il. E. C. Matthiolo in Diosc. lib. 4. cap. 20, Lob. obs. p. 52, & Pl. icon. p. 99, Gladiolus italicus binis florum ordinibus.

Gladiolus flore albo Stud. in horto Il. E. C. antehac nō visus.

(lium, Rosa lunonis.

Lilium, Trago pingenti lib. 2. cap. 85, Weiß Gilgen/Li-

Lilium craceum cum bulbis in caule in *Kirchen* in horto Ioh. Lutz, Studg. in horto Ill. E. C. hist. Lat. pempt. 2. lib. 2. cap. 2. pingenti, *Lilium purpureum* tertium.

Lilium Martagon in monte Teccensi, sequenti anno in horto Adm. Baln. Goldmurg.

Corona Imperialis, *Rönigsfron*/ sequenti anno in horto admirab. Baln. Lob. obs. p. 86. & icon. Pl. p. 171. *Lilium* siue corona imperialis.

Colchicum florens August. Dod. pingenti hist. pempt. 6. lib. 4. cap. 24. *Colchicum* Germ. *Zeitlosen*.

Porum sectium quibusdam in *Wisensteig* in horto Ill. Com. & Goeppingæ in horto Ill. E. C. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 5. l. 3. c. 18. *Schænoprassum* Germ. *Schmitlauch* & *Brislauch*. Trago l. 2. cap. 67. *Porum sectium*. Lob. obs. p. 77. & icon. Pl. p. 154. *Schoemprassum*.

Cepæ ascalonitides pulchræ hyemem perferentes Goeppingæ in horto Ill. E. C.

Cepæ in horto Illust. Comit. in *Wisensteig* & sequenti anno in horto admir. Baln. Trago lib. 2. cap. 64. *Swiblen*. Lob. obs. p. 74. & icon. Pl. p. 150. *Cepa*.

Allium petraum in *Kirchen* in horto Ioh. Lutz.

Brassica capitata in agris. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 6. *Brassica capitata alba*, nonnullis *Brassica imperialis*, Germ. *Rappeßfraut*. *Brassicam capitata albam* ostendit mihi D. Doctor Rentzius mense Octobri, in qua erant ad 50. capita parua, magnitudinis ouorum: similem aliam ibidem vidi, sed non tanto numero: Recordor mihi etiam demonstratas eiusmodi *Brassicas* cum multis capitibus in *Alsatia* in *Hartenschwiler* apud Nobilem virum Dominum Ioh. Iacobum Vvaldner à *Freudstein* compatrem. Hortulanus Goeppingensis dicebat etiam se eandem habere. Hanc ut raram curauimus hic depingendam.

Brassica

x 3

Brassica multiflora German. Blumföhl. Goeppingæ & Studg. in horto Ill. E. C. & in Wisensteig in horto Il. Com. anno sequenti in horto adm. Baln. Dod. pingenti in hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. c. 7. Brassica cauliflora: nonnulli Cypriam brassicam vocitant Italis, Cauliflore, cum Plinij Pompeiana lib. 11. cap. 8. conuenire videtur.

Brassica rugosa Sabaudica, Goeppingæ in horto Il. E. C. & in Wisensteig in horto Ill. Comit. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 3. Brassica Sabaudica, inter Lacuturres capitatas non temerè numerari potest.

Brassica Laciniata rubra Goeppingæ in horto Ill. E. C. & in horto Ill. Com. in Wisensteig. Dodon. pingenti hist. pempt. 5. lib. 1. cap. 7. Brassica vulgaris 6.

Brassica thyrsoides Federföhl / in horto Ioh. Lutz pharm. Kirchenf. & sequenti anno in horto adm. Baln. Historiæ gen. Lugd. de pl. lib. 5. cap. 1. Brassica Asparagoïdes Dalechampi.

Wersichföhl in horto Baln. adm. sequenti anno.

Brassica crispa in horto Ill. Com. in Wisensteig. Dodon. pingenti in hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 7. Brassica crispa Germ. Frauß Föhl.

Brassica cum rapa siue Caulorapum in horto Ill. Com. in Wisensteig. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 7. Brassica caule Rapum gerens, Rapæcaulis vulgò. Lob. icon. Pl. pag. 246. Rapa Brassica peregrina caule rapum gerens.

Rapa in Wisensteig in horto Ill. Com. Trago pingenti lib. 2. cap. 61. Ruben/Rapum. Lob. icon. Pl. p. 107. Orbiculatum seu turbinatum rapum maius.

Rapa longa depicta in Matthiolo in Diosc. lib. 2. c. 104. Primum vidi Goeppingæ allatas Vlmâ venales: parte superiore rubebant mense Augusto. Mense Octobri vidi etiam in Bol. pueri attulerant vendendas ex Villa vrbe, nō omnes

omnes rubeabant vt priores. Octobris fine nactus sum Gœppingâ ex horto Ill. E. C. longitudinis cubidi & semis, ad palnum rubentes, quam partem dicunt supra terram extare.

Raphanum nigrum attulit mihi Hortulanus Illust. E. C. ex horto Gœpping. duplicem, vnum paruum qualem aliquando vidi Argentinâ missum, & qui Montbelgardi etiam prouenit in horto Ill. E. C. magnus crassus est. Viderentur diligentius non indagâti duo genera, verum tempus sationis tantum differentiam facit in radicis forma: vterq; mense Octobri datus, anno sequenti in horto admir. Baln. rohte Kettich. Gesnero de hortis f. 275. Raphanus cortice nigricante. Lobelio icon. Plantini p. 202. Raphanus niger.

Raphanus crassus albus radice extra terram non protuberante, medio Octobri Gœppingâ allatus ex horto Ill. E. C. sequenti anno in horto adm. Baln. Tragus pingit lib. 2. cap. 62. Kettich / Raphanus. Dod. hist. Lat. pemp. 5 lib. 3. cap. 5. Raphanis siue radícula satiua Germ. Kettich.

Raphanus radice extra terram eminente purpureus, Studg. in horto Ill. E. C. & Montbelg.

Rapistrum flore luteo, florens Augusto, Septemb. & Octobri. Dod. hist. Lat. pemp. 5 lib. 3. cap. 3. Rapistrum nonnullis Sinapi sylu. Germ. Hederich.

Rapistrum flore subcœruleo florens Augusto, cum siliquis Septembri, & Octobri, Lob. icon. Pl. p. 199. Rapistrum flore albo Erucae foliis, Trago lib. 1. cap. 32. Sinapi agreste tertium.

Raphanus sylu. in Bol, & sequenti anno in horto admir. Baln. Trago pingenti lib. 2. cap. 63. Meerrettich / Armoracia. Lob. icon. Pl. p. 330. Raphanus rusticanus.

Lepidium folio Laurino siue Pauli in horto Ill. Com. in
Wisens

Wisensteig. Trago pingenti lib. 1. cap. 28. Lepidion, Pfefferfraut/ Senffkraut. Brunfels. tom. 3. Rhaps. 46. Piperitis. Lob. obs. p. 172. & icon. Pl. p. 318. Raphanus sylu. officinarum, Lepidium Aeginetæ.

Lunaria maior in horto II. Com. in Wisensteig/ & Gœppingæ in horto Illust. E. C. semine maturo Augusto. Et sequenti anno in horto adm. Baln. Silberblumen. Dod. hist. Gal. lib. 2. cap. 6. Viola latifolia. Lob. obs. p. 174. & icon. p. 322. *Lunaria Græca*, Bulbomac.

Hesperis in horto III. Com. in Wisensteig & Gœppingæ in horto Ill. E. C. florens Augusto, anno sequenti in horto adm. Fontis. Trago pingenti lib. 1. cap. 194. Winter Vio-
len/ grosse Vio-
len. Hermolao Barbaro Persica & Parthica, peregrina viola. Fuchsio icon. p. 257. *Leucoium album* & purpureum. Lobel. obs. p. 175. & icon. Pl. p. 223. *Viola matronalis* siue Damascena.

Leucoium luteum flore simplici in Bol, & sequenti anno in horto adm. Baln. Trago pingenti lib. 1. c. 191. Geel Vio-
len. Lob. icon. Pl. p. 330. *Leucoium luteum*, Keiri.

Leucoium flore pleno luteo in horto Ill. E. C. Gœppin-
gæ. Lob. icon. Plan. pag. 331. *Leucoium* siue Keiri duplici flore.

Leucoia hyberna, Winter Vio-
len sequenti anno in hor-
to adm. fontis, vnum genus flore albo.

Myagrum quibusdam alterum, siliqua longa, florens Septembri propè Eichelberg/ & circa Bol florens August. inter segetes, vti etiam Gaspar Bauhinus obseruauit, circa Gœppingam: Lobelio *Myagrum* alterum. Thlaphi effigie & icon. Plantini p. 225. Cameline, *Myagrum* alterum.

Myagrum semine maturo Augusto, Trago pingenti lib. 2. cap. 28. Glachsdotter. Sefami species.

Barbarea. Dod. pingenti pempt. 5. lib. 4. cap. 20. Barba-
rea, Germ. S. Barbarenkraut. Trago lib. 1. cap. 32. Herba
S. Bar-

S. Barbaræ & Sinapi agreste s. Lob. obs. p. 104, & icon. Pl. p. 207. Barbarea siue Pseudobunias.

Sophia quorundam, in suburbio vrbis Kirchen. Trago pingenti lib. 1. cap. 111. *Wurmfraut/Welsamen/Seriphium* Germanicum Lob. obs. p. 426, Iconum Pl. p. 736. Sophia chirurgorum.

Eruca sativa in Wissensteig in horto Illustr. Com. Apud Tragum in hist. Germ. per Sebitzium edita Eruca maior *Groß Randten/Miror* pro consueta alioqui diligentia, nō posuisse certum discrimen inter Erucam satiuam & Sinapi album, de quibus copiosius in nostra historia. Lob. obs. p. 101. & icon. Pl. p. 204. Eruca sativa.

Verbenaca supina Fuchsi flore luteo, Trago lib. 1. cap. 32, pingenti *Eisenfraut das Weiblein*: non vult verbenæ speciem, sed Sinapi ac potius Erysimum. Ego etiam malim ad Sinapi vel Irionem referre quàm ad Verbenam. Brunfelsio Hierobotane foemina. Lob. in Adu. p. 69. *Ario* siue Erysimum Diosc. & icon. Pl. p. 206.

Verbenaca: Trago pingenti lib. 1. cap. 69. Verbena, *Eisenfraut/Eisenth.* Brunfel. tom. 1. Rhaps. 18. Verbena mascula. Matthiolo lib. 4. c. 55. in Diosc. Verbenaca. Lob. obs. p. 289. Verbena Diosc. & icon. Pl. p. 534. Communis Verbena & sacra vecta.

Reseda lutea ad fluuium Jilß prope Goeppingam & in Kirchen. Gesn. de hortis p. 266. Reseda quam Selamoides maius Ghinus vocabat. Lob. obs. p. 110. & icon. p. 222. Reseda maxima perperam Pycnomon Anguillaræ.

Lutea florens Augusto inter Bol & Goeppingam & in Kirchen. Trago qui depingit lib. 1. c. 114. *Oraut aut Sterckfraut/Streichfraut* Antirrhinum. Matthiolo in Diosc. lib. 2. cap. 157. Pseudostruthium. Lob. obs. p. 190, & icon. Pl. p. 357. Luteola.

Nasturtium aquaticum florès Augusto, Trago pingenti

lib. 1, cap. 24, Brunnfres. Lobelio obs. p. 105. & icon. Pl. p. 209, Crataegæ Sion Erucafolium.

Nasturtium aquaticum alterum ad fontem Rappenzas gel/quod in historia mea generali vocabitur Sisymbrium Cardamine flore maiore: Frater Casparus Bauhinus in Philop. p. 158, li. 3, sect. 2, refert ad Sion vulgare Matthioli & Lobelij in obs. p. 106.

Nasturtium in horto Comitum in Wisensteig & sequenti anno in horto adm. baln. Trago pingenti lib. 1, c. 26, Gartenfres. Cardamon, Nasturtium. Brunfel. tom. 2. Rhapf. 20. Lob. obs. 107. Nasturtium & icon. Pl. pag. 212. Cardamon, Nasturtium hortense.

Thlaspi lata filiqua, florens Septembri in agris circa Bol & Teck. Hoc videtur Tragi lib. 1, cap. 27. Leuchel & Thlaspi secundum.

Thlaspi minus, aliis Alysson flore luteolo, albescente cum marcessit, florens adhuc Septembri prope Eichelberg/In horto Il. Com. in Wisensteig sponte. Historiæ gener. Lug. l. 10, c. 26. Alyssum minus Dalechampij.

Thlaspi Creticum, sequ. anno in horto adm. baln.

Piper Siliquastrum, Indianischer Pfeffer/ sequenti anno in horto adm. baln. Fuchsi hist. cap. 280, icon. p. 8. Capsicum Trago l. 2. c. 148.

Siliquastrum, Lob. obs. p. 172. Capsium, Piper Indicum. Leon. p. 316. Capsicum Actuarii siue Caninum Zinziber.

Piper siliquastrum minus, quod etiã vidi Basileæ in horto cultissimo D. Doctoris Fœlicis Plateri: Argentinæ apud Aromatarios magnos faccos plenos. Mirum in Rebuspub. benè constitutis permittit periculosum hoc Piper miscetur cum aromatibus, magnâ imposturâ castigatione digna, & detrimento generis humani. Lob. dicitur obs. p. 172. Capsicum brevioribus filiquis. Clusio in suis notis in Monardem p. 73. Capsicum Brasilianum.

Lyfima-

Lyfimachia siliquosa hirsuta flore magno purpureo florens Augusto: fortè Trago lib. 1. cap. 59. Braun Weiderich/ *Lyfimachia* & *Salicaria* altera.

Lyfimachia siliquosa folio hirsuto, flosculo paruo, florens & semine maturo Augusto: Eadem folio penè glabro, flosculo coeruleo.

Lyfimachia purpurea spicata.

Noli me tangere florens Aug. Trago l. 1, c. 63. *Mercurialis* tertia species Springfraut & cap. 100. *Esula* syl. Lobel. in Aduer. p. 135. *Perficaria siliquosa* siue *Noli me tangere* & obs. p. 171. Icon. Plantini p. 318.

Perficaria maculosa flore rubro & albo, florens Augusto mense & folio non maculato, flore rubro. Trago ping. lib. 1, cap. 29, Kassel Stöckfraut/ Muckenfraut/ Wasserpfeffer/ Pfawenfraut/ Pfawenspiegel/ *Perficaria*, *Motybdena*, *Maculata*, *Plumbago*. Brunfels. tom. 2, Rhaps. 3, Lobel. obs. p. 170. *Perficaria mitis*. Item icon. Pl. p. 315.

Hydropiper inter Zel & fontem Kappenzagel/ Brunfel. tom. 2, Rhaps. 3, *Pulicaria mas*. Lob. obs. p. 170, & icon. Pl. p. 315, *Hydropiper*, *Perficaria*, *Hydropiper*.

Potamogeton angustiori folio in Kirchensiu palustribus. Cordo hist. l. 2, c. 103. *Phyllitis lacustris*. Dod. pemp. 4. l. 5. c. 2. *Potamogeton*. Lob. icon. Pl. p. 107, *Potamogeton* siue *stachitis Fontinalis* & spicata.

Rhabbarum montium, *Lapathum* rotundo folio in horto Ill. E. C. Gœppingæ. Gesnero de hostis in appendice p. 293. *Lapathum rotundum*, aliquibus *Rhabbarum*. Lob. obs. p. 152, & icon. p. 287. *Hippolapathum rotundifolium* & pseudo *Rha*-recentiorum.

Lapathum maius in Kirchen in horto Ioh. Lutz pharm. Dodon. pingenti hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 25. *Lapathum satium*. Item *Hippolapathum* siue *Rhabbarum monachorum*. Dodo. distinguit, Ego nondum noui discrimen,

Trago lib. 1. cap. 104. Rumex hortensis vel. 2.

Lapathum acutum siue oxylapathum semine maturo & florens Augusto. Dod. hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 25. Lapathum sylu. siue Oxylapathum *Mengelwurk/Streiffwurk/Grindwurk/Zitterwurk*. Trago lib. 1. cap. 104. Lapathum acutum. Lobel. obs. p. 150. & icon. Pl. 284.

Lapathum rotundiore folio florens. Dod. hist. Gal. lib. 5. cap. 9. Lapathi tertia species vel Lapathum syl. Lob. icon. Pl. p. 285 Lapathum folio minus acuto.

Lapathi angustifolium ferè crispum.

Oxalis. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 25. *Oxalis* vulgò *Acetosa Saurampffer*. Brunfel. tom. 3. Rhaps. 29. *Acetosa* & *Lapathum acetosum*. Lob. obs. p. 155. *Oxalis* siue *Lapathum oxalida*.

Oxalis minima, Dod. pingenti hist. pempt. 5. lib. 1. cap. 25. *Oxalis minima*, *Acetosella*. German. *Klein Saurampffer*. Trago lib. 1. cap. 104. *oxalis minima*. Lob. obs. pag. 156. & icon. Pl. 291. *oxalis tenuifolia*, *sinuata*, *Veruecina*.

Beta viridis & *alba*, grün vnd weiß Mangolt in hortis & sequenti anno in horto adm. baln. Dodon. pingenti hist. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 6. *Beta candida*, Germ. Mangolt. Trago lib. 2. cap. 54. *Beta candida*.

Beta maior alba Goeppingē in horto Ill. E. C. Groß weiß Mangolt.

Beta lutea in horto admir. baln. sequenti anno Geel Mangolt.

Beta rubra in adm. baln. horto sequ. anno Roht Mangolt.

Amaranthus, Tausentschen sequenti anno in horto adm. baln. Trago lib. 1. cap. 199. Circa. Lob. obs. p. 126. & icon. p. 251. *Amaranthus*.

Blitum viride in terram se spargens.

Blitum tertium Tragi siue erectius, quod videtur pingi à Fuch-

à Fuchſio hiſt. cap. 62. pro Blito. Germ. *Maner*/Intelligo polyſpermon. *Fiſchmelden* inter eicones Nicolai Baſlei ſiue Tabernæmontani par. 2. ſect. 11. p. 237.

Atriplex ſatiua, Dod. pingenti hiſt. Lat. pemp. 5. lib. 1. c. 1. *Atriplex ſatiua*, Germ. *Melten*/*Milten*. *Areum olus*. Trago lib. 2. cap. 55. *Atriplex ſatiua* & Lob. icon. Pl. p. 194.

Atriplex ſylueſtris. Dod. pingenti hiſt. Lat. pempt. 5. lib. 1. *Artiplex ſylu*.

Atriplex ſylueſtris cum lappulis, florens Auguſto, Sept. & Octob. menſibus. Dod. ping. hiſt. Lat. pemp. 5. lib. 1. cap. 1. *Artiplex ſylu*. humillima.

Pes anſerinus ramoſus in *Eichelberg*. Dod. pingenti hiſt. Lat. lib. 1. cap. 2. *Pes anſerinus*, Germ. *Gensfuß*. Trago lib. 2. cap. 50. *Blitum* 4. & lib. 1. c. 101. *Solanum quartum*. Lob. obſ. p. 128. *Atriplex ſylu*. latifolia. Item icon. Pl. p. 254. *Atriplex ſylu*. ſiue *Pes anſerinus*, latifolia, laceris laciniis.

Bonus Henricus florens Auguſto. Dodonæo pingenti hiſt. Lat. pemp. 5. lib. 1. cap. 26. *Tota bona* Germ. *Schmersbel* & *Guter Henrich* Brunfel. tom. 1. Rhaſ. 50. *Gut Henrich*. Lob. obſ. p. 129. *Tota bona* *Spinachia* facie icon. Pl. p. 256. *Tota bona* ſiue *bonus Henricus*.

Parietaria in *Kirchen* in horto Ioh. Lutz pharm. Trago lib. 1. cap. 63. *Tag vnd Nacht*/*S. Peterskraut*/ *Perdicium*, *Muralis herba*, *Parietaria*.

Cynocrambe ad *Eichelberg* & in mörte Teck propè fontem, qui ſtagnum paruum facit in ſupremo fere monte. Trago pingenti lib. 1. cap. 62, *Wald Bengelkraut*. *Cynocrambe*, *Mercurialis ſylu*.

Malua minore flore. Dodo. ping. hiſt. Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 28, *Malua ſyl*. *pumila* Germ. *Pappeln*.

Malua ſylu. flore maiore florens Auguſto menſe. Dod. pingenti hiſtoria Lat. pempt. 5. lib. 1. cap. 28, *Malua ſylu*. procerior.

Alcea florens Augusto mense. Dod. pingenti hist. Lat. pempt. 5. li. 1. cap. 30, *Alcea vulgaris*, *Herba Hungarica*, & *Herba Simeonis*, Germ. *Sigmars fraut*.

Maluarosea flore pleno rubello & purpureo in horto Ioh. Lutz. Pharm. Kirchenf. Item Gœppingæ in horto Ill. E. C. purpureo & cinereo. In horto Il. Comit. in *Wisensteig* purpureo albo & rubello pleno, florentes Septembri sequenti anno in horto adm. baln. Dod. pingenti hist. pempt. 5. lib. 1. cap. 27, *Malua hortensis*, nonnullis *Rosa vltamarina hyemalis*. Germ. *Garten Pappeln/Herbstros*. Trago pingenti l. 1. c. 119, *Winter Rosen/Malua satiua*.

Malua crispa in horto Ioh. Lutz ph. kirch. & Gœppingæ in horto Ill. E. C. & in horto Ill. Comit. in *Wisensteig* Septembri cum flore. Dodonæo pingenti pempt. 5. lib. 1. *Malua crispa*.

Lactuca florens August. Lob. obs. p. 121. & icon. Pl. p. 241. *Lactuca satiua folio Scariolæ*.

Lactuca capitata, *Hauptlin Salat* / sequenti anno in horto adm. baln.

Lactuce in horto Il. Com. in *Wisensteig* longæ dulces. Trago l. 1. c. 8. *Lactuca secunda*, lac. Theod. Taber. icon. p. 423. *Lactuca Intybacea*.

Lactuca Augusto folio acuto longo in horto Il. Com. in *Wisensteig*. Hanc describemus & fortè figuram dabimus in historia nostra generali, quamvis descriptionem à nobis communicatā posuerit chariss. frater Casparus Bauhinus in suo *Phylopinace* lib. 3. sect. 61. pro *Lactuca* 5. & *lactuca longifolia*.

Lactuca Galeni sylu. flore luteo ad *Nappenzagel* & circa Bol florens Sept. de qua vide Gesn. & *Phylopinacen*.

Lactuca syluatica cœrulea siue *Sonchus syluat.* cœruleus in proximis syluis. Gesnero de hortis f. 263. *Lactuca sylu.* purpureo flore.

Intybus

Intybus sativa in Wisensteig in horto Il. Comitris. Fuch-
sio cap. 262. *Intybum sativum latifolium*. Lob. icon. Pl. p.
233. *Seris* siue *Intybum latifolium*. *Endiuiia* & *Scariola*. Ab
hac non separo vt quidam, crispam, quia meo iudicio sola
culturâ & mangonio videtur differre. Satam primo vere
sequenti anno in horto adm. baln. vocant *Zamer Endi-
uien*. Quæ seritur æstatis fine ad hyemem reponenda &
quæ crispatur *Weisser Endiuien*.

Cichorium florens Aug. Brunfelsio tom. 3. rhaps. 33. Sol-
sequium. Lob. obs. p. 114. *Seris sylu.* icon. Pl. p. 228. *Seris
picris*, *Cichorium syl.*

Cichorium flore albo Gœpp. in horto Il. E. C. & sequenti
anno in horto adm. baln. *Sonnenwirbel*.

Locusta herba quibusdam sponte, & sequenti anno in
horto adm. baln. sata, vocant *Sonnenwirbel*. Gesnero de
hortis p. 265. *Locusta* à quibusdam dicta.

Lampfana quibusdam florens & semine maturo Augusto.

Sonchus aspera folio non laciniato.

Sonchus levis folio laciniato.

Sonchus repens multis, *Hieracium maius*. Fuchsio c. 119.
Lob. obs. pag. 119. Icon. Plantini p. 237. *Hieracium maius*.
Clusio in Panno. lib. 4. ca. 3. *Sonchus tertius* vel *Sonchus
levis altissimus* Clusij. Iac. Taber. icon. p. 192. *Sonchus ar-
borefcens*. Mihi vnus plantæ nomina, Fratri Casparo in
Phylopinace lib. 3. sect. 6. p. 204. trium plantarum, & ei
Sonchus 7. & 9. Item p. 209. *Hieracium* 1.

Hieracium asperum limitum agrorū in mōte Teck & Bol.

Hierarium Sabaudum in monte Teck, & in monte pro-
ximo fonti adm. florens Aug.

Hieracium minus radice præmorfa, florens Augusto, Se-
ptembri & Octobri.

Hieracium multis minus dictum, foliis *Cichorii* florens
& sem. maturo Augusto.

Hedy-

Hedypn is siue dens Leonis florens & semine maturo Augusto mense & Septembri : Brunfelsio pingenti in historia Germ. p. 290. *Pfaffenblat* / *Pfaffenrörlin* / *Gelb Sonnenwirbel* / *Mehrenblum* die ander. *Münchs Rüpfelin* / *Pfaffenkraut* / *Apostemkraut*. Dens Leonis, rostrum porcinum.

Hieracium monoclonum Hedypnoidi siue denti leonis simile, sed hirsutum, florens etiam in cœmiterio Bollensi mense Octob. flore suauiter olente.

Hieracium paruum monoclonum hirsutum.

Pulmonaria Gallorum quibusdam dicta, quæ apud Lonicerum lib. 5, cap. 75. pingitur nomine Germanico *Groß Neusohr*: abundat circa fontem mirabilem in proxima sylua, ubi florentem vidi Augusto & Septembri mense, in cuius fine rusticus attulit mihi cum flore nomine *Hüßspickel* / qua decocta in vino, abluobat vlcera, postea herba imposita, quâ sæpius ea curauit. Item prope fontem *Rapenzagel* florens Septembri.

Pilosella Fuchsi maior cuius picturam habet Lonicerus lib. 5 ca. 70. titulo *Auriculæ muris*, *flein Neusohr* & *Nagelkraut* Germ. Pulchriorem figuram habet Matthiolus lib. 4, in Diosc. cap. 10, ubi vires ascribuntur: passim prouenit circa Boll. florentem vidi in monte Teck, mense Octobri.

Pilosella minor cum pluribus floribus ex vno caule, cui folia quædam glabra.

Conyza Matthioli maior in monte Teck florens Octob. vt in Boll, & in monte *Eichelberg*. Matth. hist. Germ. lib. 3, cap. 97, *grosse Dürwurz* / *Conyza maior*. Figura non placet. Quæ posita est pro Bachari cap. 44, melius placeret si flores responderent.

Conyza media florens Augusto & Sept. prope pagum *Sinningen* Matth. in hist. Ger. l. 3, c. 97, *mittel Dürwurz*, *Conyza media*.

Conyza

Conyza media minor florens Augusto mense.

Virga aurea vulgaris florens ad fontem Rappenzagel & circa Boll Septembri. Matth. in hist. Germ. lib. 4. cap. 34. *Heidnisch Wundfraut* / *Virga aurea*, aliâs *Solidago Sarracenica*.

Virga aurea longiori folio quàm *Solidago Sarracenica*, florens Septembri ad fontem Rappenzagel/in môte proximo fonti admirabili Augusto. In Kirchen florens in quodam horto.

Senecio hirsutus florens in monte Eichelberg.

Senecio cœruleus in monte Teck florens Octobri.

Senecio Germ. Kreuzwurtz pictus apud Matthiolum in Diosc. lib. 4. cap. 92. florens Aug. Septembri, & Octobri.

Iacobeæ depictæ apud Matthiolum in Diosc. lib. 4. ca. 92. sub hac inscriptione *Senecio maior* siue flos S. Iacobi: passim & in monte Teck florens Octobri.

Pseudocypatorium specioso flore copiosè ad fontem acidum Nebenhausen. Trago pingenti lib. 1. cap. 165. *Hirz fleck/Wasserdost/Albfraut/Rünigundfraut/Platearius* vocat Marum, quæ opinio non placet.

Pseudocypatorium flore non specioso vel Cannabina florens Augusto.

Caltha florens Augusto Gœppingæ in horto Ill. E. C. cum maximo flore, in Wisensteig in horto Ill. Comitis & sequenti anno in horto adm. baln. Brunfels. tom. 3. Rhapf. 26. *Calendula*. Lob. obs. p. 298. & icon. p. 552. *Chrysanthemum* & *Caltha* poetica.

Chrysanthum maius folio magis laciniato Gœppingæ in horto Ill. E. C. florens Augusto mense. Matth. hist. Ger. lib. 4. cap. 60. *Goldblum* *Chrysanthemum*.

Doronicum in horto Ioh. Lutz pharm. Gœppingæ Matthiolo in hist. Germ. lib. 2. cap. 74. *Doronicum*. *Doronici* etiam speciem posuit cum falsa radice lib. 4. cap. 74. pro

Aa

Aconito pardaliarache, ein Geschlecht der Wollfwurk.
antehac paulò aliter fieta radix erat delineata.

Florem Africanum, vt quidam vocant, vidi in Bol flore
plenò magno mense Octobri ex horto Ill.E.C. Gœpping-
genfi, & antè Augusto in Wissensteig in horto Illustr. Co-
mitis, vti etiam sequentes species, & sequenti anno in
horto adm. balnei.

Flos Africanus quibusdam flore simplici florens Augu-
sto Gœppingæ in horto Il.E.C.

Flos Africanus precocior, frù Indianisch Negele/sequenti
anno in horto adm. balnei.

Flos Africanus quorundam minor flore pleno, mense
Augusto in horto Ill.E.C. Gœppingæ.

Flos Africanus quorundâ minor flore simplici in horto
Ill.E.C. Gœppingæ & in Boll, Sametblumen/sequenti
anno in horto adm. balnei.

Flos Solis maior florens Augusto mense in horto Il.E.C.
Gœppingæ & in Kirchen in horto Ioh. Lutz. ph.

Flos Solis ramosus in Kirchen vrbe in horto Ioh. Lutz
pharmac.

Flos Solis minor in Wissensteig in horto Illustrifs. Co-
mitis.

Helenium Gœppingæ. Matth. hist. German. lib. i. cap. 17.
Alant / Elenium,

Aster Atticus purpureus ad montem Eichelberg/ Mat-
thiolo hist. Germ. lib. 4. cap. 108. Sternfraut/ Aster Atti-
cus primus Bubonium, Inguinalis.

Aster Atticus flore albo antehac nunquam visus ad ra-
dicem montis Eichelberg florens Septembri.

Aster luteus folio molli, florens Septembri in monte è
regione fontis admirabilis.

Bellis maior pingitur à Matthiolo l. 3, c. 139. in Diosc. flo-
rens Augusto, Septembri & Octobri.

Bellis

Bellis minor picta apud Matth. lib. 3, c. 139. in Diosc. flore albo non pleno, florens Aug. Sept. & Octobri, sequenti anno in horto adm. baln.

Bellis flore pleno picta est apud Matth. l. 3, c. 139. in Diosc. in *Kirchen* in horto Ill. E. C. pulchro flore fusco.

Chamæmelum vulgare non obseruavi in Boll: audio ex Chirurgo prouenire circa *Kirchen* urbem, vnde accersit. Pingitur à Matthiolo in Dioscor. lib. 3, cap. 137. Brunfels. tom. 1. Rhapf. 47. Chamæmelum, tertia Parthenij species. Lob. obs. p. 445, Anthemis vulgator, icon. Pl. p. 445. Chamomilla.

Chamæmelum repens nō annum flore pleno vidi in *Kirchen* in horto phar. Io. Lutz, Gœppingæ in horto Ill. E. C. florens Augusto, & sequenti anno in horto adm. bal. Lob. in adu. & icon. p. 771. Anglorum niueum *Leucanthemum* flore multiplici.

Chamæmelum fœtidum, florens Augusto Brunfels. tom. 1. Rhapf. 48. *Cotula foetida*, quarta species Parthenij. Lob. icon. Pl. p. 773. *Cotula foetida officinarum*, *Parthenium*, vel *Virginica*.

Chamæmelum luteum quibusdam, pingitur apud Matthiolum in Dioscor. lib. 3, cap. 139. nomine *Buphthalmi*, id reperi inter *Grübingen* & *Wisensteig* florens mense Septembri. Trago lib. cap. 48. *Buphthalmus*. Fuchf. cap. 8. Chamæmelum *Chrysanthenum* icon. p. 15. Lob. aduer. p. 343. & icon. Pl. 772. *Buphthalmus*.

Matricaria pleno flore in *Kirchen* in horto Joh. Lutz pharmac. & sequenti anno in horto admirabilis balnei. Brunfels. Tom. 1. Rhapf. 45. *Matricaria*, prima Parthenij species Fuch. cap. 13. *Artemisia tenuifolia*. icon. p. 26. *Artemisiæ ramosæ* altera species.

Chamæcyparissus in *Kirchen* in horto Joh. Lutz phar-

A a 2

mac. & sequenti anno in horto adm. baln. Trago pingenti lib. 1. cap. 24. *Enpressen/Chamæpitys.*

Ptarmica Fuchsi florens Augusto. Matth. hist. Germ. lib. 2, cap. 94. *Wilder Bertram/Ptarmica. 1.*

Tanacetum florens Augusto mense. Brunfelsio in hist. Germ. p. 198. pingenti *Reinsamen/Wurmsat/Pandectario* species *Artemisiæ, Tanacetum, Athanasia*, repugnante Marcello Virgilio.

Tanacetum crispum in horto Ioh. Lutz Kirchen.

Tanacetum album florens Septembri circa *Eichelberg.*

Millefolium stratiotes flore albo, florens Augusto, Septembri & Octobri. Item flore purpurascente. Matth. in hist. Germ. lib. 4. cap. 97. *Schaffgarb.* *Stratiotes millefolia*, vulgò *Millefolium*. Figura eius non placet.

Gnaphalium rectum florens Augusto, *Gnaphalium alterum* Matth. in hist. Germ. lib. 3. cap. 95. *Ruhrkraut.* *Impia* Plinij siue *Centum cularia.*

Scabiosa qualis Matthioli, ad montem *Eichelberg* tota fere glabra exceptis foliis prioribus, quæ nonnihil hirsuta. Brunfelsius in hist. Germ. p. 92. talem pingit cum hac nomenclatura, *Scabiosa.*

Scabiosa Fuchsi florens Augusto, quæ etiam Brunfelsio in herb. Ger. p. 93. dicitur Hieronymi *Brunschweig/Groß Scabiosa.*

Succisa florens Augusto, Brunfelsio in herbario Germ. pingenti *Teuffels Abbiß/morsus diaboli.*

Iacea florens Augusto.

Cyanus caruleus in agris florens Augusto Septembri & Octobri mensibus, & sequenti anno in horto adm. baln. variorum colorum. Trago pingenti lib. 1, cap. 193. *Rorne blumen.* *Lychnis coronaria.*

Cirsium folio magno coloris virentis in horto Io. Lutz in Kirchen.

Carta-

Cartamus in horto Ill. E. C. Gœppingæ. Trago pingenti
Wild Saffran/Cnicus, *Crocus Saracenicus* & compe-
 stris.

Scolymos: pingit Matthiolus in Diosc. lib. 3. cap. 14. no-
 mine *Cardui*: Pulchros mihi attulit Gœppingâ mense
 Octobri hortulanus Ill. E. C. item in **Wisensteig** in horto
 Ill. Com. & in Kirchen in horto Io. Lutz pharm. sequenti
 anno in horto adm. baln. **Artischack**.

Spina alba sylu. Germ. **Weiß Wegdistel**. Fuchsius cap. 16.
 vbi figura & Dod. in hist. Gal. *Acanthium* in monte **Es-
 chelberg**.

Carduus Marianus siue lacteis maculis notatus, anno
 sequenti in horto adm. baln. Brunfelsio in herb. Germ. p.
 278. **Sechdistel/ Frawendistel/ Weißdistel/ Mergendistel** aut
Stechfraut. *Carduus Mariae*.

Carduus sylu. Dodonæi florens Augusto.

Carduus repens, florens, & semine maturo Augusto
 mense.

Carduus caule crispo.

Carduus capite nutante.

Carduus capite tomentoso circa Boll variis locis, in
 monte Teck florens Octobri.

Carduus Benedictus in **Wisensteig** in horto Ill. Com. &
 Boll, & in horto adm. baln. anno sequenti. Brunfelsio hist.
 Germ. p. 280. **Cardobenedict**. Quidam volunt *Carduum*
Diosc. alij nominant *Senecionem* & *Erigeron* *Diosc.* alij
crassulam *mediam*, *Lumen* *maius* vocat *Herbam Tuc-*
cam, Hieronymus **Brunschweig** tradit vires.

Carlina Germ. **Eberwurk**/cuius duas figuras vt suspicor
 habet Matthiolus in Diosc. lib. 3. c. 9. Vnam nomine *Cha-*
mæleonis albi, alteram *Chamæleonis nigri* alterius. Ea
 prouenit non longè à baln. adm. in montis planicie dicta
auff Buchen/vbi est sine caule & cum caule: Quidam di-

Aa 3

cebat eam quæ vnum caulem haberet vnus esse anni, quæ duos duorum, quæ tres trium. Loco dicto terra multis in locis erat inuersa: dicebāt, qui me deducebāt, euer- tisse apros, ac illos quærere radices *Eberwurz*. In monte Teck cum flore Octobri, & Sept. ad montem *Eichelberg*. Trago pingenti lib. 2, cap. 118. *Eberwurz*. Chamæleon niger.

Carlina minor quibusdā, aliis attractilis: pingitur apud Matthiolum in Diosc. cap. 14. pro Carduo vulgari, figura non displiceret, sed titulus: passim prouenit. Fuch. hist. ca. 42. *Atractylis vulgaris* German. *Wilder Feldsaffran*: florens Augusto mense. Brunfelsius in herbario Germ. pag. 275. huius malam videtur exhibere figuram nomine *Seewdistel*.

Carduus echinopus, *Bisem Distel* à forma capitum simili- um pilis odoratis & musco infectis, anno sequenti in horto adm. baln.

Anonis picta à Matthiolo in Diosc. lib. 3. ca. 18. nomine Ononidis, adiectis viribus, Germanicè *Hauchheckel*: circa Bol vocant *Weisse* / abundat circa balneum florens Au- gusto, Septembri & Octobri: Suspikor ab Andernaco lib. de baln. in formula remedij ad calculum, vocari *Aquile- gium spinosum*.

Anonis flore albo propè fontem mirabilem & balneum florens Augusto mense, & inter *Umbden & Kirchen*/ alios qui non vulgaris: Semel vidi Montbelgardi propè Ba- uan, semel etiam mihi missa ex Burgundia à perito stir- pium indagatore Tossano Carolo, quæ plantata fuit in horto Ill. E. C. Montbelgardi.

Calcitrapa florens Augusto mense inter *Yebenhäusen & Göppingen*. Brunfelsius herb. p. 281. satis commodam figuram exhibet sub alieno nomine, nempe *Manstreu* siue *Eryngij*.

Car-

Carduus pratensis florens Augusto.

Dipsacus cuius mala figura apud Brunfelsium in herbario Germ. cum his nominibus *Kartendistel/Drubensteels/Weberdisteel/* *Dipsacus*, *Labrum Veneris*, *Lutrum Veneris*, *Virga pastoris*, *Cardo fullonum* Matth. hist. Germ. lib. 3. cap. 9. *Dipsacus sylu. Wilder Kartendistel.*

Virga pastoris multis Matth. hist. Germ. lib. 3. c. 9. *Wilder Kartendistel. Dipsacus.*

Eryngium Pannonicum in horto Io. Lutz Kirchen.

Salvia maior Breiten Salben in hortis & sequenti anno in horto adm. bal. Lob. obs. p. 299. *Salvia maior.* Icon. Pl. p. 554. *Salvia maior scabrior* Diosc.

Salvia minor Gœppingæ in horto Ill. E. C. & sequenti anno in horto adm. baln. *Schmalen Salbenen.* Brunfels. tom. 2. Rhaps. 23. *Salvia.* Lob. obs. p. 229. *Salvia minor pinnata.* Item icon. Pl. p. 555. *Salvia minor.*

Edel Salben vt inuenio in catalogo plantarum horti adm. balnei sequentis anni. Intelligo autem eam quæ est flore albo cum magnis auriculis, qualis Studg. in horto Ill. E. C.

Scalaria vulgò, florens Septembri in monte Eichelberg. Brunfels. Tom. 2. Rhaps. 7. *Eupatorium.* Trago lib. 1. cap. 16. *Salvia sylu. vera vel tertia.* Lob. obs. p. 300. & Icon. Pl. p. 556. *Horminum sylu.*

Horminum vulgare hortense, odoratum florens Augusto mense in horto Illustris. E. C. Gœppingæ & in *Wisensteig* in horto Illustris. Comit. & sequenti anno in horto admirabilis balnei *Scharlach.* Trago lib. 1. cap. 1. *Gallitricum satium.*

Galiopsis lutea viscida quibusdam, in Kirchen in horto Ioh. Lutz pharm. Dod. hist. flor. & Lat. in folio pempt. 2. lib. 4. cap. 23. *Oruala tertia.* Lob. obs. p. 301. & icon. Pl. pag. 557. *Colus Iouis.*

Mentha

Mentha spicata rubra in Wisensteig in horto Ill. Com. Brunfelsio in herb. Germ. p. 254. & Hieronymo Brunschweig/Balsamita, *Mentha Sarracenica*, Germ. Balsam Münz aut Unser Frauen Münz.

Mentha crispa spicata in pago Blienspach in horto;

Mentha crispa verticillata Goeppingæ in horto Illustr. E.C.

Mentha verticillata minor odore Ocimi, quæ satis commodè pingitur apud Lonicerum lib. 5. cap. 100. sub titulo *Herskraut* florens in Bol adhuc Octobri in horto: Mense Septembri reperi iuxta fossam prope pagum Walde / reiectam fortè ex aliquo horto.

Weiß Münz in horti adm. bal. catalogo anni sequentis: intelligo Mentham Anglicanam albam, quam Montbelgardo ex horto Ill. E. C. misi Studgardiam: Ea interdum ramos habet in totum niueos, alios cum foliis partim virentibus, partim niueis, quosdam in quibus nihil niuei.

Menthastrum longo folio albo pictum apud Lonicerum lib. 5. cap. 101. pro *Rosmünz* florens Augusto.

Mentha aruensis florens Augusto, apud Brunfelsium in herb. Germ. p. 254. ex Hieronymo Brunsch. *Mentastrum Ackermünz*.

Mentha aquatica (quam Matthiolus postremis commentariis in Diosc. pingit pro *Sisymbrio sylu.* lib. 2. cap. 121. figura non mihi placet) in pago Umbden eundo ex Bol Kirchen urbem, florens in fine Septembris. Brunfelsio in herb. German. p. 254. *Fischmünz* & ex Hieronymo Brunschweig/ *Bachmünz*/ *Mentha rubra*, *Mentha aquatica* quibusdam Germ. *Fischmünz* & *Kattmünz*.

Mentha Catharia in horto Ioh. Lutz pharm. in Kirchen. Brunfelsio in herb. Germ. ex Hieronymo Brunsch. *Mentha non odorifera*, *Nept*/ *Steinmünz*/ *Rasenkraut*.

Calamin-

Calamintha magno flore in monte Teck.

Melissa Turcica vulgò dicta flore albo & rubro in horto Io. Lutz pharm. in *Kirchen* & in *Wisensteig* in horto II. Com. sequenti anno in horto adm. fontis. *Türkisch Melissen*. Gesn. de hortis p. 269. *Melissa* vel *Cedronella* id est *Citrago Turcica*. Matthi. in Diosc. lib. 3, cap. 101. *Melissa Moldauica*. Lob. in adu. p. 220, & icon. Pl. p. 515. *Melissaphyllum Turcicum*.

Melissa sequenti anno in horto admir. baln. *Melissen*. Brunf. tom. 3. Rhap. 19. *Melissa*. Lob. obs. p. 277. *Apiastrum* siue *Melissophyllum* icon. p. 514. *Apiastrum*, *Citrago*.

Hedera terrestris multis. Brunfelsio in herb. Germa. pingenti p. 60. *Gundel Rebe* *Chamæcissus*, *Hedera terrestris*, *Corona terræ* Germ. *Erdeplew* / *Erden Kränklin*. Comiti à Neuenar *Elatine* Diosc.

Pulegium Gœppingæ in horto III. E. C. & sequenti anno in horto adm. baln. Brunfelsio in hist. Germ. ping. p. 247. *Poley* *Pulegium*.

Origanum florens ad *Eichelberg* Septembri flore purpureo & rubello. Trago pingenti lib. 1. ca. 10. *Wolgemut* / *Dosten* / *Origanum*.

Origanum vulgò flore albo inter *Grübingen* & *Wisensteig* florens Sept.

Origanum Creticum cum longiusculis corymbis spicas æmulantibus, flore albo & rubello Gœppingæ in horto III. E. C. & sequenti anno in horto adm. balnei.

Maiorana gut *Meyeron* / sequenti anno in horto balnei admirabilis.

Maiorana vulgaris in Boll & annua ex semine florens in horto Illustris. E. C. Gœppingæ mense Augusto, ubi copiosa. Trago lib. 1. cap. 8. *jamer Meyeron* / oder *Meyle* / *Sampfuchus*.

Laurendula in horto Illust. E. C. Gœppingæ, & sequenti

Bb

anno in horto adm. baln. Trago pingenti lib. i. cap. 18. *Lafander*. *Casia* Germ. *Lauendula*. Lob. obs. p. 236. & icon. Pl. p. 431. *Spica Lauendula*.

Rosmarinus, *Rosmarin* sequenti anno in horto admir. baln. Lob. obs. p. 234. & icon. Pl. 429. *Rosmarinum coronarium*.

Scordium in *Kirchen* in horto IQ. Lutz phar. Trago pingenti l. 2, c. 123. *Lauchen Knoblauch*. *Scordium*.

Ocimum medium flore albo Goeppingæ in horto Ill. E. C. florens Augusto mense, & sequenti anno in horto admir. baln. *Basilgen*. *Brunfels*. tom. 1. Rhaps. 35. *Basilicum*. Lob. obser. p. 268. & icon. p. 503. *Ocimum* siue *Basilicum medium* vulgarius.

Serpyllum florens Augusto, Septembri & Octobri, duplex est. Vnum flore paruo cœruleo. Alterum flore maiore pallidior: Habui *Montbelgardi* in horto Ill. E. C. etiam flore niueo quod eo attuleram. *Brunfelsio* pingenti *Hünkerfel* / *Quendel* / *Knenlin* / *Hünkerflee* / *Wildepoley* / *vnser Frawen Bettstree* / *Hünker Serbe* / *Serpyllum*.

Serpyllum maius in monte *Teck* florens Nouembri.

Acinos quibusdam, florens Septembri mense in *Eichelberg* / obseruavi etiam Octobri in monte *Teck*.

Hyssopus vulgaris florens Augusto in *Boll* & sequ. anno in horto adm. baln. flore cœruleo, rubro & albo. *Brunfel*. tom. 3. Rhaps. 80. *Hyssopus*. Lob. obs. p. 237. & icon. p. 433. *Hyssopus Arabum* *Mesue* & officinarum.

Satureia florens Augusto mense. *Matthiolo* hist. Germ. l. 3, c. 40. *Saturey* aut *Secnon* *Satureia*.

Thymus Goeppingæ in horto Ill. E. C.

Cannabis sylvestris quibusdam flore cœruleo florens Augusto mense.

Urtica fatida vulgaris purpurea, maculis albis folio notato, florens in *Eichelberg* Sept. Eiusmodi valde frequens, circa *Brilacum*.

Urtica.

Vrtica fetida flore purpureo, foliis non maculatis, in Eichelberg & alibi, picta apud Matth. in Diosc. l. 4, c. 90. florens Octob. Brunfelsio in herb. German. p. 121. Dumb Nesselweiblin. *Vrtica* labeo Galiopsij Todnessel.

Vrtica fetida flore albo, florens Septembri & Augusto, & in monte Teck Octobri. Brunfelsio in herb. Ger. p. 121, Daubnessel weiblein.

Vrtica fetida minor folio caulem ambiente, florens Septembri mense in agris versus Zell.

Vrtica fetide species à Trago depicta l. 1, c. 1. titulo Heracleæ Waldnessel: inter Grübingen & Wisensteig florēs Septembri, & prope fontem Rappenzagel.

Vrtica fetide Heracleæ Tragi similis vel Stachiadi Fuchsj in monte Teck.

Vrtica fetida angustifolia.

Ballote siue Marrubium foetidum, florens Aug. mense. Matth. hist. Germ. lib. 3, cap. 82. Schwarzer Andorn Marrubialtrum Ballote.

Vrtica maior florens Augusto. Tragus l. 1, c. 1. *Vrtica minor* Heitter Nessel. Brunfelsius figuram habet herb. Ger. p. 223. sub præcedenti nomine.

Cardiaca in Eichelberg florens Sept. picta apud Matth. in Diosc. l. 4, c. 90. Brunfelsio pingenti in herb. p. 72. Andorn Mänlin.

Sideritis aquatica, florens Augusto mense variis in locis: quæ Matth. hist. Germ. l. 4, c. 33. Gliedfraut. *Sideritis* siue Heraclia l.

Clinopodium vulgare Matth. in Diosc. l. 3, c. 93. vbi figura satis commoda, florens Augusto & Sept. in monte Teck mense Octobri.

Clinopodium prædictum flore albo inter Sewbad & Brach ascendendo montem florens Septembri.

Sideritis glabra latiore folio, itinere Goeppingenfi.

Bb 2

Matth. hist. Germ. lib. 4. cap. 33. *Gliedfraut* 4. *Sideritis* 4.
Sideritis Fuchsi in *Eichelberg*.

Ladanum rubrum segetum quibusdam, flore rubente,
 vel purpurascete, passim in agris florens Augusto, Sept.
 & Octobri. Matthiolus videtur pingere lib. 3. cap. 93. in
 Diosc. pro *Pseudoclinopodio*.

Ladanum segetum prædictum flore albo eundo *Kirchen*
 urbem in agris, mense Octobri.

Elatine vel *Veronica* altera Matthioli folio rotundiori,
 florens Augusto.

Anthirrinum flore rubente & albo, *Leibfarben vnd weis-*
sen Trachenmeuler sequenti anno in horto adm. balnei.
 Matthiolus hist. Germ. lib. 4. cap. 115. vocant *Sterckfraut*
Antirrhinum.

Criste galli reliquæ siciæ Septembri.

Euphrasia florens Septembri & Octobri, & antè Augu-
 sto. Brunfelsio in hist. Germ. p. 34. vbi mala figura *Weisser*
Augentrost.

Euphrasia rubra.

Melampyrum multis florens Augusto. Trago pingenti
 lib. 2. cap. 33. *Rüweisen*. Triticum Vaccinum aut Bouinū.

Consolida media. Trago l. c. 103. pingenti, *gulden Gun-*
sel: Brunfels. pingenti in her. Germ. *Gulden Gunzel* con-
 solida media aut minor.

Prunella flore minori florens mense Augusto, Septem-
 bri & Octobri: Brunfelsio in herb. Germ. p. 190. vbi figura
 non placet. *Brunellen*. Brunella.

Prunella magno flore purpureo ad montem Teck.

Botryn (quam Matthiolus pingit hist. lib. 3. cap. 113. vbi
 vires Germ. *Traubenfraut* & *Krottenfraut*) vidi in *Kir-*
chen vrbe in horto Io. Lutz pharm. florentem, deinde se-
 mine maturo Septembri mense: Is parat conseruam ex
 herba, parabat etiam in *Ralsb* & ea utebatur, vt ait, Medici
 Pfortz-

Pfortzheimiensis & Dominus Höchstetter ad affectus pulmonis. D. Rentzius medicus dixit se etiā ea uti odorata quidem conferua, sed non vsque adeo grata propter amaritudinem.

Botrys altera iuxta rupes areis Teck florens Nouemb. & Sept. in monte Eichelberg.

Pseudochamadrys. Trago pingenti lib. 1. ca. 67. Gamander / Blumen der Leen. Vergiß mein nicht / Helfst & Frauenbiss. Brunfelsius in suo herb. Germ. p. 249. Pingit huius speciem nomine Erdwehruach & Dannenbaumlein: sed non benè nomina Chamædrios huic tribuuntur.

Pseudochamadrys pulchra magna cum spicis & capsulis Septembri, circa Eichelberg.

Scrophularia apud Matthiolum figura 1.4.c.90. in Dioscor. florens Augusto.

Scrophularia maior altera propè Rappenzagel fontem medicatum.

Verbascum nigrum flosculo luteo, Trago pingenti lib. 1. cap. 72. Schwarß Wulfram.

Verbascum flore paruo albo ad Eichelberg / in Kirchen. An Trago lib. 1. cap. 72. Waldwull aut Weißwull.

Verbascum vulgare flore magno luteo, Trago pingenti 1.1.c.72. Wulfraut / Verbascum, Tapsus barbatus.

Primula veris flore pleno, in horto Ill. E. C. Gœppingæ.

Primula veris syluatica, florens Septembri ad fontem Rappenzagel. Trago lib. 1. cap. 67. Wald Schlüsselblumen. Himmelschlüssel / weiß Betonien. Herba paralytis.

Symphytum maius in Wisensteig in horto Ill. Comit. & sequenti anno in horto adm. baln. Walswurß. Brunfels. tom. 1. Rhaps. 9. Trago lib. 1. c. 79. Consolida maior. Lob. obs. p. 315. & icon. p. 583.

Buglossum flore minore albo & purpureo Gœppingæ in horto Ill. E. C. & in Wisensteig in horto Ill. Com.

Echium florens Sept. Matth. hist. Germ. l. 4, c. 29. **Wilde
Schsenzung** Echium.

Echium scorpioides minus hirsutum, florens Sept. Octo-
bri & Augusto mensibus.

Echium scorpioides speciosiori flore, aquaticum.

Cynoglossa minor ad montem Eichelberg/florens Sept.

Lithospermum, Milium Solis, in Wisensteig in horto Ill.
Com. Trago pingenti Meerhirschen/Meergriech/weissen
Stembrech. Lithospermum.

Flos Mexicanus flore luteo in horto Illustr. E. C. Goepp.

Medium quibusdam in horto Illustr. E. C. Goeppinga &
sequenti anno in horto adm. baln. flore albo & coeruleo.
Gefn. de hortis p. 276. Rapi sylu. genus maximum. Lob.
obs. p. 175. & icon. p. 224. Viola marina.

Campanula maior.

Cantabrica Anguillara.

Plantago maior hirsuta. Trago pingenti l. 1, c. 55. **Breiter
Wegerich**/Plantago media vel alba.

Plantago latifolia glabra, Trago pingenti lib. 1, c. 75. **Ko-
ter Wegerich**. Arnoglossa, Plantago.

Plantago angustifolia sem. maturo Augusto mense. Tra-
go pingenti lib. 1, cap. 75. **Spitzer Wegerich**. Lanceolata,
Plantago minor.

Damasonium siue Elleborine cum siliquis in monte
Teck Octobri.

Betonica Coronaria siue flores Caryophyllei pleni ru-
bri & ex rubro fusci maiores & odoratiores ac etiam coe-
rulei albi in Boll & sequenti anno in horto adm. bal. Tra-
go pingenti l. 1, c. 198. Caryophylla altilis **Grasblumen** &
Negelin. Fuchsis hist. cap. 134. *Betonica* altilis. *Veronica*
Coronaria. Item icon. 188. Lob. icon. Plan. p. 441. Caryo-
phyllus multiplex.

Betonica Coronaria flore laciniato, gefälten zäzern Näs-
geln

geln sequenti anno in horto adm. baln.

Betonica Coronaria folio laciniato varia species minores *Zafernägeln*/sequenti anno in horto adm. baln.

Betonica Coronaria latifolia flore rubente & albo rothe vnd weiß *Buschnägele* sequenti anno in horto ad. Fontis.

Betonica Coronaria latifolia flore pleno, *Gefülten Rartheuser Nägeln* in horto adm. baln. sequenti anno.

Betonica coronaria repens. Früe *Felsen Nägeln*/sequenti anno in horto adm. baln.

Betonica coronaria repens, Früe *Felsen Nägeln*/sequenti anno in horto adm. baln.

Cuculi flos florens Septembri. Trago pingenti lib. 1, cap. 334. *Gauchblumē*. *Cuculi flos*. Dod. hist. Gall. 1.2, c. 77. *Betonica sylu. Lob. icon. Pl. p. 451. Armoraria pratensis sylu.*

Lychnis cum summitate viscosa Goeppingæ in horto Il. E. C. *Centaurium* quibusdam, sed malè.

Polemonium petraeum Gesneri prope *Eichelberg*.

Lychnis rubens in *Kirchen* in horto Io. Lutz phar. sequenti anno flore rubente & albo in horto adm. bal. Trago pingenti lib. 1, cap. 40. *Märgen Rößlein*. *Rosa mariana*, Gesnero *Louis flos*.

Flos Constantinopol. semine maturo Augusto in horto Il. E. C. Goeppingæ.

Ocymoides flore purpureo florens Augusto circa Boll & sponte in *Wisensteig* in horto Il. Com. Trago lib. 1, c. 40. *Gliedweich/Bersilgen* & quibusdam *Ocymoides*.

Ocymoides non speciosum in agris circa Boll & Goeppingæ in horto Ill. E. C. de quo in nostra historia copiosius: semine maturo Augusto mense, florens adhuc Octobri in *Wisensteig* in horto Ill. Com. Figura Tragi 1.1, c. 40. sub nomine *Gliedweich* nostræ plantæ conuenit quāuis existimē *Tragum* in descriptione aliā plantā intelligere.

Ocymoides verrucosum quibusdam aliis *Cirræa Luteana*

tiana prope fontem Rappenzagel: circa Boll Aug. mense cum semine & flore.

Pycola maior. Trago pingenti lib. 2. cap. 53. *Wintergrün/Holzmangelt/Waldmangelt/Beta sylu.* Pycola. Limoniū. Brunfels. tom. 3. Rhaps. 31. Lob. icon. Pl. p. 294. Pycola.

Pycola minor. Dalechampsio in editione Enar. Amati in Diosc. Ambrosia. Clus. de Pann. lib. 3. cap. 23. Pycola 2. & tenentes.

Gramen Parnassi quibusdam in proximo monte florēs. Cordo hist. lib. 2. cap. 115. Hepatica alba. Dod. hist. Gall. lib. 4. cap. 51. Lob. obs. p. 603. & icon. p. 602. Gramen Parnassi montanum Hederatum.

Caltha aquatica. Trago l. 1. c. 44. Caltha Vergilij. Lob. obs. p. 323. & icon. Pl. p. 594. Caltha palustris.

Asarum copiosè prope fontem Rappenzagel. Matth. hist. Germ. l. 1. c. 9. *Haselwurz/Asarum.*

Tussilago. Trago pingenti lib. 1. cap. 139. Rosshub. Tussilago.

Viola martia florè pleno albicante Gœppinge in horto Illustris. E. C.

Viola martia purpurea. Trago pingenti lib. 1. c. 190. *Mervensviolens/Viola nigra & purpurea.*

Viola martia pallido flore siue cœruleo inodoro vel syluatica. Trago lib. 1. cap. 191. *Hundsviolens/Viola canina,* circa Boll & ad fontem Rappenzagel.

Iacea tricolor vulgo dicta, in agris flore partim albo partim luteo: Est etiam quædam valde parua florens Augusto. Trago pingenti lib. 1. cap. 192. Columellæ Violæ Saracenæ, quibusdam Plinij Violæ Tusculanæ marinæ flammæ: aliis herba Trinitatis & Iacea. *Freyssam/Dreyfaltigkeit/Dnnisforg.*

Gentiana minor vulgo Cruciatæ dicta. Trago pingenti lib. 1. cap. 84. *Widelgeer/Heil allen schaden/S. Peterskraut Sperens*

Sperenstich. Hieron. Brunschweig Herba Berith. ad Phytoma Diosc. accedit.

Gentianellis affinis violæ calathianæ, florens Septembri ad Eichelberg.

Gentianella elatior angustifolia radice perenni, flore magno, florens Septembri ad montem Eichelberg. Huius meminit Tragus lib. 1, cap. 56. nomine *Enkian* & *Gentianæ* 3. minoris.

Gentianella singulari plerunq; flore magno & laciniato, florens Augusto in monte vicino fonti adm.

Hypericū Androsce-men quibusdā caule & folio hirsuto.

Hypericum vulgare folio glabro. Tragus l. 1, c. 23. videtur pingere pro *S. Johanskraut*.

Hypericum ascirum multis, caule quadrangulo. Hoc pingit Tragus l. 1, c. 23. nomine *Hartshew*: in descriptione meminit, licet minus solidè Hyperici species descripserit.

Gratiola in horto Io. Lutz pharm. in *Kirchen*. Matth. in hist. Germ. lib. 4. cap. 124. *Gratiola*.

Auricula muris quibusdam hirsuta flore albo calyce longo, lucido florens Augusto, Sept. & Octob.

Alfine longifolia.

Alfine aque innatans, Augusto, qualem pulchrum vidi in stagno extra portam Porrentrui mense Decemb.

Alfine folio serrato florēs Septembri, picta est à Fuchio cap. hist. 2. pro *Alficus* 2. genere. Tragus vocat *Morsus gallinæ* tertiam speciem.

Alfine maxima repens, florens Augusto, Septembri & Octobri: depicta est apud Dod. hist. Gal. lib. 1. cap. 34. pro *Alfine* maiore cuius meminit Camerarius in horto p. 11. Germ. *Groß Hünsererb*.

Alfine vulgaris siue *Morsus gallinæ* pictus à Trago lib. 1, cap. 126. cui *Hünerdarm* & *Bogelkraut*. Fuchio hist. cap. 7. pingenti *Alfines* primum genus.

Cc

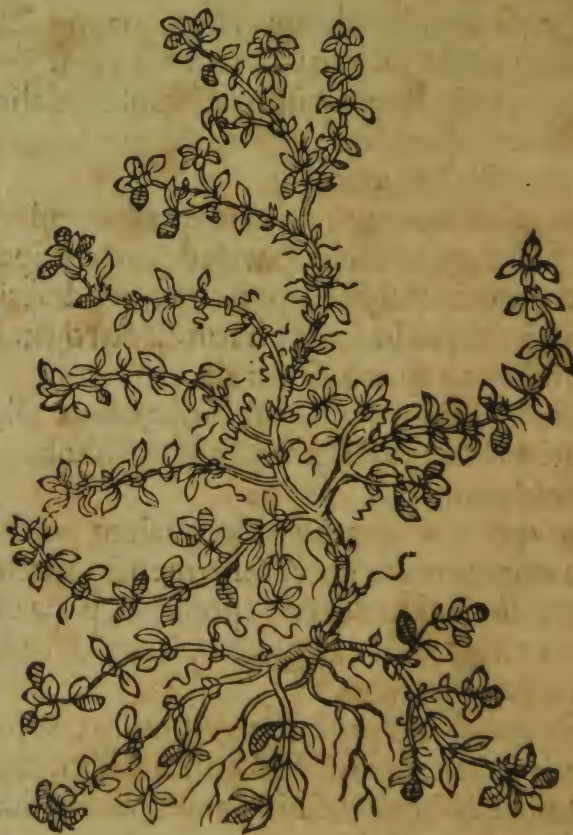

Alfene minima Fuchſio qui pingit hiſt. cap. 7. cum ſemi-
nibus Auguſto menſe.

Gramini Fuchſij affinis.

Anagallis, Brunfels. tom. 1. Rhaps. 43. Lob. obſ. p. 247. &
icon. p. 465.

S *Erpillifolia aquatica*, An Trago l. 1. c. 61. Waſſer Gauch-
heit/hanc ego deſcribam in hiſtoria mea generali.

Numularia, Trago pingenti lib. 2, c. 90. Egelkraut Ser-
pentina minor, Hirundinaria, Centum morbia.

Polygalon Tragi, florens Auguſto & Septembri. Tragus
lib. 1,

lib. 1, cap. 196. pingit nomine *Creuzblümlein*. *Kamsel*. *Polygalon* Diosc. quod flore albo, quod purpureo *Glaux*.

Polygonum, *Centinodia* florens Augusto. Trago ping. l. 1, c. 128. *Weggras*/*Wegdritt*/*Corrigiola*, *Blutkraut* *Herba sanguinalis*, *Polygonum mas*.

Linaria lutea vulgaris, florens in monte Teck Octobri, circa Bol Augusto. Trago pingenti l. 1, c. 117. *Scheißkraut*/*Reinkraut*/*Harnkraut*/*Flachskraut*/*Nabelkraut*. *Pseudolinum*, *Linaria*, *Vrinalis*, *Adulterina esula*, *geel Rittersporn* quibusdam *Osyris*.

Linum, *Lein*/*Flachß* pictum apud Matthiol. hist. Germ. cap. 17. florens Augusto, Septembri ac Octobris fine ex semine deciduo. Notatu dignum quod intellexi ex Domino Io. Lutz pharmacopæo Kirchenfi egregio: Silicem durum cædit, quem, ut terendis iis quæ opus est in marmorea tabula, sit aptior, postmodum tympano machæropeorum polit, manuprehendendus ab altera parte. Cui tandem ut duritiem inuictiorem conciliet, ut ait, in oleo lini decoquit.

Centaurium minus florens Augusto: Tragus pingit & vires ascribit l. 1, c. 43. ac vocat *Tausentgulden*.

Melanthium flore maiore in *Wisensteig* in horto Illust. Com. Trago ping. l. 1, c. 3. *Sam Nigella*, *schwarzer Coriander*/*Salusandria*, *Melanthium*.

Melanthium flore minore pleno in horto Ill. Com. in *Wisensteig* & sequenti anno in horto adm. bala.

Consolida regalis cœrulea aruensis florens. Tragus lib. 1, c. 195. eius exhibet figuram nomine *Rittersporn*/suspicatur *Thalictrum* Diosc.

Fœniculum vulgare in Boll & in horto adm. fontis sequenti anno. Brunfel. tom. 2. Rhaps. 4. Trago lib. 1, ca. 149; *Fœniculum*.

Anethum in *Kirchen* in horto Io. Lutz phar. & sequenti

anno in horto adm. baln. Dill. Brunfelsio tom.3. Rhaps. 87. Lob. obs. p. 448. & iconum p. 776. Anethum.

Meum vulgare Beerwurk in Kirchen in horto Ioh. Lutz pharm. Plant. icon. p. 777. Daucus Creticus Fuchsj. Lob. 448. Aduer. 347. Teut. 947. Matth. in Diosc. in post. Com. Ital. lib. 3. cap. 3. Meum.

Peucedanum in Kirchen in horto Lutz phar. Trago l. 2, cap. 121. Peucedanum. Item Lob. icon. Pl. p. 781. Dod. hist. Gal. lib. 2. cap. 94. & in Latina in folio pag. 314. Fuchsius icon. p. 343.

Silaum florens Augusto in pratis.

Caros in pratis copiosè. Brunfel. tom. 3. Rhaps. 59. & 4. p. 196. Caros.

Pecten Veneris sem. maturo Augusto mense, & florens Septembri in agris. Matth. in Diosc. lib. 2, cap. 137. Pecten Veneris. Lob. obs. p. 419. & icon. Pl. p. 726. Veneris pecten Plinij.

Cherephyllon in horto adm. baln. sequenti anno Rörb. linfraut/Bruf. tom. 3. Rhaps. 63. Cherefolium. Lob. obs. p. 419. Gnidi species videtur Cerefolium.

Anisum florens Septembri in horto Io. Lutz pharmac. in Kirchen vrbe. Lob. obs. p. 415. & Icon. Pl. p. 722. Bruf. tom. 3. Rhaps. 38. Anisum.

Coriandrum, *Coriander* anno sequenti in horto admir. baln. Brufel. tom. 1. Rhaps. 34. Lob. obs. p. 403. & Icon. Pl. p. 705. Coriandrum.

Petroselinum vulgare siue Apiu hortense, sequenti vere in horto baln. adm. Brunfelsio tom. 3. Rhaps. 44. Petroselinum. Lob. obs. p. 405. Selinon siue Apium hortense. Icon. Pl. p. 706. Apium hortense.

Saxifragia Hircina siue Pimpinella maior, florens Aug. Sept. & Octob. Bruf. tom. 3. Rhaps. 4. Pimpinella. Lobel. obs. p. 413. & icon. Pl. p. 720. Pimpinella maior Fuchsj.

Saxi-

Saxifraga hircina minor, florens Septembri. Trago lib. 1, cap. 156. Pimpinellæ tertia species. Dod. hist. Lat. in fol. pempt. 2. lib. 55. cap. 21. Saxifraga parua. Lob. obs. p. 413. & Icon. Pl. 719. Pimpinella, Saxifraga hircinia minor. Columnæ p. 76. Tragium Diosc.

Sanguisôrba florens Augusto. Trago lib. 1, cap. 157. *Herzogts Bärtilin* aut *Welsch Bibenell*. Pimpinella Italica. Lob. obs. p. 412. & icon. Pl. p. 718. Pimpinella. Hanc herbam plurimi Medicorum qui scripserunt, confundunt cum præcedenti herba, licet viribus multum differant & comorum ac radicum forma.

Pastinaca sylu. siue *Staphylinus*. Trago lib. 1, c. 147. *Staphylinus syl.* Lob. obs. p. 416. *Pastinaca* Diosc. & Lob. icon. Plan. p. 722. Genuina syl. *Pastinaca* Diosc.

Carota. Trago lib. 1, cap. 147. *Staphylinus*. Lob. obs. p. 416. & icon. Pl. p. 223. *Pastinaca sativa* Dioscorid. *Daucus* Theophrasti. Matth. in Diosc. lib. 2, ca. 107. *Siler* alterum. *Carota rubra* sequenti anno in horto adm. baln. *Kohle Rüben*. *Carota lutea* *Gelb Rüben*.

Antriscus quibusdam semine aspero.

Cicutaria florens Augusto, Septembri, & Octobri, & Augusto maturo etiam semine, quidam Myrrhidem malè statuunt.

Cicuta passim, quam in arce Teck vidi florentem Octobri & ad montem *Eichelberg*. Trago lib. 1, c. 159. Lob. obs. p. 422. & icon. p. 732. *Cicuta*. Frater Casparus Bauhinus in phylop. ac alij *Petroselinivitium*. Tragi lib. 1, cap. 154. & *Cicutariam fatuam*. Lob. icon. Pl. par. 2. p. 280. separat à *Cicuta* & secundam facit, ego eandem existimo, & tātum in eo differre quod *Cicuta* quam vocant, sit ex plantis quæ primo vere & æstate proueniunt & citò caulescunt.

Pastinaca Germanica hortensis. Trago l. 1, c. 146. *Pastinaca sativa*. Lobel. obs. p. 407. icon. Pl. p. 709. Passim in

hortis & nunc etiam in horto admirabilis balnei.

Sphondylium florens Octobri & antè Augusto & Sept. Matth. in hist. Ger. l. 3, c. 64. *Deutscher Beerenflaw* / *Spondylium* Diosc. vulgò Branca Vrsina.

Ligusticum vulgare in *Wisensteig* in horto Ill. Comit. Brunfel. tom. 3. Rhaps. 44. *Leuisticus*. Lobel. obs. p. 40^r. & icon. p. 703. *Leuisticum Germanicum* *Laserpitium*.

Imperatoria in *Wisensteig* in horto Ill. Comit. Brunfel. tom. 3. Rhaps. 21. *Astantia*. Trago lib. 1, cap. 144. *Smyrnium hortense* vulgò *Osteritium*. Lob. obs. p. 398. & icon. p. 700. *Imperatoria ostentium*.

Angelica sativa *Goëppingæ* in horto Ill. E. C. & in *Rirchen* in horto Io. Lutz phar. & anno sequenti in horto admir. balnei. Brunfelsio tom. 3. Rhaps. 21. *Angelica*. Lobel. obs. p. 398. & icon. p. 698. *Angelica Smyrnium Cordi*.

Angelica sylu. apud Matthiolum in Diosc. lib. 4. c. 101. vbi figura nō mihi videtur respondere descriptioni eius, sed esse figuram aquaticā. German. vocatur *Wilde Angelick*. *Lonicerus* lib. 5, cap. 299. editionis anni 1573. habet figuram non bonam : melior est *Fuchsj* in historia. In Bollac locis vicinis abundat. Hospes in Zell pago vicino nomine *Buchholder* (cū mihi demonstraret fontem medicatum *Rappenzagel* prope quem ad riuum copiosè prouenit) celebrabat in morbis equorum, pecorum, & suum, exhibitam viridem cum potu vel siccam : ac narrabat sues laborare morbo paucis cognito, vnde sæpè sine auxilio intra octiduum moriuntur : morbum autem vocari *Fäsen* / & esse internè in ore tumorem ad maxillam durum, crassitudinis pollicis, qui, si non tollatur, excrescit, & eos suffocat : Se mederi hoc modo, acu filum per tumorem traducere vt cum filo possit eum tenere & eleuare, deinde nouaculā auferre totum tumore, mox dare in potu hanc *Angelicam* & substernere *roht Buchen* / id est

est Artemisiā & stinckend Attech/id est Ebulum. cum semine & flore Aug. Trago lib 1, c. 140. Angelica sylu.

Angelica repens in monte Eichelberg. Brunfelsio tom. 3. Rhaps. 82. Pycnocomos. Lob. obs. p. 398. & icon. Pl. 700. Podagraria Germanica aut Belgica.

Auricula leporis in monte Teck. Trago lib. 1, cap. 143. Herba vulneraria. Lob. obs. p. 243. & icon. Pl. p. 456. Bupleucon.

Scorpioides Bupleuci folio in Kirchen in horto Io. Lutz Pharmac. Dodonæo hist. Gal. lib. 1, cap. 41. Scorpioides. Lobel. obs. p. 644. & icon. Pl. p. 457. Scorpioides repens Bupleuci folio.

Perfoliata in horto Ioh. Lutz pharmac. in Kirchen vrbe & in Wisensteig in horto Illustris. Comitis, & sequenti anno in horto admirabilis balnei. Lob. obs. p. 215. & icon. Pl. p. 396. Perfoliatum vulgatus flore luteo folio umbilicato.

Canabis mas & foemina: Picturam & vires proponit Lonicerus lib. 5, cap. 175. In Boll & locis vicinis copiosa, sed alius modus præparandi quàm Montbelgardi: vbi supra virentem herbam per aliquot dies extensam relinquunt, postea digitis confringunt. Hic verò & passim in Ducatu Vvirtembergico macerant in scrobibus aquæ plenis, vnde interdum graue virus exhalat, cuius præparandæ rationem Vvirtembergensibus vsitatam icone exhibemus, quam in fine lector inueniet.

Vlmaria prope pagum Zell, & prope admirabilem fontem, & circa Boll, in Kirchen in horto Ill. E. C. Trago l. 1, c. 95. Das ander Geißbart.

Valeriana maior sylu. florens Septembri circa Eichelberg & circa Boll. Trago pingenti lib. 1, cap. 19. Gemein Baldrian / Rachenwurz / Augenwurz / Densmarck.

marf. Valeriana vulgaris vel fecunda. Lob. obf. p. 411. & icon. p. 715. Valeriana fylu.

Valeriana Græca in Wifensteig in horto Ill. Com. Dod. hift. Gal. 1.3, c. 17. Phu Græcum. Lob. obf. p. 412. & icon. Pl. p. 716. Valeriana peregrina Belgarum.

Helianthomum luteum florens ad Eichelberg Septemb. Trago qui pingit lib. 1, cap. 73. Feld Ifop aut Heiden Ifop.

Fragaria & *Fraga* pinguntur a scriptis viribus apud Matthiolum in Diosc. lib. 4, cap. 38. Septembris 23. & 27. bubulus attulit mihi multa & pulchra fraga matura cum floribus: habui adhuc Octobris mense. Quidam Bollenfes mirabantur ita tardè reperiri & rem raram dicebant: Bubulus tamen ait loco eo ubi collegit solere aliis annis etiam prouenire: nisi Illustriffimæ meæ Principiffæ Stulgardiam. Germanis dicuntur Erdbeer. Mensis Nouemb. fine fructum vidi veniendo Basilea inter Sept pagum & Florimont, & Montbelgardi in horto Ill. E. C. alba fraga matura bona. Brunfel. tom. 2. Rhapf. 10. Trago lib. 1. c. 170. Lob. obf. p. 396. & icon. Pl. p. 617. *Fragaria*.

Fragaria sterilis. Gesnero de hortis p. 259. & Lob. obf. p. 396. & icon. Pl. 698. *Fragaria syluestris sterilis*.

Quinquefolium vulgare repens, cuius radix siccata fit quadrata, qualem Theoph. tradit esse Pentaphylli: apud Matthiolum in Diosc. lib. 4, cap. 38. bona est figura: ibi etiam vires traduntur sub nomine Quinquefolij: Germanicè dicitur Jünff Fingerkraut. Lonicerus l. 5, c. 273. editionis anni 1573. Frustra vnus herbæ duas figuras habet cum inscriptione Jünff Fingerkraut & Pentaphylli. Lob. obf. p. 393. Quinquefolium siue Pentaphyllum vulgare. Iconum Pl. p. 690. Pentaphyllum maius flore subluteo,

Quinquefolium minus non repens.

Tormentilla cuius pictura est apud Lonicerum lib. 5, ca. 273. ubi vires tradit, Germ. Birckwurß florens Augusto mense.

menſe. Brunfel. tom. 1. Rhaſ. 12. Trago l. 1, c. 171. Tomentilla Icon. Pl. 696. Heptaphyllon.

Potentilla pulchrè depicta apud Matthiolum in Dioſc. lib. 4, ca. 37. ibidem vires, Germ. *Benſerich*. Brunfel. tom. 3. Rhaſ. 13. *Potentilla*. Trago lib. 1, c. 161. *Anſerina*. Lob. obſ. p. 395. & icon. p. 693. *Argentina*.

Agrimonia vulgò, apud Matthiolum l. 4, c. 37. *Eupatorium*, ibidem vires. Germ. *Odermenig*/florens Auguſta. Brunf. tom. 3. Rhaſ. 22. *Agrimonia*. Lob. obſ. p. 394. & icō. *Eupatorium Græcorum*, *Agrimonia officinarum*.

Garyophyllata vulgaris ad fontem *Rappenzagel* & montem *Eichelberg*. Trago l. 1, c. 21. hiſt. Germ. *Benedictenwurz* ſel Brunfel. tom. 3. Rhaſ. 2. *Garyophyllata*. Fuch. hiſt. ca. 143. & icon. p. 217. *Caryophyllata*. Lob. obſ. p. 396. & icon. p. 693. vulgaris *Caryophyllata*.

Sanicula. Brunfel. tom. 1. Rhaſ. 10. *Diapenſia* Fuchſio hiſt. c. 260. & icon. p. 385. *Sanicula mas*. Fabio Columnæ p. 73. *Sideritis tertia* Dioſc.

Sanicula fœmina Fuchſio cum flore & ſemine Septembri in monte proximo Boll.

Alchimilla florès Auguſto menſe. Brunfel. tom. 3. Rhaſ. 15. *Pes leonis*. Trago l. 1, c. 174. Lob. obſ. p. 378. Icon. Pl. p. 663. *Alchimilla*.

Hepatica aurea in *Kirchen* in horto Ioh. Lutz. Brunfel. p. 190. *Hepatica*. Trago l. 1, c. 177. *Trifolium magnum* ſeu *aureum* 1. *Hepatica nobilis*. Lobel. obſ. p. 496. & icon. p. 34. par. 2. *Hepaticum trifolium*.

Saxifragia aurea. Dod. hiſt. Gal. l. 2, c. 89. Lob. obſ. p. 336. & icon. p. 612. *Saxifragia aurea lichenis facie*.

Hepatica ſtellaris apud Lonicerum lib. 2, cap. 326. editionis 1582. *Stern Leberkraut*. *Matrifylua*. Apud Matthiolum in hiſt. Germ. à Camerario edita, *wilde Röhre*/ *Rubia ſylueſtris*, quàm benè, iudicent Lectores. Obſeruavi menſe

D d

Augusto prope fontem medicatum *Rappenzagel* / & in monte prope fontem adm. semine maturo eodem mense in monte Teck.

Aparine Kleberfraut/quam Matth. pingit hist. Germ. cap. 69. sicuti etiam Lonicerus l. 2, cap. 327. eodem titulo, Augusto mense cum semine & flore.

Rubia minor, Lonicero l. 2, c. 329, *wilde Röhre*/Augusto mense florens.

Sananchica florens in monte Teck Octobri & Sept. inter *Grübingen* & *Wisensteig*.

Rubia lenis, quibusdam Alysson Plinij circa Boll in proximis montibus florens Augusto ut propè fontem medicatum *Rappenzagel* / florens & sem. maturo Sept. quod paruum non multò maius quàm *Portulacæ*, rotundum. Octobri florens in monte *Kirchen*.

Rubia parva quadrifolia aquatica.

Spergula florens Septembri.

Hipparis magna folio nonnihil aspero, non item caule ubi viret.

Hipparis folio tenuissimo in varias partes diuiso, mollis, fœniculo aliquatenus similis.

Hipparis minor in aruis.

Chelidonium Augusto. Trago pingenti l. 1, c. 33. *Schellwurz*. *Chelidonium* maius.

Absinthium vulgare in horto adm. Bal. sequenti anno. Brunf. tom. 3, Rhaps. 64. *Absinthium*. Lob. obs. p. 433, & icon. Pl. p. 752, *Absinthium vulgare*, *Ponticum* Ruellij.

Ruta florens Aug. Trago pingenti l. 1, c. 22, *am Rauten*.

Vitis Idea angulosa. Trago pingenti l. 3, c. 13. *Heydelbeer* / *Stendelbeeren* / *Myrtilli*.

Tinctorius flos Aug. florens prope *Nebenhausen*. Trago pingenti, l. 2, c. 8. *Geel Ferbeblumen* / *Heydenschmuck*.

Chamaespertum in monte Teck. Trago lib. 2, cap. 7, *Erds* / *pfrimen* /

psimen/humile spartum, in cuius figura flores malè picti.

Portulaca maior in horto Illust. E. C. Gœppingæ mense Augusto & sequenti anno in horto adm. bal. *Burzel Salat*. Trago pingenti *Burzel/ Brensel Burzel/Portulaca*.

Anacampteros Gesnero picta à Matthiolo in Diosc. lib. 2, cap. 131, nomine Fabariæ quam meritò negat esse *Telephium*. Figura melior quàm *Loniceri* cap. 11, lib. 5, in editione anni 1573, vbi vires tradit nomine Germ. *Knabenfraut*. Brunfel. tom. 1, *Rhaps.* 37, *Scrophularia media*. Lob. obs. p. 211. *Telephium*. Iconum Pl. p. 389. Faba inuersa siue *Crassula*. Nō solum in Boll obseruauit, verū etiam Gœpp.

Rhodi radix in *Kirchen* in horto Ioh. Lutz phar. Trago pingenti l. 2, c. 137, hist. Germ. *Rosenwurzel*. Fuchsio hist. ca. 257. *Rhodia radix*. Lobel. obs. p. 212, icon. Pl. p. 391. *Rhodia* siue *Rosea radix*.

Semperuiuum maius vulgare depictum apud Matthiolum l. 4, c. 84, (vbi vires) *groß Hauswurzel*. Habet & *Lonicerus* l. 5, c. 8, Brunf. tom. 3, *Rhap.* 43. *Semperuiuum maius*. Lob. obs. p. 202. *Alizoon*, *Semperuiuum maius*.

Semperuiuum minus flore albo quod pictum à Matth. in Dioscor. lib. 4, cap. 85, Germ. *klein Hauswurzel*. *Lonicero* hist. lib. 5, cap. 8. editionis 1573. figura vna satis bona nomine *Kakentreublin* quæ non displicet, altera pro *Hünerebeer* cuius tradit descriptionem nomine *Pegonella* Itolorum, quam eandem existimo malè pictam & descriptione non separandam. Brunf. tom. 3, *Rhaps.* 42, *Semperuiuum minus album*. Lob. obs. p. 205. *Vermicularis* siue *Illecebra maior*. Icon. Pl. p. 377. *Vermicularis Crassula minor* officinarum & *Illecebra maior*.

Semperuiuum acre à Matthiolo pictum lib. 4, in Diosc. cap. 86. pro *Semperuiuo minore*, & *Lonic.* nomine *klein Hauswurzel* lib. 5, cap. 8. Germanicè dicitur *Kakentreublin* & *Maurpfeffer*. In monte *Eichelberg*. Brunf. tom. 3. *Rhaps.*

D d 2

43. *Semperuium* minus flore luteo. Lob. obs. p. 205. & icon. Pl. p. 379. *Semperuium* minimum.

Lingua Ceruina vulgò dicta: pingitur apud Matthiolum lib. 3, c. 104. in Diosc. Germ. *Hirzungen*. Audio à Chirurgo non longè à Boll prouenire, nempe propè Castellum dirutum dictum *Burckhalden*.

Filix mas quam narrauit mihi Dom. Rantzius in Foroiulio appendi in fasciculos, ad quos vesperi conuolent muscæ, easq; ita facilè capi circumiecto sacco vnique fasciculo. Filicem marem, *Tragus* l. 1, c. 187. exhibet pro Filice foemina, & vocat *Waldfarn*.

Filix ad *Lonchitidem* accedens.

Filix folio *Ceterach* non dentato molli ad vulgarem marem accedens.

Filix tenuiter dentata florens.

Ruta murraria in muris templi in Boll. *Trago* ping. lib. 1, ca. 182. hist. Germ. *Maurrauten*.

Lichen petraeum siue *Hepatica* in pago *Sinnigen* / qui adm. fonti vicinus. *Trago* pingenti *Brunnen Leberkraut*. *Lichena petrosa* & *aquatica*.

Muscus petraeus.

Paeonia flore simplici sem. maturo & flore pleno in horto Illust. E. C. Gœppingæ & sequenti anno in horto adm. baln. De *Pœonia* *Tragus*, qui pingit, l. 1, c. 200. hist. Germ. *Peonien*.

Papauer flore cinereo vngue purpureo. De papauere *Tragus* l. 1, c. 39. *Magsamen* / *Magle* / *Mön* / *ölsamen* / *Papauer*. *Brunf.* tom. 3. *Rhaps.* 126. *Lobel.* obs. p. 142. *Dod.* hist. Lat. in fol. pempt. 3, l. 4, c. 16.

Papauer cinereum flore pleno florens Augusto mense in horto Ill. E. C. & sequenti anno in horto adm. baln. varia genera *Papauerum* pleno flore.

Papauer rubrum ad montem *Eichelberg*. *Trago* pingenti lib. 1,

lib. 1, cap. 38. hist. Germ. Klapper Rosen Kernenten/Grindmagen. Brunf. tom. 3. Rhapf. 15. Papauer rubrum.

Papauer luteum Corniculatum in Wisensteig in horto Ill. Com. Trago l. 1, c. 39. hist. Germ. pingenti Wilder gehörnter Nagsamen. Papauer cornutum. Lob. obs. p. 141, & icon. p. 270. Papauer corniculatum.

Petum, multis Nicotiana maior in horto adm. baln. sequenti anno. Gesn. de hortis p. 262. Hyoscyami tertia species. Lobel. obs. p. 316, & icon. Pl. p. 584. Sana sancta Indorum siue Nicotiana Gallorum.

Priapcia multis Nicotiana altera florens ac semine maturo in horto Ill. E. C. Gœppingæ, & in Kirchen in horto Io. Lutz pharmac. Dod. hist. Gal. lib. 3, c. 92. Hyoscyamus luteus.

Halicacabus ad pagum Sinningen. Trago pingenti lib. 1, cap. III. Schlutten/Boberellen/Judenfirschen/Vesicaria. Brunf. tom. 1. Rhapf. 33. Saxifraga rubra & quarta. Lobel. obs. p. 134. & icon. p. 262. Solanum halicacabus.

Pappas in horto Ill. Com. in Wisensteig radice esu grata: fratri Casparo Bauhino in Phylop. lib. 5. sect. 1. Solanum tuberosum.

Solanum florens Augusto, Trago pingenti lib. 1, cap. 101. Nachtschat/malè Solanum furiosum nominat. Brunfelsio tom. 2. Rhapf. 8. Solastrum. Lob. obs. p. 137. & icon. p. 262. Solanum hortense Circeæ aut Phasioli folio. Gesnerus de hortis p. 281. Solanum luteum.

Solanum fruticosum Stychnodendros in Wisensteig in horto Ill. Com. Gesn. de hortis p. 283. Stychnodendrum, Lob. obs. p. 136. & icon. p. 265. Amomum Plinij.

Tatula quibusdam Strammonia species quædam calicibus pungentibus, in horto Ill. Com. in Wisensteig & in Ill. E. C. horto Gœppingæ, sem. maturo Augusto.

Hyoscyamus vulgaris ad Eichelberg. Trago pingenti lib.

D d 3

1, cap. 41. Hyoscyamus Bilsen/ Sāwbonen/ Schlaffkraut/
Dollkraut. Brunf. tom. 1. Rhapf. 39. Hyoscyamus. Lob. 160.
Pl. p. 268. Hyoscyamus niger siue Apollinaris herba al-
tera Arabum.

Geranium gruinalle.

Geranium odoratum in Kirchen in horto Ioh. Lutz
pharmac.

Geranium Creticum anno sequenti in horto adm. baln.
Lobel. obs. p. 377. *Geranium Creticum* annuum & icon.
Pl. p. 662. *Geranium Creticum* annuum hæmatides.

Geranium moschatum siue Acus moschata pingitur à
Lonicero nomine *Storckenschnabel* lib. 5, cap. 174. Apud
Matthiolum in editione suprascripta huius Geranij non
est figura. Hoc *Geranium* obseruavi florens prope Kir-
chen urbem Octobris mense, & versus Nabern & in mon-
te Teck.

Geranium folio rotundo siue circulari, cuius duas ob-
seruauimus species floris magnitudine differentes: Mat-
thiolus in Diosc. lib. 3, ca. 114. pingit pro Geranio 2. Brun-
fels. *Geranium* 2. Hermolai. Lob. obs. p. 376. Pes columbi-
nus siue *Germanium* alterum Diosc. Item Icon. Pl. p. 658.

Geranium batrachoides dictum quod pingitur à Mat-
thiolo nomine Geranij 4. Apud Lonicerum lib. 5, cap. 173.
exprimitur figurâ cum multum laudabili pro Gratia Dei
& Germ. Gottes gnad. Inter Gräbingen & Wisensteig flo-
rens Septembri.

Geranium batrachoides aliud inter Gräbingen & Wi-
sensteig florens Septembri etiam prope urbem.

Geranium sanguineum, pictum à Lonicero lib. 5, ca. 173.
nomine Blutwurz. Vidi ad montem Eichelberg. Trago
lib. 1, cap. 114. Sanguinaria radix & *Geranium* tertium.
Lob. Icon. Pl. p. 660. *Geranium* Gruinum siue Gruinde
hæmatodes.

Gera-

Geranium Robertianum, depictum à Matthiolo in Dioscor. l. 3, c. 114, pro Geranio tertio Dioscor. & cum figura alia malè expressum lib. 4, c. 31, pro Sideritide 4. Suspicio hanc eandem plantam iterum depictam loco prius citato pro Geranio 5. errore fortè Typographi in editione anni 1569, qui non habet figuram Geranij moschati. Matthiolus præterea non videtur hoc Geranium vocare herbam Rubertam, licet plerique herbarij ad diuum Rupertum referant: Circa fontem mirabilem florens vidi Augusto, Septembri, & Octobri: inueni etiam in priore ventriculo Attragenis dicti Germ. *Haselhun* huius Geranij capitula. Hoc Geranium pingitur apud Lonicerum lib. 5, cap. 174. sub titulo Germanico *Ruprechtskraut*. Brunfels. tom. 2, Rhap. 11. Geranium tertium. Lob. obs. p. 375, & icon. p. 637. Geranium Robertianum.

Anemone 3. Matthiolo in tom. Ital. post. lib. 2, cap. 167. in horto Ioh. Lutz in *Kirchen*. Item Goëppingæ in horto Illustr. E. C.

Pulsatilla purpurea vulgaris in cacumine montis Teck. Trago pinget l. 1, c. 137. *Ruchenschell/ Hackefraut/ Schlotzenblumen/ Herbaventi*. Lobel. obs. p. 149. & icon. p. 281. *Pulsatilla* vulgaris.

Ranunculus rectus florens Augusto, Septembri, & Octobri.

Ranunculus repens florens Augusto, Septembri & Octobri.

Ranunculus hirsutus radice bulbosa prope Balneum admirabile.

Ranunculus repens flore pleno luteo in *Wisensteig* in horto Com. & sequenti anno in horto adm. baln. *Gefülzten gelben Hanenfuß*.

Ranunculus flore albo pleno, *Gefülzten weissen Hanenfuß* sequenti anno in horto adm. baln.

Ranun-

Ranunculus aquaticus florens Augusto mense.

Ranunculus folio longo florens Augusto mense & Septembri.

Ranunculus parvus bulbosus ad montem Eichelberg.

Ranunculus globoso flore, eundo Gröbingen florens Septembri.

Ranunculi aquatici species folio tenuissimo flore albo Hepaticam quidam vocant, aquæ innatans in horto Ill. Com. in Wisensteig & Kirchen in horto Ill. E. C.

Elleborus niger vulgaris hortensis flore viridi. Brunfels. tom. 1. Rhaps. 2. *Elleborus niger*. Trago lib. 1. c. 135. *Elleborus niger* adulterinus domesticus. Lob. obs. p. 387. & icon. Pl. p. 680. *Helleborastum*.

Elleborus niger syl. folio sempervirente, foetido. Trago lib. 1. c. 83. Confiligo Ruellij & *Pedicularia foetida*. 3. Dod. hist. Gall. lib. 3. c. 78. *Lycostinum* 1. Lob. obs. p. 587. & icon. Pl. p. 680. *Sesamides magnum Cordi*. Item obs. p. 387. & icon. Pl. 679. *Helleboraster maximus*.

Aconitum caeruleum in Kirchen in horto Ioh. Lutz, & in Goepping. in horto Ill. E. C.

Tithymalus cyparissius ad montem Eichelberg. Dod. hist. Lat. in folio pempt. 3. lib. 2. cap. 12. & Lobel. obs. p. 192. *Tithymalus cyparissius*. Icon. Pl. p. 356. *Tithymalus Cupressinus* siue humilimus.

Tithymalus minimus florens mense Octobri. Trago lib. 1. cap. 190. *Esula exigua* vel 6. Matth. in Diosc. lib. 4. c. 149. *Tithymalus Leptophyllos*.

Tithymalus helioscopius florens Septembri in Boll, & Octobri ad montem Teck. Brunf. tom. 1. Rhaps. 39. *Esula*. Trago lib. 1. cap. 100. *Esula vulgaris* & *tertia*. Lobel. obs. p. 192. *Tithymalus helioscopius* & icon. Pl. p. 356. *Tithymalus heleoscopius* siue *solissequius*, *portulacifolius*.

Peplos Fuchsi hist. cap. 229. & icon. p. 345. Lobel. obser.

p. 197.

p.197, & icon. p.362. Peplos siue Esula rotunda.

Tithymalus platyphyllos Fuchsj.

Tithymalus syluaticus.

Fungos magnos lactescentes obseruauī Oct. 15, in monte dicto Horn, admirab. fonti proximo, Bollenfes vocant *Milckling*.

Fungos campestres Germ. *Heiderling* dictos audio provenire propè Zell.

Fungus Morchele Germ. dictus. vt audio, provenit propè Vilam urbem.

Fungi digitelli albi in monte Teck Octobrī.

Fungus luteus Montbelgardenfibus Chanterelle.

Fungus albus parvus admodum vix ad vnciam digiti se attollens, ac etiam multò minor, qui instar calicis crescit, plicaturis & foliis se externè demonstrantibus, non sub pileolo, vt in reliquis. Pileolus enim inuersus facit veluti scutellum: sunt etiam maiores altitudinis trium digitorum & latitudine duos excedentes. Obseruauī Sept. 22. in prato loco cliuoso propè *Wâlde* & iuxta viuarium, quod curauimus parandum ad fossas balnei admirabilis, Octobris 14.

Fungi minimi lutei, visci di externè mense Septembri in prato.

Fungi cum pediculo satis breui & crasso ex luteo pallescentes capitulo siue pileolo turbinato.

Fungi multi simul longis & elatis pediculis non crassis nixi, luteoli à radicibus arborum puto, Septembri.

Fungi parui vndiq; luteoli, pediculo tenui admodum, longo ad tres digitos, pileolo turbinato medio Octobri prope stagnum balnei admirabilis sub arboribus.

Fungus paruus albus cum luteola parte in summitate capituli visco nitente resplendens, subtus cinereis plicis, altitudine sex ferè digitorum.

Ee

Fungus parvus albus, pileoli superior pars alba, reliquū autem ex luteo rubebat, cauliculi duorum digitorum erant, supra lignum putridum Sept. circa baln. mirabile.

Fungi pulverulenti, de quibus Lonicerus lib. 4. cap. 112. ubi vocat ouatos & Gallorum crepitus lupi, Germ. *Bu- benfist*. Circa fontem mirabilem adhuc fine Septembris vidit pondum in puluerem conuersos, albos externè & internè: supra montem Horn in planitie vidi Octob. 15. magnos pugnum excedentes.

Hactenus, quantum per negotiorū vndas trimestri spacio obseruare obiter licuit, plantas agri Bollenfis & vicini *als in wappsto* recensuimus, neque dubitamus, quin si in aliud tempus incidissemus, alias ab his animaduersuri fuerimus, adeoque & eo ipso tempore, quod illic exegimus occupatissimi, si vel in campos liberiùs excurrere, vel montium iuga conscendere, vel resqua ingredi, vel densas syluas lustrare, vt libuit, ita per temporis angustiam & negotiorum molem licuisset, maiores adhuc naturæ in hoc genere opes magnificentius illustrassemus: Id quod in præsens negatum, si iterato itinere, (ferentibus ita rebus meis & erga Ill. E. C. officio) loca ea diligentius perferutari dabitur, locupletius compensabimus. Hic verò recensione nuda contenti eo potissimum nomine fecimus, quòd iustum tum de his tum aliis plerisq; omnibus herbis opus & historiam generalem in lucem dare prope diem cogitamus.

De animalibus, vt insectis, piscibus, avibus, quadrupedibus. Cap. III.

Longè lateq; diffusa est de insectis historia, offerentibus se quotidie formis, vel planè nouis. foecundæ naturæ liberalitate, vel certè non antè animaduersis: nos inter negotiorum vndas quantum licuit tribus mensibus obiter obseruata paucula hic damus, quorum quæ capta erant,

erant, solum pingimus: reliquorum *de his magis* visorum non item potuimus.

Apis Germ. *Bine/Imme/* Lonicero pingentilib. 2. In Boll habet examina & apiaria. In pagis inter Abbatiam Alberspach & Rotenburgum obseruavi rusticos separatim disponere sua aluearia & ea tegere longo stramine.

Vespa, *Vespen*.

Ein Hummel octobris mensis medio vt vocant: Lonicero lib. 2. Hurnissen Crabrones.

Klein Hummel.

Musca, *Fliege/Muck*. Lonicerus pingit l. 2. minor.

Musca maior.

Hornus / magnæ muscæ quæ pungunt, quæ authore Roberto Stephano in Lexico dicuntur Virg. Oestrum Gallicè *vn tahon*.

Locusta maiores.

Minores.

Papiliones mediocres lutei.

Papiliones maiusculi albi.

Papilio cinereus paruus per cubilia mense octobri volitans.

Papilio subalbidus exiguus corpore teretri gracili.

Buprestis Ruölster Lonicero l. 2. pingenti aliàs Germ. *Goldleffer*: attuli ex Kirchen 1596. Sept. 24. reclusus vivebat adhuc Ianuarij 15. anni 1597.

Cantharis auricolor, à pennas integente crusta aurea, cui caput paruum foeto virore arridet. Cornicula ad caput, pedesque, vt in

aliis similibus insectis.

Ee 2

Scarabei genus.

Posset ad Bupresten referri, qui Ger. *Goldfetter* dictus : magis tamen mutabili colore, pro varia ad lumen obuersione. Captus 24. Sept. 1596, in *Kirchen* / viuebat adhuc in charta Ianuarij 15. anni 1397.

Cantharis guttata, quæ asellorum instar attactu conglobatur.

Scarabeus parvus nonnihil compressus, alis rubris punctis nigris ita affabre variato, vt faciem humanam quodâmodo æmuletur. Quibusdam Gallicè *Gelines de nostre Dame*, id est, Diuæ Virginis gallinæ. In vrbe *Kirchen* obseruatus mense Octobri.

Scarabei genus oblongum, angustum fuscum figura 4, est penè nigrum.

Scarabeus, Germ. *Rosfetter* / paruus appictus forte iunior vt putat pictor, *Lonicerus* l. 2, pingit.

Scarabeum Maiale vulgò dictum *Menenfetter* vidi cū pararentur fossæ baln. adm. mensis Octobris septima.

Menländer & *Schmalzfetter* *Scarabei* nigri, lōgi, parte posteriore crassa, nigra, similes aliquatenus *Rosfetter*. Dicunt pinguedinem expeti, vtilem ad vulnera : vidi mense Septembri in *Eichelberg*.

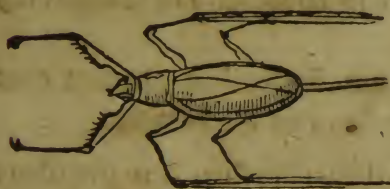
Pano aquaticus, insectum ex grandiorum muscarum genere, pulchrum, quaternis alis magnis, corpore oblongo, resselato colorum emblemate variegato, aquas obuolitans. Augusto mense vidi.

Insectum.

Insectum paruum leuissimum cruscus-
lis vtrique ternis prioribus breuiori-
bus, posteriorū ad corpus proportione
sesquialtera, mira celeritate aquæ su-
perficiem percurrēs, capitulo minuto,
rostellō duobus corniculis extrorsum
reflexis præditum: alæ binæ exiguæ dorsum subnigrum
inuestiunt: Venter albicat linea ruffa per mediam longi-
tudinem decurrente, mense Augusto super aquas obser-
uauī. Tipulam nominant, vt ex Festo est colligere, locum
illum Plautinum interpretante ex Persa, Neque leuius ti-
pulæ pondus est quàm fides lenonia.

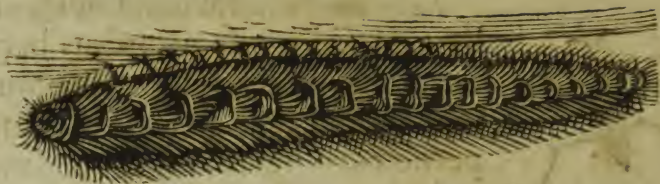

Ex German. Wassertspinn-
aranei aquatici nomen huic
insecto fecimus. Colore est
araneo obsoleto: cætera
scarabeo similior corpore
compresso, pro alis mem-
branulas binas habens: pe-
dibus quaternis ingreditur,
duabus forcipulis capiti adnatis viam prætentat: cauda
gemino spiculo, sed imbelli armata.

Ee 3

Eruca hirsuta vel villosa magna mensis Septembris 10. capta iuxta *Eichelberg*. 1597. Ianuarij 15. erat adhuc valdè viuax reclusa sine cibo. Viderā etiam non inclusam octob. 16. anni 1596. Ex rubro fusca est, partibus quibusdam rubentibus.

Eruca hirsuta alia penè eadem nisi quod plus fusci coloris habeat cum in præcedenti rubræ quædam partes appareant: picta postquam fuisset aliquam diu captiua: capta in *Eichelberg* Sept. 15. octob. adhuc viuens.

Eruca pulchra cum striis albis, maior erat quàm picta, mense Sept. in *Eichelberg*.

Eruca simile insectum parui digiti crassitudine pluribus pedibus capite paruo rubro in verticillum sese conuoluit, alioqui humi serpens. Insectum si quod aliud, radicibus infestum quas omnes erodendo passim vastat. Mirabili metamorphosi ad instar papilionum alas nanciscitur, & etiam alata humi repens sulcos eleuat. Montbelgardenses Galli Aretté vocant. *Eruca* speciem dum fert adhuc Germanis *Werre* dicitur. Plinio Spondylis, quod Gaza apud Aristotelem Verticillam vertit. Vidi mense Octob. prope fontē adm. dum foderetur fossæ: Montbelg. in vna cista vbi seminaueram varia semina ad 100. inueni.

Scolopendrum siue multipedem vidi Octobri circa balneum mirabile.

Cochlea maior. Germ. Schnecken.

Coch-

Cochlea minor qualem pingit Lonicerus l. 2. non bene
sub conchæ nomine in editione anni 1573.

Limaces magni longi volutis nudi, albicantes.

Limaces paruos sine cochleis vidi Octobris mensis me-
dio fungos rodentes.

Lacerta minores.

Serpentes audio circa Eichelberg diuersos videri.

Araneæ.

Formica maiores.

Minores.

His plura insecta dubio procul obseruabunt alij, quibus
ocium & ingenium suppetit, in hoc tractu versantibus.

Perfectius his succedit *auitium* genus, maiore & numero
& varietate nobis per Autumnum apud Bollen-
sem fontem agentibus obseruatum.

CYgnos multos rostro nigro vidi in fossis castri Kirchē:
pullos fouebant anniculos cinereos. Ger. Schwan.
Lonicerus pingit lib. 2.

Cygni clamosi rostro luteo: hi oua pariunt, sed non ex-
cludunt. Idem euenit Cygnis quos habet nobilissimus
vir compater meus Dominus Iacobus Vvaldner à Freuds-
stein in fossis sui castelli Hartenschwiler in Alsatia, ij sunt
valde vigilantes, & clangore quàmprimum aduentantes
produnt: imo verò adoriuntur etiam propiùs accedentes
& alis verberant.

Anser Germ. Gans. Greges habent in Boll & vicinis
pagis, educuntur & deducuntur instar ouium.

Anates nunc non habent, olim iis familiares. Germ.

Ent pingit Lonicerus.

Anates sylu. se sistunt etiam in Boll. Wilde Ente.

Anatum paruum genus pectore albo in stagno supra
urbem Wisensteyg Mergus Taucher Lonicero lib. 2.

Wasser Hünle Gœppingæ in fossis.

Ciconia, Storcke Germ. nidulantur in Boll.

Grues

Crues Germ. *Kranch*/ stato tempore auolant.

Galli Germ. *Hanne*/ *Gallinæ* *Henne*/ *Capones* *Capau-*
men pinguntur apud *Lonicerum* lib. 2.

Progallum *Whrhan* quem pingit *Lonicerus* lib. 2, vidi
mense Sept. in vrbe *Brach* mensæ III. E. C. illatum.

Perdix *Kebhun* Germ. pingitur à *Lonicerò* l. 2.

Coturnix Germ. *Wachtel*. *Lonicerus* habet picturâ l. 2.

Holstauben / *Wildentauben* in *Boll*. *Lonicerus* pingit
lib. 2. nomine *Palumbi*.

Turtur Germ. *Turteltaub*. pingit lib. 2.

Columba *Taub*: in *Boll* multas habent diuersorum co-
lorum: De *Columba* *Lonicerus* lib. 2.

Attagenes, *Haselhun* vocant, in foemellæ progastrio,
quod amplum, reperi mense Augusto rostra *Geranij* *Ro-*
bertiani & *Sorbi* aucupariæ vocatæ baccas. In *Attagenis*
verò maris ingluuie obseruauit baccas similes *Sorbo* au-
cupariæ, sed longè seminibus differentes. Sunt enim cō-
pressa & lata *Sambuci* aquaticæ. In vētriculo autem *Rubi*
semina. Figura quæ est apud *Lonicerum* lib. 2. non dis-
plicet.

Turdus viscivorus qui vocatur Germ. *Zimmeren*/ abun-
dat, multos habuimus à mense Augusto ad Octobrem,
qui capiebantur cum laqueis è setis equinis. Vocant in
Boll *Trostelen*/ mense Octobri discedunt. Mense Augusto
in ventriculo reperi *Vogelbeer* id est, *Sorbum* Aucupa-
riam & grana mororum *Rubi*, quæ pelliculam ventriculi
& intestina nigro colore tinxerant.

Turdum, qui vescitur granis *Iuniperi* vocant *Krametvo-*
gel & *Wachholdervogel*. *Lonicerus* lib. 2, pingit sub dictis
nominibus. Huic generi pedicis è setis equinis non so-
lent insidiari: interim captura est mense Octobri: sub alis
planè color albus.

Turdus minor *Behemerle* vocant, mense Octobri capi-
tur

tur laqueo è setis equinis etiam in Boll. Lonicerus lib. 2. vocat *Trosteln* : Hic turdus pulchrè sub alis rubet, aliis minor, in cuius ventriculo reperi baccas iuniperi.

Merulam excoriam captam laqueis è setis equinis, quã à nigredine vocant *Kolampsel* : pingitur à Lonicero nomine *Amsel*. Mense Septembri reperi in ventriculo femina *Oxyacanthæ Matthioli* : Eum marem dicebant cui rostrum luteum, foemellam verò rostro nigro cæterò pennis fuscis. Mense Augusto aliam excoriam quam simplices *Amsel* mihi denominarunt colore differentem. Ea multum rubri & ad luteum nonnihil tendentis sub collo habebat. Videtur hæc describi à Lonicero.

Merula alpina Bergamsel/ita mihi denominata in vrbe *Kirchen*/vbi mense Septembri nactus sum marem & foeminam, in ventriculo maris inueni fructus *Sorbi aucupariæ* & *Oxyacanthæ Matthioli*. Hanc autem suspicor me vidisse volantem in horto *Illustris*. Comitibus *Rudolphi ab Helffstein* supra fluuium *Fils*/qui transit per eius hortum in vrbe *Wisensteig/Wasseramsel*/id est aquaticæ merulæ nomine illic notam.

Sturnus Starn Germanicè (quem pingit Lonicerus lib. 2.) mas & foemina mense Septembri frequens in pratibus circa fontem admirabilem.

Graculus Germ. *Heher* : mense Septembri hunc aiunt prodere fures ferarum, eoq; nomine iis valde inuisum, solere cum è sylua feras occisas exportant, cum garritu odioso insequi, quo indicio sylvarum præfecti faciliè animaduertunt adesse in syluis aliquem qui feram iaculo confossam subtrahere velit. Lonicerus lib. 2. pingit.

Pica, Aßel à Lonicero depicta lib. 2.

Coruus, Germ. *Kapp*/pingitur à Lonicero lib. 2.

Nebelkräe/Corui cinerei.

Cornix Kräe Germ. Lonicerus lib. 2.

Ff

Monedula Daal Germ. *Lonicerus* lib. 2.

Cuculus Germ. *Guckguck*.

Picus magnus pulcher, viridis, incolis *Grünspecht* dictus, *Lonicerus* l. 2. pingit.

Picus varius *Fleckspecht* Bollandensibus.

Picus parvus caeruleus quem vocant Lutz.

Hasenstößer: puto eos intelligere avem pictam à *Lonicero* l. 2. sub nomine *Geyer* & *Vulturis*.

Milvus Germ. *Weibe*. *Lonicerus* pingit l. 2.

Stercoraria similes *Webe*.

Habich/Accipiter: pingit *Lonicerus* lib. 2. *Vvirsung* etiam *Astur* dicitur.

Sperber/Lonicerus l. 2. vocat *Nisum*: In Boll volunt diuersum à sequenti, licet *Gesnerus* distinguat tantum sexum: foeminam vocat *Accipitrem* minorem *Nisum* *Sperwer*. Marem dicit vocari *ein Spring*/ *Springel*.

Grebe vocant in Boll clamorantem avem nidulantem in templi turre, aliis in locis vt *Kirchen* dicitur *Springen*.

Wanweher, aliàs *Wannenweher*.

Eul vocant in pago Boll lugubriter vlulantem avem. *Bubonem* puto depictum à *Lonicero* lib. 2. Avem videre non potui, quamvis vlulantem sæpius audiuerim.

Vlula alia species in Boll clamans vesperi *Weck*/vnde per onomatopoeiam vocant *Weckvogel* & *Todeuse* id est, mortis *Vlulam*: Quidam enim sibi persuadent, eas alicui instantem mortem præsaga voce nunciare.

Hirundo, Germ. *Schwalbe*/pingitur apud *Lonicerum* lib. 2.

Apodes vocant *Steurle*.

Reinschwalbe/quasi tu *Rhenacas* dicas hirundines.

Vpupa *Widhopff* Germ. *Lonicerus* l. 2. pingit.

Passer *Spaz*/Germ. *Lonicerus* lib. 2. picturam exhibet nullius momenti in editione 1573.

Emme

Emmeris / *Emberiza*, quam *Passerem* *spermologum* *sulpicatur* *Gesnerus*.

Philomela Germ. *Nachtgal*. *Lonicerus* pingit lib. 2.

Carduelis, *Distelvogel* / *Lonicerus* pingit lib. 2.

Rohrweidel / *mas* & *foemina*, *Gesnero* *Phanicouros* *Aristotelis*.

Golle / *Rubrica* *Gesnero*.

Spiegelmeisen *Bollensibus*: *Parus* *Gesnero*.

Blaumeise / *Parus* *coeruleus*.

Sitzgeist / *Rohrmeisen* / *Parus* *Palustris*.

Rohrbrüstele / *Erithacus* *Aristotelis* & *Rubercula* *Gesn.*

Grasmücklin / *Curuca* seu *Curruca*.

Wasserstelze *Motacilla*.

Alauda, Germ. *Lerch*. *Lonicerus* pingit lib. 2. Vnum genus vocant simpliciter *Lerchen*.

Alauda alia *Heyden* *Lerchen* aut *Schopff* *Lerchen* in *Kirchen*.

Alauda minima *Linariae* similis *Strolerchen*.

Vespertilio. *Fledermaus* Germ. *Lonicerus* lib. 2. pingit. *Hac* hinc per *transennam* de *auibus*.

In mensa quoque lautiores veniunt pisces, quorum non contemnendus ibi numerus & bonitas.

Carpio Germ. *Karpffen* *Lonicero* lib. 2. pingenti *Latine* *Cyprinus*.

Lurwe *piscis* *sanguinei* *coloris* similis *carpioni* vel *cyprino* quem *Goeppingenses* habuerunt in *fossis* *urbis* ex *Gemind*: ibi iam nullus, nec scitur an *effoeta* *natura* genus defecerit.

Mullus, *Barben* Germ. *Lonicerus* lib. 2. pingit. *Barbus* *Ausonio*, teste *Hadriano*: *Goeppinga* vidi ac etiam in *Boll* allatum ex pago *Blockingen* / qui situs ad *Nicarum*, ubi iungitur *Fils* *fluuius*, unde ascendunt copiose certo tempore per *Fils* *Goeppingam*.

Ff 2

Weißfisch/ab albedine ducto nomine, Alburnus Aufonij Gesnero: affertur ex Filso lacu, & in Boll piscis excrefcens ad magnitudinem Halecis.

Perca, Versig Germ. de ea Lonicerus l. 2.

Schleihe Lonicero lib. 2. Tencha. Gœppingæ in fossis.

Lucius, Germ. **Hecht** Lonicerus lib. 2. pingens, qui sibi contrarius, antè dixit *Lucius* ist der **Macrel** ein gemeiner **Brattfisch**/vnd nicht **Hecht**/welcher *Lupus* heist. Hadriano autem in nomenclatore *Lucius* Germ. **Hecht**/ *Lupus* autem ei alius piscis.

Trutta Forellen Lonicero lib. 2. Trostra Hadriano, Varius Isidoro, non infrequens in Boll. In stagno magno supra urbem **Wisensteig** aiunt esse Truttas, quales multæ & magnæ in horto, in paruo viuario conseruata, quibus pro alimento dantur hepata; Per fontem etiam qui in horto pulchrè scaturit & viuarii modo inclusus, per foramen profundum in rupem ascendunt.

Pfale parui pisces, Phoxini Gesnero.

Kressen gobio fluuiatilis, quem vocant etiam **Bachfisch** in Boll & Gœppingæ ex fluuio **Fils** & Nicaro prope **Blockingen**.

Rohsteugle pisces in **Wisensteig**: de iis fortè Hadrianus scribit, Erythrinus Plinio, Rubellio eidè à rubeo colore, *Ερυθρίνη* Athen. Gal. Rouget communialius nomine. Gœppingæ in fossis vrbis.

Gobius fluuiatilis Aufonio, qui Fundulus Barbaris dicitur Germ. **Grundlin** Hadrianus. Gesnero verò Gobitis fluuiatilis.

Gruppe in Boll, ni fallor Hadriano Gobius vel Gobio magno capite, etiam Gœppingæ ex fluuio **Fils**.

Anguilla Ael/ Gœppingæ in fossis.

Krebs Cancer, Lonicero pingenti lib. 2.

Rana Frosch Germanicè.

Bufo

Bufo, Krotten.

Egel/Sanguisuga.

Minimum, insectum, minus blatta aquaticum, instar pisciculi natans, valde agile, album, capite crassiusculo proportionem corpusculi cauda bifurca mobili. Potissimi hi sunt è fluuiatilibus mihi istic visis.

Claudent historiam animalia quadrupedia.

Equi multi satis boni, quos per æstiuas noctes in pascua mittunt ducuntur quoq; ex aliis locis vt Vlmâ & Augusta.

Brues & vaccæ pulchræ numerosæ in pascua obligari solito.

Ouium greges & arietum habent Bollenses. Cum essem mense Septembri in *Wisensteig* vrbe vicina oblatum in cibo caput ouis, in quo obseruaui, cupri vel auri modo dentes lucentes (qui proculdubio splendidiore & pulchriores erant ante cocturam) quos apud me adhuc reseruo, in memoriam celebris illius dentis aurei pueri Silesij à D. Iac. Horstio pro miraculo inaudito celebrati.

Capra.

Cervi frequentes, qui vsq; ad baln. & fontem veniunt.

Capreoli.

Sues, de quorum morbo & remedio scripsi sub Angelica syluestri.

Apri abundant, Octob. 15. cum inuisissem fontem dictum *Rechbraun* iuxta planitiem montis & syluæ Horn non longè à Balneo mirabili vidi multis locis terram inuersam, quæ esset causa interroganti, responsum id fecisse apros radicem *Carlinæ* siue *Eberwurh* quærentes.

Canes pulchri magni.

Lepores.

Martes siue *Mardre* / vt vocant.

Ystes captus Octobri mense.

Wisel vocant *Mustellas* tam rubras habent quàm al-

Ff 3

bas. Aiunt irritatas lædere pecora, quæ earum morfu intumescant: solaq; mustellæ cute si fricentur sanari.

Mures parui communes cinerei.

Mures aruenses Ruffi, vidi circa domum vel tugurium pauperum balneantiû: vocât *Ackermeuß* breuiori caudâ. Vtrique mures affula copiosa aquâ dicuntur propelli ex suis cauernulis & ita occidi posse.

Octobris 23. eundo Boll visus mus & occisus, omnino albus.

Spisimeuß siue mures aranei: vidi vnum cum pararentur fossæ circa balneum mirabile acuto rostro, dicebant esse *Wassermeyß* / & non timere aquam.

Mures magnos aruenses, qui solent auellanas & triticum coaceruare, audio vocari *Wielmeuß* & *Haselmeuß* / coaceruant etiam glanges.

Mures magnos domesticos negant se habere.

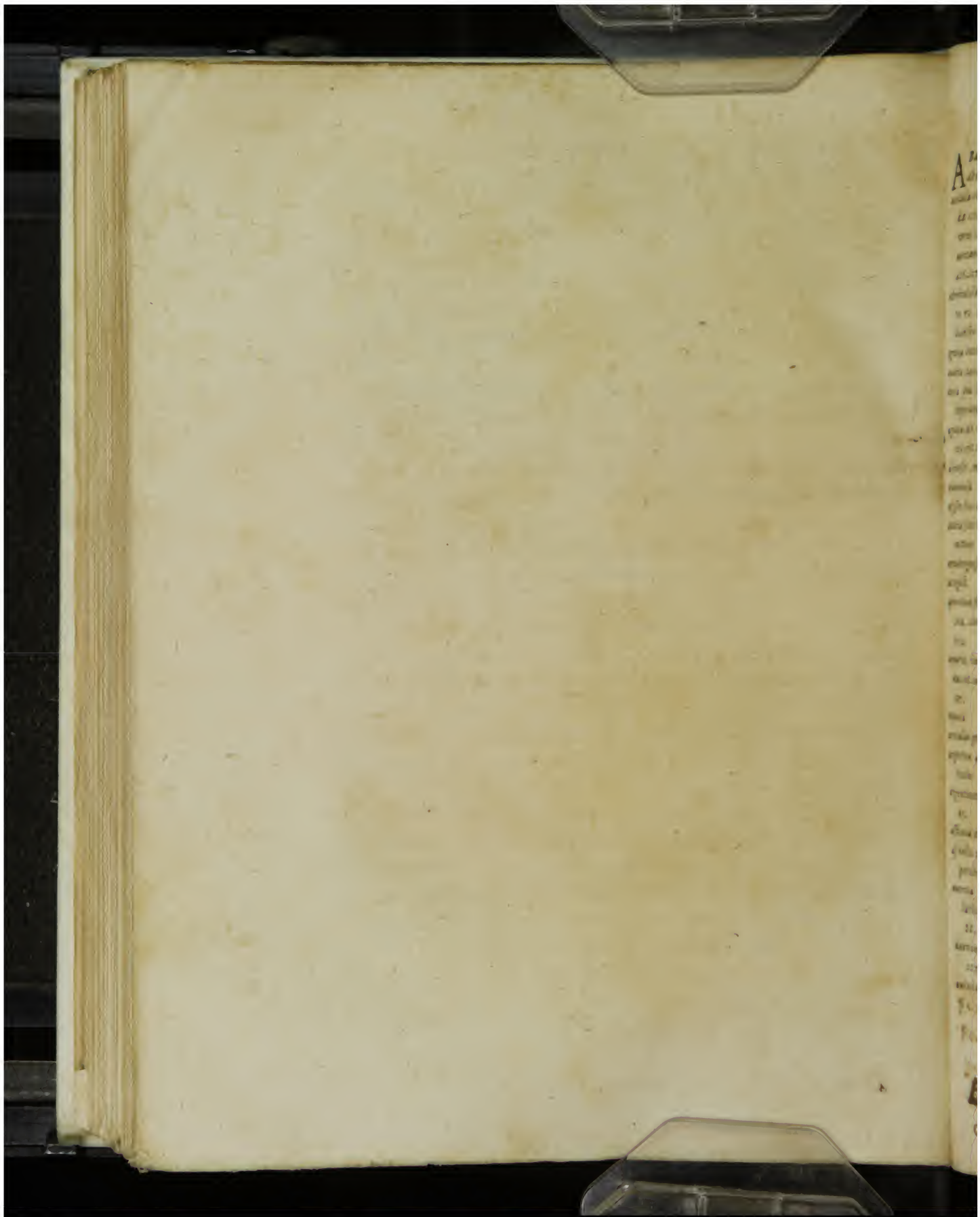
Talpa, quas mirabili artificio capiunt: Instrumentorum figuram in curiosorum gratiam dabimus pictam.

Tot igitur tantaque sunt è balneo nostro expectanda commoda, plura maioraq; suppeditaturo etiam, si quæ nos breui trium mensium curriculo, & quidem multorû magnorumque negotiorum mole interim districtissimi fundamenta haud adeo, vt speramus, infoeliciter iecimus iisdem pro sua quisq; virili parte superstruere nitatur, potissimumq; ij, quos ob artis Medicæ professionem nullû decet in illustranda natura, eiusq; mirifica varietate, cum curiosa medicatæ venæ effectuum obseruatione laborem subterfugere, accedente præsertim generosæ mentis, qualem in Ill. nostro Principe harum rerum studiosissimo agnoscimus & admiramur, exemplo, vel residues animo excitaturo, vel currentibus manum porrecturo.

F I N I S.

in-
rium
uda.
li ex
nino
ren-
ebna
ricum
/cor-
orum
anda
ti que
aliori
fiffini
cimus
ur, po-
nulla
cum
orem
entis,
ffine
ni-

INDEX AQVARVM, FONTIVM, Thermarumque.

A Bach.	237	aurca	47	cellenses	182.105.206.212.
abecenses	258	B adenses Marchionis 78. in Au-		ciceroni	201.
acidula 160. 161. quomodo biben-		stria 259. 198. 272 Heluetiorum		clitorii ebrietatem soluens	199
dæ 121. 122. earum minera ibid.		67. 254. 225. 197. ad Brv. vel. te		clot terbergenses	183
vires 123. acres 121. 122. an con-		pida	4. 272. 215	collatura in Putcolani	283. 220.
ueniant in lue venerea 280.		bagniole purgantes	119. 110	cometi.	110
426. 227. 223. 119. 106. 109		bagiana	94. 106. 201	corica in montanis	268.
admirabili fontu euacuat. 63. 69.		balsoli	228. 229. 186.	corfenses	46. 1
70. 72. 77. 80. 84. 85. cansta-		batouillenses vel Vvatouillenses	226.	corfena	204. 131. 203. 145. 251
denses	8.	barthoniæ in Anglia	263. 265.	corneliani Aquigrans	11
agrana iuxta Bohemiam	202.	bellilucana	27. 112.	coti stocla	93.
auraria 240. ad calculos	93.	bellet halenses acidula	246	cripta	94. 106.
anea qua laudabiles & qua vi-		bristbachiana	202. 203.	cychrydes in Thracia lathales	88
tuperanda	95. 214.	bertrungenses	250. 183.	cydnæ Cilicia fluuij	261
agrana 46. albula potab.	93. 95.	bituminoſæ	106. 94.	cypria virides	95. 121.
208. 278. 279. 36. 39.		bormij	263	D aciana	45
ahrenſes, mixtura earum	192.	bollenses siue Lollenses vel admira-		dalsingenses	192
alumnosa	94. 95.	biles	57. 65. 66. 69. 70.	dentes corruptentæ	93
alyſſon ſons ad rabiem	93. 288.	borbonia	33. 106. 283. 113.	dicacula	94
andria ſons ſtato tempore virum		borla mixtura	111	domus nouæ in Italia	241
mittens	122	braulia, montes, iuga Rhetica	111.	ducia	197. 46
annabergenses.	5.	brachulæ sub Bau	202	E culæ gutturoſos facientes	98
antegaſt.	273.	brigenſes Valeſtorum	282	elate fluuius in Arcadia	257
aponitana ſiue aponenſes. 37. 45.		britzbach.	272	elbogana Bohemia	246
204. 280. 224. 241. 196. 197.		brudufenſes	244	eiſingenſes propè Buſileam	184.
254.		buretzheim	269	eugeſta in ſalubres potu	89
aquaria, eius minera, utendi mo-		buſſa ad Puteolos	201	embſenſes	255. 285.
duſ 108. 101. 113. 232. 4. 119. 224.		bullicana <i>hæc Viterbi</i>	106	F abaria in Rhetia vulgò Pfeſſers	
197.		buſſerorum <i>indem</i>	286	219. 145. 199. 193.	
aquila	202.	C æa in ſiſula hebetes faciens	92	falconi in Carni	279
arenulas generantes	114.	calderiana	278	fauorina Rhetorum	145
argentea 47. lathales & non la-		caldarine rubricoſa	40	ferrea	95. 91. 214.
thales	89.	caldina ſenenſium	254. 121	ferina 197. 219. 226. 241. 245. ven-	
argentinenſes 246. argenti viui		cu. ilij	94	triculo nocna	161
93.		calaguria Hiſpaniæ	130	fidericeenſes	196
aſtiana 219. aſtruni	202	caldarina	224. 217. 135.	ſigatella	236
aſinella 241. atramentoſa ſincera		caldanella	208	fontanellæ	94
potibus inutilis	92.	cantabrica	33	fontanales 106. ad Puteolos	152
auerna quibuſdam animalibus		caſtadriana Varia piſcibus inimi-		ſortes	121
lathales 89. auerni lacus		ca	89	fontu Cupidini	195
88.		carolina in Bohemia	85. 255	frigida	199. 203.
auenionenſes 191. auenſes		carporum	208. 21.	ſicuncella	236
227		carpenſes	245	G ebersvillenses 252. 246. nō re-	
auiniones 251. aurei in Sardinia 195		caſtrinſes	192	periuntur	276.

Barre de Hyano. 70.
Notandum de Aquis. 14.
Salus Regia. 206.
Barre de Hyano. 229.
Idem. 274.

I N D E X

Gibberosa 94. 207.
 Göppingenses acida 18. 20. 101 ca.
 rūq. mineræ & vires 123.
 griesbachianæ & Petrina pifces
 non ferunt 89
 Griesbachiana 103. 108.
 Grotæ sub Viterbio 219. 259.
 Grotæ Patavina potu infalubres 89
 Grottenfium mixtura & vires 183
 gutturos facientes 92
 Xpfeæ 89. 214.

Hatthoneses siue Remestadt
 acida 17. 108.
 habiles earumq. mixtura & vires 183
 hort. domini 94
 heylbron acidula 284
 hubenses 236
 hubadenfes 216

Ilua in Gula, mineræ & vfu 202
 iordanii in Palestina 275
 imitari. 94. 106. 220

Kerlech 225
 Kerpilbad in Bad. Tigurinu 269
 Kesselbron 208. 237.
 Kiffingenses 246

Labana potabiles 93
 luffea 40
 langenscheuvelbacenses potab &
 earum mineræ viresq. 107. 193.
 229. 232
 lapidem facientes in aluvia 114
 lefinzenses purga. earumq. mineræ
 & vires 111. 183. 246.
 leonsteimenses earumq. mixtura
 & vires 183. 217.
 leucenses 112. calida 203. 286.
 leuckerbad 225
 lingenbron acida 18. 20.
 loerenses Neapolitana 181. 203.
 lucenses à Jella. V. H. 207
 lynceflus temulentos facientes 92
Maceratenses 183

maria ad viam Aemiliam 256
 marina 239. 271
 medicata in potu vftata àtiqui 93
 medicata interdum infalubres,
 quando vs utendum 97. ad ea
 rum vsum preparatio 98
 mendich acidula 112
 merazan 237
 minij flauij Hispania 201
 munsfeldenfiu Perant mortales 88
 montebaur 232
 montiflatini 210. 127. 228. 229
 montu falconu in Carni 111
 montu Orthoni 267
 muria 223

Nabornenses 229
 nabrenfes 15
 neufola Dacia earumq. mineræ 121
 nidertrau 215. 267
 nitrata 94. 95. 106.
 nili 277
 Obernauuenses 100
 offenses 75
 orenjes in Hispania 106
 orthonk argalloja 40

Padelbron venenata 92
 piganelli, mixtura & vires 111
 palaliorum 237
 paphlagonia 122
 patavina 4. 91. 131
 patriciorum 272
 pestifera 272
 petrenfes in Apulia 204. 246.
 petra 94
 pfeffers Fabaria 145. 204.
 pinna veflina 207
 piperina, earumq. mixtura 218
 pistorienfes purg. 110
 plage 94
 plumaria 98. 206. 207. 193. potabi
 les cum cibis 109. ad eas fuda
 torum 130
 plumaria non à plumbæ dilla nea
 earū potu interdendum, con-

tra Fallop. 90
 plumbæ an maligna 99
 pnterbron 112. 227.
 porretane Aquilgrana 111. 120.
 135. 141.

porretane 145. 228. 277. 278.
 prati in Italia 257
 pugilli 94
 pulicaria 111
 purgatrices potu 94. 110. 224. 229.
 pulco'ina 36. 94. 106.

Rappolanu vicina 285
 rappolana in Senenfi agro 272
 rappenz. gel 15. 16. 180.
 regia Aquilgrani 278
 reuchbrū. fcs aqua potabili 18. 19.
 ribbadenfes 203. 210
 ruffelana ferrea potabiles 109. ca-

rum vires & mixtura 110
Salmacida 228
 faja 99. 106.
 jabatama 286
 S. Anastafii 94
 S. Antony 231
 S. Caftani 95. 120. 256.
 S. Christophori sub Fauentia 112
 S. Crucu 285
 S. Georgij 94
 S. Iobi 197. 203. 215. 246. 255. 263.
 279.

S. Lauritij sub Meldula Aemilia
 S. Marie in Italia 232 (112)
 S. Marini 121. 171.
 S. Martini sub Como 111. 112.
 S. Petri 208
 S. Petri in Italia 43. 46. 207.
 S. Petri Griesbachianæ acida &
 fali participes, pifces non
 ferunt 6. 17.
 S. Philippi sub Sena 191. earum
 fluffetia 131.
 sandaracha infelta potabiles ad
 aff. pulm. 94
 Santenthal 225
 schauuenburgenses 218
 setopha 207

Senen. 62

I N D E X.

sonenses supra Clauem paludem	38	sondera solidos facientes	92	vesicaria	94
serapidu	239	sus Perſia dentes corrumpunt	93	viſſina	94
ſerenina	195	ſylueſtres	105	Vuiſldbad	57 199.
ſeu bad	14. 68. 70.	Tectuij	110. 229.	villacenſes in Noico	214. 152.
ſinnerſn fontu	229	terratiua lethales	88	villa Luca	120
ſolini Sard nia	202	terreſtres urbū vetetū	245.	villa 146 Villenſes	37
ſpiegelberg	192 196 210.	tigurina	111. 247. 146.	vinolenta	122
ſtillatitia minerales	192	theſſiana	257	virebadenſes	215
ſtuegardiana	87	trigori	202	virginis	32. 40 181 188. 252.
ſtyriana	278 283.	tripergulana	195	viſebacenſes	197
ſtyria quibus necatus Alexander	92 93. lethales	tritole	252	viterbianſes	95. 131. 254.
ſtyrica valde in potu damnan-	223	troguditarum inſana dicta	92	viterbij Cuiæ	256 257.
ſubcutila	95	turbantes	92	vnderthal	269
ſuccellaria	207	tulcia	93. 94.	volaterrana 121. periculo	
ſulzbach in cunſtat	94 195.	VValdborn 187. 226. 258. 284.		Vvolekſtein in 187. in Miſnia 246	
ſuccila pidiſcentis noſua	82	234 209.		Tibſhawſes 7. 18. 20. 37. 108. 124.	
	92	Vualvillenſes	215	Zame in Africa 208. 210. 214.	
		vuerkingenſes	246	canorata vocem reddit	94.
		Vuembdingenſes	245. 269. 287.	Zellerbadenſes	196
		Vueringenſes	78. 246. 258.	Zuekenſthalenſes	192. 245.

I N D E X, M O R B O R V M

A Abortus remedia	259	appetentia immoderata	162	bulimos	221
Abortus & ſterilitatu cura	46	ardor ventriculi	227	Calculi	248
abſceſſus	285	ardor urinae	244	calculus in corde	220
achores ſive ulcera capiti 55. 56.	57. 61 83 138.	arenularum antecedentes	cau.	cancer 271 274. an curabili	272
acrocorydones	283 284.	ſa	114	canina fames	224
alarum ſator	213	arthritu	260	canu rabidi morſus	288
alphi	283	artuum dolores	264	capiti cerebrigue affectus & do-	
alius nimium ſoluta	166. 228.	aſthma 214. 218. Vide Spirandi		lores	189. 150. 71.
alius aſtricta	167	difficultas		capiti ulcera 49. vide Achores.	
Ambuſa	33. 44. 284.	atrophia & debilitas à morbu	181	carbunculi	266
animi pathemata	194	auditus	199	caros	192
animi deſectus	157	aurium dolores ſſ fluor 78. affe-		catſunckel	149
angina	230	ctus	209	caſus ex alto	66. 86.
an affectus	234	axillarum ſiſſura & herpetes		catarrhus	192 196
an ſiſtula	272	B rachiorum & crurū affectus		cauſticorum & corroſiuorum	
anthracis	266	& imbecillitas 49. ſo impo-		noxe	62. 63. 64 66. 79.
aphtha	208	tentia 57. contractura 60. do-		Cerion	188
apoplexia	192	lor tantu ut de amputatione		chiragra	269
appetitus proſtratus	160. 224.	cogitaretur 60 ſyderatio 73.		cho'era	224
		bronchocele	207. 209. 249.	chryſopaeorum cura	195
				clau pedum	284

G 2

I N D E X.

clauicularum dolor	210	febru 175. tertiana	186.	iracundia	196
caliaca	224.229	febru à balneo 154. febribus qui-		ischiur	110.260.262.73.
colicus dolor	56.94.224.281.45.	bis cōueniās aqua medicata 182.		ischuria	247
colico succedentes cōtractiones	269	femori dolor	262	Labi orum affectus	208
colli vlcera	50.53.	ficus ani	234	Lac promouētis aquæ	211.corre-
condylomata	85	fistula <i>fistula</i>	272	ilis	212.
contractiones & tensiones	268.	fracta	286	lateris dolor externus & vlcera	214.
cura & historie	27	frigore congelata membra	273	lentigines	283
contusa	286	fugorū venenatorū remediū	287.36	lepra vel elephātiāsi accedēs scabi-	
conuulsiones	192	furfures	187	es 50.53.59.60.61.64.70.85.86.	
conuulsio crurum à potu aquæ		Gangrena 273. à ligatura	290	lepra	274.275.276.
hyeme 119 cura	152	genitalium tumor	60	lethargus	192
cordis affectus	219.	genium tumor	128	lemen	53
corporis ardore & caloris cura	175.	gibbositus	220	lienū affectus	238
laxitudinis & debilitatis cura	275	gingiuarum affectus	258	lienteria	229
crivitates	227	gonorrhœa	52	linguæ affectus	210. mutitas ibidē.
crurum impotentia	57.59. 60. su-	græpe Gallu	268.1.2.	lues venerea	249. Lues foris vene-
mores 266. vlcera	267.	grauida 259. vomitu liberata	82.	rea	71.
cutis affectus 282. erosio balneanti-		Hæmorrhagia	44	lumb-icos pellunt acida	123. eosilē
bis vnde & an sēper expectanda	102	hemorrhoides	234	pellit argentum visum	125.
cystru selli obstructio	236	hemicrania	196	lumborum morbi	243
Dæmoniāci	196	hepar calidius	100	lupi, crurum morbus	275
debilitas à morbi	181	hernia 250. cura per sudatoria	128.	luxata	286
deflexiones	196.153.	herpetes	271.283.79.	Macula cutis	282
dentium affectus	208	herz roce	227	mammarum affectus	211
diarrhœa	228	hydrocephalot	189	manīa	196
dysenteria 40.22830.107. cura per		hydrocele	250	manuum tumores	200
aquæ potum in pueris 116.		hydrophobia	289	melancholia 194 ei vtilis acidula	
dysenteriam impediētia	167	hydrops à retenta aqua	170.171.	123. & fons Bollenfis	17.
dyuria	247	hydrops 237.239. ascites à splene		membra distorta 268. membrorū	
Ebrietas	199	73. a balneo	153.	laxitudo	56
Eckel	227	Icterus	50.52.238.	memoria reparatio	198
elephātiāsis 274. an curabili 275.		Iecoris morbi 236. calor	173.	mensium suppressio 71.252. fluxus	
ei cōferūt aluminose 94. vi-		iliaca	231	nimius	256.
de lepra		imbecillitas totius corporis cū tu		mesaricariū venarū obstructio	228
empyema	218	more genitalium	60	mesenterij vitiā	236
epidermidis crassities	284	impetigines	281	moeror	194
epilepsia	100	inappetentia	222	mola	257
epiploī affectus	236	incubus	198	morbi rabidarum & venenatorū	
erysipelata	365.80.82.	infixu extrahendū	280	animalium	287
Facies morbi 49.188. vlcera 74.		inflammationes viscerum ab aqua		musculorum affectus	264
horrenda à cunabulo cum auris		109. inflamtiōes simpliciter 66.		Narium affectus 48.71.81.85.	
fluore 78 phagedaniciū & in eo		inguinum scator	213	nausea	56.223.226.227.
curādo causticorū nocumētū 79.		insania	196	neruorum dolores.	269
fascinatio	194	intertrigo	283	Ohesitas quomodo minuenda	
fastidium	158	intestinarum dolores 231. intestini		et impedienda	180
saucium affectus	208.50.	recti relaxatio	254.	oculorum affectus	49.58.201
<i>fistula</i>	272.				

INDEX.

edemata	265.266.	renu morbi	143	surditati conuenit stillicidium	132
emoplaturum affectus.	210.	rohtlauf	149	Tania	234
emphaloecele	220.	rustus	226	tenemus	250.234
eru affectus	208.158	rupta & vulsa	210	tensio musculorum	268
osium cariet. fractura	286.			testiculorum morbi	250
Palati vitia	208.	S	265	thoracu vitia	214
palmerij remediij ad rabie	289.	sanguine humano in balneorte.		tibiariu tumor cum ulcere	58.273.
palpitatio	220.	batur Constantinus magnus	275	48.49.60.51.52.53.54. detra-	
Pancreatis vitia	236.	sanguinem concretum dissipantia		cta cutis & dolores	55.56. tumor
Pandiculatio	264.	25.287.		pruritus & scabies	56. ulcera
papillarum affectus	211.	sanguinis profluuium ex naribus		62.65.66.71.72.74.80.82.83.84	
papula	281.	& alijs partibus	206	85. ad tibiariu ulcera empla-	
paralysis	33.52.192.196.	sanitatis conseruanda ratio	178	strum utilis	67.68.69.70
parturientibus dari argentum vi-		circoccele	250	tinea curatio	188
um	125.	scabies iumentorum	24	tonsillariu affectus	208
pediculi et lendes	39.187.	scabies 77.274.282. maligna	49.50	tremor	192.200
pedum fector 213. lassitudo	264.	52.54.56.79. cu pruritu	84. cu	tumores	265
tumores 61.266.284. ulcera	273.	oculorum dolore	85. capiti et	tussis	156.214
52. dolor	54.	brachiorum	57. ab utero matris	V	
peripneumonia	219.	58. humida	61. furfurosa	varices	68.99.273.2742
perirrhoea	228.	cum suspitione elephantiasis	53.	variola	281.28
peritiones	284.	58. 1960.		venenu siquid assumpseris	42.44
peffuria ad uteri prolapsu	258.	scapularu affectus	210	123	
pestu	36.43.44.185.	scirrhus	271	venerea lues	277
phagedena	283.	scissura manuu et pedu	284	ueneru impotentia	251
phthisis	43.86.185.217.218.	scorbutus	208	uenter intumescens a retenta a.	
pilo-um affectus	186	serophula & ulcera in diuersis		qua	170
pituitam aggregantibus minus v		corporu partibus	62.207	ventriculi dolor	52.164.221.227
itiles acida	123	seroti morbi	250.32	in angustia & vomitu	54. cu
pleuriti	219	serpentum morsus	287.	nausea	56. interperie frigida
poplitu ulcera	78	serpentes non venenati	290	77.78. imbecillitate	162. fla-
podagra	69	singultus	165.226.227	tibus	164. morbi
pracordiorum dolor	265	siru	158.86.223	ventriculu roborantia ante bal-	
pregnantes	224.254.259	somnus immodicus	151	neum	100
pruritus	283	sopor	192	vetru doloru cura	45.51.52.54.55
pseudochymicorum cura	21	sperma quomodo augendi	251.48	vermes	36.234
ptora	275	50.60.70.72.77		verruca	284
pudendorum vitia	249	spirandi difficultas	55.56.82.83	vertigo	155.196.198
pulmonu vitij medetur bitume	32	84.94.		vesica morbi	73.243. ulcera
pulmonu vitia	59	splenitisi coferentes aquamed.	110	vesparum punctura	32
Rahidorum a morfu cura	24	spitum sanguini	217	vigilia superflua	151
ranula	210	sterilitas	252.253	visus debilitas	155
raucedo 200 iuncta cu dyspnoea	82	stomacho frigido minus conue-		viscerum morbus	220
renes cali liores 100. 173. calculi	331	niunt acida	123	vitiligo	283
pinguedo 247. ulcera	247. are.	sudor immodicus	173.187	ulcera	270
nula cu dysuria et urina visci-		suffocatio	23.28.252.258	umbilici eminentia	221
da	81	suffusio	75	unguum scissura. scabrities	284
				vomitus	54.165

INDEX.

vomitibus assumptum venenum moue-
dus 288
vomitibus compefcientes aqua 223. 226
vomitibus excitantes aqua 223. 228
urina acrimonia 173

ustio 55
uteri dolores curat bitumen 24
uteri inflatio 257
uteri morbi 252. fluor 258. prolap-
sus 257

vulnere 285
vulua affectus 208
vulua prurigo 249. verruca
249

FINIS.

INDEX MINERALIVM ET FOSSILIVM.

Adeps terre sue marga 40
arguo 122. 21
agstein vel angstein
schwarz 5. 16. 23.
alabandicus lapu 291
alabastrites 45
alumen 34. eius detegendi ratio &
vires 36. alumen eiusq. prapa-
randi modus 38. liquidum 38.
39. an fomes sit caloris fontium
s. eius examen per gallas in-
certum 16. adest in fonte admi-
rab. 8
ambra vera 23. Ambra Arabica 23
amethysti 111
ammonu cornu l. 4. p. 5. 6. 7. 8. 9.
10. 16. 17. 19. 20. 21. 22. 23. 29.
ampelitu terra 23. 24.
antimonij deparati nocumenta 76
argentu 8 argenti fod. na 19. vires
& mistionu eius cum aqua ob-
seruatio 47.
argenti vini sapor 121. 124. tem-
peries 125. nocumentum 61
argilla 26. cerulea 7. lutea 19. pra-
paratio & vires 40
armenia terre vires 43.
arsenico infusa aqua potab 94
asial lapu 263
asphaltum 23
astrita lapides l. 4. p. 31.
astruciti sutorij siue vitreoli vires
auellana lapidea l. 4. 30. 36. (36. 38
aurum eiusq. vires 47
axungia luna 298 secunda 188. 169.
axungia jolu 41 (180. 184. 248.

Bergsch. webel 107 (32. 33. 34.
bizoar lapu 76

bitumen l. 4. p. 2. adest in fonte
Adm an fomes caloru fontius.
prope Ombdem misceatur gaga
ta 16. examen & vires 20. differē-
tia 23. aruernu 28. 33. v. s. 210.
bolus rubra Toccenci 14. 211. vires
40. Armenia 42. Orientalis 43.
Cadmia 203 botrytu 274. metal-
lica venenata 89
ceruleu ex are 122
calix fossilu quomodo aqua in fi-
ciat 123 an fiat vlla in terra 46.
larior eius significatio 47. calca-
ria fornaces 13. calcarius lapu 45.
caplora & eius vires 23 fossilu 107.
carbo fossilu 32
chalcanti vires & oleum 36. 37.
chalcitu 38
chama lapidea l. 4. p. 25. 26. 28. 29.
chrysocolla ex are 122. (32
cineres aquarum calidarum 46 a-
qui medicatu admixti 106. an a-
cidulu admixti 123
cochlea lapidea 3. 13. 18.
concha rugata petraa l. 4. p. 8. 26.
conchites l. 4. p. 24. 27. 28. 29. 30.
copperosa eiusq. vires 36
cornu Ammonu, vide ammonu cornu
cornu caprinum petraum l. 4. p. 18.
cristallus 111. l. 4. p. 37.
cristallen saltz 107
crux 14 lapido 291
cucurbita vel vterus lapideus. l. 4.
cylindri. lapsi l. 4. p. 35. (35.
Danchstein
diphryges 125
eretia terra 15
Elures albi eorumq. examē 45
Gagates 16. 5. 23. 37. vires 4.
Gangitu lapu 23

globulus lapideus l. 4. p. 36.
gobij 6
granati sunt Ametisti 111
grundelin 6
gypsum 45
iudaicus lapu 244. 248.
IK-balt 89
Lapides canaliculati 3. fissiles
varie figurati 3. 4. 15. 16. 18. 20
crustacei cacaborum adm. fontu
211. cinrei l. 4. p. 13. 14. fissiles l.
4. p. 3. 4. 5. 6. 7. 9. 10. 11. sabulosi
laridum petraum 4. (ad edificia 19
läbertsch. sch. arg. terra 19
lensa terra 41. 42. esu adulteriū 44
lutum & lutatio 267
Marchasita siue pyrites 29. 34.
marga 40. 41. 46.
marmor 30. 45. metallum 45
melantheria 38. misy 38. 107.
mytilus. lapideus l. 4. p. 24. 27.
Naphtia 203
nux myristica lapidea l. 4. 35.
nux lapidea l. 4. p. 36.
Oblidianus lapu 23
opistites 45 in colico dolere sur-
patur 46.
Pedines lapides l. 4. 28. 29. 30.
piscis in lapide Mansfeld 3
Pissas. hals 24.
Pissachium lapideum l. 4. p. 36.
pompholyx 202
pyrites 268. l. 4. p. 13. 14. 16. 17. 18.
22. 28. 33. 37. & 29. 34. quida ve-
rubrica 15. sinopicea 41. (nervat 29
Sale aqua ad aliu munda 171.
serra adm. ex terra sua panacea
bitu 23. vires 32. gemmā 107. sal-
samaritracin gemma 22. (nitru 38.
sandarach. infusa aqua 214

INDEX

<i>sanguis Herculi</i>	41.287.	<i>terranei s. odor eius in adm. fonte</i>	<i>vitrei lapides</i>	8
<i>sarcophagus lapis</i>	263	<i>Tartarum</i> 167 (6.8. vires 33.	<i>vitriolum rubrum font. adm. s. vi-</i>	
<i>simia in lapide</i>	291	<i>terra vires 135. terra Braban-</i>	<i>re 36. ex decocto gallarum ni-</i>	
<i>sory</i>	38	<i>tica bituminosa ex qua sal 23.</i>	<i>grecit 37. generat cuprum &</i>	
<i>sp. tragia</i>	l. 4. 31.	<i>fig. luta Berchololi sine silestia</i>	<i>ferrum 215. vitrioli spiritus ad</i>	
<i>steinstein</i>	23	<i>ant. axungia solu</i>	<i>strim sedandam</i>	109.
<i>strumbites</i>	31	<i>turbith mineralu noxa</i>	<i>unicornu minerale</i>	41
<i>succinū nigrū s. 16. 22. 23 25 34 73.</i>	l. 4. 29.	<i>tutia vulgō</i>	<i>vicius vel cucurbita lapidea l. 4.</i>	
<i>sulphur 4. an. fomes fit calor. jub.</i>		<i>Vassertiff</i>	<i>p. 35.</i>	
		<i>Viride xxi</i>		122

FINIS.

INDEX ANIMALIVM.

<i>Accipiter</i>	l. 4. p. 218.	<i>capreoli</i>	l. 4. p. 221.	<i>formica</i>	l. 4. p. 215.
<i>ad. ermauf</i>	l. 4. p. 222	<i>carduelis</i>	l. 4. p. 219.	<i>frosch</i>	l. 4. p. 220.
<i>ael</i>	l. 4. p. 222	<i>carpienes</i>	p. 22 & l. 4. p. 219.	<i>funduli</i>	l. 4. p. 220. funduli sine go-
<i>alauda</i>	l. 4. p. 219.	<i>certi</i>	l. 4. p. 219 221. circ. 2. fon. adm.	<i>bij</i>	p. 17.
<i>allurnus</i>	l. 4. p. 220.	<i>p. 6 & Rappenzagel</i>	p. 16 19. 28.	<i>Galli</i>	l. 4. p. 216.
<i>anates</i>	l. 4. p. 215.	<i>ceruina caro impedit febres</i>	139	<i>gallina mortua ex esu amy-</i>	
<i>anguilla</i>	l. 4. p. 220.	<i>cocleia</i>	l. 4. p. 224. 225.	<i>dalarum amararum</i>	l. 4. p. 142.
<i>anjer</i>	l. 4. p. 215.	<i>columba</i>	l. 4. p. 216.	<i>Gelines de nostro dame</i>	l. 4. p.
<i>apu</i>	l. 4. p. 219.	<i>concha</i>	p. 215.	<i>gans</i>	l. 4. p. 215.
<i>apodes</i>	l. 4. p. 218.	<i>cornix</i>	l. 4. p. 217.	<i>gener</i>	l. 4. p.
<i>apri</i>	l. 4. p. 221.	<i>corvus</i>	l. 4. p. 217.	<i>go bio fluuiatili</i>	l. 4. p. 220. (212.
<i>arete</i>	l. 4. p. 214.	<i>corui cinerei</i>	l. 4. p. 217.	<i>golle</i>	l. 4. p. 219.
<i>araneus aquaticus</i>	l. 4. p. 213.	<i>crabrones</i>	l. 4. p. 211.	<i>golitaffer</i>	l. 4. p. 211
<i>aranea</i>	l. 4. p. 215.	<i>cuculus</i>	l. 4. p. 218.	<i>graculus furum proditor</i>	l. 4. p.
<i>aranea aquatica</i>	l. 4. p. 232.	<i>currecia</i>	l. 4. p. 219.	<i>grasmucklin</i>	l. 4. p. 218. (217.
<i>astur</i>	l. 4. p. 218.	<i>cygnus</i>	l. 4. p. 215. clamosus 161.	<i>grege</i>	l. 4. p. 218.
<i>azel</i>	l. 4. p. 217.	<i>dem.</i>		<i>granspecht</i>	l. 4. p. 218
<i>attagenes</i>	l. 4. p. 216. 139.	<i>cy rinus</i>	l. 4. p. 219.	<i>guus</i>	l. 4. p. 218
<i>Bachfisch</i>	l. 4. p. 220.	<i>Daal</i>	l. 4. p. 218.	<i>gruppe</i>	l. 4. p. 220
<i>barben</i>	l. 4. p. 219	<i>dētes auricolores oul</i>	l. 4. p. 221	<i>guetguet.</i>	4. p. 218
<i>barbus ibidem.</i>	(139)	<i>dist. vogel</i>	l. 4. p. 219.	<i>Habich</i>	l. 4. p. 218
<i>bergampsel</i>	l. 4. p. 217	<i>dine Virginā gallina</i>	l. 4. p. 212.	<i>haselhu</i>	l. 4. p. 139. 207. 216
<i>behemel</i>	l. 4. p. 216.	<i>Egel</i>	l. 4. p. 221.	<i>haselmauf</i>	l. 4. p. 222
<i>blaumcisele</i>	l. 4. p. 219	<i>emberiza</i>	l. 4. p. 219.	<i>hasenstoffer</i>	l. 4. p. 218
<i>boies ad fon. adm. procurrētes p. 6</i>		<i>emmeritz ibidem.</i>		<i>hecht</i>	l. 4. p. 220
<i>boues</i>	l. 4. p. 221. mīngentes sangui	<i>equus</i>	l. 4. p. 221.	<i>heber</i>	l. 4. p. 217
<i>bubo</i>	l. 4. p. 218. (nem 245.	<i>erithacus</i>	l. 4. p. 219	<i>heidenscherehen</i>	l. 4. p. 219
<i>buso</i>	l. 4. p. 221.	<i>ernca pulchra</i>	l. 4. p. 214. hirsuta	<i>henne</i>	l. 4. p. 216
<i>buprestis</i>	l. 4. p. 211. 212.	<i>l. 4. p. 214.</i>		<i>hirundo</i>	l. 4. p. 218. Rhenana ibid
<i>Cancer</i>	l. 4. p. 220.	<i>erythrurus</i>	l. 4. p. 220	<i>hämme</i>	l. 4. p. 21
<i>canis</i>	l. 4. p. 221	<i>eul</i>	l. 4. p. 218.	<i>hürniffen</i>	l. 4. p. 211
<i>cantharus auricolor</i>	l. 4. p. 211 gut	<i>Fleckspecht</i>	l. 4. p. 218.	<i>Itees</i>	l. 4. p. 221
<i>capones</i>	l. 4. p. 216. (tata l. p. 212.	<i>fledermauf</i>	l. 4. p. 219.	<i>imme</i>	l. 4. p. 211
<i>capra</i>	l. 4. p. 221. quomodo ab arco	<i>forellen</i>	l. 4. p. 220.	<i>insectum</i>	l. 4. p. 213
<i>ribus arcēda</i>	28.			<i>tarpfen</i>	53

INDEX.

K arpffen.	l. 4 p. 219	perca	l. 4 p. 220	sues	l. 4 p. 221
Knöfster	l. 4 p. 211	perdix	l. 4 p. 210	suum morbus quomodo curadus l.	
Kolampsel	l. 4 p. 219	perfig	l. 4 p. 220	4 p. 198	
Kohmeisen	l. 4 p. 219	pfale	l. 4 p. 220	T alpe	l. 4 p. 222
Krae	l. 4 p. 217	pfeller pisciculi	l. 4 p. 17	talton	l. 4 p. 211
Kranich	l. 4 p. 215	philomela	l. 4 p. 219	taucher	l. 4 p. 215
Krebs	l. 4 p. 220	phoxinus	l. 4 p. 220	tauben	l. 4 p. 216
Kressen	l. 4 p. 220	pica	l. 4 p. 217	tensha	l. 4 p. 220
Kroeten	l. 4 p. 221	picus viridus l. 4 p. 218	varius, i-	tipula	l. 4 p. 213
Lacertae	l. 4 p. 215	bid. caruleus, ibid.		todenle	l. 4 p. 213
Lepores l. 4 p. 221. coru pili ad		palumbi	l. 4 p. 216	trostelen	l. 4 p. 216, 217, 219
hemorrhagia non consuevendi		papiliones	l. 4 p. 211	trutta vel Trocta	l. 4 p. 220
207		ana	l. 4 p. 220	turdus l. 4 p. 216	piscis morul. 4.
L erch	l. 4 p. 219	R app	l. 3 p. 217	p. 139	
limaces	l. 4 p. 225	rebhun	l. 4 p. 216	turcktaub	l. 4 p. 216
locusta	l. 4 p. 211	rhem schmalb	l. 4 p. 218	turtur	l. 4 p. 216
lucius	l. 4 p. 220	rhorbrüstele	l. 4 p. 219	V accam 9. fulmine occisa ibid.	
Luz / pisci species	l. 4 p. 218	rhorwedel	l. 4 p. 219	wachtel	l. 4 p. 216
Lurwe	l. 4 p. 239	rhorwale	l. 4 p. 220	wacholder vogel	l. 4 p. 116
Martes	l. 4 p. 221	roftäffer	l. 4 p. 212	varice	l. 4 p. 220
Meyentäffer	l. 4 p. 212	rubecula	l. 4 p. 219	wasserampsel	l. 4 p. 217
merula Alpina l. 4 p. 217		rubellio	l. 4 p. 220	wasserbänle	l. 4 p. 215
quatic l. 4 p. 217. nigra l. 4 p. 217		rubrica	l. 4 p. 219	wassermauß	l. 4 p. 222
menlender	l. 4 p. 212	S anguisuga	l. 4 p. 21	wasser spin	230. l. 4 p. 213
miluus	l. 4 p. 218	scarabei l. 4 p. 212. Maias,		wasserstelge	l. 4 p. 219
mitulus	282	nigri, ibid parvie, ibid.		wan weher vel wannenweh	l. 4 p. 218
monedula	l. 4 p. 218	serpentes	l. 4 p. 215	cr	l. 4 p. 218
motacilla	l. 4 p. 219	schleie	l. 4 p. 220	weck vogel	l. 4 p. 218
muck	l. 4 p. 211	schwalbe	l. 4 p. 218	weiß vusch	l. 4 p. 220
mulum vus intoxicati	288	schnecken	l. 4 p. 224	weie	l. 4 p. 217
mulus	l. 4 p. 219	schmalztäffer	l. 4 p. 212	vericilla	l. 4 p. 214
multipes	l. 4 p. 219	schwan	l. 4 p. 215	vespa	l. 4 p. 211
mumia anthropophagoru	287	schoplerchen	l. 4 p. 219	vesperilio	l. 4 p. 129
mures aranei l. 4 p. 222. aruenses		scelopettra	l. 4 p. 214	vhrtan	l. 4 p. 216
ruffi	l. 4 p. 222	spaz	l. 4 p. 218	widhoff	l. 4 p. 218
musca	l. 4 p. 211	sparker	l. 4 p. 218	wielmauß	l. 4 p. 222
N achtgal	l. 4 p. 219	spiegelmeisen	l. 4 p. 216	vipera	290
Näbelkräe	l. 4 p. 217	spitzmauß	l. 4 p. 222	astutus intra vermes datur argen-	
nesus	l. 4 p. 218	spardy'i	l. 4 p. 214	tu vinum	125
Oestrum	l. 4 p. 211	spring seu springel	l. 4 p. 218	vlula l. 4 p. 218	mortu nūciab l. 2
Ores	l. 4 p. 211	starn	l. 4 p. 217	vragalus	l. 4 p. 216
Parus carculus l. 4 p. 215. palu		stord'e	l. 4 p. 215	xypa	l. 4 p. 218
stru, ibid		storkene	l. 4 p. 218	valtur	l. 4 p. 218
passer l. 4 p. 218. spermelagus l. 4.		steurle	l. 4 p. 218	Z immeren	l. 4 p. 216
p. 219		strolerchen	l. 4 p. 219	zigeck	l. 4 p. 219
pauo aquaticus	l. 4 p. 217	sturnus	l. 4 p. 217	ic	N I S.

A hinthium vulg. l. 4. p. 202. aphace l. 4. p. 155. barbara l. 4. p. 168. 169.
acanthium l. 4. p. 181. apios l. 4. p. 155. beerentlauro l. 4. p. 198.
acer l. 4. p. 146 maior, ibid. apiastrum l. 4. p. 185. beer wurtz l. 4. p. 196.
acinos l. 4. p. 186. apium l. 4. p. 196. beinholz l. 4. p. 146.
acohitum 288. caruleum l. 4. p. 208. apollinari herba l. 4. p. 760. bellu maior l. 4. p. 178. minor, &
pardalianches l. 4. p. 178. apostemifraut l. 4. p. 176. pleno flore 179.
acuta spina l. 4. p. 147. aquilegiu spinosum 245. l. 4. p. 182. benedicten wurzell l. 4. p. 201.
ackereichelen l. 4. p. 155. arachui latifolius l. 4. p. 154. beragilgen l. 4. p. 162.
ackermüns l. 4. p. 184. arbor vital. l. 4. p. 147 fatidal l. 4. p. 191.
acorus l. 4. p. 163. palustris, ibid. 145. betarum general. l. 4. p. 172. Sylu l.
acu moschata l. 4. p. 206. arborum tuendi à capri ratio 28 4. p. 192.
adels beer l. 4. p. 139. argentina l. 4. p. 201. betonica coronaria l. 4. p. 190. 191.
agarius 187. armeniaca l. 4. p. 14. betula l. 4. p. 144.
agrimonia l. 4. p. 201. armoraria pratensis fylu. l. 4. p. 191. bitfen l. 4. p. 206.
aborn l. 4. p. 178. artensia l. 4. p. 199. scutifolia l. 4. p. 200.
alaut l. 4. p. 178. p 179. birkchen wurtz l. 4. p. 182.
albfrant l. 4. p. 177. areischocf l. 4. p. 181. bismdistel l. 4. p. 162.
alcer l. 4. p. 174. asarum 15 l. 4. p. 192. blaure gilgen l. 4. p. 173.
alchimilla l. 4. p. 201. ascl. pias l. 4. p. 151. blisum l. 4. p. 140.
alisma 247. aspen l. 4. p. 144. bloderckirschen l. 4. p. 195.
allium petraum l. 4. p. 164. asphodelus luteus, fistulosus, albus l. 4. p. 205.
alnu l. 4. p. 144. baccifera, ibid. l. 4. p. 162. fock's beer l. 4. p. 150.
baccifera altera, 145 incana l. 4. p. 144. fock's horn l. 4. p. 156.
alfnes genera l. 4. p. 193. minima ibid. luteus folio molli, ibid. bonen l. 4. p. 173.
Asine 194. astragalus Fuschij similis l. 4. p. 154. bonus Henrious l. 4. p. 173.
alysson Plinij l. 4. p. 202 flore luteo- l. 4. p. 188. altera 189.
lo l. 4. p. 170. astrantia l. 4. p. 180. bentomen l. 4. p. 162.
amaranthus l. 4. p. 172. athanasia l. 4. p. 180. brasica 141. capitata l. 4. p. 164.
amarellen l. 4. p. 140. athragene 28 1 monstrofa 165. alia 166.
ambrosia l. 4. p. 192. attich l. 4. p. 145. 199. braun wenderich l. 4. p. 171.
anomum Plinij l. 4. p. 205. atrachylu l. 4. p. 182. brislauch l. 4. p. 164.
amygdalus l. 4. p. 142. atriplex satina, Sylvestris, cu lap- l. 4. p. 150.
anocampferos l. 4. p. 203. pulu l. 4. p. 173. bromos l. 4. p. 198.
anagallis 289. l. 4. p. 193. auena alba & nigra l. 4. p. 158. brunkrefz l. 4. p. 170.
anemone l. 4. p. 207. augen wurzel l. 4. p. 199. brunneläberfrant l. 4. p. 204.
anethum l. 4. p. 195. augen trost l. 4. p. 193. brionia nigra l. 4. p. 158.
angelica l. 4. p. 198. sylu. & eius vi- l. 4. p. 139. fäbenfist l. 4. p. 210.
notabilis, ibid. repens l. 4. p. 199. aurientia l. 4. p. 176. 193. lo- fäbonium l. 4. p. 178.
Anisum l. 4. p. 196. poru l. 4. p. 199. fächampfer l. 4. p. 153.
anonu l. 4. p. 182 flore albo, ibid. l. 4. p. 184. fuchbaum l. 4. p. 147.
onferina l. 4. p. 201. balanstia l. 4. p. 140. fuchfeu l. 4. p. 188.
anthemiu: vulg. l. 4. p. 179. baldrian l. 4. p. 199. buglossum l. 4. p. 189.
antirrhinum l. 4. p. 169. 188. ballote l. 4. p. 187. bulbodonac l. 4. p. 168.
antrifens l. 4. p. 19. balsammüns l. 4. p. 184. fundtirschen l. 4. p. 140.
aparine l. 4. p. 202. balsamita l. 4. p. 184. bupleuron l. 4. p. 99.
bapficum l. 4. p. 186. bupthalmum l. 4. p. 179.

INDEX.

Burzel	l. 4 p. 203	chamacissus	l. 4 p. 185.	genus	l. 4 p. 156.
Buschrüggle	l. 4 p. 191	chamacyparissus	l. 4 p. 179.	crassula l. 4 p. 203.	media l. 4 p.
busus	l. 4 p. 147	chamaris	l. 4 p. 162	181. minor	off. l. 4 p. 203.
Cape 284. l. 4 p. 164	Acetone	chamaleon	l. 4 p. 181.	crepitus lapi	l. 4 p. 148.
t des, ibid.		chamamelum vulgare, repens fl.	l. 4 p. 179.	creuzbeer	l. 1 p. 148.
colamus aromat. vulg.	l. 4 p. 163.	repleno sat. dum, luteu l. 4 p. 179.		creuzblümle	l. 4 p. 195.
calamintha magno flore l. 4 p. 184		chamapijs	l. 4 p. 180.	creuzwurz	l. 4 p. 177.
calitrapa	l. 4 p. 184.	chamaphysium	l. 4 p. 202.	crista galli	l. 4 p. 188.
calmus	l. 4 p. 163.	chanterelle	l. 4 p. 209.	crocus saracenicus	l. 4 p. 181.
caltha l. 4 p. 177. aquatica l. 4 p. 192.		cheiri	l. 4 p. 168.	cruciata	l. 4 p. 192.
carnel ne	l. 4 p. 168.	chelidonium	l. 4 p. 202.	cuculi flori	l. 4 p. 191.
campanula maior	l. 4 p. 190.	chrysanthemum	l. 4 p. 177.	cucumi & eius species	l. 4 p. 153.
cannabina	l. 4 p. 177.	cichorium flore caruleo & albo	l. 4 p. 175.	cucurbita & eius species	l. 4 p. 153.
cantabrica Anguillare	l. 4 p. 190.	cicata	l. 4 p. 197.	culcitra	l. 4 p. 152.
caprifolium	l. 4 p. 150. 151.	cicutaria	l. 4 p. 197.	cyanus	l. 4 p. 180.
capficum	l. 4 p. 179.	circea	l. 4 p. 172. 191.	cynanchica	l. 4 p. 202.
carbones pictori	l. 4 p. 142.	cirsium	l. 4 p. 180.	cynecrambe	l. 4 p. 173.
cardamon	l. 4 p. 170.	cissus	l. 4 p. 15.	cynoglossa minor	l. 4 p. 192.
cardiaca	l. 4 p. 187.	citrargo l. 4 p. 185. Turcica, ibid.		cynobatos sine Cynorrhodon l. 4 p. 149.	
carduus sylu. Dod. l. 4 p. 181. re		citrus, Citrinat apfel	l. 4 p. 139.	cypressen	l. 4 p. 180.
pēs, canlecrisfo, capite nitate. to		clematis secunda latifolia	l. 4 p.	Damaianium	l. 4 p. 190.
mentosus, benedictus, Maria-		151. altera carulea, ibid.		Daubuessel	l. 4 p. 187.
nus, ibid, Vulgaris. echinopus		clinopodium vulg. & flore albo	l. 4 p. 187.	daucus Theoph. l. 4 p. 197. Creti-	
l. 4 p. 182. pratensis	l. 4 p. 183.	cincus	l. 4 p. 181.	cus	l. 4 p. 196.
carlina l. 4 p. 181. minor	l. 4 p. 182.	colchicum	l. 4 p. 164.	Denmarck	l. 4 p. 199.
caros	l. 4 p. 296.	colocynthis amara	l. 4 p. 152.	dens leoni	l. 4 p. 176.
carota	l. 4 p. 197.	colus louis	l. 4 p. 183.	diapensia	l. 4 p. 201.
carpinus	l. 4 p. 144.	combretum Plinij	l. 4 p. 159.	dill.	l. 4 p. 196.
carthamus	l. 4 p. 181.	confiligo Ruellij	l. 4 p. 208.	Dinkel	l. 4 p. 154.
caryophyllata	l. 4 p. 201.	consolida regala l. 4 p. 193. maior		dipfacus	l. 4 p. 183.
cassutha	l. 4 p. 152.	~ l. 4 p. 189. media	l. 4 p. 188.	dolichi	l. 4 p. 157.
cedronella	l. 4 p. 183.	consoliulus semine anguloso l. 4 p. 152. minor, ibid. maior	l. 4 p. 151.	Dollraut	l. 4 p. 206.
centricularia	l. 4 p. 180.	conyza Math. maior & media l. 4 p. 176. minor	l. 4 p. 177.	aurantium	l. 4 p. 177.
centaurium minus 176. l. 4 p. 195.		coriandrum	l. 4 p. 196.	Dosten	l. 4 p. 185.
centaurium quibusdam l. 4 p. 191.		cornus l. 4 p. 141. famina, ibid.		draefenwurz	l. 4 p. 163.
centinodia	l. 4 p. 193.	corona Imperialu	l. 4 p. 164.	draefaltigkeit	l. 4 p. 192.
centumorbis	l. 4 p. 194.	corrigiola	l. 4 p. 195.	drubenstreck	l. 4 p. 183.
cerasus 19. genrea	l. 4 p. 140.	corylus	l. 4 p. 142.	dulcamara	l. 4 p. 151.
cerefolium	l. 4 p. 196.	cotinau	l. 4 p. 136. 137. 138.	Durrwurz	l. 4 p. 176.
cera	l. 4 p. 154.	cotula fatida	l. 4 p. 179.	Eberwurz	l. 4 p. 181.
cererach	238.	Cracca maior l. 4 p. 157. alterum		ebulus 171. l. 4 p. 145. 197.	
chamabalamus	l. 4 p. 155.			echium l. 4 p. 180. scorpionide, li.	
chamalatus	l. 4 p. 150.			edier stemflee	l. 4 p. 157.
chamaecratus	l. 4 p. 142.			eagelraut	l. 4 p. 194.
				eigentrant	l. 4 p. 169.
				elstern jecretum	172.

I N D E X.

elatine vel veronica altera Matth.	fischmuntz	l. 4. p. 184	gramen Parnassi	l. 4. p. 192
l. 4. p. 188. tertia	flachs doiteren/flachsfeyden	l. 4. p. 152	gramini Fuchsi affini	l. 4. p. 193
elanium	l. 4. p. 100		granatopffel	l. 4. p. 140
ellebori genera	flachs/flachskraut	l. 4. p. 195	gran del grasppo	l. 4. p. 153
elleborine	flöckkraut	l. 4. p. 171	grasblumen	l. 4. p. 190
elshirle	flor Africanus	l. 4. p. 178. Contanti-	gratiola	l. 4. p. 193
endivia	nop. l. 4. p. 191. Mexicanus	l. 4. p. 178	grensel	l. 4. p. 203
engstau	p. 190 solis	l. 4. p. 195	grindmagen	l. 4. p. 205
ep. curu	feniculum	l. 4. p. 156	grindwurft	l. 4. p. 172
epithymi decoctum Mesuai	fenumgracum	l. 4. p. 200	groß glattwinden	l. 4. p. 151
erdbeer	fragaria	l. 4. p. 145	groß weiß glecten	l. 4. p. 151
erden ephew/Zränglein	prangula	l. 4. p. 181	grossular. grosselbeer	l. 4. p. 148
erden eigen	frauwendistel	l. 4. p. 150	guckenlauch	l. 4. p. 153
erdnuß	frauwendorn	l. 4. p. 143	guldenbusch	l. 4. p. 188
erdpfrimmen	fraxinus	l. 4. p. 154	gundelreben	l. 4. p. 185
erica	frumentum Turcicum	l. 4. p. 200	gutter heimrich	l. 4. p. 173
erien	frucht fingerkraut	l. 4. p. 138	Habern	l. 4. p. 158
erica maior et satina	fuchtschnanz	l. 4. p. 209 210	Hacketkraut	l. 4. p. 207
eruum	fungi	l. 4. p. 156 sylvestris vir	hagenbutten	l. 4. p. 149
eryngium	Galega	l. 4. p. 154	hagdorn	l. 4. p. 147
erismum	na	l. 4. p. 183	halicacabus	l. 4. p. 205
eschern	galeopsis lutea viscida	l. 4. p. 170	hanenfuß	l. 4. p. 207
esulari genera	gallatru rux ad examen aquarū	l. 4. p. 153	harnkraut	l. 4. p. 195
esula adulterina	garckenreß	l. 4. p. 195	hartheuw	l. 4. p. 193
enonymus	gauchlein	l. 4. p. 202	haselnuß	l. 4. p. 142
nonica Clusii, ibid.	geel Rittersporn	l. 4. p. 182	haselnurß	l. 4. p. 192
enpatorium	geel feld blumen	l. 4. p. 63	haufwurß	l. 4. p. 203
euphrasia	geel wasserlilien oderschwer	l. 4. p. 190	haubeckel	l. 4. p. 182
	tel	l. 4. p. 150	hedera l. 4. p. 151. terrestris	l. 4. p. 167.
Faba	geistart	l. 4. p. 201	hedrich	l. 4. p. 176
l. 4. p. 156. farina 188. flo-	geißblat	l. 4. p. 173	heideling	l. 4. p. 209
rum aqua	genserich	l. 4. p. 192 193	heidelspeinnich	l. 4. p. 158
fabia inversa	genßfuß	l. 4. p. 206. 207. 106	heiden	l. 4. p. 147
faselen	geranium	l. 4. p. 154	heyl allen schaden	l. 4. p. 192
fagus	gersten	l. 4. p. 195	helenium	l. 4. p. 178
faulbaum	gingidium	l. 4. p. 163	helianthemum	l. 4. p. 200
faulbeer	glauz	l. 4. p. 195	helxine cissampelos anguloso semi-	l. 4. p. 152
fechdistel	gliedreich	l. 4. p. 191	hemerocallus	l. 4. p. 201 alba
feigenbaum	gliedkraut	l. 4. p. 187	hepatica stellaria	l. 4. p. 201. aurea
feigtonen	glycypticum	l. 4. p. 151	ibid	l. 4. p. 201
feld Top	gnaphalium	l. 4. p. 177	hepaticum trifolium	l. 4. p. 201
fennich	goldblumen	l. 4. p. 195	hepatorum aquatic Dod.	l. 4. p. 177
festucago	goldwurß	l. 4. p. 160. 161	heptap' yllon	l. 4. p. 201
ficus	gramini genera		herba Hungarica siue Simeoni	l. 4. p. 201
filici genera			H	
filixkraut				
fischmelde				

- p. 174. Galicea l. 4. p. 156. Turca l. 4. p. 181. paralisis l. 4. p. 189. ventu l. 4. p. 227. Rubrica l. 4. p. 227. Borith l. 4. p. 193. sanguinalis l. 4. p. 195. vulneraria l. 4. p. 199.
- hergotts bardelin l. 4. p. 197. herniaria 247.
- herzfürschen l. 4. p. 140. herzfraut l. 4. p. 184. hesperu l. 4. p. 168.
- heidnisch wundfraut l. 4. p. 177. heidelber l. 4. p. 293. hendenschmuck l. 4. p. 202.
- hieracium maius, asperum, Sa. baudum, minus premorsa radi. ce, multa minus l. 4. p. 175. monochlorum, hirsutum. p. 176.
- hierobotane sam. l. 4. p. 169. hierobutibus Apulej l. 4. p. 163.
- himberen l. 4. p. 156. himmel schüssel l. 4. p. 189. hippolapatium l. 4. p. 171. rotundifolium, ibid.
- hippuru minor l. 4. p. 2. folio tenuiss. hirtel l. 4. p. 177. (l. 4. p. 202. hirtungen l. 4. p. 204. hirsundinaria l. 4. p. 151. 194. holcus l. 4. p. 158. holder l. 4. p. 145. kolerium Matth. l. 4. p. 161.
- holzmangold. l. 4. p. 192. hordeum l. 4. p. 154. hopffen l. 4. p. 152. herminum vulgare hortense et sylu. l. 4. p. 185.
- huff speckel, Pilosella maior Tragi 71 l. 4. p. 176. hundestirschen l. 4. p. 150. hünberber l. 4. p. 203. hünkerdel/hünkerlee/hünkerferb l. 4. p. 186. hünkerferb hünkerdarm l. 4. p. 193. hydropiper l. 4. p. 171. hunschtraut l. 4. p. 151. hyscyamus vulg. l. 4. p. 205. luteus, hyperici general l. 4. p. 193. (ib. d.
- hyssopus vulg. l. 4. p. 186. Iacea l. 4. p. 180. tricolor l. 4. p. 192. Iacobaea l. 4. p. 179. iasminum l. 4. p. 146. ie lenger ie lieber l. 4. p. 151. illecebra maior l. 4. p. 203. immeru l. 4. p. 153. imperatoria l. 4. p. 198. impta Pliny l. 4. p. 180. indianisch naglein l. 4. p. 178. indianisch r pfeffer l. 4. p. 170. inguinale l. 4. p. 178. intybus satina l. 4. p. 175. ionis flus l. 4. p. 191. iridium species l. 4. p. 163. 263. irio l. 4. p. 169. iuden äpfel l. 4. p. 134. iudenfrischen l. 4. p. 205. iunco 15. 19 species l. 4. p. 161. iunip. rus l. 4. p. 147. neu paralyt. coru 19. 4. lignu 280.
- K**artendistel l. 4. p. 183. kagantlee l. 4. p. 184. kagantfräut l. 4. p. 184. kagantcreüble l. 4. p. 203. kagantwurtzel l. 4. p. 199. kirchen l. 4. p. 140. klapperrosen l. 4. p. 205. kleberkraut l. 4. p. 202. klein meißerlein l. 4. p. 176. knabenkraut l. 4. p. 203. köhl l. 4. p. 164. kornblumen l. 4. p. 180. köningtraut l. 4. p. 164. krotentkraut l. 4. p. 188. kuchenichel l. 4. p. 207. kumgundstrauf l. 4. p. 177. kirschen l. 4. p. 152. kütten l. 4. p. 338. künweizen l. 4. p. 118.
- L**abrum Veneris l. 4. p. 183. laburnum l. 4. p. 154. lactuca 140. species l. 4. p. 184. ladanti segetum rukrum et album l. 4. p. 153. (l. 4. p. 188). lampfana l. 4. p. 173. lampretes nuss l. 4. p. 14.
- lapathum acutum, rotundiore folio angustifolium, feru crispum, acetosifera l. 4. p. 172. maius sine satium l. 4. p. 198. (4. p. 71. larytu 242. lathyrus lutea hirsuta filiqua l. 4. p. 155.
- laichen knoblauch l. 4. p. 186. lauridula l. 4. p. 185. lein l. 4. p. 195. leontopodium l. 4. p. 180. lepidium l. 4. p. 167. leporinus pes l. 4. p. 153. leucanthemum inueum l. 4. p. 179. leichel l. 4. p. 179. leucolum album purpureum, inleu. flore pleno, bybernium. l. 4. p. 168. leustitru l. 4. p. 198. lichen 17. 18. l. 4. p. 204. lignum indicum 280. ligustium l. 4. p. 146. ligusticum vulg. l. 4. p. 198. liach l. 4. p. 146. lilium l. 4. p. 163. croceum imperiale. martagon l. 4. p. 164. non bulbosum duplex l. 4. p. 162. limonium l. 4. p. 192. 193. linaria lutea l. 4. p. 195. lindbaum l. 4. p. 193. lingua ceruina l. 4. p. 204. linum l. 4. p. 195. lirim phodelus l. 4. p. 162. listospermum l. 4. p. 190. lecnilla herba l. 4. p. 175. lolium l. 4. p. 159. murinum, rubrum l. 4. p. 158. lobus verana, satina. l. 4. p. 155. lunaria maior l. 4. p. 198. lupini l. 4. p. 157. lutei, ibid. lupulus l. 4. p. 152. lychnis l. 4. p. 169. (155. luzula l. 4. p. 139. lychnis l. 4. p. 191. lycellum l. 4. p. 208. Maculata l. 4. p. 171. mairgen rößlein l. 4. p. 191. maritima l. 4. p. 185.

I N D E X.

mau	l. 4. p. 154.	mundholz	l. 4. p. 146.	papaveri genera	l. 4. p. 204. 205.
maier	l. 4. p. 173.	mönchstopffelin	l. 4. p. 176.	pappi	l. 4. p. 205.
malva rosea	l. 4. p. 174. crispa, ibid.	muralt herba	l. 4. p. 173.	pappelen	l. 4. p. 173.
fiore maiore & minore	l. 4. p. 176.	muscus petraeus	l. 4. p. 204.	parietaria	172. l. 4. p. 173.
malacissos	l. 4. p. 152.	mya run l. 4. p. 168.	alterum sili-	parthenium primum, secundum,	
malum punicum	l. 4. p. 140.	qua longa, ibid.		tertium	l. 4. p. 179.
mandolt	l. 4. p. 174.	myrhu	l. 4. p. 197.	pastinaca	l. 4. p. 197.
mandelbaum	l. 4. p. 142.	Nabeltraut	l. 4. p. 195.	peden Veneri	l. 4. p. 196.
maia Calabrina	81	nachtchat	l. 4. p. 205.	pedicularia foetida	l. 4. p. 208.
manstreu	l. 4. p. 182.	nageltraut	l. 4. p. 176.	pegonella Italorum	l. 4. p. 203.
marindorn	l. 4. p. 150.	narrentolben	l. 4. p. 161.	pentaphylon	l. 4. p. 203.
marillen	l. 4. p. 142.	Nasturtium aquaticum	l. 4. p.	peonien	l. 4. p. 204.
marium l. 4. p. 42.	fatidum l.	169. alterum, hortense.	l. 4. p.	pepos	l. 4. p. 208. 209.
4. p. 187.		170.		persoliata	l. 4. p. 199.
marum	l. 4. p. 177.	negelia	l. 4. p. 190.	periclymenon	l. 4. p. 100.
maßholder	l. 4. p. 146.	nept	l. 4. p. 184.	persica	l. 4. p. 142.
matricaria pleno flore	l. 4. p. 179.	nessel	l. 4. p. 187.	persicaria vulgaris, ilquosa	l. 4. p. 171.
matrisylia	l. 4. p. 151. 201.	nicotiana Gallorum	284. l. 4. p.	pes anjerinus	l. 4. p. 173. columba-
maurpfeffer	l. 4. p. 203.	205.		nus	l. 4. p. 206. leona
maurrauten	l. 4. p. 204.	nigella oleum	192	l. 4. p. 201.	
medica	l. 4. p. 154.	noli me tangere	l. 4. p. 171.	petroselinum	l. 4. p. 196.
margendistel	l. 4. p. 181.	nummularia	l. 4. p. 194.	petum	l. 4. p. 205.
meerhirsche. Meergrisch.	l. 4. p. 390.	nux aellana. Juglans.	l. 4. p. 142.	peucedanum	l. 4. p. 196.
meelbaum	l. 4. p. 139.	Ocymum modium flore alto	l. 4. p. 186.	psaffenblat / Psaffenraut	l. 4. p. 176.
meerrettich	l. 4. p. 167.	ocymoides, non speciosum, verruco-		psaumentraut	l. 4. p. 171.
mel frugum	l. 4. p. 158.	sum	l. 4. p. 191.	psaunenspiegel	l. 4. p. 171.
melones	l. 4. p. 153.	odermenig	l. 4. p. 201.	psaffertraut	l. 4. p. 168.
melopepori	l. 4. p. 153.	onan	73	psersich	l. 4. p. 142.
melilotus	l. 4. p. 154. 155. 156.	orant	l. 4. p. 169.	pslammeu	l. 4. p. 141.
mellen	l. 4. p. 173.	origanum vulgare. Creticum	l. 4. p. 185.	phalangium	l. 4. p. 162.
mengelwurz	l. 4. p. 172.	Oru. l. 2. tertia	l. 4. p. 183.	phoenix herba	l. 4. p. 158.
mercuriali	l. 4. p. 171. 172.	osteritium	l. 4. p. 198.	phu Gracum	l. 4. p. 199.
mergenblumen	l. 4. p. 176.	ostrys	l. 4. p. 146.	phylliu	l. 4. p. 171.
mespilus	l. 4. p. 138.	osyru	l. 4. p. 195.	phyteuma	l. 4. p. 193.
meißohr	l. 4. p. 176.	oxala	l. 4. p. 172.	pilosella maior Tragiti. Fuchsi	
milium solis	l. 4. p. 190. Indicum	oxycantha	l. 4. p. 147.	maior. minor	l. 4. p. 176.
4. p. 154. agreste	l. 4. p. 158.	oxycedrini olei loco Juniperinum	189.	pimpinella maior. l. 4. p. 196. minor	197.
milfling	l. 4. p. 209.	oxylaphatum	l. 4. p. 172.	pinaster	l. 4. p. 157.
millesfolium stratiotes	l. 4. p. 180.	oxys	l. 4. p. 153.	piper siliquastrum, Indicum ma-	
mellen	l. 4. p. 173.	Paonia	l. 4. p. 204.	ius	l. 4. p. 170.
modelger	l. 4. p. 192.	panicum sanium, sylvestre.	l. 4. p. 158.	piperitiu	l. 4. p. 168.
morchele	l. 4. p. 209.	pani cuculi	l. 4. p. 153.	pisa eorumq. species varia	l. 4. p. 157.
morfus diaboli	l. 4. p. 180.			pissang arbor	l. 4. p. 145.
morfus gallina	l. 4. p. 193.			pityre	
müchentraut	l. 4. p. 171.				

INDEX.

<i>pitne Anguillaria</i>	l. 4. p. 155	range	l. 4. p. 152	<i>Salben</i>	l. 4. p. 18
<i>piuvene arbor</i>	l. 4. r. 145	<i>ranunculorū genera</i>	l. 4. p. 207. 109	<i>salicaria altera</i>	l. 4. p. 171
<i>plantagines</i>	l. 4. p. 190	<i>rapal.</i>	l. 4. p. 166. <i>Rapa caulū, ibid</i>	<i>salicis species</i>	l. 4. p. 146
<i>platanaria</i>	l. 4. p. 162	<i>raphanus sativ. et sylu.</i>	l. 4. p. 167	<i>salvia maior, minor, flore albo.</i>	l. 4. 183
<i>platanus</i>	l. 4. p. 146	<i>rapis sylu. genus</i>	l. 4. p. 167	<i>sylu</i>	l. 4. 183
<i>plumbago</i>	l. 4. p. 171	<i>rapistrum flore luteo et subcaruleo</i>	l. 4. p. 167	<i>sambucus 269 l. 4. p. 145. Violens</i>	l. 4. 183
<i>podagrulini</i>	l. 4. p. 152.			<i>eius purgatio 77. aquatica l. 4.</i>	l. 4. 183
<i>podagraria</i>	l. 4. p. 199	<i>raffel</i>	l. 4. p. 171	<i>p. 216. 145 racem. ja l. 4. p. 146</i>	l. 4. 183
<i>polygonum 247. l. 4. p. 199. Tragil.</i>		<i>rein farn</i>	l. 4. p. 189	<i>sametblumen</i>	l. 4. p. 178.
<i>4 p. 194</i>		<i>reintrant</i>	l. 4. p. 195	<i>sampuchus</i>	l. 4. p. 185
<i>polyspermon</i>	l. 4. p. 173	<i>reinvenden</i>	l. 4. p. 146	<i>sana sancta Inderim</i>	l. 4. p. 205
<i>poma varia eorumq; figura l. 4. p.</i>		<i>reseda lutea</i>	l. 4. p. 169	<i>S. Baibarentraut l. 4. p. 168</i>	l. 4. p. 177
<i>55. ad 101</i>		<i>reitich</i>	l. 4. p. 167	<i>S. lucobis p. 1</i>	l. 4. p. 177
<i>populus libyca l. 4. p. 144. nigra i-</i>		<i>rhabarbarum morachorum l. 4. p.</i>		<i>S. Johans kraut l. 4. p. 142</i>	l. 4. p. 142
<i>bi l</i>		<i>171</i>		<i>S. Johans pferstich l. 4. p. 142</i>	l. 4. p. 142
<i>porrum setinum,</i>	l. 4. p. 154	<i>rhamnus catharticus, eiusq; syru</i>		<i>S. Johans treuble l. 4. p. 130</i>	l. 4. p. 130
<i>potamogeton</i>	l. 4. p. 171	<i>pus</i>	l. 4. p. 147	<i>S. Peterstraute l. 4. p. 173.</i>	l. 4. p. 173.
<i>potentilla</i>	l. 4. p. 201	<i>rhodia radix</i>	l. 4. p. 203	<i>sanguinaria radix</i>	l. 4. p. 206
<i>priapaa</i>	l. 4. p. 205	<i>riedgras</i>	l. 4. p. 162	<i>sanicula mas l. 4. p. 201. sam. ibid</i>	l. 4. p. 197
<i>primula verū flore pleno, syluatica</i>		<i>rittersporn</i>	l. 4. p. 195	<i>sanguisorba</i>	l. 4. p. 197
<i>l. 4. p. 189</i>		<i>ribes, arboreseens, fructu dulci, albo</i>		<i>sarbaum</i>	l. 4. p. 144
<i>prunella</i>	l. 4. p. 188	<i>nigro</i>	l. 4. p. 150	<i>satureia</i>	l. 4. p. 186
<i>prunus</i>	l. 4. p. 141	<i>rodisch violen</i>	l. 4. p. 157	<i>sarbenen</i>	l. 4. p. 206
<i>pseudohamadrys</i>	l. 4. p. 189	<i>rogga</i>	l. 4. p. 154	<i>sawertlee</i>	l. 4. p. 153
<i>pseudobunus</i>	l. 4. p. 169	<i>rosa species varia l. 4. p. 148. 149.</i>		<i>saxi fragia aurea l. 4. p. 201. rubra</i>	l. 4. p. 201. rubra
<i>pseudoclinopodium</i>	l. 4. p. 188	<i>lunonul. l. 4. p. 162. Mariana l.</i>		<i>et quarta l. 4. p. 205. hircina l.</i>	l. 4. p. 196. minor 197
<i>pseudocupatorium</i>	l. 4. p. 177	<i>4. p. 191. ultramarina l. 4. p. 174</i>		<i>scabiosa genera</i>	l. 4. p. 180
<i>pseudolinum</i>	l. 4. p. 195	<i>rosea radix l. 4. p. 203. rosen-</i>		<i>scariola</i>	l. 4. p. 175
<i>pseudorha</i>	l. 4. p. 171	<i>wurz, ibid</i>		<i>scharffgarb</i>	l. 4. p. 180
<i>pseudorusthium</i>	l. 4. p. 169	<i>roschub</i>	l. 4. p. 192	<i>scharlach</i>	l. 4. p. 183
<i>piarmica</i>	l. 4. p. 180	<i>rosmarinus</i>	l. 4. p. 184	<i>schlauffraut</i>	l. 4. p. 206
<i>pulegium</i>	l. 4. p. 185	<i>rosmünz</i>	l. 4. p. 184	<i>schelmurz</i>	l. 4. p. 202
<i>pulicaria</i>	l. 4. p. 171	<i>roswidien</i>	l. 4. p. 155	<i>scheisskraut</i>	l. 4. p. 195
<i>pulsatilla vulgaris, purpurea. l. 4. p.</i>		<i>rohtunz</i>	l. 4. p. 143	<i>schlottenblumen</i>	l. 4. p. 207
<i>207</i>		<i>rohtmünz</i>	l. 4. p. 184	<i>schlüsselblumen</i>	l. 4. p. 207
<i>pulmonaria Gallorum</i>	l. 4. p. 176	<i>ruben</i>	l. 4. p. 166	<i>schlitten</i>	l. 4. p. 205
<i>pycnocomos l. 4. p. 199. Auguill. l.</i>		<i>rubia sylu. l. 4. p. 201. 202. minor l.</i>		<i>schwarzer andorn l. 4. p. 187</i>	l. 4. p. 187
<i>pyrola maior</i>	l. 4. p. 192	<i>4. p. 202. oarua quadrifol. l. 4. p.</i>		<i>schwalbenkraut l. 4. p. 151</i>	l. 4. p. 151
<i>pyrolis gentia varia et figura l. 4.</i>		<i>202. lavis, ibid</i>		<i>schwarz wunde/ mittel wunde</i>	l. 4. p. 152
<i>p. 102 vsq; ad 135</i>		<i>rubus l. 4. p. 159. 216. Idam. lumilu</i>		<i>de</i>	l. 4. p. 152
Q <i>uendel</i>	l. 4. p. 186	<i>fructu caruleo, ibid.</i>		<i>schweleken</i>	l. 4. p. 145
<i>Quercus</i>	67 l. 4. d. 143	<i>rumex hortensis</i>	l. 4. p. 172	<i>schmerbel.</i>	l. 4. p. 173
<i>querschen</i>	l. 4. p. 241	<i>rubrakraut</i>	l. 4. p. 180	<i>schonoprasum</i>	l. 4. p. 164
<i>quinguesolium</i>	l. 4. p. 038	<i>ruprechtstraute</i>	l. 4. p. 202	<i>serpus</i>	l. 4. p. 160
<i>quitten</i>	l. 4. p. 138	<i>ruschels</i>	l. 4. p. 4.	<i>selarea vulg.</i>	l. 4. p. 183
R <i>adicula sativa</i>	l. 4. p. 164	<i>rura l. 4. p. 202 capraria l. 4. p. 156</i>		<i>scymos</i>	l. 4. p. 181
<i>Ranisel</i>	l. 4. p. 195	<i>muraria</i>	l. 4. p. 204	<i>seordrum</i>	42 p. 186

I N D E X.

<i>scorpioides Bupleuri folio</i> l. 4. p. 199.	<i>solidago saracenic</i> l. 4. p. 177.	<i>teuffels abbis</i> l. 4. p. 186.
<i>scrophularia</i> l. 4. p. 189. maior, i. b. d. media, l. 4. p. 203.	<i>sonchus & eius species</i> l. 4. p. 175.	<i>thalicttrum</i> l. 4. p. 195.
<i>fecale</i> l. 4. p. 154.	<i>sonnenwirbel</i> l. 4. p. 175. 176.	<i>thelsbirkin</i> l. 4. p. 158.
<i>sedeneu</i> l. 4. p. 186.	<i>sophia</i> l. 4. p. 169.	<i>thierlinbaum</i> l. 4. p. 141.
<i>seilweiden</i> l. 4. p. 147.	<i>sortus aucuparia</i> l. 4. p. 216. 139.	<i>thlaspi lata siliqua minus</i> Cretti- thya l. 4. p. 147. (cum l. 4. p. 170.
<i>selimon</i> l. 4. p. 106.	<i>Alpina</i> l. 4. p. 138.	<i>thymum</i> l. 4. p. 156.
<i>sempernium maius, minus, albu</i> ucre l. 4. p. 203. minimum 204.	<i>spanisch violen</i> l. 4. p. 157.	<i>tilia</i> l. 4. p. 143. mas Mathioli l. 4. p. 144 fulmine lacta 14
<i>senecio</i> l. 4. p. 131. hirsutus, caru leus, maior l. 4. p. 177.	<i>sparganium</i> l. 4. p. 161.	<i>tinctorius fls</i> l. 4. p. 202.
<i>senfftraut</i> l. 4. p. 168.	<i>spartum humile</i> l. 4. p. 203.	<i>tithymaloru genera</i> l. 4. p. 208. 209
<i>seriphium Germanicu</i> l. 4. p. 169.	<i>spectulien</i> l. 4. p. 151.	<i>todnessel</i> l. 4. p. 287.
<i>seru</i> l. 4. p. 175.	<i>spelta spelz</i> l. 4. p. 154.	<i>tormentilla</i> l. 4. p. 200. 201.
<i>serpentina minor</i> l. 4. p. 194.	<i>sperbaum</i> l. 4. p. 139.	<i>rotabona</i> l. 4. p. 173.
<i>serpyllum</i> l. 4. p. 180.	<i>spergula</i> l. 4. p. 202.	<i>tragum</i> l. 4. p. 197.
<i>serpyllifolia aquatica</i> l. 4. p. 194.	<i>spica lauridula</i> l. 4. p. 186.	<i>traubentraut</i> l. 4. p. 188.
<i>sejani species</i> l. 4. p. 168.	<i>spina alba sylu.</i> l. 4. p. 181.	<i>trifolium asphaltites</i> 4. 23. Trifo- lij genera aliquot l. 4. p. 155. a-
<i>se amoides</i> l. 4. p. 169. 208.	<i>spina infectoria</i> l. 4. p. 149.	<i>catosum</i> l. 4. p. 153.
<i>sejamaides</i> l. 4. p. 169. 208.	<i>spindelbaum</i> l. 4. p. 146.	<i>trinitati herba</i> l. 4. p. 192.
<i>sewbrodt</i> l. 4. p. 155.	<i>spira</i> l. 4. p. 146.	<i>triticeum</i> 240. Indicum, vulgo turs icum l. 4. p. 154. multiplici spi- ca l. 4. p. 158. temulentum l. 4. p. 159. bacinum l. 4. p. 188.
<i>sewdistel</i> l. 4. p. 182.	<i>spondilium</i> l. 4. p. 198.	<i>turckisch torn</i> l. 4. p. 154.
<i>siebenzeit</i> l. 4. p. 155.	<i>sprungkraut</i> l. 4. p. 171.	<i>turckisch cucumern</i> l. 4. p. 152
<i>sideritis fuc hyl.</i> l. 4. p. 185. glabra l. 4. p. 187. aquatica, bid.	<i>stachis fontinalis</i> l. 4. p. 171.	<i>rustlago</i> l. 4. p. 192.
<i>signarstraut</i> l. 4. p. 174.	<i>staphylinus</i> l. 4. p. 197.	<i>typha</i> l. 4. p. 161.
<i>silaum</i> l. 4. p. 196.	<i>sterceraut</i> l. 4. p. 181.	V uald'engelkraut l. 4. p. 165
<i>silberblumen</i> l. 4. p. 168.	<i>stengfelsen</i> l. 4. p. 156.	<i>waldgugen</i> l. 4. p. 151.
<i>siler arbor</i> l. 4. p. 147.	<i>stentlee</i> l. 4. p. 155.	<i>waldmangolt</i> l. 4. p. 192.
<i>siligo</i> l. 4. p. 154.	<i>stendelbeeren</i> l. 4. p. 202.	<i>waldnessel</i> l. 4. p. 187.
<i>siliquastrum</i> l. 4. p. 170.	<i>sternlabertraut</i> l. 4. p. 201.	<i>waldraben</i> l. 4. p. 156.
<i>sinapi album, agreste</i> l. 4. p. 169.	<i>sterceraut</i> l. 4. p. 188.	<i>valeriana maior</i> l. 4. p. 199. vulga- ri Græca l. 4. p. 200.
<i>sylu.</i> 167. agreste tertium, ib. d.	<i>streckendattich</i> l. 4. p. 145.	<i>wasserdost</i> l. 4. p. 177.
<i>son crucefolium</i> l. 4. p. 170.	<i>streckenschnabel</i> l. 4. p. 206.	<i>wasserganchheil</i> l. 4. p. 194.
<i>sijer</i> l. 4. p. 197.	<i>stramonia</i> l. 4. p. 245.	<i>wasserpfeffer</i> l. 4. p. 171.
<i>silybrium cardamine flore ma- iore</i> l. 4. p. 170. sylu. l. 4. p. 184.	<i>stratios mellefolia</i> l. 4. p. 180.	<i>weberstreck</i> l. 4. p. 183.
<i>smilax alba leui minor</i> l. 4. p. 152.	<i>streichtraut</i> l. 4. p. 169.	<i>wegdorn</i> l. 4. p. 148.
<i>hortensis</i> l. 4. p. 256. mal' con- fusa per incuriam typographi.	<i>streichwuriz</i> l. 4. p. 172.	<i>wegdrut</i> l. 4. p. 105.
<i>cu Fabi maioribus welsch</i> benen	<i>strychnodendron</i> l. 4. p. 205.	<i>wegerich</i> l. 4. p. 190.
<i>synrysium hortense</i> l. 4. p. 198.	<i>suvisa</i> l. 4. p. 180.	<i>weggras</i> l. 4. p. 195.
<i>solanu genera</i> l. 4. p. 205.	<i>symphytum maius</i> l. 4. p. 139.	<i>weimrofen</i> l. 4. p. 159.
<i>solanum lignosum</i> l. 4. p. 151. quar- tum l. 4. p. 173.	<i>syringa alba, carulea</i> l. 4. p. 146.	<i>weinstelf, Onori</i> 73
	T ag vnd nacht l. 4. p. 173.	<i>welschbaum</i> l. 4. p. 146.
	<i>taracetu vulgare, crispum, al-</i> <i>tatula</i> l. 4. p. 205. (bum. l. 4. p. 180.	<i>weissdistel</i> l. 4. p. 181.
	<i>taufentgulden</i> l. 4. p. 195.	
	<i>taufent schon</i> l. 4. p. 172.	
	<i>telephium</i> l. 4. p. 203.	
	<i>terra glandes</i> l. 4. p. 155.	
	<i>terebinthina</i> l. 4. p. 246.	
	<i>terra gla des</i> l. 4. p. 155.	

I N D E X.

welßgiltgen	l. 4. p. 163.	wilßer karten distel	l. 4. p. 183.	unser frauen birle	l. 4. p. 138.
welß münz	l. 4. p. 184.	wilßer polen	l. 4. p. 186.	vogelkraut	l. 4. p. 183.
welß steinbrech	l. 4. p. 196.	winter grün	l. 4. p. 192.	wolffs wurtz	l. 4. p. 178.
welß samen	l. 4. p. 169.	winter violen	l. 4. p. 168.	wolgemüet	l. 4. p. 185.
welßschibenel	l. 4. p. 197.	vincetoxicum	l. 4. p. 151.	volubilis, media, minor	l. 4. p. 152.
welßschirfchen	l. 4. p. 141.	viola latifolia	l. 4. p. 168.	urinalu	l. 4. p. 195.
verbasum nigrum, flore paruo al-		thiana l. 4. p. 191.		urica l. 4. p. 187.	
bo, vulgare flore luteo magno l.		p 193. Parthica sine Persica l.		186. 187.	
4. p. 189.		4 p. 168. Matronalu seu Da-		reilkrant	l. 4. p. 189.
verbena	l. 4. p. 169.	masena, ibid. alba	l. 4. p. 151	vulneraria rustica	l. 4. p. 156.
vermicularu	l. 4. p. 203.	violon	l. 4. p. 192.	vua crispa	l. 4. p. 148.
veronica altera Matr.	l. 4. p. 188	violwurcz	l. 4. p. 162.	vua spina	l. 4. p. 148.
wesenbeer	l. 4. p. 147.	virga pasteru l. 4. p. 183.		wurmkrant	l. 4. p. 169.
vescaria	l. 4. p. 205.	garia	l. 4. p. 177.	wurmfaat	l. 4. p. 180.
viburnum	l. 4. p. 146.	virginea	l. 4. p. 179.		
vicia maxima syluatica, multi-		vitru l. 4. p. 150.		Xyru	l. 4. p. 163.
flora, sepium l. 4. p. 157. parua		4. p. 202. nigra	l. 4. p. 151.	Zca Zimmer	13
eum pluribus siliquis l. 4. p. 158.		ulmaria	l. 4. p. 199.	Zca genera	l. 4. p. 153. 154.
fatua	155.	ulmus	19. l. 4. p. 144.	zeitlosen	l. 4. p. 164.
victorialu samina	l. 4. p. 163.	unnuß sorg	l. 4. p. 192.	zipparten	l. 4. p. 141.
wilßer bertram	l. 4. p. 180.	unser frauen beu stro	l. 4. p. 185	zitterwurcz	l. 4. p. 172.
wilßer feldsaffran	l. 4. p. 182.	unser frauen mütz	l. 4. p. 184	zucha	l. 4. p. 153.
wilßer fennich	l. 4. p. 158.	unser frauen schlüssel	l. 4. p. 156.	zweischten	l. 4. p. 141.
wilßer gehörenter magsamē	l. 4. p. 205.				

FINIS

I N D E X M I S C E L L A N E V S

R E R V M E T V E R -
borum.

A busus aquarum medicatarum		polium, cascabi, vaporatio, aqua		balneanti considerata	104
144		stillatitia 9 stilliscidium, hor-		bercken pagus	17
acetum cum aqua	109	tui, arbores plantata	10.	berchten comit.	11
acetaria postremo sumenda	141	aër	143	bibendane aqua medicata cum	
adamus Iunius D. Med.	20	alex. Magnus aqua stygia ne-		cibu	116.
adelberg Abbatia	18	catus	223	birchbron	17
admir. fontu inuentio 2. aqua sub-		alex. pontifex intoxicatus	228	bisextilu annus balneaturo nō re-	
tepida 4. contenta, ut belem		alpach	17	formidandus	119
nites, pyrites 3. bitumen 4. suc-		animi pathemata	142	blochingen	17
cinum, sa 15. argilla 7. argentu,		arenatio	240. 242.	bol pagi descriptio	10
sulphur, alumen, vitriolum 8.		aurum potabile	248	brandtader	68
aqua adm. font. consumptio ad		aurum oppidum	14	borhingen pagus	19
solem 5. pueri altitudo 5. sca		B alnea tum hyeme tum aestate		hurckhaldē olim Hohēlands	
virgines 7. 8 probatio per sil-		utilia 97. vapores balnearum		ehrn ars	16
trum 5. in poeuu argenti 6.		quomodo excludēdi 98. mora ad		biffingen pagus	14
scutella 7. per destillationes 7.		8. vel 12. horas, per 4. menses		Casar Bergias intoxicatus	218
domus, hospitium, pharmaco-		103.		cantharidibus assumptu i-	
				donec cura	42

I N D E X

cella sufficantes 89
 charonai species inter Neapolin et
 Puteolos 88
 chrylopar 195
 Chr. Dux Vviremb. 1
 Chr. Guittenwirt Chirurg. 12
 Clyfiores 32. v. 118. 133. 166. 168.
 169. 170. 171. 179
 Constantinus magnus sanguine hu-
 mano ad balnea utebatur 275
 crapffen rentten pagus 17
 cucurbitula 110
 Chr. Schunartz Med. 21
Daniel Merglin D. M. 20. 21
 daniel Mysel Consul Gop-
 ping. 7.
 darsingen pagus 16
 de senfus in putrum & praecutio
 synopses 6.
 dettingen pagus 15
 dirgelsberg 27
 donders derf castel. et pagus 18
 Durnam pagus cum castello 18
 duces Vviremb. 1.
 ducatus Vviremb. felicitas 1.
 duccia 130
Eichelberg pagus & castel. ac
 amarus eius profectus 13
 empl. de plumbo loh. Bauhini se-
 & niori 274
 epamandudum 92
 eßlingen vrb. 17. 21
 espenberg sylua 19
 ethardus Frischmannus conc. 12
 ernst sius. 21
 erßling 18
 exercitum 18
Fäsen juum morbus 1. 4. 198
 favendaw pagus 18
 fl. a fluu. 12
 fontes in altu locu obseruatione
 digni 14
 forus 135
 fid. Dux Vviremb. 1.
 fulbeck pagus 18
 fulß fluu. 18. 21

Georg Rintzius Med. 20. 12
 Georg Marius Med. 15
 gilbert. Vay Med. 21
 gmind vrb. 5. 18
 gappinga vrb. arx, hortus 18. 20
 gruitingen 21
 guttenberg arx & pagus 14
Hambergerius Med. 21
 Hanentian. arx 14
 har. kaueru 17
 henricus ab Züßberg 11
 hemina quid 94
 hochdorf pagus 17
 kobengern 17
 kobeniands etru / nunc 19
 Burcholden arx 18
 seher rechenberg arx 18
 hohenstauffen pagus 15
 holmaden pagus 15. 19
 horn mons 18
 hunds holz 117
 hyeme aqua med bona 13
 hypschaw pagus 94
Iac. clifus de re baln. 158
 ieiunium sumenda aqua med. 15
 iesingen pagus 15
 ignes inextinguibiles ex bitum. 4.
 incendium in Vvella ex cordo se-
 no. in Bebenhausen 13
 Moniberg. 13
 Io. Tac. Alb. hortulanus 10
 Io. Schles conc. et poeta 11
 Io. Lutz. hert. Gapp. 10
 Io. Lutz. phram. 7. 20
 Io. Vo. marius pharm. 21
 Iudai cuiusdam impostura 144
Kaltan sylua 19
 Kauderberg mons 250
 kirchen vrb. et castellum 16. 20
 kienersling 18
 kuing. n. pagus cum arce nobiliu
 a Cham 17
Ladisl. us Hungaria rex in mu-
 lum impostus 9
 lum impostus 288
 laur. Homenus Med. & poeta 21

lautler fluu. 13. 48
 leonhart. Hageloch pharm. 21
 leonh. Fuchsi silg 23
 lindendorff pagus 16
 lixiuum 239
 ludou. dux Vviremb. 1.
 lutamenta 135
Martinus Colfleisch Med. 21
 Medici consulendi ante 198
 aquarii, et Vviremb. sum 17
 laus 95
 medullij Vviremb. qui 92
 mengius Faentinus scripsit de
 Baln Ital. 112
 milhauf pagus 24
Nabern pagus 15
 nerle sylua 19
 nicarus fluu. 11
 nuringa vrb. & arx 16. 21
 nutritoria viscera roborantia 225
Ober Eßlingen 17
 oculi cancri 248
 oswald. Gabelkauer. D. M. 20. 21
 ottingen pagus 16
Palmars reiler 17
 panacea inutilitas 85
 pantaleon Keller Chymicus 8.
 pappus Med. 21
 paulus Constantinus Thirgio Med. 21
 philippus Branch Med. 21
 philip. Grötter pictor 13
 plienpach pagus 17
 poderghoffen arx cu pago 16
 purgantia cum agru med. 127
 purg. re per. a. uum aquae med. &
 sentu admirab. 100. et seqq
 purgatio praecedat usu aquaru med
 putet adm. fontu de script 69. (99)
Ramperg arx 18
 rappolanum 272
 ramensiem comas 11
 rechenbergerhaus arx et op-
 renden pagus et castel. 16 (pid. 18
 reurenstat 17
 richenboch. bi argenti sedina 19
 roet in ca vrb. 21
 roßweiden pagus 19

INDEX.

S alina Burgundica & Sonau	3	Stillicidium aq. ad n.	94	12	
searificationes quando nocue		Stillicidia	130.	wendlingen	16
145		Stusse	128 129.	vena. & o	99
S chlierbach	17	Stutzi dia	21	venus bibentibus aq. med. vitan-	
S choppfenberg arx	18	sudatoria	128. 130.	ds	116
S chorndorff urbs & arx	21	suppositoria	168. 169.	S hingen pagus	18
sebast. Volmarus pharm.	21	T ect arx	14	wildstein castel. Murbac.	14
secreta venditantes muscovitici		rhumeri vanitas & impo-		Vuila urbs	13 21.
195		stuxa	91	vitium & arborum flores anno	
senes in Boll centenarij utentes a-		tobias Coparius conc.	12	1596 encliti	12
qua adm font.	12	tolz burg	21	wisensteig urbs, arx, & hortus	21
S ittere fons prope Bol, unde di-		trochisc Polyida, Passonia, & A-		vinis	23
ctus	2	dronis vires	42	ungu. de calce	285
somnus	118. 141.	tubinga	21	volsen pagus	18
S parvisen pagus & stagnum	19	V aporations 129 234. 242. 262.		Vracum urbs, & Hochbrach arx	
S taffemeck	18	Velden in hunerlaw pagus	21		

FINIS.

**ERRATA, QUÆ OPERARVM INCURIA
PER AVCTORIS CONTINVAS PEREGRINA-
tiones pragmaticas irreperunt, sic
corrigito.**

In Prefat. pag. 2. vers. 16. voci DEVS, pramittatur Cum In Catal. auct. (:) pag. 8. v. 18. Pa-
buerius, dele. eidem catal. 120. Scaliger, Anguillara, alyq. plures. In hist. p. 3. v. 9. lege, Dei
opt. Mix. voluntate et natu, amplissimus Wirtembergicus Ducatus ad Ill. Ducem Frid. Prin-
cipem meum Clementiss. hereditario iure esset devolutus, Ill. E. C. Statim accepto &c. p. 7. v. 5.
lege, Sentingē ibid. v. 1. lege. Graubinge ibid. v. 20. lege. Hattenhouē. p. 11. v. 21. lege. von Irrenberg.
fravv Bertha. anderer man, h. e. Comes Henricus ab Irrenberg secundus Bertha maritus. p. 12. v.
6. lege. Autenrieder. p. 13. v. 27. lege. Hepsfsevv ibid. v. 28. & 30. lege. Vvithaim. ibid. v. 32. lege. digni-
tus a Lindacher, qui oritur partim iuxta Hepsfsevv, partim sub ruderibus arcu Renssenstain.
p. 16. v. 39. lege. Podelsz hoffsē p. 17. v. 38. lege. Buccelbron ibid. v. ult. lege. Balthmarsvveyley. p. 18.
v. 2. lege. Vveescheneuren. ibid. v. 5. lege. Hohenslauffen arx collapsa, pagus iam magnus cum
templo. In monte est Struseneck: inq. alio monte arx conspicitur Renssberg. Mox Hohenrech-
berg, arx præclā monti insidet, quæ abest a Gœppinga itinere trium horarum aut duarum cū
semissum. ibid. v. 17. lege. Zuhhart ibid. v. 18. lege. Betzgenriet. ibid. v. 20. lege. Gamelshausen.
ibid. v. 24. lege. Lebenhausen. ibid. v. 25. l. Lengenbron. ibid. v. 26. l. Frilleck. ibid. v. 27. l.
Favvendarv. ibid. v. 32. lege. Holzheim ibid. v. 35. Grosi vnd. klein. ibid. v. 36. lege. Dunz.
p. 57. v. 5. lege ab initio 40. 41. dele. 41. in medio. p. 63. v. ult. Augusti 23. dele. p. 65. v. 12. pro
R. lege, fiat. p. 66. v. 34. lege. pistor. p. 70. v. 39. l. concinenda Germanicē p. 7. v. ult. lege.
iuncturæ. p. 73. v. 9. lege. Vveinstral ibid. v. 32. lege. Kirchenst. p. 75. v. 8. lege. vsq. p. 78. v. 4. lege. epider-
midem p. 119. v. 13. post, incurrunt, adde Baccius. p. 149. v. 20. post. mediocritatem adde Bac-
cius. p. 156. v. 23. post, est, adde Baccius. p. 157. v. 6. post. victum, adde Baccius. ibid. v. 31. dele.
Fallopium addit. p. 168. (ubi male scriptum est 146 veluti in seq. 147. pro 169) v. 13. post, ad-
stringunt, lege Baccius. p. 169. v. 6. in marg. lege. aqua. ibid. v. 37. post, Luna, adde secunda. p.
173. v. 28. post, adstringentem, adde Baccius. p. 176. v. 10. post. inevitabili adde Baccius. p. 177. v.
9. post, inutile, adde Bac. p. 209. v. 5. post, quedā, adde Baccius. p. 213. v. 7. l. ob p. 218. v. 13. l. curāda
vel. p. 237. v. 38. lege. Embesjes. p. 239. v. 13. lege. Calida. p. 261. v. 35. post, cōfirmatū, adde Baccius. p.
263. v. 20. lege. Bormij. p. 265. v. 11. neg. in sollicitudine, dele. p. 283. v. 18. lege. corniculū ibid. v. 32. lege.
serpiginem p. 288. v. 9. lege. rēparare. p. 290. v. 12. lege. Cameriacum. et, fuit. In Epist. lib. 4. p. 7. v.
5. post, te, adde Dolliff. D. LEO. p. 37. lege. Turciam p. 74. v. 11. auctor. 81. v. 1. Ex wāldē p. 89.
v. 8. lege. Mattisappfel. p. 95. v. ult. lege. Heunings. p. 121. v. 5. lege. Grubing. p. 124. v. 1. f. 126. v. 3. lege.
acuminata, p. 138. v. 12. lege. Aria. p. 142. v. 10. lege. Lutz. p. 145. v. 10. pro hirsuta, lege. rugosa. i-
bid. v. 23. lege. aquaticū. p. 13. v. 2. post. colocynth. adde amara. ibid. v. 18. turbatus est ordo meus.
ibid. v. 30. lege. Gran. p. 154. post. Triticum, oportebat Auenam sequi et Gramina. p. 155. ubi de
Uicijs, turbatus meus ordo. p. 158. rursus turbatus meus ordo. p. 160. v. 17. lege. Dalechampi. p.
161. v. 8. lege. phytopin. et sic vbiq. alias. p. 162. v. 10. l. quod. p. 163. v. 20. Mathiolo in Diosc. lib. 1. cap.
2. dele. p. 164. v. 13. lege. Schmitlauch. ibid. v. 15. lege. schanopressum. p. 168. v. 9. lege. Bulbonac. p. 169.
v. 9. lege. Zaufen. ibid. v. 23. lege. recta. ibid. v. 29. lege. Orant. p. 173. v. 5. lege. Aureum. p. 176. v. 4.
lege. Mertzzenblum. p. 177. v. 18. post. Sebenhausen, adde Dod. hist. Lat. p. 584. Hepatorum aquati-
le. Pseudocupatorium vulgare, Trago &c. ibid. v. 26. et 28. lege. chrysanthemum. p. 178. v. 1. lege. par-
dalisanche. p. 179. v. 18. lege. satida. ibid. v. 28. post. balnei, adde quæ flore simplici. p. 180. v. 6. lege.
Keinsarren. ibid. v. 7. l. Athinasia. ibid. v. 15. post. Augusto; adde eius figuram posuit Matth. in
post. com. Ital. lib. 4. cap. 133. nomine Leontopodij falsi, sine descriptione. Impia Plinij multi.
ibid. v. 17. l. Cētuncularū. p. 181. v. 2. lege. cōpestrū. ibid. v. 8. l. artischock. ibid. v. 27. l. Turcam. p. 183.

v.3. leg. Drubenflr. p.183. v.8. leg. Malissophyllum. ibid v.14. Fed. n. l. v. v. p.186. v. 28. leg. aut Se-
 derey. p.187. v.3. l. Daub. 16. v.1. l. Urtica maior et minor erat seorsim ponēda. p.190. v.14. l. ep. 324.
 & Mariana. ibid. v.29. leg. Garinphylla. v.30. l. vetonica. p.191. v. vlt. l. Circaea p.192. v.3. et de in-
 ceptis, leg. Pyrola. v.4. l. mangolt. v. vlt. l. modelger. p.193. v.1. l. Borith. v.3. l. Viola calathiana. v.
 ij. l. Andromon. v.25. l. Aljines. p.196. v.20. l. Ginzidij. p.197. v.11. l. comarū. p.198. v.7. l. Astran-
 tia. v.11. l. Oſteritium. q.199. v.8. et seq. q. l. Bupleuron per r. p.200. v.5. l. Helianthemum. v.13. l.
 Bubuleus. p.201. v.1. l. Tormentilla. p.202. v.9. l. Synanchica. v.18. et seq. q. l. Hippurū. p.203. v.19.
 l. Aizoon. p.206. v.32. l. gruinale. p.208. v.16. l. Lycollonum. v.17. l. Isamoides. v.32. l. helioscopius.
 p.211. v.23. l. toretis. v.24. l. Knæfler. p.212. v.14. referenda ad verum primum eiusdem paginae
 expunctū verbi illū, figura 4. est. p.214. v.25. l. scolopendram. p.217. v.8. leg. ceteroqui. v.10. l. sim-
 pliester. p.219. v.11. l. Rubecula. p.220. v.11. l. Trocha. p.221. v.11. l. Boves. et, ablegari. v. seq. l. solita.
 v.22. post lites, ad de Catus fœrens Scakgero. Gallū Putoir. p.222. v.15. l. glandes.
 Hypostigmata et leuiuscula alia spānata candidus lector corriget.

KONSERVIERT DURCH
ÖSTERREICHISCHE FLORENZHILFE
WIEN

005643826
005643825